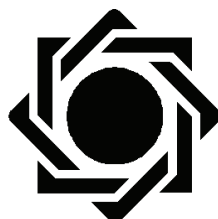

خلاصه تحولات اقتصادی کشور

۱۳۹۰

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

خلاصه تحولات اقتصادی کشور

۱۳۹۰

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
خلاصه تحولات اقتصادی کشور در سال ۱۳۶۹- / تهیه و تنظیم در اداره
بررسیهای اقتصادی - تهران : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، [۱۳۷۱] -
ج: جدول، نمودار
سالانه
۱. ایران- اوضاع اقتصادی- ۱۳۶۸ - الف. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
اداره بررسیهای اقتصادی. ب. عنوان.
۸ خ ۲ ب / ۴۷۱ HC خ ۲۷۸ ب ۳۳۰/۹۵۵۰۸۴۴

تاریخ انتشار: فروردین ماه ۱۳۹۲

تهیه و تنظیم: اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی

ناشر: اداره روابط عمومی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تهران، صندوق پستی: ۷۱۷۷-۱۵۸۷۵، تلفن: ۲۹۹۵۱، تلکس: ۸-۲۱۳۹۶۵

پست الکترونیک: G.Secdept@CBI.IR

نشانی پایگاه اطلاع‌رسانی: <http://www.cbi.ir>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

علائم

علامت	شرح
—	رقم نزدیک صفر است.
oo	رقم در دسترس نیست.
ooo	آمار وجود ندارد.
*	رقم ناچیز است و به آخرین رقم اعشاری نیز نمی‌رسد.
□	ارقام مقدماتی است.
▲	در ارقام تجدید نظر شده است.
θ	محاسبه (درصد تغییر) امکان‌پذیر نیست.
▣	بیش از ۵۰۰ درصد افزایش وجود دارد.
●	رقم گرد شده است.

توجه: در تمام جداول درصد تغییر از ارقام کامل محاسبه شده است و اختلاف جزئی در سرجمع و اجزا ناشی از گرد کردن ارقام است.

نقل مطالب مندرج در این نشریه با ذکر ماخذ مجاز است.

فهرست مندرجات

۱	مقدمه
۲	تحولات اقتصادی جهان
۲	اقتصادهای پیشرفته
۴	اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور
۵	خاورمیانه و آسیای میانه
۶	تحولات بازار نفت
۸	تولید و هزینه ناخالص داخلی
۸	تحولات بخش واقعی اقتصاد
۸	انرژی
۱۰	کشاورزی
۱۰	وضعیت بارندگی
۱۰	تولید محصولات کشاورزی
۱۱	بورس کالای کشاورزی
۱۱	حمایت‌های مالی از بخش کشاورزی
۱۳	تجارت خارجی بخش کشاورزی
۱۴	روند شاخص‌های قیمتی
۱۵	ارزش افزوده بخش کشاورزی در نه ماهه سال ۱۳۹۰
۱۵	صنعت و معدن
۱۵	تولیدات منتخب و صادرات صنعتی
۱۶	اشتغال و سرمایه‌گذاری صنعتی
۱۶	تامین مالی صنعت و معدن
۱۷	شاخص‌های قیمتی بخش صنعت
۱۷	ساختمان و مسکن
۱۸	تسهیلات اعطایی به بخش مسکن
۱۸	تسهیلات تکلیفی پرداختی به بخش مسکن
۱۹	عملکرد دولت در تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش مسکن و پیشبرد طرح مسکن مهر
۱۹	شاخص‌های قیمتی بخش مسکن
۲۰	حمل و نقل
۲۱	جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی
۲۴	تحولات بخش مالی
۲۴	بودجه و وضع مالی دولت

۲۶	تحولات بازرگانی خارجی کشور
۲۷	تراز پرداخت‌های خارجی
۲۹	پول و اعتبار
۲۹	نقدینگی و عوامل موثر بر آن
۲۹	سهم پول در نقدینگی
۲۹	بررسی عوامل موثر بر پایه پولی
۳۰	بررسی اجزای ضریب فزاینده نقدینگی
۳۰	سپرده‌های بخش غیردولتی
۳۰	مطالبات غیر جاری (سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول)
۳۱	نظام‌های پرداخت
۳۱	پرداخت‌های نقدی (اسکناس و مسکوک)
۳۱	اتاق پاپاپای اسناد بانکی
۳۲	ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی
۳۲	مبادلات الکترونیکی
۳۳	شتاب
۳۳	سحاب
۳۴	ساتنا
۳۴	پایا
۳۵	تحولات بازار دارایی‌ها
۳۵	بورس اوراق بهادار
۳۶	بورس‌های کالایی
۳۷	فرا بورس
۳۷	آتی سهام
۳۷	آتی بورس کالا
۳۷	اوراق مشارکت
۳۸	بازار ارز و طلا
۴۰	روند قیمت‌ها
۴۰	شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی
۴۱	تورم در استان‌ها
۴۱	شاخص بهای تولیدکننده
۴۲	شاخص بهای کالاهای صادراتی
۴۲	تحلیل هزینه و رفاه خانوار
۴۶	فهرست جداول آماری
۴۸	جداول آماری

ثابت تنها از رشدی به میزان ۱/۲ درصد برخوردار گردید، که در مقایسه با رقم متناظر سال قبل از آن، کاهش رشد ۴/۵ واحد درصدی را نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۰، اهتمام بانک مرکزی و شبکه بانکی کشور در تامین مالی بخش‌های تولیدی و به ویژه تامین مالی طرح مسکن مهر چشمگیر بود. در شرایطی که تشدید تحریم‌ها و مضایق مالی ناعادلانه بین‌المللی علیه کشور، به خصوص در نیمه دوم سال مورد بررسی، فعالیت‌های تولیدی و ثبات بازارهای مالی کشور را هدف گرفته بود، اتخاذ تدابیری مانند اصلاح مجموعه «سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور» که با محوریت افزایش توان رقابتی بانک‌ها در جذب منابع سپرده‌ای اشخاص و افزایش جذابیت اوراق مشارکت برای سرمایه‌گذاران صورت گرفت و همچنین اجرای طرح پیش‌فروش سکه طلا، مزایای زیادی را به همراه داشت که از آن جمله می‌توان به کنترل رشد نقدینگی در حد ۱۹/۴ درصد، مهار نرخ تورم در سطح ۲۱/۵ درصد، کاهش نوسانات بازارهای ارز و طلا، بهبود واسطه‌گری مالی بانک‌ها، ارتقای رقابت در بازار بانکی کشور، افزایش میل به پس‌انداز و بهبود عملکرد تجهیز منابع مالی از راه فروش اوراق مشارکت طرح‌های عمرانی اشاره نمود.

توفیقات سیاست‌گذاری در سال ۱۳۹۰ همچون گذشته یادآور این مهم است که ایجاد هماهنگی و اتخاذ اقدامات به موقع می‌تواند سیاست‌گذاران را در دستیابی به اهداف تعیین شده یاری نماید. خاطر نشان می‌نماید که فعالیت‌های اقتصادی در بخش‌های واقعی و مالی و همچنین بازارهای متعدد اقتصاد اعم از بازار کالا، کار، ارز، پول، سرمایه و دارایی‌ها، ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند. هرگونه بی‌ثباتی در هریک از این بازارها، چه منشا داخلی داشته باشد یا خارجی، قبل از سرایت به سایر بازارها باید با اتکا به سیاست‌ها و ابزارهای مناسب، مهار و درمان شود.

مقدمه

عملکرد اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۰ را در مجموع می‌توان قابل قبول ارزیابی کرد. به عنوان اولین سال اجرای برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۹۴-۱۳۹۰) و در حالی که انتظار می‌رفت بیشترین آثار اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها و تعدیلات وسیع قیمتی ناشی از آن در این سال آشکار شود، از یک سو تحقق رشد نسبتاً مناسب بخش‌های خدمات، صنایع و معادن و کشاورزی و از سوی دیگر مدیریت رشد نقدینگی و مهار نرخ تورم حاکی از توفیق تدابیر سیاستی برای دستیابی به اهداف مورد نظر است؛ این همه در شرایطی بود که ناطمینانی و محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی بر ابعاد گوناگون فعالیت‌های اقتصادی کشور سایه افکنده بود.

آمارهای مقدماتی بخش واقعی اقتصاد نشان می‌دهد که تولید ناخالص داخلی کشور تا نه ماهه سال ۱۳۹۰ به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۷۶ با نرخ ۴/۰ درصد رشد نمود، که اگرچه در مقایسه با نرخ رشد ۵/۵ درصدی سال قبل از آن کاهش نشان می‌دهد، اما این کاهش با توجه به آثار تعدیل‌کننده اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها در کوتاه‌مدت و میان‌مدت قابل پیش‌بینی بود. در این سال بیشترین آثار وجود ناطمینانی در اقتصاد کشور، خود را در متغیر تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی نشان داد. این متغیر تا نه ماهه سال ۱۳۹۰ به قیمت‌های

تحولات اقتصادی جهان

نهایت به عدم توازن‌های خارجی در اقتصاد جهانی دامن زد. چالش دوم به افزایش نااطمینانی بازارها در خصوص عدم توانایی کشورها در بازپرداخت بدهی‌های عمومی خود بازمی‌گشت. در ابتدا بخش عمده‌ای از نگرانی‌ها تنها معطوف به برخی از کشورهای کوچک اروپایی بود؛ هرچند با گذشت زمان و تیره شدن چشم‌انداز رشد اقتصادی، این نگرانی‌ها به سایر کشورهای اروپایی و فراتر از آن به ژاپن و ایالات متحده نیز سرایت کرد. وجود نااطمینانی در خصوص وضعیت بدهی‌های دولتی به نااطمینانی از وضعیت بانک‌هایی که این بدهی‌ها را نگهداری می‌کردند منجر شد و لذا جریان وجوه به سمت این بانک‌ها را به میزان عمده‌ای کاهش داد. این امر نیز به نوبه خود به کاهش میزان وام‌دهی این بانک‌ها و افت قیمت‌های سهام انجامید.

در نیمه اول سال ۲۰۱۱، تورم کالاها و خدمات مصرفی و تورم پایه در اقتصادهای پیشرفته و در حال توسعه و نوظهور رو به افزایش بود، اما در نیمه دوم سال از فشارهای تورمی کاسته شد. تحولات قیمت انرژی و مواد غذایی عامل اصلی توضیح روند تغییرات تورم در سال ۲۰۱۱ به شمار می‌آیند. قیمت جهانی نفت از حدود ۹۰ دلار در هر بشکه در دسامبر سال ۲۰۱۰ به حدود ۱۱۶ دلار در هر بشکه در آوریل سال ۲۰۱۱ بالغ گردید. پس از آن، این نرخ دچار کاهش شد و به حدود ۱۰۴ دلار در هر بشکه در انتهای این سال رسید؛ هرچند از ابتدای سال ۲۰۱۲ مجدداً روند افزایشی قیمت جهانی نفت آغاز شد. قیمت مواد غذایی نیز در اوایل سال ۲۰۱۱ افزایش بالایی را تجربه کرد، اما پس از آن دچار کاهش شد و مجدداً از اوایل سال ۲۰۱۲ روند صعودی به خود گرفت.

اقتصادهای پیشرفته

تضعیف فعالیت‌های اقتصادی در اقتصادهای پیشرفته در سال ۲۰۱۱ از عوامل متعددی نشأت می‌گرفت که وقوع برخی از آنها غیر قابل پیش‌بینی بود. به عنوان مثال، کاهش شدید ادواری تولیدات صنعتی و حجم تجارت جهانی که در سال ۲۰۱۰ به

اقتصاد جهان در سال ۲۰۱۱ وارد مرحله جدیدی گردید که در آن فعالیت‌های اقتصادی دچار ضعف و بی‌ثباتی شده و ریسک تشدید رکود افزایش یافت. در این سال اقتصاد جهانی با شوک‌های مختلفی از جمله وقوع زلزله و سونامی ویرانگر در کشور ژاپن، مشکلات مالی در منطقه اروپا و نیز ناآرامی‌های سیاسی-اجتماعی در برخی از کشورهای تولیدکننده نفت مواجه گردید. چشم‌انداز اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور نیز دچار نااطمینانی شد؛ هرچند رشد اقتصادی در این گروه از اقتصادها همچنان در سطوح نسبتاً قوی باقی ماند. نرخ رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۱۱ معادل ۳/۸ درصد تخمین زده شد که نسبت به سال قبل از آن معادل ۱/۳ واحد درصد کاهش داشت^(۱).

اقتصاد جهان در این سال با دو چالش عمده مواجه بود که ناتوانی در حل آنها زمینه رکود بیشتر اقتصادی را فراهم کرد. چالش اول به عدم توازن‌های داخلی و خارجی به ویژه در اقتصادهای پیشرفته مربوط بود. در خصوص عدم توازن داخلی، ایجاد شرایط انتقال از محرک‌های بودجه‌ای به سمت تقاضای بخش خصوصی برای عبور این اقتصادها از بحران ضروری به نظر می‌رسید. با این حال، تقاضای خصوصی به میزان مورد نیاز افزایش پیدا نکرد که عمدتاً به دلیل سیاست‌های سختگیرانه در اعطای وام‌های بانکی، آثار به جا مانده از بحران بخش مسکن و نیز بدهی بالای خانوارها بود. از سوی دیگر، به منظور دستیابی به ثبات اقتصادی لازم بود اقتصادهای پیشرفته دارای کسری حساب‌جاری به ویژه آمریکا، سطوح پایین تقاضای داخلی خود را از طریق افزایش تقاضای خارجی جبران کنند. برای این منظور می‌بایست در اقتصادهای دارای مازاد حساب‌جاری به ویژه کشور چین، سطح تقاضای خارجی کاهش یافته و با افزایش تقاضای داخلی جبران شود؛ با این حال، این مساله تحقق پیدا نکرد و در

۱- کلیه آمارهای این فصل برگرفته از گزارش «چشم‌انداز اقتصاد جهان»، صندوق بین‌المللی پول، اکتبر ۲۰۱۲ می‌باشند.

با وجود پایان دور دوم سیاست تسهیل مقداری^(۳) در ایالات متحده و نیز افزایش محدود نرخ‌های سیاستی در برخی اقتصادهای پیشرفته مثل حوزه اروپا، سیاست پولی در سال ۲۰۱۱ در بسیاری از این اقتصادها با شرایط عمومی اقتصادی مطابقت داشت. آشوب مالی ایجاد شده در حوزه اروپا بر سیاست‌گذاری پولی اقتصادهای پیشرفته تاثیر گذاشت. بانک‌های مرکزی کشورهای ژاپن و سوئیس با تشدید فشارهای کاهنده تورمی در نتیجه تقویت پول ملی، قدم‌های بیشتری را برای تسهیل شرایط پولی برداشتند. فدرال رزرو نیز اعلام نمود که با توجه به شرایط اقتصادی ایالات متحده آمریکا نرخ‌های بهره سیاستی پایین تا اواسط سال ۲۰۱۳ ادامه خواهد داشت. بانک مرکزی اروپا نیز عملیات نقدینگی خود را گسترش و برنامه‌های مربوط به بازار اوراق بهادار را نیز ارتقا داد. به طور خاص، در نوامبر ۲۰۱۱ دور دوم برنامه خرید اوراق قرضه^(۴) توسط این بانک به منظور تسهیل شرایط تامین مالی موسسات و شرکت‌های اعتباری و نیز تشویق آنها به افزایش وام‌دهی به مشتریان خود در پیش گرفته شد.

نرخ تورم کالاها و خدمات مصرفی در اقتصادهای پیشرفته با ۱/۲ واحد درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۰ به ۲/۷ درصد در سال ۲۰۱۱ رسید که عمدتاً به دلیل افزایش قیمت کالاهای اولیه بود. در عین حال، نرخ تورم پایه (تورم کالاها و خدمات مصرفی به استثنای مواد غذایی و انرژی) در سطوح پایینی قرار داشت. هزینه نیروی کار در ایالات متحده و حوزه اروپا نیز همانند سال‌های گذشته پایین بود.

۳- Quantitative Easing، سیاست تسهیل مقداری یکی از انواع سیاست‌های پولی غیرمعمول محسوب می‌شود که در آن بانک مرکزی با هدف تزریق مقدار معینی پول به اقتصاد، دارایی‌های مالی بانک‌های تجاری و موسسات مالی خصوصی را خریداری می‌کند. این سیاست زمانی اتخاذ می‌شود که سیاست‌های پولی معمول کارایی خود را از دست می‌دهند.

۴- Covered Bond Purchase Program (CBPP۲)

وقوع پیوست در این سال نیز ادامه یافت. در کشورهای مواجه با بحران، به ویژه ایالات متحده آمریکا، انتقال تقاضا از بخش دولتی به بخش خصوصی بیش از آنچه که پیش‌بینی می‌شد به طول انجامید. همچنین، مساله بدهی‌های دولتی و مشکلات بخش بانکی از جمله کاهش درجه اهرمی^(۱) بانک‌ها در منطقه اروپا نیز از آنچه انتظار می‌رفت شدیدتر بود.

در فصل سوم سال ۲۰۱۱، رشد اقتصادهای پیشرفته در مسیر صعودی قرار گرفت که عمدتاً به دلیل کاهش غیر منتظره نرخ پس‌انداز مصرف‌کنندگان در ایالات متحده آمریکا، تقویت سطح سرمایه ثابت و نیز تثبیت قیمت نفت بود. با این حال، در فصل چهارم این سال مجدداً سطح فعالیت‌ها به ویژه در منطقه اروپا تنزل شدیدی یافت؛ به گونه‌ای که آینده اتحادیه اقتصادی و پولی اروپا (EMU)^(۲) به دلیل افزایش نااطمینانی‌های ناشی از بدهی‌های دولتی و افزایش شدید نرخ بهره اوراق قرضه دولتی در هاله‌ای از ابهام قرار گرفت. مجموع عوامل مذکور باعث کاهش نرخ رشد اقتصادی در این دسته از اقتصادها از ۳/۰ درصد به ۱/۶ درصد در این سال گردید.

در دوره مورد بررسی، عدم هماهنگی نرخ‌های ارز در مقایسه با مقادیر بنیادی آن در میان مدت کماکان وجود داشت و تنها تغییرات اندکی در آن حاصل شد. نرخ یورو و ین ژاپن از آوریل ۲۰۱۱ در مقادیر موثر حقیقی تا حدودی افزایش یافت، اما تغییرات آن تا حدود زیادی با تحولات بنیادی میان مدت هم‌سو بود. مقامات ژاپنی تصمیم گرفتند به منظور مواجهه با نوسانات و تغییرات ناهمگون بازار ارز در این بازار دخالت نکنند. مقامات پولی در کشور سوئیس یک هدف حداقل نرخ ارز را در واکنش به فشارهای شدید افزایش ارزش پول ملی خود در پیش گرفتند. دلار آمریکا نیز در سه ماهه دوم سال تضعیف گردید، هرچند با مقادیر بنیادی خود هم‌راستا بود.

۱- Deleveraging

۲- Economic and Monetary Union

(درصد)

برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای پیشرفته

تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی		نرخ تورم		رشد اقتصادی		
۲۰۱۱	▲۲۰۱۰	۲۰۱۱	▲۲۰۱۰	۲۰۱۱	▲۲۰۱۰	
-۰/۲	۰/۰	۲/۷	۱/۵	۱/۶	۳/۰	اقتصادهای پیشرفته
-۳/۱	-۳/۰	۳/۱	۱/۶	۱/۸	۲/۴	ایالات متحده آمریکا
۰/۴	۰/۴	۲/۷	۱/۶	۱/۴	۲/۰	منطقه اروپا
۵/۷	۶/۰	۲/۵	۱/۲	۳/۱	۴/۰	آلمان
-۱/۹	-۱/۶	۲/۱	۱/۵	۱/۷	۱/۷	فرانسه
-۳/۳	-۳/۶	۲/۹	۱/۶	۰/۴	۱/۸	ایتالیا
-۳/۵	-۴/۵	۳/۱	۲/۰	۰/۴	-۰/۳	اسپانیا
۲/۰	۳/۷	-۰/۳	-۰/۷	-۰/۸	۴/۵	ژاپن
-۱/۹	-۲/۵	۴/۵	۳/۳	۰/۸	۱/۸	انگلستان
-۲/۸	-۳/۱	۲/۹	۱/۸	۲/۴	۳/۲	کانادا
۶/۶	۷/۲	۳/۶	۲/۳	۴/۰	۸/۵	اقتصادهای آسیایی تازه صنعتی شده(۱)

ماخذ: صندوق بین‌المللی پول، «گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهان»، اکتبر ۲۰۱۲
 ۱- شامل کشورهای کره جنوبی، تایوان، هنگ‌کنگ و سنگاپور می‌باشد.

اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور

بیشترین تاثیر را بر اقتصاد کشورهای نوظهور اروپایی به جای گذاشت. وجود نگرانی در خصوص رکود شدید در اقتصاد ترکیه و ساختار ضعیف سیاستی در مجارستان از سطح فعالیت‌ها در این دسته از اقتصادها کاست. افزایش قیمت مواد اولیه، کشورهای آفریقایی جنوب صحرا را نیز برای دستیابی به نرخ‌های رشد بالا یاری نمود. در مجموع، نرخ رشد اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه در سال ۲۰۱۱ به ۶/۲ درصد بالغ گردید که نسبت به سال گذشته به میزان ۱/۲ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

آثار ناشی از سرایت بحران حوزه اروپا به کاهش قابل توجه جریان سرمایه به اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه انجامید که این امر منجر به حاشیه بهره‌ای بالاتر و کاهش قیمت دارایی‌ها گردید. در سال ۲۰۱۱، میزان مصرف اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه در سطوح بالایی قرار داشت که با

وضعیت اقتصادی کشورهای نوظهور و در حال توسعه در سال ۲۰۱۱ با تفاوت‌های قابل‌ملاحظه‌ای بین مناطق مختلف همراه بود. در اقتصادهای در حال توسعه آسیایی و آمریکای لاتین سطح تولید و تجارت به میزان قابل توجهی کاهش یافت که به میزان زیادی ناشی از عوامل ادواری و سیاست‌های انقباضی بود. فعالیت‌های اقتصادی در حوزه کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا نیز در معرض تضادهای اقتصادی-اجتماعی بود؛ هرچند اقتصادهای صادرکننده نفت در این حوزه به دلیل افزایش درآمدهای نفتی منتفع شدند. در اقتصادهایی نظیر اروپای مرکزی و شرقی (CEE)^(۱) و اقتصادهای مستقل مشترک‌المنافع (CIS)^(۲)، سطح فعالیت‌های اقتصادی با سرعت و شدت خوبی به سطوح اولیه بازگشت و افزایش قیمت مواد اولیه نیز به این وضعیت کمک نمود. با این حال، رشد ضعیف منطقه اروپا

۱- Central and Eastern Europe

۲- Commonwealth of Independent States

در نیمه اول سال ۲۰۱۱، نرخ تورم در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه رو به افزایش بود، اما در نیمه دوم سال از فشارهای تورمی کاسته شد. نرخ تورم در این دسته از اقتصادها در سال ۲۰۱۱ با افزایشی معادل ۱/۱ واحد درصد به ۷/۲ درصد بالغ گردید.

سرعت گرفتن رشد اشتغال و درآمد، بر شدت آن افزوده شد. در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه، با اعمال سیاست‌های پولی انقباضی و در پیش گرفتن ابزارهای دیگر برای کاهش رشد اعتبارات توسط بسیاری از بانک‌های مرکزی، نرخ بهره حقیقی همچنان پایین بود.

برخی شاخص‌های مهم اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور

(درصد)

تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی		نرخ تورم		رشد اقتصادی		
۲۰۱۱	▲۲۰۱۰	۲۰۱۱	▲۲۰۱۰	۲۰۱۱	▲۲۰۱۰	
۱/۹	۱/۵	۷/۲	۶/۱	۶/۲	۷/۴	اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور
۱/۶	۲/۴	۶/۵	۵/۷	۷/۸	۹/۵	کشورهای در حال توسعه آسیایی
۲/۸	۴/۰	۵/۴	۳/۳	۹/۲	۱۰/۴	چین
-۳/۴	-۳/۲	۸/۹	۱۲/۰	۶/۸	۱۰/۱	هند
۲/۹	۳/۲	۵/۹	۴/۴	۴/۵	۷/۰	آسه‌آن (ASEAN) ^(۱)
-۶/۱	-۴/۷	۵/۳	۵/۳	۵/۳	۴/۶	اروپای مرکزی و شرقی
۴/۶	۳/۶	۱۰/۱	۷/۲	۴/۹	۴/۸	کشورهای مستقل مشترک‌المنافع
۵/۳	۴/۷	۸/۴	۶/۹	۴/۳	۴/۳	روسیه
۱۴/۲	۷/۷	۹/۷	۶/۹	۳/۳	۵/۰	خاورمیانه و شمال آفریقا
-۱/۳	-۱/۲	۶/۶	۶/۰	۴/۵	۶/۲	آمریکای لاتین
-۲/۱	-۲/۲	۶/۶	۵/۰	۲/۷	۷/۵	برزیل
-۱/۰	-۰/۴	۳/۴	۴/۲	۳/۹	۵/۶	مکزیک
-۱/۷	-۱/۲	۹/۷	۷/۵	۵/۱	۵/۳	جنوب آفریقا

ماخذ: صندوق بین‌المللی پول، «گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهان»، اکتبر ۲۰۱۲
 ۱- شامل کشورهای اندونزی، مالزی، فیلیپین، سنگاپور و تایلند می‌باشد.

خاورمیانه و آسیای میانه

اقتصادی با به‌کارگیری هم‌زمان سیاست‌های کلان اقتصادی تقویت شد. در این دسته از کشورها، سطح مخارج دولتی به دلیل افزایش دستمزدها و نیز یارانه‌های پرداختی دچار افزایش شد و لذا کسری بودجه دولتی نیز به طور متوسط به ۸ درصد تولید ناخالص داخلی بالغ گردید. با این حال، در برخی از این کشورها سطح فعالیت‌ها تحت تاثیر ناآرامی‌های اجتماعی قرار گرفت و بر درآمدهای حاصل از گردشگری، جریان سرمایه و سرمایه‌گذاری اثر منفی گذاشت. در سال ۲۰۱۱، افزایش تولید نفت در کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (GCC)^(۱) آثار

تغییرات قیمت مواد اولیه و ناآرامی‌های سیاسی-اجتماعی مهم‌ترین نقش را در عملکرد اقتصادی کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در سال ۲۰۱۱ ایفا نمودند. قیمت جهانی نفت در ماه‌های آخر این سال نسبت به ماه‌های ابتدایی در سطوح بالاتری قرار داشت که عمدتاً ناشی از تحولات سمت عرضه بود. به علاوه، ریسک‌های ژئوپولیتیک (جغرافیای سیاسی) مربوط به قیمت‌های نفت نیز مجدداً افزایش یافت. این افزایش موقعیت صادرکنندگان نفت در این ناحیه را رونق بخشید و در عین حال به چالشی برای کشورهای واردکننده نفت این ناحیه تبدیل شد. در کشورهای صادرکننده نفت، سطح فعالیت‌های

۱- Gulf Cooperation Council. شامل کشورهای بحرین، عمان، کویت، قطر، عربستان سعودی و امارات متحده عربی می‌باشد.

فعالیت‌های اقتصادی کشورهای حوزه آسیای میانه در سال ۲۰۱۱ در سطوح بالایی قرار داشت که عمدتاً از صادرات بالای مواد اولیه و ورود جریان سرمایه نشات می‌گرفت. نرخ رشد متوسط اقتصادی در کشورهای صادرکننده نفت و گاز این حوزه شامل آذربایجان، قزاقستان، ترکمنستان و ازبکستان به ۶/۸ درصد در این سال بالغ گردید و کشورهای واردکننده نفت شامل ارمنستان، گرجستان، قرقیزستان و تاجیکستان از نرخ رشدی معادل ۶/۲ درصد منتفع شدند. در این سال وضعیت تراز حساب جاری خارجی در هر دو گروه از اقتصادهای حوزه آسیای میانه بهبود یافت.

نرخ تورم در نیمه اول سال ۲۰۱۱ در اقتصادهای حوزه آسیای میانه افزایش یافت، اما پس از آن در اثر عواملی همچون کاهش قیمت جهانی مواد غذایی، بهبود وضعیت کشاورزی در منطقه و سیاست انقباضی پولی در برخی از کشورها تنزل یافت. بحران حوزه اروپا در این سال اثرات چندانی بر اقتصاد این گروه از کشورها نداشت.

ناشی از کاهش عرضه نفت را جبران کرده و متوسط نرخ رشد اقتصادی این گروه به ۸ درصد بالغ شد. با این حال، متوسط نرخ رشد کشورهای صادرکننده نفت خارج از این گروه تنها به ۰/۴ درصد رسید. نرخ تورم در کشورهای صادرکننده نفت در این حوزه (به استثنای ایران، یمن، لیبی و سودان) در سطوحی پایین قرار داشت.

سطح فعالیت‌ها و نرخ رشد اقتصادی در کشورهای واردکننده نفت در منطقه خاورمیانه و آفریقای شمالی به میزان شدیدی کاهش یافت. در برخی از این دسته از اقتصادها (به استثنای مراکش) به دلیل قیمت بالای مواد اولیه، آثار ناشی از کاهش رشد اقتصاد جهانی و نیز آثار منفی بحران در حوزه اروپا، سطح درآمد سرانه کاهش و نرخ بیکاری افزایش یافت. نرخ تورم در این اقتصادها (به استثنای پاکستان) به دلیل کاهش تقاضای کل و پرداخت یارانه‌های دولتی بابت کالاهای اساسی در سطوحی مهار شده حفظ گردید.

برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای حوزه خاورمیانه و آسیای میانه

(درصد)

تراز حساب جاری (درصد از تولید ناخالص داخلی)	تورم		رشد اقتصادی			
	۲۰۱۱	▲۲۰۱۰	۲۰۱۱	▲۲۰۱۰		
۱۸/۷	۱۱/۰	۱۰/۴	۶/۶	۳/۹	۵/۳	کشورهای صادرکننده نفت
-۳/۵	-۳/۱	۹/۹	۸/۵	۲/۰	۴/۰	کشورهای واردکننده نفت
۸/۷	۵/۰	۹/۱	۷/۰	۶/۷	۶/۷	کشورهای حوزه آسیای میانه

ماخذ: چشم‌انداز اقتصاد منطقه‌ای (خاورمیانه و آسیای میانه)، صندوق بین‌المللی پول، نوامبر ۲۰۱۲

تحولات بازار نفت

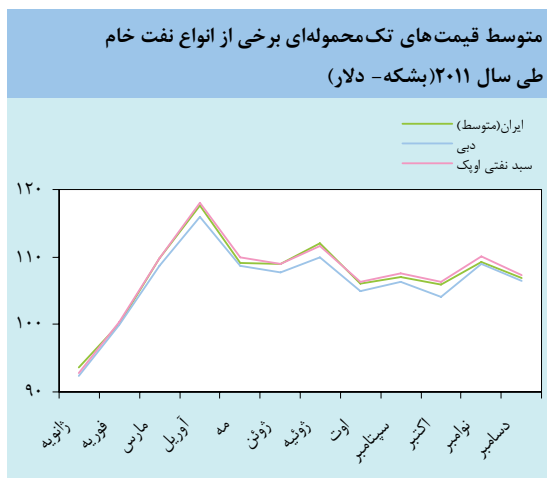
غیراوپیک و ۰/۷ میلیارد تن معادل نفت مربوط به کشورهای عضو اوپک بود. در سال مورد بررسی، بیشترین سهم از مصرف انرژی‌های اولیه در جهان مربوط به نفت (۳۳/۱ درصد) و کمترین سهم مصرف مربوط به سایر انرژی‌های تجدیدپذیر^(۳) (۱/۶ درصد) بود.

در سال ۲۰۱۱، مصرف انرژی‌های اولیه^(۱) در جهان به ۱۲/۳ میلیارد تن معادل نفت رسید که نسبت به سال ۲۰۱۰ حدود ۲/۵ درصد افزایش داشت. از کل مصرف انرژی‌های اولیه جهان ۱۱/۵ میلیارد تن معادل نفت مربوط به کشورهای

۲- شامل انرژی‌های حاصل از باد، زمین‌گرمایی، خورشیدی و زیست‌توده (Biomass) می‌باشد.

۱- شامل نفت، گاز طبیعی، زغال‌سنگ، انرژی هسته‌ای، برق آبی و سایر انرژی‌های تجدیدپذیر می‌باشد.

برف و سرمای بی‌سابقه در اروپا، سیل‌های ویرانگر در استرالیا، کاهش ارزش دلار در برابر یورو، تنش‌های خاورمیانه و احتمال قطع صادرات نفت خام ایران، از جمله عوامل فزاینده قیمت نفت بودند. از طرف دیگر، تداوم بحران مالی و اقتصادی در اروپا و سرایت آن به کشورهای دیگر اروپایی همچون اسپانیا، افزایش تولید نفت خام اوپک و تریدرها درخصوص روند بهبود اقتصاد جهانی، از جمله عوامل کاهشنده قیمت نفت در سال ۲۰۱۱ بودند.

در سال ۲۰۱۱، دو اجلاس توسط کشورهای عضو اوپک تشکیل شد و در مورد میزان تولید کل نفت خام اوپک تصمیم‌گیری شد.

در اجلاس یک‌صد و پنجاه و نهم اوپک در ۸ ژوئیه ۲۰۱۱ در وین پایتخت اتریش، سقف تولید این سازمان بدون تغییر و در سطح ۲۴/۸ میلیون بشکه در روز باقی ماند.

اجلاس یک‌صد و شصتم که در ۱۴ دسامبر ۲۰۱۱ در وین برگزار گردید، سقف تولید نفت خام اوپک را در سطح ۳۰/۰ میلیون بشکه در روز با احتساب تولید فعلی و آتی لیبی تصویب نمود.

مصرف انرژی‌های اولیه در ایران در سال ۲۰۱۱ به ۲۲۸/۶ میلیون تن معادل نفت رسید که نسبت به سال ۲۰۱۰ حدود ۲/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. انرژی‌های اولیه مورد مصرف در ایران عمدتاً شامل نفت و گاز طبیعی بوده و سایر انرژی‌ها سهم قابل توجهی در مصرف انرژی‌های اولیه ندارند.

در سال مورد بررسی، میانگین تولید نفت خام جهان با ۱/۳ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۰ به ۸۳/۶ میلیون بشکه در روز رسید. در این سال تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک با ۳/۱ درصد افزایش به ۳۵/۸ میلیون بشکه در روز رسید که ۴۲/۹ درصد از تولید نفت خام جهان را تشکیل داد. همچنین، مصرف نفت جهان به ۸۸/۰ میلیون بشکه در روز رسید که نسبت به سال قبل ۰/۷ درصد رشد نشان می‌دهد.

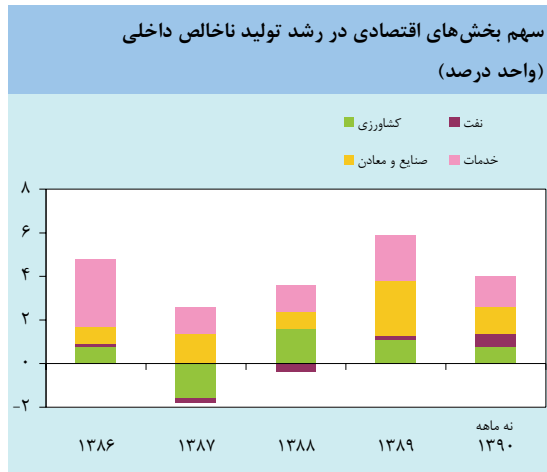
در سال ۲۰۱۱، قیمت نفت خام در بازارهای جهانی روندی صعودی داشت، به طوری که میانگین بهای سبد نفتی اوپک^(۱) که در سال ۲۰۱۰ هر بشکه ۷۷/۴۵ دلار بود در این سال با ۳۸/۷ درصد افزایش به ۱۰۷/۴۴ دلار رسید. بهای سایر انواع نفت خام نیز در سال مورد بررسی، تغییراتی مشابه داشتند.

در سال مورد بررسی، عوامل مختلفی در شکل‌گیری نوسانات قیمت نفت نقش داشتند. قطع کامل و البته موقت عرضه نفت لیبی، فاجعه نیروگاه اتمی فوکوشیما ژاپن، بارش

۱- سبد نفتی اوپک شامل نفت خام‌های سبک عربستان سعودی، سبک بصره (عراق)، مری ونزولان، سبک بونی نیجریه، اس‌سیدر لیبی، سنگین ایران، صادراتی کویت، مارین قطر، موربان امارات متحده عربی، مخلوط صحاران الجزایر، اورینت اکوادور و گراسول آنگولا می‌باشد.

تولید و هزینه ناخالص داخلی

مشابه سال قبل از آن نشان‌دهنده افزایش نرخ رشد هزینه مصرفی خصوصی و کاهش نرخ رشد هزینه مصرفی دولتی می‌باشد.

نتایج حاصل از برآوردهای نه ماهه سال ۱۳۹۰ حاکی از کاهش نرخ رشد تشکیل سرمایه ناخالص به میزان ۴/۵ واحد درصد نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن می‌باشد. در این دوره، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های ثابت در ماشین‌آلات و ساختمان نسبت به دوره مشابه سال قبل به ترتیب ۱/۸ و ۰/۳ درصد افزایش یافت. به این ترتیب در نه ماهه سال ۱۳۹۰، کل تشکیل سرمایه ثابت ناخالص از رشدی معادل ۱/۲ درصد برخوردار گردید.

در بخش تجارت خارجی، صادرات کالاها و خدمات در نه ماهه سال ۱۳۹۰ به قیمت‌های ثابت رشدی معادل ۹/۱ درصد داشت. همچنین، واردات کالاها و خدمات در این سال از رشدی معادل ۲/۳- درصد برخوردار گردید.

تحولات بخش واقعی اقتصاد

انرژی

در سال ۱۳۹۰، تولید نفت خام کشور در چارچوب رعایت سهمیه تولید تعیین شده از سوی اوپک انجام شد. در

براساس برآوردهای اولیه، تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت پایه برحسب قیمت‌های جاری، از ۳۰۹۶ هزار میلیارد ریال در نه ماهه سال ۱۳۸۹ به ۴۵۹۲ هزار میلیارد ریال در نه ماهه سال ۱۳۹۰ افزایش یافت که نشان‌دهنده رشد اسمی ۴۸/۳ درصد است. با توجه به تغییرات سطح عمومی قیمت‌ها، آمارهای مقدماتی بخش واقعی اقتصاد نشان‌دهنده آن است که تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت ۱۳۷۶ در نه ماهه سال ۱۳۹۰، ۴/۰ درصد افزایش یافته است؛ در حالی که در نه ماهه سال ۱۳۸۹، رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت ۵/۵ درصد بود. بر این اساس، رشد تولید ناخالص داخلی کشور در نه ماهه سال ۱۳۹۰ به قیمت‌های ثابت در مقایسه با عملکرد نه ماهه سال گذشته حدود ۱/۵ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

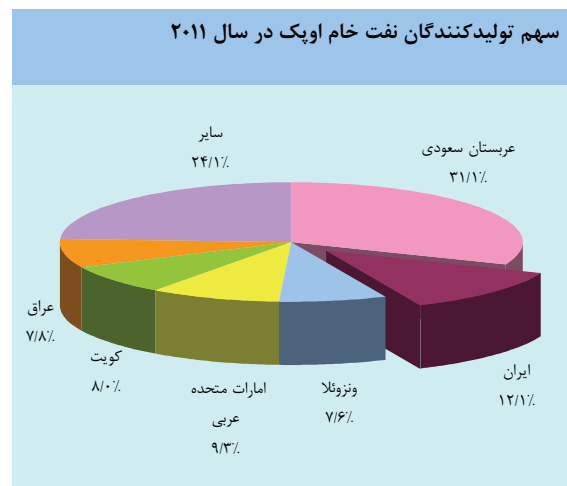
براساس برآوردهای اولیه، در نه ماهه سال ۱۳۹۰ گروه‌های «خدمات»، «صنایع و معادن» و «کشاورزی» به ترتیب با ۱/۴، ۱/۲ و ۰/۸ واحد درصد سهم از رشد، بیشترین سهم را در افزایش تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت داشتند. در گروه «صنایع و معادن»، بخش‌های «صنعت» و «معادن» به ترتیب با ۰/۹ و ۰/۲ واحد درصد، بیشترین سهم را در افزایش تولید ناخالص داخلی داشتند و در گروه «خدمات» نیز بخش‌های «بازرگانی، رستوران و هتلداری» و «حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات» به ترتیب با ۱/۰ و ۰/۳ واحد درصد، دارای بیشترین سهم از افزایش تولید ناخالص داخلی بودند.

براساس برآوردهای اولیه، در نه ماهه سال ۱۳۹۰ هزینه‌های مصرفی نهایی بخش‌های خصوصی و دولتی به قیمت‌های ثابت ۱۳۷۶ به ترتیب ۱۰/۱ و ۲/۷- درصد رشد داشت. مقایسه نتایج به دست آمده در نه ماهه سال ۱۳۹۰ با نتایج دوره

در سال ۱۳۹۰، تولید برق کشور با ۳/۰ درصد رشد نسبت به سال گذشته به ۲۴۰/۱ میلیارد کیلو وات ساعت رسید. از کل برق تولید شده در کشور، ۸۶/۸ درصد به نیروگاه‌های تحت مدیریت وزارت نیرو و ۱۳/۲ درصد به سایر موسسات اختصاص داشت. در سال مورد بررسی، بیشترین میزان تولید برق توسط نیروگاه‌های گازی و چرخه ترکیبی (۱۰۳/۲ میلیارد کیلو وات ساعت) و کمترین میزان تولید توسط نیروگاه‌های برق‌آبی، دیزلی و بادی (۱۲/۷ میلیارد کیلو وات ساعت) صورت گرفت. در این سال بیشترین رشد تولید برق به نیروگاه‌های برق‌آبی، دیزلی و بادی با ۲۸/۷ درصد رشد اختصاص داشت و از تولید برق توسط نیروگاه‌های گازی و چرخه ترکیبی ۱/۱ درصد کاسته شد.

در سال ۱۳۹۰، مصرف برق با ۲/۲ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۸۹ به ۱۸۸/۲ میلیارد کیلو وات ساعت رسید. در این سال بیشترین رشد مصرف برق به بخش کشاورزی با ۳۴/۸ درصد اختصاص داشت و رشد مصرف برق در بخش صنعتی ۳/۹ درصد بود. در این سال مصرف برق بخش‌های عمومی، روشنایی معابر، خانگی و تجاری به ترتیب ۲۰/۲، ۶/۰، ۳/۳ و ۲/۳ درصد کاهش یافت. بیشترین سهم مصرف برق مربوط به بخش صنعتی با ۳۳/۹ درصد و سپس بخش خانگی با ۳۱/۳ درصد بود. در سال مورد بررسی، صادرات برق کشور به ۸/۷ میلیارد کیلو وات ساعت بالغ شد که نسبت به سال ۱۳۸۹، ۲۹/۲ درصد افزایش داشت. واردات برق نیز با ۲۱/۲ درصد رشد به ۳/۷ میلیارد کیلو وات ساعت رسید. به این ترتیب، در این سال خالص صادرات برق کشور با ۳۵/۸ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۸۹ به بیش از ۵/۰ میلیارد کیلو وات ساعت رسید. در سال مورد بررسی، بیش از ۹۸ درصد از برق وارداتی از کشورهای ترکمنستان و ارمنستان تامین شد و بیش از ۷۶ درصد از صادرات برق به عراق صورت گرفت.

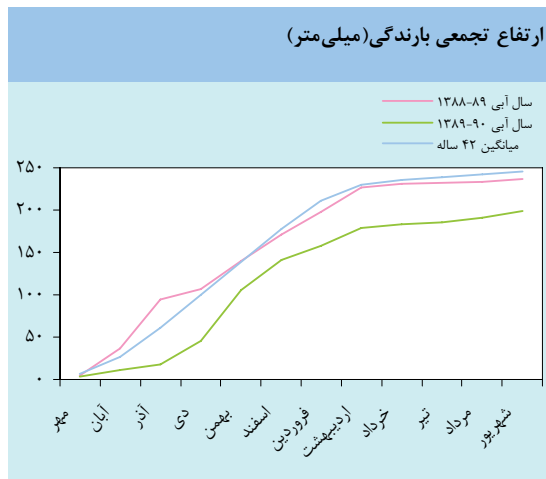
این سال متوسط صادرات نفت خام ایران با ۰/۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل به سطح ۲/۰ میلیون بشکه در روز افزایش یافت. صادرات فرآورده‌های نفتی نیز با ۹/۳ درصد افزایش به ۸۸ هزار بشکه در روز رسید. در این سال میانگین تقریبی بهای تک‌محموله‌ای هر بشکه نفت خام صادراتی کشور با ۳۲/۴ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۸۹ به ۱۱۱/۱ دلار افزایش یافت.

در سال ۱۳۹۰، مصرف گاز طبیعی با ۱/۳ درصد رشد نسبت به سال گذشته به ۱۵۲/۷ میلیارد متر مکعب بالغ گردید. بیشترین میزان مصرف گاز طبیعی مربوط به بخش‌های خانگی، تجاری و صنعتی با ۸۵/۶ میلیارد متر مکعب و کمترین میزان مصرف مربوط به صنایع عمده با ۲۹/۴ میلیارد متر مکعب بود. در سال مورد بررسی، صادرات گاز طبیعی کشور به ۹/۵ میلیارد متر مکعب رسید که نسبت به سال گذشته ۱۱/۶ درصد رشد داشت. واردات گاز طبیعی نیز با ۳۱/۳ درصد رشد به ۱۱/۸ میلیارد متر مکعب بالغ گردید و به این ترتیب، خالص صادرات گاز طبیعی کشور در سال مورد بررسی به ۲/۳- میلیارد متر مکعب رسید. در این سال بیش از ۹۷ درصد گاز طبیعی وارداتی از ترکمنستان تامین شد و بیش از ۹۰ درصد از صادرات گاز طبیعی به ترکیه صورت گرفت.

کشاورزی

وضعیت بارندگی

براساس آمار شرکت مدیریت منابع آب ایران، ارتفاع تجمعی ریزش‌های جوی از مهرماه ۱۳۸۹ تا پایان شهریور ماه ۱۳۹۰ (سال آبی ۹۰-۱۳۸۹) معادل ۱۹۹/۱ میلی‌متر بود که در مقایسه با میانگین دوره بلندمدت ۱۹ درصد و در مقایسه با سال آبی گذشته ۱۶ درصد کاهش نشان می‌دهد^(۱).

مقایسه ارتفاع بارندگی به صورت تجمعی در سال آبی ۹۰-۱۳۸۹ و متوسط بلندمدت به تفکیک حوزه‌های آبریز اصلی کشور

درصد اختلاف با سال گذشته	درصد اختلاف با متوسط ۴۲ ساله	اختلاف با سال گذشته (میلی‌متر)	سال آبی ۹۰-۱۳۸۹	سال آبی ۸۹-۱۳۸۸	حوزه آبریز
			(میلی‌متر)	(میلی‌متر)	
-۹/۲	-۱۴/۵	-۶۴/۷	۳۸۳/۰	۴۴۷/۷	دریای خزر
-۲۳/۶	-۲۰/۷	-۷۲/۶	۲۷۸/۰	۳۵۰/۶	خلیج فارس
-۱۲/۹	-۲۳/۲	-۸۸/۸	۲۹۴/۲	۳۸۳/۰	دریاچه ارومیه
-۱۸/۴	-۸/۸	-۱۲/۸	۱۳۲/۰	۱۴۴/۸	مرکزی
-۲۳/۷	-۱۹/۷	-۱۹/۵	۷۹/۵	۹۹/۰	هامون
-۳۲/۵	-۲۶/۸	-۵۴/۰	۱۴۷/۴	۲۰۱/۴	سرخس
-۱۹/۰	-۱۶/۰	-۳۸/۰	۱۹۹/۱	۲۳۷/۱	کل کشور

ماخذ: وزارت نیرو

تولید محصولات کشاورزی

نسبت به سال قبل ۷/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. تولیدات زراعی، باغی و دامی در این سال به ترتیب از رشد ۶/۷، ۱۰/۵ و ۴/۹ درصدی برخوردار بودند^(۲).

براساس آمار مقدماتی وزارت جهاد کشاورزی، مجموع تولید محصولات عمده کشاورزی شامل محصولات زراعی، باغی و دامی در سال ۱۳۹۰ حدود ۱۱۳ میلیون تن برآورد گردید که

تولید محصولات زراعی، باغی و دامی

(هزار تن)

رشد(درصد)	سال			جمع کل	
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸		
۶/۷	۱۷/۰	۸۰۴۰۰	۷۵۳۶۷	۶۴۴۳۴	زراعی(۱)
۱۰/۵	۶/۶	۱۸۳۱۷	۱۶۵۷۰	۱۵۵۴۰	باغی(۱)
۴/۹	۶/۲	۱۴۲۷۲	۱۳۶۰۹	۱۲۸۱۵	دامی
۷/۱	۱۳/۷	۱۱۲۹۸۹	۱۰۵۵۴۵	۹۲۷۹۰	

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

۱- ارقام سال ۱۳۹۰ پیش‌بینی می‌باشد.

۲- براساس ارقام مقدماتی وزارت جهاد کشاورزی، میزان تولیدات زراعی در سال ۱۳۹۰ حدود ۷۵/۸ میلیون تن برآورد شده است که از پیش‌بینی‌های اولیه بسیار کمتر می‌باشد. در صورت تحقق رقم مورد اشاره، رشد تولیدات زراعی و به تبع آن رشد کل تولیدات کشاورزی در سال ۱۳۹۰ به ترتیب به ۰/۶ و ۲/۷ درصد کاهش خواهد یافت.

۱- وزارت نیرو، شرکت مدیریت منابع آب ایران

و شیر خام در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۷ و ۵/۷ درصد افزایش یافت. در بین محصولات مختلف دامی، شیر خام بیشترین سهم از کل تولیدات دامی (معادل ۷۵/۸ درصد) را به خود اختصاص داد.

براساس آمارهای مقدماتی وزارت جهاد کشاورزی، در سال ۱۳۹۰ مجموع تولید محصولات دامی (شامل گوشت قرمز، گوشت مرغ، شیر خام و تخم مرغ) با ۴/۹ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۱۴/۳ میلیون تن رسید. تولید گوشت مرغ

تولید محصولات دامی

(هزار تن)

سهم(درصد)	درصد تغییر		سال		
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰
۶/۸	۶/۹	۳/۶	۹۰۲	۹۳۴	۹۶۷
۷۵/۸	۷۵/۳	۵/۷	۹۵۵۲	۱۰۲۴۲	۱۰۸۲۲
۱۲/۵	۱۲/۲	۷/۰	۱۶۱۰	۱۶۶۶	۱۷۸۳
۴/۹	۵/۶	-۸/۷	۷۵۱	۷۶۷	۷۰۰
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴/۹	۱۲۸۱۵	۱۳۶۰۹	۱۴۲۷۲

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی- معاونت امور دام

مانده خالص تسهیلات اعطایی بانکها و موسسات اعتباری به

بخش کشاورزی (میلیارد ریال)

درصد تغییر	پایان سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۱۷/۱	۳۳۸۲۷۹	۲۸۸۹۴۰	بخش دولتی و غیردولتی
۱۷/۵	۳۳۶۲۲۵	۲۸۶۰۷۸	بخش غیردولتی
۲۴/۴	۱۷۸۵۲۷	۱۴۳۴۸۷	بانک کشاورزی
-۲۸/۳	۲۰۵۴	۲۸۶۲	بخش دولتی

در پایان سال ۱۳۹۰، از مجموع مانده خالص تسهیلات اعطایی بانکها و موسسات اعتباری به متقاضیان بخش کشاورزی، سهم بانک کشاورزی حدود ۵۳/۱ درصد بود. در این سال بانک کشاورزی مبلغ ۱۴۳/۹ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بخشهای دولتی و غیردولتی کشاورزی پرداخت نمود که نسبت به سال گذشته ۵۲/۷ درصد افزایش نشان می دهد. از این میزان، حدود ۸۰/۴ درصد از محل پرداختهای غیرتکلیفی و بقیه از محل تسهیلات تکلیفی، وجوه اداره شده و قراردادهای پرداخت شد. در سال ۱۳۹۰، فعالیتهای «زراعت و باغداری»، «صنایع و خدمات کشاورزی» و «دامداری و دامپروری» به ترتیب با ۳۱/۳، ۲۸ و ۲۳ درصد بیشترین سهم از کل تسهیلات پرداختی بانک کشاورزی را به خود اختصاص دادند.

بورس کالای کشاورزی

در سال ۱۳۹۰، کل ارزش و حجم معاملات محصولات کشاورزی در بورس کالای ایران به ترتیب حدود ۳/۸ هزار میلیارد ریال و ۵۴۹ هزار تن بود که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۱/۷ درصد افزایش و ۶۶/۴ درصد کاهش نشان می دهد. در سال مورد بررسی، بالاترین سهم حجم مبادلات به میزان ۴۵/۶ درصد مربوط به گروه «گندم و سیوس گندم» بود. تحت تاثیر کاهش حجم مبادلات کالاهای کشاورزی در بورس کالای ایران، سهم کالاهای کشاورزی مبادله شده از کل مبادلات در این تالار از ۹/۶ درصد در سال ۱۳۸۹ به ۲/۷ درصد در سال ۱۳۹۰ تقلیل یافت.

حمایت های مالی از بخش کشاورزی

در پایان اسفند ماه ۱۳۹۰، مانده خالص تسهیلات اعطایی بانکها و موسسات اعتباری به متقاضیان دولتی و غیردولتی بخش کشاورزی به ۳۳۸ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با پایان سال قبل از ۱۷/۱ درصد رشد برخوردار بود. بر این اساس، در پایان اسفند ماه ۱۳۹۰ سهم این بخش از کل مانده خالص تسهیلات اعطایی به بخشهای اقتصادی معادل ۹/۸ درصد بود.

تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی به تفکیک نوع مصرف

(میلیارد ریال)

سهم از کل (درصد)	سال		درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۳۱/۳	۳۵/۷	۳۳/۶	۴۴۹۸۷	۳۳۶۶۷	زراعت و باغداری	
۲۳/۰	۲۰/۹	۶۸/۴	۳۳۱۵۶	۱۹۶۸۸	دامداری، دامپروری و طیور	
۱/۹	۱/۷	۷۲/۹	۲۷۶۴	۱۵۹۹	شیلات و آبزیان	
۲۸/۰	۲۴/۴	۷۵/۱	۴۰۳۲۶	۲۳۰۲۴	صنایع و خدمات کشاورزی	
۰/۸	۰/۷	۷۱/۷	۱۱۸۳	۶۸۹	قالی بافی و صنایع دستی	
۱۴/۹	۱۶/۵	۳۷/۷	۲۱۴۴۵	۱۵۵۷۱	سایر بخش‌ها (۱)	
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵۲/۷	۱۴۳۸۶۱	۹۴۲۳۸	جمع کل	

ماخذ: بانک کشاورزی

۱- شامل صنایع خارج از بخش کشاورزی و خدمات بازرگانی می‌باشد.

«مشارکت مدنی» و «فروش اقساطی» پرداخت شده است. طی این سال تسهیلات پرداختی در قالب تمامی عقود نسبت به سال گذشته افزایش یافت.

بررسی ترکیب تسهیلات بانک کشاورزی برحسب انواع عقود اسلامی نشان می‌دهد در سال مورد بررسی، به ترتیب ۴۰/۰ و ۳۵/۶ درصد از تسهیلات این بانک در قالب عقود

تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی به تفکیک نوع عقد

(میلیارد ریال)

سهم از کل (درصد)	سال		درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۸/۲	۵/۸	۱۱۶/۹	۱۱۸۳۹	۵۴۵۹	قرض الحسنه	
۳۵/۶	۳۱/۵	۷۲/۳	۵۱۱۸۴	۲۹۷۰۰	فروش اقساطی	
۵/۱	۷/۱	۹/۸	۷۳۱۷	۶۶۶۱	سلف	
۰/۶	۰/۴	۱۰۶/۶	۷۹۷	۳۸۶	جعاله	
۱۰/۲	۱۱/۳	۳۷/۹	۱۴۷۰۴	۱۰۶۶۲	مضاربه	
۴۰/۰	۴۳/۷	۳۹/۸	۵۷۵۰۹	۴۱۱۴۷	مشارکت مدنی	
۰/۴	۰/۲	۱۲۸/۸	۵۱۰	۲۲۳	اجاره به شرط تملیک	
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵۲/۷	۱۴۳۸۶۱	۹۴۲۳۸	جمع کل	

ماخذ: بانک کشاورزی

در سال زراعی ۹۰-۱۳۸۹، از میان ۲۰ قلم محصول زراعی مشمول خرید تضمینی، قیمت دو محصول در مقایسه با سال زراعی قبل کاهش یافت و قیمت سایر محصولات با افزایش مواجه شد (به‌استثنای قیمت پیاز که تغییری نداشت). بیشترین میزان افزایش قیمت خرید تضمینی مربوط به پنبه وش و چغندر قند بود که با ۲۰/۰ درصد رشد نسبت به سال قبل مواجه شدند و به ترتیب به ۹۰۰۰ و ۹۰۰ ریال به ازای هر کیلوگرم رسیدند. براساس آمار مقدماتی صندوق بیمه کشاورزی، در سال زراعی ۹۰-۱۳۸۹ بابت خسارت‌های وارده به کشاورزان مبلغ ۱۰/۲ هزار میلیارد ریال غرامت پرداخت شد که نسبت به

در پایان اسفند ماه ۱۳۹۰، مانده تسهیلات اعطایی بانک‌های تجاری و تخصصی به بنگاه‌های زودبازده و کارآفرین بخش کشاورزی بالغ بر ۶۴/۵ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به پایان سال قبل حدود ۱۳/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این میان، مانده تسهیلات اعطایی بانک‌های تجاری نسبت به پایان سال قبل به میزان ۸ درصد و تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی حدود ۱۸/۵ درصد افزایش یافت. از کل مانده تسهیلات اعطایی به بنگاه‌های زودبازده و کارآفرین در بخش کشاورزی، سهم بانک‌های تجاری حدود ۴۵/۲ درصد و سهم بانک‌های تخصصی (بانک کشاورزی) ۵۴/۸ درصد بود.

تجارت خارجی بخش کشاورزی

براساس گزارش وزارت جهاد کشاورزی، در سال ۱۳۹۰ حدود ۳/۷ میلیون تن انواع کالای کشاورزی به ارزش ۵/۵ میلیارد دلار به خارج از کشور صادر شد که نسبت به سال قبل از نظر وزن ۱۴/۵ درصد کاهش و از لحاظ ارزش ۳/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. میانگین ارزش هر تن کالای کشاورزی صادراتی نیز ۱۵۰۶ دلار بود که نسبت به سال گذشته ۲۱/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

سال قبل ۷۷/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. بخش زراعت با ۴۲/۶ درصد بیشترین سهم از غرامت پرداختی را به خود اختصاص داد.

براساس آمار خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی، در سال ۱۳۹۰ مجموع عملکرد تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی (اعتبارات عمرانی) جهت توسعه «کشاورزی و منابع طبیعی» و همچنین «منابع آب» حدود ۳۲ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل ۴۷/۱ درصد افزایش یافته است.

ارزش صادرات بخش کشاورزی

سهم از کل (درصد)		درصد تغییر	ارزش (میلیون دلار)		
۱۳۹۰	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۴/۱	۳/۷	۱۳/۶	۲۲۵	۱۹۸	دام و طیور
*	۰/۱	-۳۴/۶	۲/۴	۳/۷	دارویی
۳/۷	۲/۸	۳۸/۰	۲۰۴	۱۴۸	شیلات
۶۱/۸	۶۷/۴	-۴/۹	۳۴۱۲	۳۵۸۹	محصولات زراعی و باغی
۳۰/۴	۲۶/۱	۲۰/۹	۱۶۷۷	۱۳۸۸	فراورده‌های غذایی
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳/۷	۵۵۲۰	۵۳۲۶	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

ارزش ۶/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. متوسط ارزش هر تن کالای وارداتی کشاورزی حدود ۷۶۷ دلار بود که نسبت به رقم مشابه سال قبل ۲۵/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۰، حدود ۱۳/۶ میلیون تن محصولات مختلف کشاورزی به ارزش ۱۰/۴ میلیارد دلار وارد کشور شد که نسبت به سال قبل از نظر وزن ۱۵/۴ درصد کاهش و از نظر

ارزش واردات بخش کشاورزی

سهم از کل (درصد)		درصد تغییر	ارزش (میلیون دلار)		
۱۳۹۰	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۱۰/۸	۱۱/۲	-۳/۳	۱۰۵۷	۱۰۹۴	دام و طیور
۰/۴	۰/۴	۰/۵	۴۳	۴۳	دارویی
۰/۶	۰/۸	-۱۹/۱	۶۱	۷۶	شیلات
۵۷/۳	۵۲/۰	۱۰/۲	۵۶۱۸	۵۰۹۷	محصولات زراعی و باغی
۳۲/۹	۳۰/۲	۸/۹	۳۲۲۷	۲۹۶۴	فراورده‌های غذایی
۴/۰	۵/۴	-۲۵/۶	۳۹۲	۵۲۷	کودها
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۶/۱	۱۰۳۹۸	۹۸۰۰	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

تراز بازرگانی بخش کشاورزی (میلیون دلار)

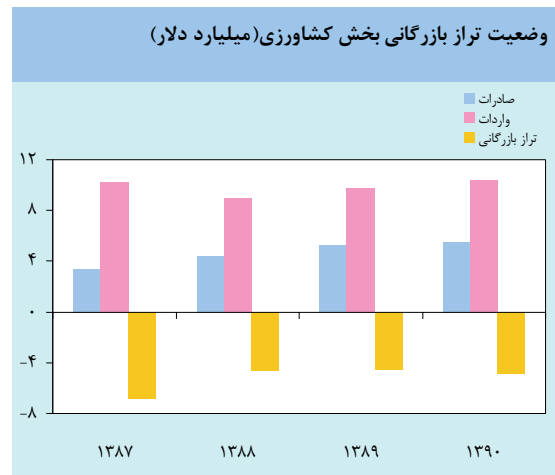
درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۳/۷	۵۵۲۰	۵۳۲۶	صادرات
۶/۱	۱۰۳۹۸	۹۸۰۰	واردات
۹/۰	-۴۸۷۸	-۴۴۷۵	تراز بازرگانی

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

بررسی وضعیت واردات و صادرات محصولات کشاورزی نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۰، کسری تراز بازرگانی این بخش در مقایسه با سال قبل افزایش یافته و از حدود ۴/۵ میلیارد دلار در سال ۱۳۸۹ به حدود ۴/۹ میلیارد دلار در این سال رسید.

با توجه به تولید حدود ۲۴/۷ میلیون تن غلات در کشور (شامل گندم، برنج، جو و ذرت به ترتیب به میزان ۱۵، ۳/۴، ۳/۸ و ۲/۴ میلیون تن) این میزان واردات حدود ۲۰ درصد نیاز کشور به غلات عمده را در بر می‌گیرد. در سال ۱۳۹۰، به ترتیب حدود ۱۴۳ هزار تن گوشت قرمز و ۵۰ هزار تن گوشت مرغ وارد کشور شد که به ترتیب حدود ۱۳ و ۳ درصد مصرف کشور را شامل می‌شود.

با توجه به وضعیت تولید و تجارت محصولات کشاورزی، ضریب خودکفایی در بخش غلات و محصولات دامی در شرایط مناسبی قرار دارد، اما در بخش دانه‌های روغنی و محصولات پایین‌دستی آن از جمله کنجاله سویا به عنوان نهاده صنایع دام و طیور و روغن نباتی خام میزان وابستگی به واردات در سطح بالایی قرار دارد.

در سال مورد بررسی، در مجموع ۶/۳ میلیون تن غلات عمده شامل گندم، برنج، جو و ذرت به ارزش ۳ میلیارد دلار وارد کشور شد که نسبت به سال قبل به لحاظ وزنی تغییر محسوسی نداشت، اما به لحاظ ارزش ۳۲ درصد افزایش یافت.

ضریب خودکفایی در غلات، دانه‌های روغنی و محصولات دامی عمده در سال ۱۳۹۰

(هزار تن - درصد)

غلات	تولید داخلی	واردات	صادرات	مصرف ظاهری (۱)	ضریب خودکفایی
گندم (۲)	۱۵۰۹۸	۲۸۲	۱۰	۱۵۳۷۱	۹۸/۲
برنج	۳۴۳۷	۱۵۱۳	۴	۴۹۴۶	۶۹/۵
جو	۳۷۹۶	۱۱۳۱	*	۴۹۲۷	۷۷/۰
ذرت	۲۳۹۰	۳۳۲۴	*	۵۷۱۴	۴۱/۸
دانه‌های روغنی و محصولات آن					
دانه‌های روغنی	۷۴۵	۵۸۷	۳/۱	۱۳۲۹	۵۶/۱
کنجاله سویا	۱۹۸	۱۵۴۷	۱/۳	۱۷۴۴	۱۱/۴
روغن نباتی خام	۲۶۱	۱۲۲۸	۵۴ ^(۳)	۱۴۴۵	۱۸/۰
محصولات دامی					
گوشت قرمز	۹۶۷	۱۴۳	۰/۷	۱۱۰۹	۸۷/۲
گوشت مرغ	۱۷۸۳	۵۰	۰/۳	۱۸۳۳	۹۷/۳

۱- در محاسبه مصرف ظاهری، تغییرات موجودی انبار صفر لحاظ شده است.

۲- با توجه به مقدماتی بودن آمار تولیدات زراعی و احتمال تغییر قابل توجه در آمار تولید گندم و برخی محصولات زراعی دیگر در سال ۱۳۹۰، ضریب خودکفایی گندم و برخی محصولات دیگر کمتر از برآورد ذکر شده خواهد بود.

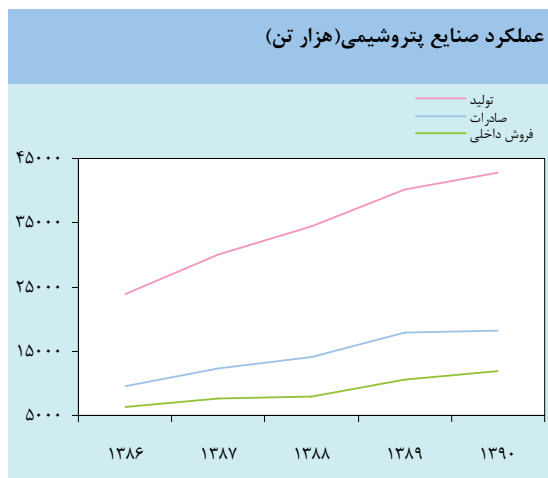
۳- صادرات روغن نباتی عموماً به صورت تصفیه شده می‌باشد.

بهای تولیدکننده در مقایسه با سال قبل بود. رشد قابل ملاحظه شاخص کل بهای تولیدکننده که عمدتاً از سه ماهه چهارم سال ۱۳۸۹ و تحت تاثیر اجرای طرح هدفمندسازی یارانه‌ها افزایش یافت باعث انتقال هزینه تولید به مصرف‌کننده و به تبع آن افزایش شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی در سال ۱۳۹۱ شده است.

رشد شاخص‌های قیمتی

در سال ۱۳۹۰، میانگین شاخص بهای تولیدکننده گروه کشاورزی، شکار و جنگلداری (با ضریب اهمیت ۲۱/۴ درصد از شاخص کل) در مقایسه با سال قبل ۱۶/۶ درصد افزایش یافت. رشد شاخص بهای این گروه اصلی در سال ۱۳۹۰ حدود ۱۷/۶ درصد کمتر از متوسط رشد شاخص کل

پتروشیمی به ترتیب از ۱/۹ و ۱۲/۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل برخوردار شد. ارزش کل صادرات صنعتی نسبت به سال قبل ۳۵/۶ درصد رشد داشت که با توجه به رشد کمتر صادرات محصولات پتروشیمی، سهم این گروه از محصولات در کل صادرات صنعتی از ۵۷/۴ درصد در سال ۱۳۸۹ به ۵۳/۷ درصد در سال ۱۳۹۰ کاهش یافت.

براساس گزارش‌های ادواری شرکت بورس کالای ایران، حجم و ارزش معاملات محصولات فلزی و معدنی در بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۰ به ترتیب به ۱۱/۷ میلیون تن و ۱۰۲/۴ هزار میلیارد ریال رسید که از ۳۴/۴ و ۳۶/۳ درصد افزایش نسبت به سال قبل برخوردار بود. فولاد به لحاظ وزن و ارزش، سهم ۷۴/۳ و ۷۲/۷ درصدی از کل معاملات انواع فلزات را به خود اختصاص داد.

کل صادرات غیرنفتی کشور در سال ۱۳۹۰ به ۳۳/۸ میلیارد دلار بالغ گردید که نشان‌دهنده رشد ۲۷/۲ درصدی نسبت به سال قبل است. صادرات صنعتی کشور در سال ۱۳۹۰ به لحاظ وزن و ارزش به ترتیب به ۴۴/۹ میلیون تن و ۲۷/۳ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال قبل ۱۹/۳ و ۳۵/۶ درصد رشد نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۰، سهم صادرات صنعتی از کل صادرات غیرنفتی به لحاظ ارزش به ۸۰/۸ درصد رسید.

در سال ۱۳۹۰، میانگین شاخص بهای خرده‌فروشی گروه «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» نسبت به سال گذشته با ۲۵/۹ درصد افزایش به عدد ۳۲۰ رسید. در سال مورد بررسی، رشد میانگین شاخص قیمت کالاهای کشاورزی (خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها) در سطح مصرف‌کننده ۴/۴ واحد درصد بیشتر از رشد میانگین شاخص کل بوده است.

ارزش افزوده بخش کشاورزی در نه ماهه سال ۱۳۹۰

با توجه به تحولات تولید و تجارت محصولات کشاورزی در سال ۱۳۹۰ و براساس برآوردهای مقدماتی، در نه ماهه این سال ارزش افزوده بخش کشاورزی به قیمت‌های ثابت نسبت به مدت مشابه سال قبل از رشد ۴/۹ درصدی برخوردار گردید که در مقایسه با رشد ۸/۹ درصدی مدت مشابه سال قبل در سطح پایین‌تری قرار داشت. سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی از ۱۳/۸ درصد در نه ماهه سال ۱۳۸۹ به ۱۱/۴ درصد در نه ماهه سال ۱۳۹۰ کاهش یافت.

صنعت و معدن

بخش صنعت از جمله بخش‌های زیربنایی اقتصاد است که نقش مهمی در تعیین چرخه‌های رونق و رکود اقتصادی ایفا می‌نماید. براساس برآوردهای مقدماتی، ارزش افزوده این بخش در نه ماهه اول سال ۱۳۹۰ به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۷۶ با ۴/۹ درصد افزایش نسبت به مقطع مشابه سال قبل به ۸۲/۸ هزار میلیارد ریال رسید که عملکرد مزبور در مقایسه با رشد این بخش در نه ماهه اول سال ۱۳۸۹ نسبت به مقطع مشابه سال قبل از آن (به میزان ۱۰/۹ درصد) در سطح پایین‌تری قرار دارد.

تولیدات منتخب و صادرات صنعتی

در سال ۱۳۹۰، تولیدات پتروشیمی با ۶/۴ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۴۲/۷ میلیون تن رسید. این در حالی است که نرخ رشد تولیدات پتروشیمی در سال قبل ۱۶/۷ درصد بود. همچنین، حجم صادرات و فروش داخلی محصولات

اشتغال و سرمایه‌گذاری صنعتی

براساس گزارش وزارت صنایع و معادن، در سال ۱۳۹۰ در مجموع ۶/۳ هزار فقره پروانه بهره‌برداری صنعتی با سرمایه ثابت ۱۵۶/۰ هزار میلیارد ریال صادر شد. عملکرد مزبور نسبت به سال قبل به ترتیب ۸/۵ و ۱۹/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد. فرصت‌های شغلی ایجاد شده براساس پروانه‌های بهره‌برداری صادره ۱۰۹/۱ هزار نفر می‌باشد که نسبت به عملکرد سال قبل ۱۶/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد. شایان ذکر است که عملکرد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال قبل از آن به لحاظ تعداد ۳/۳ درصد رشد و از نظر اشتغال و سرمایه‌گذاری به ترتیب ۶/۷ و ۶/۱ درصد کاهش داشت.

در سال مورد گزارش، سرانه سرمایه‌گذاری صنعتی هر طرح براساس پروانه‌های بهره‌برداری صادره در کل کشور ۲۴/۸ میلیارد ریال بود. بالاترین سرانه سرمایه‌گذاری صنعتی هر طرح به استان خوزستان با رقم ۹۱/۴ میلیارد ریال و پایین‌ترین سرانه سرمایه‌گذاری صنعتی به استان ایلام با متوسط ۲/۴ میلیارد ریال تعلق داشت. بالاترین میزان سرانه سرمایه‌گذاری هر شغل مربوط به استان خوزستان (۵/۲ میلیارد ریال) و کمترین میزان سرمایه‌گذاری سرانه هر شغل مربوط به استان بوشهر (۰/۳ میلیارد ریال) بود.

توزیع استانی تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده طی سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که استان‌های تهران (۱۰/۴ درصد)، آذربایجان شرقی (۱۰/۱ درصد) و اصفهان (۷/۷ درصد) به ترتیب بیشترین سهم را به خود اختصاص دادند.

تامین مالی صنعت و معدن

براساس بسته سیاستی- نظارتی بانک مرکزی در سال ۱۳۹۰، سهم بخش صنعت و معدن از تغییر در مانده تسهیلات

بانکی معادل ۳۷/۰ درصد تعیین شد. خالص مانده تسهیلات اعطایی شبکه بانکی و موسسات اعتباری غیربانکی به بخش صنعت و معدن در پایان اسفند ماه ۱۳۹۰ به ۷۰۸/۲ هزار میلیارد ریال افزایش یافت که از رشد ۱۶/۹ درصدی نسبت به پایان سال قبل برخوردار بود. در مجموع، بخش صنعت و معدن ۱۴/۲ درصد از کل تغییر در مانده تسهیلات اعطایی در سال ۱۳۹۰ را به خود اختصاص داد. سهم بخش غیردولتی صنعت و معدن از کل تغییر در مانده تسهیلات اعطایی شبکه بانکی به بخش غیردولتی کل اقتصاد در سال مورد گزارش معادل ۱۵/۳ درصد بود.

بانک صنعت و معدن به‌عنوان تنها بانک تخصصی در بخش صنعت و معدن، در سال ۱۳۹۰ مبلغ ۲۵/۶ هزار میلیارد ریال تسهیلات به این بخش پرداخت نمود که نسبت به سال قبل ۲/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد.

براساس بودجه مصوب دولت، مبلغ ۵۶۶۵/۷ میلیارد ریال اعتبار برای اجرا و تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل صنعت و معدن و طرح تحقیقات اساسی این بخش برای سال ۱۳۹۰ پیش‌بینی شد. براساس آمار خزانه‌داری کل، در سال مورد گزارش مبلغ ۵۷۴۴/۸ میلیارد ریال از اعتبار مذکور پرداخت شد که در مقایسه با عملکرد سال قبل ۱۴۶/۶ درصد رشد داشت. در سال ۱۳۹۰، به طرح «تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن» مبلغ ۲۶/۳ میلیارد ریال اختصاص یافت که نسبت به سال قبل ۳۹/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. سهم این برنامه در کل اعتبارات مصوب بخش صنعت و معدن در سال ۱۳۹۰ معادل ۰/۵ درصد بود.

بررسی عملکرد بودجه دولت در سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که ۱۰/۴ درصد از اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های

پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری کشور در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل به ترتیب ۵/۸ و ۵/۷ درصد افزایش یافت. شاخص‌های مذکور در شهر تهران به ترتیب ۶۸/۲ و ۴۲/۹ درصد رشد نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۰، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری با افزایش ۲۳/۲ درصدی (به قیمت‌های جاری) نسبت به سال قبل، به ۴۰۳/۶ هزار میلیارد ریال رسید. در این سال میزان سرمایه‌گذاری صورت گرفته در «شهر تهران»، «شهرهای بزرگ» و «سایر مناطق شهری» به ترتیب معادل ۳۲/۹، ۳۰/۹ و ۱۶/۳ درصد افزایش داشت. میزان سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های جدید مناطق شهری پس از تعدیل با شاخص‌های قیمتی مصالح و خدمات ساختمانی (بر پایه قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳) در سال مزبور نسبت به سال قبل ۱/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

بررسی سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های جدید مناطق شهری، برحسب مراحل ساخت (به قیمت جاری) در سال مورد گزارش نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های شروع شده، نیمه‌تمام و تکمیل شده نسبت به سال قبل به ترتیب از ۱۷/۷، ۲۹/۸ و ۸/۰ درصد افزایش برخوردار بوده است. رشد سرمایه‌گذاری انجام گرفته در مراحل مختلف ساخت علاوه بر رشد هزینه تمام شده ساخت مسکن متاثر از رشد نسبی قیمت مسکن (به‌ویژه در تهران و شهرهای بزرگ) و وجود چشم‌انداز مثبت نسبت به شرایط آتی بازار مسکن بوده است.

در سال ۱۳۹۰، تعداد ۵۶۴/۸ هزار واحد مسکونی با زیربنایی معادل ۷۴/۰ میلیون متر مربع توسط بخش خصوصی تکمیل گردید که نسبت به سال قبل به ترتیب ۲/۵ و ۴/۲ درصد رشد نشان می‌دهد.

سرمایه‌ای بودجه مصوب فصل «صنعت و معدن» و «طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن» محقق گردید. بیشترین میزان تحقق بودجه طی این سال مربوط به «برنامه ایجاد و توسعه صنایع» و «برنامه تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن» به ترتیب به میزان ۱۵۶/۶ و ۱۰۰/۰ درصد می‌باشد.

شاخص‌های قیمتی بخش صنعت

متوسط شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل ۳۴/۲ درصد و در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال قبل به میزان ۱۶/۶ درصد رشد داشت. متوسط شاخص بهای گروه «ساخت (صنعت)» در سال ۱۳۹۰ با برخورداری از نرخ رشدی به میزان ۵۴/۳ درصد نسبت به سال قبل بالاترین میزان رشد را در بین گروه‌های اصلی شاخص بهای تولیدکننده داشت. رشد این گروه در سال ۱۳۸۹ به میزان ۲۲/۰ درصد بود.

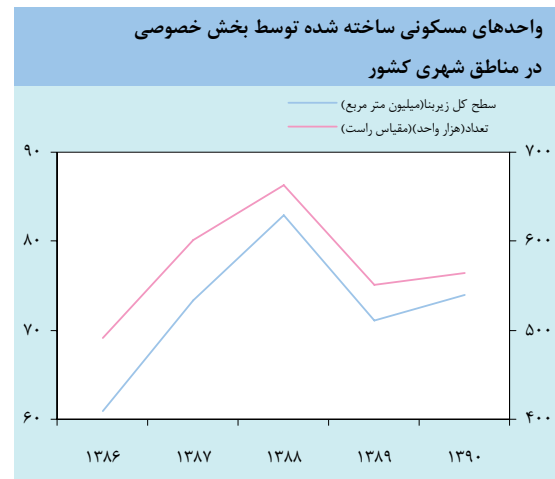
در پایان اسفند ماه ۱۳۹۰، شاخص کل قیمت سهام نسبت به سال قبل ۱۱/۲ درصد افزایش نشان داد. این شاخص نشان‌دهنده سودآوری فعالیت‌های تولیدی و واسطه‌گری‌های مالی و متاثر از انتظارات مثبت سرمایه‌گذاران و سهام‌داران از روند آتی فعالیت‌های اقتصادی است. در همین مقطع، شاخص قیمت صنعت نسبت به پایان اسفند ماه ۱۳۸۹، ۱۴/۴ درصد افزایش یافت.

ساختمان و مسکن

شرایط نسبی رونق تولید در سال ۱۳۸۹ که به دلیل استقبال بخش خصوصی از ساخت و ساز و نیز تسریع در اجرای طرح مسکن مهر در این بخش حاکم گردید، در سال ۱۳۹۰ نیز ادامه یافت؛ به‌گونه‌ای که روند فصلی آمار تعداد پروانه‌های ساختمانی کل کشور به عنوان شاخص پیش‌نگر تولید در بخش مسکن در سال ۱۳۹۰ با تداوم رشد همراه بود. بر این اساس، آمار تعداد و سطح کل زیربنای ساختمان‌های مندرج در

ساختمان (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) نسبت به پایان اسفند ماه ۱۳۸۹ به ترتیب با ۳۹/۲ و ۲۷/۷ درصد افزایش به ۸۸۷/۳ و ۴۶/۵ هزار میلیارد ریال بالغ گردید. براساس آمار مزبور، تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۰ حدود ۳۶/۵ درصد از کل تغییر در مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به بخش غیردولتی اقتصاد، به بخش مسکن اختصاص یافت.

براساس گزارش بانک مسکن، در سال مورد گزارش مبلغ ۲۰۶/۲ هزار میلیارد ریال تسهیلات (بدون احتساب سود سال‌های آتی) به ۸۹۳/۴ هزار فقره قرارداد پرداخت گردید. مبلغ مزبور در مقایسه با سال قبل ۲۸/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد.

تسهیلات اعطایی به بخش مسکن

در پایان سال ۱۳۹۰، مانده تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به بخش‌های غیردولتی مسکن و

تسهیلات اعطایی بانک مسکن (۱) (۲)

درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸
	-۱/۸	۹۰/۴	۴۷۷/۶
	-۲۸/۳	۲۵۲/۷	۲۰۶۲۲۲
			۲۸۷۷۲۱
			۸۱۵۸۱

تعداد تسهیلات (هزار فقره)

مبلغ تسهیلات (میلیارد ریال)

ماخذ: بانک مسکن

۱- بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی است.

۲- شامل تعهدات ناشی از قراردادهای منعقد شده نیز می‌باشد.

از آنجا که تسهیلات فروش سهم‌الشرکه بانک همان انتقال تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی در پایان ساخت مسکن از سازندگان به خریداران مسکن در قالب عقد فروش اقساطی است، رشد قابل ملاحظه تسهیلات فروش سهم‌الشرکه بانک ناشی از اتخاذ سیاست تشویق ساخت مسکن در بسته‌های سیاستی - نظارتی سال‌های اخیر بانک مرکزی و همچنین انتقال تسهیلات ساخت پروژه‌های تکمیل شده طرح مسکن مهر به خریداران طی سال مورد گزارش بوده است.

تسهیلات تکلیفی پرداختی به بخش مسکن

تسهیلات تکلیفی پرداخت شده توسط بانک‌های دولتی به بخش مسکن از ابتدای شروع طرح مسکن مهر تا پایان

بررسی توزیع تسهیلات اعطایی بانک مسکن برحسب عقود (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) حاکی از آن است که در سال مورد گزارش، مبلغ ۱۱۸/۴ هزار میلیارد ریال تسهیلات در قالب عقد مشارکت مدنی توسط بانک مسکن پرداخت شده است که نسبت به مبالغ اعطا شده در سال قبل، ۴۵/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. در سال مورد بررسی، مبلغ تسهیلات اعطایی در قالب عقد فروش اقساطی ۴۳/۵ درصد نسبت به سال قبل افزایش نشان می‌دهد. این افزایش به تفکیک تسهیلات اعطایی در قالب «خرید خانه» و «فروش سهم‌الشرکه بانک» به ترتیب به میزان ۲۵/۶ و ۷۲/۳ درصد است.

اسفند ماه ۱۳۹۰ معادل ۳۲۲/۸ هزار میلیارد ریال بود. تسهیلات مزبور در قالب طرح‌های مختلف حمایتی دولت و به تعداد ۳۲۷۹/۵ هزار فقره تسهیلات پرداخت شد. بیشترین سهم از مبلغ تسهیلات اعطایی به میزان ۷۰/۳ درصد (معادل ۲۲۶/۸ هزار میلیارد ریال)

اسفند ماه ۱۳۹۰ معادل ۳۲۲/۸ هزار میلیارد ریال بود. تسهیلات مزبور در قالب طرح‌های مختلف حمایتی دولت و به تعداد ۳۲۷۹/۵ هزار فقره تسهیلات پرداخت شد. بیشترین سهم از مبلغ تسهیلات اعطایی به میزان ۷۰/۳ درصد (معادل ۲۲۶/۸ هزار میلیارد ریال)

تسهیلات تکلیفی پرداختی از شروع اجرای طرح مسکن مهر تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۰ (۱) (۲) (فقره- میلیارد ریال)

سهم (درصد)		پایان اسفند ماه ۱۳۹۰		
مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	
۲/۳	۲۳/۳	۷۴۶۵	۷۶۳۶۸۰	آماده‌سازی
۷۰/۳	۴۶/۰	۲۲۶۷۹۹	۱۵۰۹۳۵۸	حق بهره‌برداری زمین ۹۹ ساله
۱/۶	۱/۲	۵۰۳۲	۳۹۷۵۵	مسکن اجاره‌ای
۱/۳	۱/۰	۴۱۴۹	۳۲۴۵۹	احداث مسکن در بافت‌های فرسوده و نامناسب شهری
۱/۴	۱/۰	۴۵۲۴	۳۲۳۹۶	فن‌آوری‌های نوین و ساخت صنعتی
۱۹/۱	۲۴/۷	۶۱۷۲۱	۸۰۸۴۳۲	بهسازی و نوسازی مسکن روستایی
۴/۱	۲/۸	۱۳۱۰۹	۹۳۴۵۱	اقتشار خاص
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳۲۲۷۹۹	۳۲۷۹۵۳۱	جمع

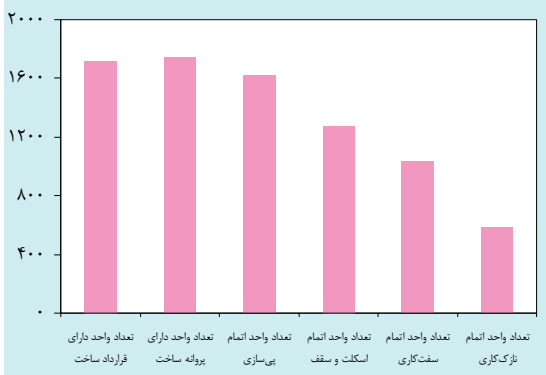
۱- تسهیلات مذکور براساس بند (د) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ و قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن اعطا شده است.
۲- به دلیل عدم ارسال اطلاعات بانک صادرات، اطلاعات مربوط به پایان مقطع ۱۳۹۰/۱۰/۳۰ این بانک جایگزین شده است.

عملکرد دولت در تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش

مسکن و پیشبرد طرح مسکن مهر

براساس قانون بودجه سال ۱۳۹۰، مبلغ ۱۴/۹ هزار میلیارد ریال برای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی در فصل «مسکن، عمران شهری، روستایی و عشایری» و برنامه‌های مسکن فصل «رفاه و تامین اجتماعی» به تصویب رسید. طبق آمار خزانه‌داری کل، در سال ۱۳۹۰ مبلغ ۱۱/۸ هزار میلیارد ریال از محل اعتبار مذکور پرداخت شد. به این ترتیب، در این سال عملکرد تخصیص اعتبار براساس بودجه مصوب ۷۸/۹ درصد می‌باشد.

عملکرد طرح مسکن مهر از ابتدای اجرا تا پایان اسفندماه ۱۳۹۰ (هزار واحد مسکونی)

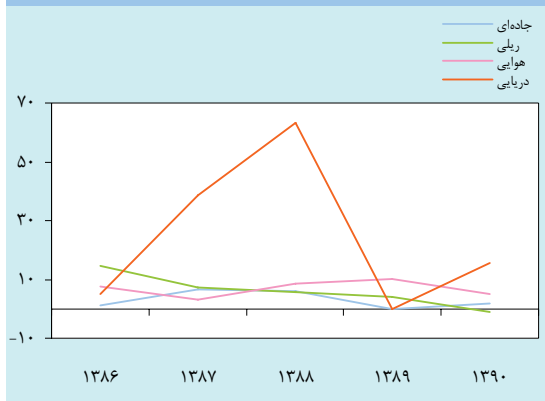

شاخص‌های قیمتی بخش مسکن

در سال ۱۳۹۰، شاخص بهای خدمات ساختمانی (بر پایه سال ۱۳۸۳) نسبت به سال قبل ۱۷/۰ درصد افزایش یافت. بیشترین رشد در زیرگروه‌های شاخص مذکور مربوط به شاخص اجرت آسفالت‌کار و شاخص مزد یک روز کارگر ساده ساختمانی به ترتیب به میزان ۲۳/۴ و ۲۱/۵ درصد بود.

آمار عملکرد طرح مسکن مهر از ابتدای اجرا تا پایان سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد پروانه ساخت تعداد ۱۷۴۱/۶ هزار واحد مسکونی در این طرح صادر شده است و از این میزان، تعداد ۱۶۲۳/۹ هزار واحد مسکونی در مراحل ساخت (مرحله پی‌سازی و بعد از آن) قرار گرفته‌اند.

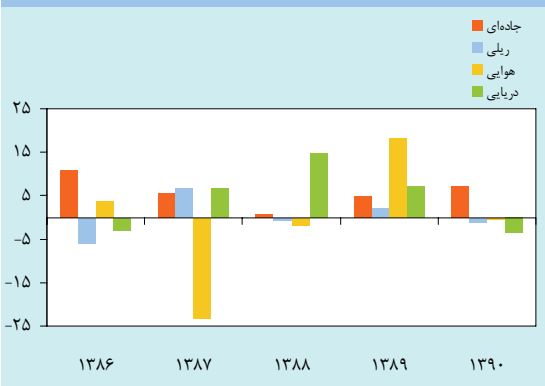
نرخ رشد مسافر جابه‌جا شده در بخش‌های حمل و نقل (درصد)

در سال مورد گزارش، متوسط عمر ناوگان عمومی مسافری (اتوبوس) و باری جاده‌ای به ترتیب به ۱۰/۷ و ۱۵/۷ سال رسید که نسبت به رقم مشابه سال قبل به ترتیب ۹/۳ و ۷/۱ درصد کاهش نشان می‌دهد.

طول خطوط ریلی اصلی کشور در پایان سال ۱۳۹۰ با ۱۹۷ کیلومتر افزایش نسبت به پایان سال قبل به ۹۹۹۲ کیلومتر رسید.

نرخ رشد حجم کالای جابه‌جا شده در بخش‌های حمل و نقل (درصد)

در این سال میزان بار (داخلی و ترانزیت) و مسافر جابه‌جا شده از طریق ناوگان حمل و نقل ریلی به ترتیب با ۱/۱ و

در سال مورد بررسی، شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی ۲۳/۲ درصد افزایش داشت. شاخص مزبور به تفکیک مصالح فلزی و غیرفلزی در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل به ترتیب ۲۱/۰ و ۲۶/۷ درصد افزایش یافت. در سال مورد گزارش، نسبت ارزش زمین به کل هزینه تمام شده در ساختمان‌های تکمیل شده مناطق شهری کشور معادل ۴۷/۱ درصد بود که در مقایسه با سال قبل از آن، ۰/۲ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

حمل و نقل

در سال ۱۳۹۰، مبلغ ۴۱ هزار میلیارد ریال برای اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی فصل حمل و نقل به تصویب رسید که در مقایسه با اعتبارات مصوب سال قبل ۱/۸ درصد کاهش داشت. بررسی اعتبارات پرداختی به فصل مزبور براساس ارقام خزانه‌داری کل نشان می‌دهد که طی سال ۱۳۹۰، مبلغ ۳۴/۶ هزار میلیارد ریال برای اجرای طرح‌های فصل مزبور پرداخت شد که در مقایسه با رقم پرداختی در سال قبل ۳۰/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس، در این سال حدود ۸۴/۴ درصد از اعتبارات مصوب محقق شد.

در سال ۱۳۹۰، تعداد مسافر جابه‌جا شده توسط ناوگان حمل و نقل جاده‌ای^(۱) با افزایش ۱/۹ درصدی نسبت به سال قبل به ۹۱۳ میلیون نفر رسید. همچنین، مقدار بار جابه‌جا شده توسط این ناوگان با ۷/۲ درصد افزایش به ۵۸۰ میلیون تن و میزان کالای ترانزیت شده با افزایش ۱۳/۲ درصدی به ۹/۲ میلیون تن رسید.

۱- شامل سفرهای عمومی، اختصاصی و سواری‌های شخصی می‌باشد.

در سال ۱۳۹۰، ظرفیت کانتینری بنادر به ۵/۷ میلیون TEU^(۱) افزایش یافت که در مقایسه با سال قبل ۱۴/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال مورد گزارش، حجم عملیات کانتینری بنادر تجاری کشور با ۳/۳ درصد افزایش از ۳/۰ میلیون TEU در سال ۱۳۸۹ به ۳/۱ میلیون TEU در سال ۱۳۹۰ بالغ گردید که نشان‌دهنده بهره‌برداری ۵۴/۴ درصدی از ظرفیت بنادر در جابه‌جایی کانتینر است. تعداد جابه‌جایی مسافر در بنادر در سال مورد گزارش ۱۰/۲ میلیون نفر بود که این میزان در مقایسه با سال قبل ۱۵/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد.

تعداد مسافر اعزامی و پذیرشی توسط فرودگاه‌های کشور در سال ۱۳۹۰ با ۴/۰ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۴۱/۷ میلیون نفر رسید.

در این سال میزان حمل بار توسط ناوگان هوایی کشور در دو بخش داخلی و خارجی به ترتیب با ۱۹/۷ درصد افزایش و ۱۰/۴ درصد کاهش نسبت به سال قبل به ۵۶/۵ و ۸۶/۰ هزار تن رسید.

۰/۸ درصد کاهش نسبت به سال قبل به ۳۳/۱ میلیون تن و ۲۸/۶ میلیون نفر رسید.

در سال ۱۳۹۰، در بخش حمل و نقل ریلی به ترتیب ۱۳۳/۸ و ۲۰۶/۷ کیلومتر از خطوط ریلی بهسازی و بازسازی گردید. این عملکرد در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۶۳/۱ و ۷۶/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال مورد گزارش، تعداد کل لوکوموتیو با ۶/۵ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۷۵۰ دستگاه رسید. در این سال نسبت «تعداد لوکوموتیو در سرویس به کل لوکوموتیو» با ۰/۳ واحد درصد کاهش نسبت به سال قبل به ۵۸/۸ درصد رسید.

در حوزه حمل و نقل دریایی در سال ۱۳۹۰، ظرفیت اسمی بنادر تجاری کشور با ۵/۵ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۱۷۲ میلیون تن رسید. در همین سال ظرفیت ناوگان تجاری کشور در بخش حمل و نقل دریایی ۵/۷ میلیون تن بود که در مقایسه با سال قبل تغییری نداشت.

عملکرد شاخص‌های کلیدی بخش حمل و نقل هوایی

واحد	سال			درصد تغییر	
	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰
توان جابه‌جایی مسافر از نظر امکانات فرودگاه	۷۳/۰	۷۳/۰	۷۷/۰	۰/۰	۵/۵
اعزام و پذیرش مسافر در فرودگاه‌های کشور	۳۶/۳	۴۰/۱	۴۱/۷	۱۰/۵	۴/۰
سهم بخش غیردولتی در پروازهای داخلی (۱)	۵۳/۱	۶۰/۰	۷۶/۷	۶/۹	۱۶/۷
سهم بخش غیردولتی در پروازهای خارجی (۱)	۵۷/۲	۵۸/۷	۵۸/۹	۱/۵	۰/۲

ماخذ: سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹، وزارت راه و شهرسازی و سال ۱۳۹۰، سازمان هواپیمایی کشوری
۱- درصد تغییرات سهم بخش غیردولتی در پروازها برحسب واحد درصد می‌باشد.

جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی

کل جمعیت کشور در مناطق شهری و بقیه در مناطق روستایی ساکن بودند. در سال مذکور، نسبت جنسی جمعیت که نسبت مردان به زنان را نشان می‌دهد ۱۰۲ بود که در مقایسه با نسبت سال ۱۳۸۵ (۱۰۴) کاهش نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۰، تعداد

براساس نتایج سرشماری مرکز آمار ایران که در آبان ماه ۱۳۹۰ صورت گرفت، جمعیت کل کشور با رشدی به میزان ۱/۳ درصد، ۷۵/۱ میلیون نفر بوده است. بر این اساس، سهم مردان از کل جمعیت ۵۰/۴ درصد و ضریب شهرنشینی جمعیت کشور ۷۱/۴ درصد بوده است. در این سال ۵۳/۷ میلیون نفر از

۱- Twenty-foot Equivalent Unit

به دلیل کاهش ۲/۰ درصدی جمعیت فعال^(۱) و افزایش ۱/۷ درصدی جمعیت ده ساله و بیشتر در سال ۱۳۹۰ در مقایسه با سال گذشته، نرخ مشارکت نیروی کار کاهش یافته است.

بررسی میزان اشتغال در بخش‌های اقتصادی نشان می‌دهد متوسط تعداد شاغلان در سال ۱۳۹۰ در مقایسه با سال قبل با ۰/۷ درصد کاهش از ۲۰/۷ میلیون نفر به ۲۰/۵ میلیون نفر رسید. ترکیب بخشی اشتغال نشان می‌دهد بیشترین سهم شاغلان به بخش خدمات و کمترین آن به بخش کشاورزی اختصاص دارد. سهم اشتغال بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات در سال ۱۳۹۰ به ترتیب معادل ۱۸/۶، ۳۳/۴ و ۴۸/۰ درصد بود. مقایسه سهم‌های مذکور با ارقام مشابه سال قبل نشان‌دهنده کاهش سهم بخش‌های کشاورزی و خدمات و افزایش سهم بخش صنعت می‌باشد. بخش عمده کاهش تعداد شاغلان متأثر از کاهش شاغلان در بخش خدمات مناطق شهری و همچنین بخش کشاورزی مناطق روستایی به ترتیب به میزان ۱/۷ و ۶/۲ درصد بود. با توجه به اینکه بخش‌های خدمات و کشاورزی در مناطق شهری و روستایی به ترتیب با ۵۹/۴ و ۵۰/۴ درصد بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص می‌دهند، کاهش شاغلان این دو بخش در کاهش کل شاغلان کشور موثر بوده است.

نرخ بیکاری کشور در سال ۱۳۹۰ توسط مرکز آمار ایران ۱۲/۳ درصد اعلام شد که نسبت به سال قبل ۱/۲ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. این نرخ در مناطق شهری و روستایی به ترتیب ۱۳/۷ و ۸/۹ درصد گزارش شد که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۱/۶ و ۰/۲ واحد درصد کاهش داشت.

۱- طبق آخرین تعریف مرکز آمار ایران، جمعیت فعال عبارت است از تمام افراد ده ساله و بیشتر (حدافل سن تعیین شده) که در هفته تقویمی قبل از هفته آمارگیری (هفته مرجع) طبق تعریف کار، در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار).

خانوارها در کل کشور ۲۱/۲ میلیون خانوار با بعد ۳/۵۵ نفر بود که مقایسه آن با سرشماری سال ۱۳۸۵ (۴/۰۳ نفر) حاکی از کاهش بعد خانوار می‌باشد. مقایسه درصد خانوار برحسب تعداد افراد خانوار نشان می‌دهد که درصد خانوارهای یک الی چهار نفره در سال ۱۳۹۰ در مقایسه با سال ۱۳۸۵ افزایش یافته و خانوارهای پنج نفره و بیشتر کاهش یافته است. همچنین، مقایسه درصد خانوار برحسب جنس سرپرست خانوار نشان می‌دهد خانوارهای دارای سرپرست زن از ۹/۵ درصد در سال ۱۳۸۵ به ۱۲/۱ درصد در سال ۱۳۹۰ افزایش داشته و در مقابل، درصد خانوارهای دارای سرپرست مرد از ۹۰/۵ درصد به ۸۷/۹ درصد کاهش یافته است. روند تغییرات جمعیت در گروه‌های عمده سنی نشان می‌دهد درصد جمعیت ۶۴-۱۵ و ۶۵ سال به بالا به ترتیب از ۶۹/۷ و ۵/۲ درصد در سال ۱۳۸۵ به ۷۰/۹ و ۵/۷ درصد در سال ۱۳۹۰ افزایش یافته است. همچنین، درصد جمعیت ۱۴-۰ سال از ۲۵/۱ درصد به ۲۳/۴ درصد کاهش یافته است. براساس نتایج سرشماری مذکور، میانگین سنی جمعیت ۲۹/۸۶ سال بوده که در مقایسه با سرشماری سال ۱۳۸۵ (۲۷/۹۷ سال) افزایش داشته است.

مطابق گزارش مرکز آمار ایران از طرح آمارگیری نیروی کار، در سال ۱۳۹۰ جمعیت فعال اقتصادی ۲۳/۴ میلیون نفر برآورد گردید که در مقایسه با سال گذشته ۲/۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. از کل جمعیت فعال در کشور ۸۳/۰ درصد را مردان تشکیل می‌دهند.

در سال ۱۳۹۰، متوسط نرخ مشارکت نیروی کار به ۳۶/۹ درصد رسید که نسبت به سال قبل ۱/۴ واحد درصد کاهش داشت. نرخ مشارکت زنان و مردان به ترتیب ۱۲/۶ و ۶۰/۷ درصد بود که در مقایسه با ارقام سال قبل به ترتیب ۱/۵ و ۱/۴ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. با توجه به ساختار سنی جمعیت انتظار می‌رود نرخ مشارکت روند فزاینده داشته باشد، اما

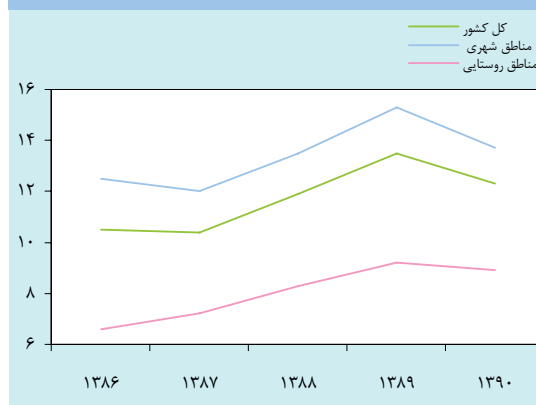
تسهیلات اعطایی بانک‌ها به بنگاه‌های کوچک اقتصادی زودبازده و کارآفرین

مجموع سهمیه ابلاغی بانک مرکزی برای اعطای تسهیلات به بنگاه‌های کوچک اقتصادی زودبازده و کارآفرین تا پایان سال ۱۳۹۰ مبلغ ۴۶۷/۷ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۳۸۹ تغییری نداشت. اعمال سیاست‌های تثبیتی دولت و نیز عدم جذب تسهیلات پرداختی در برخی از طرح‌ها، محدودیت منابع سیستم بانکی و بدهی سنگین بانک‌ها به بانک مرکزی و نیز معوق شدن بخشی از تسهیلات اعطایی از علل عدم افزایش سهمیه مذکور بوده است.

بررسی عملکرد آیین‌نامه اجرایی گسترش بنگاه‌های کوچک اقتصادی زودبازده و کارآفرین از ابتدای اجرای آیین‌نامه (اسفند ماه ۱۳۸۴) تا پایان سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که تعداد ۶۸۰/۱ هزار فقره قرارداد به مبلغ ۲۹۵/۶ هزار میلیارد ریال توسط شبکه بانکی منعقد گردید. براساس قراردادهای منعقد شده، پیش‌بینی شد که برای ۲/۰ میلیون نفر فرصت شغلی فراهم گردد. خالص مبلغ تسهیلات پرداخت شده توسط بانک‌های عامل از ابتدای اجرای آیین‌نامه تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۰ در مجموع معادل ۲۷۳/۶ هزار میلیارد ریال بود. از این میزان عملکرد، ۲۲/۸ هزار میلیارد ریال مربوط به تسهیلات پرداخت شده در سال ۱۳۹۰ می‌باشد.

در اسفند ماه ۱۳۹۰، مانده مبلغ طرح‌های معرفی شده به بانک‌ها ۷۳۰/۰ هزار میلیارد ریال و ارزش طرح‌های تایید شده در بانک‌ها ۳۳۳/۵ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با اسفند ماه ۱۳۸۹ به ترتیب ۸/۶ و ۶/۹ درصد رشد داشت. با توجه به مبلغ قراردادهای منعقد شده و فرصت‌های شغلی مورد انتظار در قراردادهای فوق، میزان اعتبار لازم برای ایجاد هر فرصت شغلی

نرخ بیکاری برحسب مناطق شهری و روستایی (درصد)

در سال ۱۳۹۰، نرخ بیکاری زنان و مردان به ترتیب ۲۰/۹ و ۱۰/۵ درصد بود که در مقایسه با سال گذشته به ترتیب ۰/۴ واحد درصد افزایش و ۱/۴ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۰، منابع مالی برای ایجاد اشتغال از محل بندهای (ذ) و (ز) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۴ در مقایسه با سال گذشته کاهش یافت ولی از محل طرح بنگاه‌های زودبازده با رشد مواجه بود.

کمک‌های فنی و اعتباری به بخش خصوصی و تعاونی (موضوع آیین‌نامه اجرایی بندهای (ذ) و (ز) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۴)

در سال ۱۳۹۰، در قالب آیین‌نامه اجرایی مزبور مانده سقف اعتبار قراردادهای از محل منابع داخلی بانک‌ها بدون تغییر نسبت به اسفند ماه ۱۳۸۹ در سطح ۷۹۴۶/۷ میلیارد ریال باقی ماند. همچنین، مانده وجوه واریز شده به حساب بانک‌ها از سوی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری ۱۱۷۳/۱ میلیارد ریال بود که در مقایسه با اسفند ماه ۱۳۸۹، تغییری نداشت. در این سال مانده کل تسهیلات اعطایی با ۲/۰ درصد کاهش مواجه بود، به طوری که مانده تسهیلات پرداختی از ۳۶۱۶/۷ میلیارد ریال در پایان اسفند ماه ۱۳۸۹ به ۳۵۴۳/۵ میلیارد ریال در پایان اسفند ماه ۱۳۹۰ رسید.

عملکرد درآمدهای عمومی دولت در سال ۱۳۹۰ مبلغ ۵۴۴۴۷۰/۴ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل ۴۱/۷ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب ۸۹/۳ درصد تحقق داشت. سهم درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها از کل درآمدهای عمومی دولت در سال ۱۳۹۰ به ترتیب ۶۶ و ۳۴ درصد و در سال ۱۳۸۹ به ترتیب ۷۴ و ۲۶ درصد بود.

درآمدهای مالیاتی دولت در سال ۱۳۹۰ به ۳۵۹۴۵۱/۵ میلیارد ریال بالغ گردید که در مقایسه با سال قبل ۲۶/۳ درصد افزایش داشت. درآمدهای مالیاتی در سال مذکور نسبت به رقم مصوب ۸۸/۹ درصد تحقق داشت. میزان تحقق مالیات‌های مستقیم ۹۲/۱ درصد و مالیات‌های غیرمستقیم ۸۴/۲ درصد بود. همانند سال قبل، مالیات‌های مستقیم سهم بالاتری از درآمدهای مالیاتی به میزان ۶۱/۳ درصد را به خود اختصاص داد.

طی سال ۱۳۹۰، سایر درآمدهای دولت مبلغ ۱۸۵۰۱۸/۹ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن به میزان ۸۵/۵ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب ۹۰ درصد تحقق داشت. «درآمدهای متفرقه» با ۱۰۰۹/۲ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۸۹، عمده‌ترین دلیل افزایش ۸۵/۵ درصدی سایر درآمدها به شمار می‌آید که آن هم ناشی از عملکرد ۱۹۹۳۴/۷ میلیارد ریالی ردیف «مابه‌التفاوت نرخ فروش ارز حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی» در سال ۱۳۹۰ و افزایش قابل توجه ردیف «سایر» در بخش درآمدهای متفرقه بود. ردیف «مابه‌التفاوت نرخ فروش ارز حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی» در سال ۱۳۸۹ عملکردی نداشت. همچنین، تحقق ۴۴۷/۷ درصدی «درآمدهای متفرقه» مهم‌ترین عامل تحقق ۹۰ درصدی سایر درآمدها محسوب می‌گردد.

۱۴۸/۳ میلیون ریال است و متوسط تسهیلات پرداخت شده به ازای هر فرصت شغلی پیش‌بینی شده در قراردادهای فوق ۱۳۷/۳ میلیون ریال می‌باشد. بر این اساس، بانک‌ها عملاً حدود ۹۲/۶ درصد از سرمایه لازم برای ایجاد هر شغل پیش‌بینی شده در قراردادهای منعقد شده را تامین مالی نموده‌اند. مانده تسهیلات پرداختی بانک‌ها از این محل تا اسفند ماه ۱۳۹۰ با ۹/۱ درصد افزایش نسبت به اسفند ماه ۱۳۸۹ به ۲۷۳/۶ هزار میلیارد ریال رسید.

تحولات بخش مالی

بودجه و وضع مالی دولت

قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور به عنوان اولین برنامه مالی دولت در چارچوب قانون برنامه پنجم توسعه و با توجه به دستاوردهای برنامه چهارم توسعه، سند چشم‌انداز بیست ساله کشور، اسناد توسعه فرابخشی، بخشی و استانی، سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و همچنین در چارچوب سیاست‌های کلان کشور تدوین گردید^(۱).

طبق جداول قانون بودجه سال ۱۳۹۰، مجموع درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی مبلغ ۱۵۴۵۸۷۰/۱ میلیارد ریال و مجموع پرداخت‌های هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی مبلغ ۱۵۴۵۸۷۰/۱ میلیارد ریال بود. از مجموع منابع بودجه عمومی دولت، سهم درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی به ترتیب ۳۹/۵، ۳۸/۲ و ۲۲/۳ درصد بود. پرداخت‌های هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تملک دارایی‌های مالی نیز به ترتیب ۵۸/۱، ۲۲/۶ و ۱۹/۳ درصد از مصارف بودجه مصوب را به خود اختصاص دادند.

۱- با توجه به عدم تصویب و ابلاغ به‌موقع قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور، عملکرد منابع و مصارف بودجه عمومی دولت در دو ماهه اول سال ۱۳۹۰ به استناد قانون اجازه دریافت و پرداخت‌های دولت در ماه‌های فروردین و اردیبهشت سال ۱۳۹۰ (مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۲۴) و در چارچوب قانون بودجه سال ۱۳۸۹ صورت پذیرفت.

(میلیارد ریال)

درآمدهای بودجه عمومی دولت (به استثنای درآمدها و هزینه‌های اختصاصی)

	سه‌م (درصد)			سال	
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۹۰	۱۳۸۸
درآمدها	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵۴۴۴۷۰/۴	۴۶۶۵۴۶/۱
درآمدهای مالیاتی	۶۶/۰	۷۴/۰	۶۴/۳	۳۵۹۴۵۱/۵	۲۸۴۵۲۷/۹
سایر درآمدها	۳۴/۰	۲۶/۰	۳۵/۷	۱۸۵۰۱۸/۹	۹۹۷۶۰/۱

ماخذ: خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی

سال‌های قبل و عدم تحقق ۱۰۰ درصدی (۱۰۰۰۰ میلیارد ریال) استفاده از موجودی حساب ذخیره ارزی، از جمله دلایل عدم تحقق ۸۲/۴ درصدی (۲۸۴۲۶۲/۸ میلیارد ریال) واگذاری دارایی‌های مالی بود.

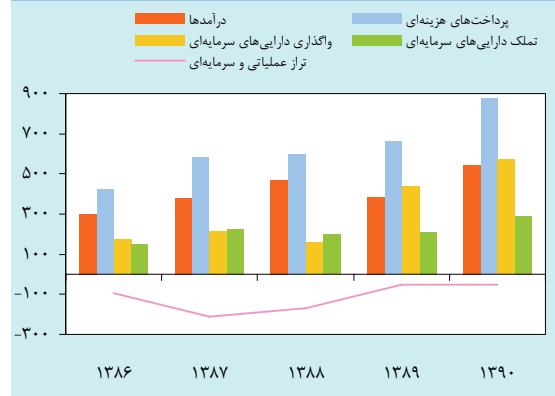
تفکیک منابع بودجه عمومی دولت برحسب اقلام ناشی از نفت و غیرنفت نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۰، سهم منابع ناشی از نفت از کل منابع بودجه عمومی حدود ۵۰ درصد بود؛ رقم مشابه سال قبل از آن ۵۳/۱ درصد بود.

پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری) در سال ۱۳۹۰ مبلغ ۸۷۷۷۰/۱ میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل ۳۳/۱ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب ۹۷/۷ درصد تحقق داشت. در سال ۱۳۹۰، از مجموع پرداخت‌های هزینه‌ای دولت معادل ۹۵/۲ درصد به صورت ملی و ۴/۸ درصد به صورت استانی پرداخت گردید.

در سال ۱۳۹۰، پرداخت بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی) با ۳۵/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل به رقم ۲۸۹۰۰/۱ میلیارد ریال رسید و در مقایسه با رقم مصوب ۸۲/۶ درصد تحقق داشت. طی سال مورد بررسی، از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۸۱/۶ درصد به صورت ملی و ۱۸/۴ درصد به صورت استانی پرداخت گردید. درصد تحقق تملک دارایی‌های سرمایه‌ای - ملی ۸۱/۱ درصد و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای - استانی ۸۹/۹ درصد بود.

با توجه به رقم عملکرد درآمدها و پرداخت‌های هزینه‌ای در سال ۱۳۹۰ (به ترتیب ۵۴۴۴۷۰/۴ و ۸۷۷۷۰/۱ میلیارد

وضع مالی دولت (هزار میلیارد ریال)

در سال ۱۳۹۰، منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای به ۵۶۹۹۰۸/۷ میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال قبل ۳۰/۸ درصد افزایش و در مقایسه با بودجه مصوب ۹۶/۵ درصد تحقق داشت. از مجموع واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای به ترتیب ۵۶۸۲۷۷/۱ و ۱۶۳۱/۵ میلیارد ریال از محل «منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی» و «فروش اموال منقول و غیرمنقول» حاصل گردید که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۳۰/۸ و ۲۶ درصد افزایش داشت.

واگذاری دارایی‌های مالی شامل استفاده از منابع خارجی و داخلی با ۱۹/۹ درصد کاهش در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل به ۶۰۹۰۶/۴ میلیارد ریال رسید که در مقایسه با رقم مصوب ۱۷/۶ درصد تحقق داشت. عدم تحقق ۸۳/۳ درصدی (۲۴۱۶۰۴ میلیارد ریال) وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی، عدم تحقق ۱۰۰ درصدی (۱۷۴۹۸/۱ میلیارد ریال) منابع حاصل از واگذاری معادن و طرح‌های عمرانی، عدم تحقق ۴۸/۲ درصدی (۱۰۸۳۹/۹ میلیارد ریال) منابع حاصل از برگشتی

رسید. در همین مدت، وزن کالاهای صادراتی به ۶۶۴۲۹ هزار تن رسید که نسبت به رقم مشابه سال قبل ۱۰/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. رشد ارزش صادرات گمرکی در سال مورد بررسی عمدتاً ناشی از رشد ارزش واحد کالاهای صادراتی بود. در این سال قیمت هر تن کالای صادراتی ۱۵/۴ درصد نسبت به رقم مشابه سال قبل افزایش یافت و به حدود ۵۰۹/۱ دلار رسید.

بررسی گروه‌های کالایی صادر شده در سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که از نظر ارزش، «فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز»، «مواد شیمیایی (آلی و غیرآلی)»، «مواد پلاستیکی»، «میوه‌های تازه و خشک» و «فلزات و مصنوعات آن» به ترتیب با ۲۵/۱، ۱۳/۵، ۱۰/۰، ۶/۵ و ۴/۵ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص دادند. سهم مجموع کالاهای مزبور از ارزش صادرات گمرکی با ۵/۳ واحد درصد تغییر نسبت به سال قبل به ۵۹/۶ درصد افزایش یافت.

از نظر مقداری نیز «کلوخته‌های کانی فلزی»، «خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی»، «فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز» و «مواد شیمیایی» به ترتیب با تشکیل ۲۷/۶، ۲۳/۴، ۱۶/۰ و ۱۳/۵ درصد از وزن کالاهای گمرکی صادره، عمده‌ترین اقلام صادراتی در سال مورد بررسی بودند. سهم مجموع کالاهای مزبور از وزن صادرات گمرکی با ۰/۲ واحد درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۸۰/۶ درصد رسید. این بهبود عمدتاً ناشی از افزایش ۳/۶ واحد درصدی سهم «فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز» از وزن صادرات در سال مورد بررسی بود.

در سال ۱۳۹۰، ارزش سیف واردات گمرکی با ۴/۱ درصد کاهش نسبت به رقم متناظر سال قبل به ۶۱۸۰۸ میلیون دلار رسید. در همین مدت، وزن کالاهای وارداتی به ۳۸۳۷۹ هزار تن رسید که نسبت به رقم مشابه سال قبل

ریال)، تراز عملیاتی دولت با ۳۳۳۲۳۱/۵ میلیارد ریال کسری مواجه گردید.

در سال ۱۳۹۰، با توجه به رقم عملکرد واگذاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به ترتیب به میزان ۵۶۹۹۰۸/۷ و ۲۸۹۰۰۱ میلیارد ریال، خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای مبلغ ۲۸۰۹۰۷/۶ میلیارد ریال گردید. با توجه به فزونی کسری تراز عملیاتی نسبت به مازاد خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، مجموع تراز عملیاتی و سرمایه‌ای بودجه عمومی دولت با ۵۲۳۲۳/۸ میلیارد ریال کسری مواجه گردید که نسبت به رقم مشابه سال قبل ۰/۴ درصد افزایش داشت. کسری یادشده از محل خالص واگذاری دارایی‌های مالی تامین گردید.

تملك دارایی‌های مالی (با احتساب رقم مازاد منابع بودجه عمومی نسبت به مصارف آن به مبلغ ۸۴۴/۸ میلیارد ریال) به میزان ۸۵۸۲/۶ میلیارد ریال و دریافت‌های دولت بابت واگذاری دارایی‌های مالی به میزان ۶۰۹۰۶/۴ میلیارد ریال عملکرد داشت. بدین ترتیب، خالص واگذاری دارایی‌های مالی مبلغ ۵۲۳۲۳/۸ میلیارد ریال بود.

تحولات بازرگانی خارجی کشور

بنا بر آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران، حجم مبادلات کالایی گمرکی^(۱) در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل از نظر ارزش ۵/۱ درصد افزایش و از نظر مقدار ۰/۷ درصد کاهش یافت. سهم صادرات از ارزش و مقدار مبادلات کالایی کشور به ترتیب ۳۵/۴ و ۶۳/۴ درصد بود که از نظر ارزش و مقدار به ترتیب ۶/۲ و ۶/۳ واحد درصد نسبت به رقم متناظر سال قبل افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۰، ارزش صادرات گمرکی با ۲۷/۴ درصد افزایش نسبت به رقم متناظر سال قبل به ۳۳۸۱۹ میلیون دلار

۱- ارزش و مقدار نفت خام صادراتی کشور در این محاسبات منظور نمی‌شود.

دادند. سهم کالاهای مزبور در سال ۱۳۸۹ معادل ۶۷/۹ درصد بود. افزایش سهم اقلام مزبور عمدتاً ناشی از افزایش واردات «ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل» و «مواد غذایی و حیوانات زنده» بود.

از نظر مقداری نیز «مواد غذایی و حیوانات زنده» و «آهن و فولاد» به ترتیب با تشکیل ۲۸/۷ و ۲۴/۶ درصد از وزن کالاهای گمرکی وارده، عمده‌ترین اقلام وارداتی در سال مورد بررسی بودند. سهم مجموع کالاهای مزبور از وزن واردات گمرکی تقریباً ۵۳/۳ درصد بود.

۱۵/۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. در این سال قیمت هر تن کالای وارداتی به کشور حدود ۱۳/۳ درصد نسبت به رقم مشابه سال قبل افزایش یافت و به حدود ۱۶۱۱ دلار در هر تن رسید.

بررسی گروه‌ها و زیرگروه‌های کالایی وارد شده در سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که از نظر ارزش، «ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل»، «آهن و فولاد»، «مواد شیمیایی» و «مواد غذایی و حیوانات زنده» به ترتیب با ۳۵/۸، ۱۳/۵، ۱۲/۰ و ۱۲/۰ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص دادند. در مجموع، کالاهای مزبور حدود ۷۳/۳ درصد از ارزش واردات گمرکی را تشکیل

ارزش واردات گمرکی براساس اقلام اصلی تشکیل‌دهنده آن

(میلیون دلار)

سهم(درصد)	درصد تغییر		سال			
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	
۱۲/۰	۱۰/۵	۸/۸	۷۳۸۸	۶۷۹۰	۶۴۰۹	مواد غذایی و حیوانات زنده
۱۳/۵	۱۴/۳	-۹/۵	۸۳۵۷	۹۲۳۵	۸۱۶۶	آهن و فولاد
۳۵/۸	۳۲/۱	۶/۹	۲۲۱۳۶	۲۰۷۱۳	۱۸۰۶۰	ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل
۱۲/۰	۱۰/۹	۶/۱	۷۴۴۱	۷۰۱۱	۶۰۲۹	مواد شیمیایی
۲۶/۷	۳۲/۱	-۲۰/۴	۱۶۴۸۷	۲۰۷۰۱	۱۶۶۲۳	سایر
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۴/۱	۶۱۸۰۸	۶۴۴۵۰	۵۵۲۸۷	جمع کل

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ج.ا.

تراز پرداخت‌های خارجی

دوره، کسری حساب کالای (تراز بازرگانی) غیرنفتی با ۱/۴ درصد کاهش کسری نسبت به سال قبل به ۴۵/۴ میلیارد دلار رسید.

حساب جاری (میلیون دلار)

درصد تغییر	سال			
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	
۱۱۵/۵	۵۹۳۸۳	۲۷۵۵۴	۹۴۷۷	حساب جاری
۷۹/۷	۶۷۰۶۹	۳۷۳۳۰	۱۹۰۷۹	حساب کالا
-۱۶/۰	-۸۴۳۲	-۱۰۰۴۰	-۹۵۸۲	حساب خدمات
۳۰۸/۱	۳۲۳	۷۹	-۱۲۲	حساب درآمد
۱۲۸/۷	۴۲۳	۱۸۵	۱۰۱	حساب انتقالات جاری
-۴/۹	-۵۳۱۲۳	-۵۵۸۴۹	-۵۳۸۸۳	حساب جاری غیرنفتی
-۱/۴	-۴۵۴۳۷	-۴۶۰۷۳	-۴۴۲۸۰	حساب کالای غیرنفتی

در سال ۱۳۹۰، مازاد حساب جاری تراز پرداخت‌ها با ۱۱۵/۵ درصد افزایش به ۵۹۳۸۳ میلیون دلار رسید. رشد قابل توجه صادرات نفتی و غیرنفتی کالا علت اصلی افزایش مازاد حساب جاری در این سال بود. در سال مورد بررسی، کسری حساب جاری غیرنفتی با کاهش ۴/۹ درصدی به ۵۳/۱ میلیارد دلار رسید. کاهش کسری حساب جاری غیرنفتی در این سال عمدتاً ناشی از کاهش کسری حساب خدمات بود.

در سال ۱۳۹۰، مازاد حساب کالا (تراز بازرگانی) در نتیجه افزایش ۲۸/۴ درصدی صادرات کالا و افزایش محدودتر (۳/۱ درصدی) واردات کالا به ۶۷/۱ میلیارد دلار رسید. در همین

در سال ۱۳۹۰، بیشترین سهم از صادرات خدمات مربوط به سه سرفصل حمل و نقل، مسافرت و خدمات ساختمانی به ترتیب به میزان ۴۱/۹، ۲۷/۶ و ۱۷/۲ درصد بود. این سه گروه در مجموع حدود ۸۶/۷ درصد از صادرات خدمات را به خود اختصاص دادند. همچنین، سرفصل‌های مسافرت، حمل و نقل و خدمات دولتی به ترتیب با ۵۷/۳، ۲۰/۷ و ۴/۱ درصد بیشترین سهم را در واردات خدمات داشتند. سه سرفصل مزبور در مجموع نزدیک به ۸۲/۲ درصد از واردات خدمات را تشکیل دادند.

حساب درآمد در سال ۱۳۹۰ با مازاد ۳۲۳ میلیون دلاری مواجه شد. مازاد حساب مذکور عمدتاً ناشی از افزایش درآمد سرمایه‌گذاری بود.

در سال ۱۳۹۰، مازاد حساب انتقالات جاری در نتیجه افزایش ۲۲/۷ درصدی دریافت‌ها و کاهش ۱۳/۵ درصدی پرداخت‌ها، ۱۲۸/۷ درصد افزایش یافت و به ۴۲۳ میلیون دلار رسید.

در سال ۱۳۹۰، کسری حساب «مالی و سرمایه» با ۵۶/۳ درصد افزایش نسبت به رقم متناظر سال قبل به حدود ۳۷۹۷۴ میلیون دلار رسید؛ بخش عمده این کسری ناشی از کسری حساب مالی بود. در این سال کسری حساب مالی با ۶۰/۰ درصد افزایش نسبت به رقم متناظر سال قبل به ۳۷۲۹۱ میلیون دلار رسید^(۳). افزایش مطالبات ناشی از اعتبارات تجاری صادراتی^(۴) و کاهش دارایی‌های خارجی شبکه بانکی از علل اصلی کسری حساب مالی در این سال به شمار می‌روند.

مجموع تعهدات خارجی کشور با ۱۸/۲ درصد تغییر از ۴۶۴۹۶ میلیون دلار در پایان سال ۱۳۸۹ به ۳۸۰۱۵ میلیون

در سال ۱۳۹۰، ارزش کل صادرات کالایی کشور به ۱۴۴/۹ میلیارد دلار رسید. در این سال همچنین ارزش صادرات نفتی^(۱) با ۳۱/۱ درصد افزایش به ۱۱۸/۲ میلیارد دلار رسید. افزایش صادرات نفتی در این سال عمدتاً ناشی از افزایش جهانی قیمت محصولات مزبور بود. در همین دوره، ارزش صادرات غیرنفتی^(۲) نیز با ۱۷/۹ درصد رشد به حدود ۲۶/۶ میلیارد دلار رسید.

درصد تغییر	ارزش صادرات کالا (میلیون دلار)		
	سال	▲۱۳۸۸	▲۱۳۸۹
صادرات کالا	۱۴۴۸۷۴	۱۱۲۷۸۸	۸۸۳۲۶
صادرات نفتی	۱۱۸۲۳۲	۹۰۱۹۱	۶۹۹۵۷
صادرات غیرنفتی	۲۶۶۴۲	۲۲۵۹۶	۱۸۲۶۹

در سال ۱۳۹۰، ارزش واردات کالا به کشور (فوب) با ۳/۱ درصد تغییر در مقایسه با رقم متناظر سال قبل به حدود ۷۷/۸ میلیارد دلار افزایش یافت. کاهش قابل توجه واردات آهن و فولاد، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی عامل عمده کنترل واردات کالا در سال مورد بررسی می‌باشد.

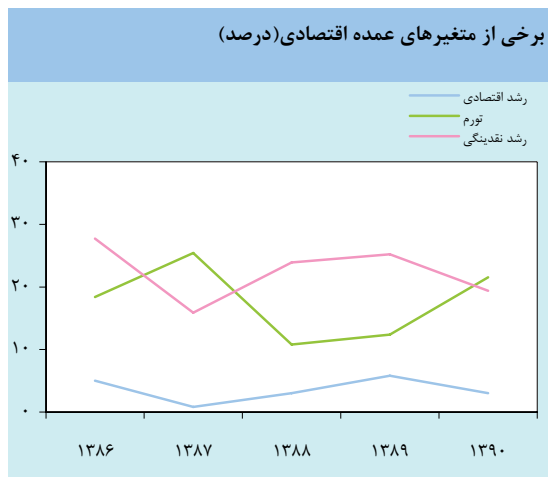
کسری حساب خدمات در سال ۱۳۹۰ با ۱۶/۰ درصد کاهش نسبت به رقم مشابه سال قبل به ۸۴۳۲ میلیون دلار رسید. در همین مدت، ارزش صادرات و واردات خدمات به ترتیب با ۲/۶ و ۹/۷ درصد کاهش نسبت به ارقام متناظر سال قبل به ۸۶۲۱ و ۱۷۰۵۳ میلیون دلار رسید. در این دوره، سهم خدمات از تجارت بین‌المللی کشور با ۲/۵ واحد درصد کاهش به ۱۰/۳ درصد رسید.

۱- ارزش صادرات نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (کدهای تعرفه ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) صادر شده توسط شرکت‌های ملی نفت، گاز و پالایش و بخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت‌های پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیرگمرکی)
 ۲- منظور از غیرنفتی، عدم احتساب ارزش صادرات و واردات نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (کدهای تعرفه ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) صادر شده و وارد شده توسط شرکت‌های ملی نفت، گاز و پالایش و بخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت‌های پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیرگمرکی) در آمارهای صادرات و واردات می‌باشد.

۳- با توجه به ثبت مشابه افزایش دارایی‌های خارجی و کاهش بدهی‌های خارجی (علامت منفی) در این حساب، باید در تفسیر کسری یا مازاد آن دقت نمود.
 ۴- بخش قابل توجهی از درآمد ناشی از صادرات نفتی سال ۱۳۸۹ در سال ۱۳۹۰ دریافت می‌شود. این امر منجر به افزایش مطالبات از خارجیان می‌شود و به عنوان اعتبار تجاری صادراتی و با علامت منفی در حساب مالی ثبت می‌گردد.

این امر موجب افزایش ۵/۱ واحد درصدی نقدینگی گردید. این میزان افزایش، حاصل افزایش ۱۳۳/۱ هزار میلیارد ریالی خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی (سهم فزاینده ۴/۵ واحد درصدی در رشد نقدینگی) و افزایش ۱۶/۶ هزار میلیارد ریالی خالص دارایی‌های خارجی بانک‌ها و موسسات اعتباری (سهم فزاینده ۰/۶ واحد درصدی در رشد نقدینگی) بود.

خالص سایر عوامل با ۳۳/۱ درصد کاهش نسبت به پایان سال قبل، سهمی کاهنده معادل ۶/۵ واحد درصد در رشد نقدینگی ایفا نمود.

سهم پول در نقدینگی

سهم پول از مانده نقدینگی در پایان سال ۱۳۹۰ معادل ۲۴/۸ درصد بود که در مقایسه با رقم سال گذشته به میزان ۰/۹ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. در این میان، سهم سپرده‌های دیداری در نقدینگی در پایان سال ۱۳۹۰ در مقایسه با پایان سال ۱۳۸۹ با ۰/۸ واحد درصد کاهش به ۱۷/۳ درصد رسید.

بررسی عوامل موثر بر پایه پولی

پایه پولی طی سال ۱۳۹۰ معادل ۱۱/۴ درصد افزایش یافت که در مقایسه با رشد پایه پولی در سال گذشته (۱۳/۷ درصد)، ۲/۳ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

دلار در پایان سال ۱۳۹۰ کاهش یافت. تعهدات بالفعل در پایان اسفند ماه با ۲۴/۰ درصد و تعهدات بالقوه خارجی با ۱۲/۷ درصد کاهش نسبت به پایان سال ۱۳۸۹، به ترتیب به ۱۷۳۴۰ و ۲۰۶۷۵ میلیون دلار رسید. سهم بدهی‌های بلندمدت در پایان اسفند ماه ۱۳۹۰، حدود ۵۱/۱ درصد بود که حدود ۲/۰ واحد درصد بیشتر از رقم متناظر در پایان سال ۱۳۸۹ می‌باشد.

در سال ۱۳۹۰، در نتیجه مبادلات خارجی کشور، حدود ۲۱۴۳۶ میلیون دلار به ارزش دارایی‌های خارجی بانک مرکزی افزوده شد.

پول و اعتبار

نقدینگی و عوامل موثر بر آن

نقدینگی طی سال ۱۳۹۰ رشدی معادل ۱۹/۴ درصد داشت که در مقایسه با رشد سال قبل، ۵/۸ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

مهم‌ترین عامل افزایش نقدینگی طی سال مورد بررسی خالص دارایی‌های داخلی سیستم بانکی بود که با ۴۲۳/۵ هزار میلیارد ریال افزایش، موجب رشد ۱۴/۴ واحد درصدی نقدینگی گردید. در میان خالص دارایی‌های داخلی، مطالبات از بخش غیردولتی با ۱۹/۸ درصد رشد (۵۲۶/۲ هزار میلیارد ریال افزایش)، سهمی فزاینده به میزان ۱۷/۸ واحد درصد در رشد نقدینگی داشت. عامل مهم دیگر در افزایش سهم خالص مطالبات داخلی در رشد نقدینگی، افزایش ۶۰/۸ هزار میلیارد ریالی خالص مطالبات از موسسات و شرکت‌های دولتی بود که موجب رشد ۲/۰ واحد درصدی نقدینگی گردید. رشد خالص مطالبات از موسسات و شرکت‌های دولتی ناشی از افزایش ۶۹/۰ هزار میلیارد ریالی خالص بدهی موسسات و شرکت‌های دولتی به بانک مرکزی بود.

طی سال ۱۳۹۰، خالص دارایی‌های خارجی سیستم بانکی نیز به میزان ۱۴۹/۸ هزار میلیارد ریال افزایش یافت که

در توضیح تغییر ضریب فزاینده نقدینگی در پایان سال ۱۳۹۰ باید اشاره نمود که تنها جزئی که اثر کاهنده بر ضریب فزاینده داشت «نسبت سپرده قانونی به کل سپرده‌ها» بود که با ۳/۳ درصد افزایش موجب کاهش ۰/۰۶۳۰ واحدی ضریب فزاینده نقدینگی گردید. در مقابل، دو جزء دیگر ضریب فزاینده به دلیل رشد منفی، سهمی مثبت در رشد ضریب فزاینده نقدینگی ایفا نمودند؛ بدین ترتیب که «نسبت ذخایر اضافی به کل سپرده‌ها» و «نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به کل سپرده‌ها» به ترتیب معادل ۳۰/۴ و ۲/۱ درصد کاهش رشد داشتند که به دلیل ارتباط معکوس آنها با ضریب فزاینده، منجر به افزایش ۰/۳۴۹۰ و ۰/۰۲۴۷ واحدی در ضریب فزاینده نقدینگی شدند.

سپرده‌های بخش غیردولتی

مانده سپرده‌های بخش غیردولتی نزد بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی در پایان سال ۱۳۹۰ به ۳۲۵۸/۴ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با پایان سال ۱۳۸۹، ۱۹/۶ درصد رشد نشان داد. سهم بانک‌های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی از کل سپرده‌های بخش غیردولتی در پایان سال ۱۳۹۰ معادل ۶۴/۴ درصد بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۰/۶ واحد درصد افزایش داشت^(۱).

مطالبات غیرجاری (سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول)

نسبت مطالبات غیرجاری (شامل مطالبات از بخش دولتی و غیردولتی) به کل تسهیلات ریالی بانک‌ها و موسسات اعتباری با ۱/۳ واحد درصد افزایش از ۱۳/۸ درصد در سال ۱۳۸۹ به ۱۵/۱ درصد در پایان سال ۱۳۹۰ افزایش یافت.

۱- از اسفند ماه ۱۳۸۸، چهار بانک تجاری دولتی (صادرات، تجارت، ملت و رفاه) از ردیف بانک‌های تجاری دولتی خارج و در ردیف بانک‌های غیردولتی طبقه‌بندی شده‌اند.

طی سال ۱۳۹۰، خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی با ۲۱/۶ درصد افزایش نسبت به پایان سال ۱۳۸۹ و سهمی فزاینده معادل ۱۹/۴ واحد درصد، مهم‌ترین عامل فزاینده در رشد پایه پولی در پایان سال ۱۳۹۰ بود. در سال ۱۳۸۹، متغیر مزبور با ۶/۱ درصد کاهش، سهمی کاهنده معادل ۶/۶ واحد درصد در رشد پایه پولی داشت.

بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی با ۲۶/۹ درصد افزایش سهمی فزاینده معادل ۱۲/۹ واحد درصد در رشد پایه پولی داشت که در مقایسه با رقم سال قبل (سهم فزاینده ۲۶/۶ واحد درصدی)، ۱۳/۷ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. طی سال ۱۳۹۰، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی ۸۸/۶ هزار میلیارد ریال افزایش یافت که عمدتاً به دلیل افزایش اضافه‌برداشت بانک‌ها بود.

خالص سایر ارقام بانک مرکزی با ۳۴/۴ درصد کاهش نسبت به پایان سال قبل، نقش کاهنده‌ای معادل ۱۲/۳ واحد درصد در رشد پایه پولی داشت که ۸/۶ واحد درصد آن مربوط به ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بود.

خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی با سهم کاهنده ۸/۶ واحد درصدی از دیگر عوامل کاهنده پایه پولی بود. این امر حاصل کاهش ۱/۷ درصدی بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی و افزایش ۲۳/۵ درصدی سپرده‌های بخش دولتی نزد بانک مرکزی بود.

بررسی اجزای ضریب فزاینده نقدینگی

طی سال ۱۳۹۰، ضریب فزاینده نقدینگی با ۷/۲ درصد افزایش به ۴/۶۰۷ رسید که در مقایسه با رشد سال قبل (۱۰/۱ درصد)، ۲/۹ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

نظام‌های پرداخت

میلیارد ریال رسید که نسبت به رقم پایان سال گذشته ۸/۵ درصد رشد نشان می‌دهد.

رقم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص (با احتساب ایران‌چک بانک مرکزی) با ۱۷/۲ درصد رشد از ۲۲۵/۲ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۸۹ به ۲۶۳/۸ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۹۰ رسید. سهم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص از نقدینگی در پایان سال ۱۳۹۰ با ۰/۱ واحد درصد کاهش نسبت به پایان سال قبل به ۷/۵ درصد رسید؛ همچنین سهم آن از حجم پول از ۲۹/۷ درصد در پایان سال ۱۳۸۹ به ۳۰/۲ درصد در پایان سال ۱۳۹۰ افزایش یافت.

اتاق پایاپای اسناد بانکی

در سال ۱۳۹۰، در مجموع بیش از ۱۱۷/۴ میلیون برگ انواع چک با ارزشی معادل ۱۲۲۲۵/۲ هزار میلیارد ریال در اتاق‌های پایاپای اسناد بانکی سراسر کشور مبادله گردید. انتشار ایران‌چک‌های بانک مرکزی و جایگزینی آن به جای چک‌پول‌های صادره توسط بانک‌ها (شامل بانک‌چک و ایران‌چک) در سال ۱۳۸۷ به دلیل شباهت کاربرد این ابزار جدید با اسکناس در معاملات و عدم نیاز به پایاپای نمودن آن، بر خلاف چک‌پول‌های بانک‌ها موجب کاهش تعداد اسناد مبادله شده در این مراکز شد. با ادامه این روند، حجم کل ایران‌چک‌های تحویلی به اتاق پایاپای اسناد بانکی در سال ۱۳۹۰ تنها حدود ۲۷۰۰ برگ با ارزشی معادل ۳ میلیارد ریال بود. در مقابل، تعداد چک‌های عادی تحویلی به اتاق پایاپای برای تسویه مبادلات بین‌بانکی ۵/۷ درصد افزایش یافت و ارزش آنها با ۱۸/۹ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۸۹ به ۱۲۲۲۵/۲ هزار میلیارد ریال رسید. در مجموع، تعداد و ارزش مبادلات در اتاق پایاپای اسناد بانکی در سال ۱۳۹۰ به ترتیب با افزایش ۵/۷ و ۱۸/۹ درصدی نسبت به سال ۱۳۸۹ روبه‌رو شد.

در کنار توسعه سریع ابزاری و کاربری خدمات بانکداری و پرداخت الکترونیکی، بانک مرکزی با هدف نیل به حداکثر کارایی و اثربخشی ابزارهای مورد استفاده در کنار حصول اطمینان از امنیت و رعایت جوانب قانونی و مقرراتی، اقدام به تنظیم و ابلاغ رویکردهای استاندارد مبتنی بر مدیریت ریسک و نظارت همه‌جانبه نمود. در سال ۱۳۹۰، با توجه به رشد شگرف مبادلات پایانه‌های فروش و به منظور نظارت دقیق و جامع بر عملیات بانکی انجام شده از این طریق و حصول اطمینان از رعایت استانداردها و ضوابط، تطبیق عملیات پرداخت الکترونیکی با ضوابط مبارزه با پولشویی، کاربری بهینه سرمایه‌گذاری‌های انجام شده، افزایش سطح پوشش پایانه‌های فروش به منظور تعمیق پرداخت‌های الکترونیکی، پرهیز از اقدامات بازارشکنانه و تقویت مشارکت واقعی بخش خصوصی در توسعه و راهبری شبکه پرداخت کشور، در چارچوب مصوبه شورای پول و اعتبار و مقارن با فرا رسیدن دهه مبارک فجر در این سال، شبکه الکترونیکی پرداخت کارتی (شاپرک) ایجاد گردید. همچنین، با توجه به افزایش سرعت و حجم مبادلات الکترونیکی انجام شده، به منظور تحول در رویکرد نظارتی و چرخش به سمت نظارت داده‌محور، پیشنهاد طراحی و توسعه طرح‌های زیرساختی نظیر سامانه نظارت الکترونیکی بانکی (سناب) و سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام) در دو سال اخیر در دستور کار قرار گرفت.

پرداخت‌های نقدی (اسکناس و مسکوک)

اسکناس و مسکوک در کنار ایران‌چک‌های بانک مرکزی به عنوان ابزارهای نقد پرداخت در کشور مورد استفاده قرار می‌گیرند. با لحاظ ایران‌چک‌های بانک مرکزی در آمار اسکناس و مسکوک، کل مبلغ اسکناس و مسکوک در جریان (در دست اشخاص و نزد بانک‌ها) تا پایان سال ۱۳۹۰ به ۳۱۱/۰ هزار

تعداد و ارزش مبادلات در اتاق پایاپای اسناد بانکی

درصد تغییر	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		درصد تغییر	تعداد(میلیون)		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۸۹	
-۸۴/۹	۰/۰۰۳	۰/۰۲	-۸۵/۱	۰/۰۰۲۷	۰/۰۲	ایران چک‌های صادره توسط بانک‌ها
۱۸/۹	۱۲۲۲۵/۲	۱۰۲۸۴/۲	۵/۷	۱۱۷/۴	۱۱۱/۰	چک‌های عادی
۱۸/۹	۱۲۲۲۵/۲	۱۰۲۸۴/۲	۵/۷	۱۱۷/۴	۱۱۱/۱	جمع کل

شعب و پایانه‌های فروش^(۵) نیز به ترتیب از رشدی معادل ۲۲/۶ و ۴۴/۳ درصد برخوردار شد. بر این اساس، تعداد پایانه‌های فروش در پایان سال ۱۳۹۰ به ۲/۲ میلیون پایانه رسید که نشان‌دهنده جهت‌گیری مناسب شبکه بانکی کشور در گسترش بیشتر پرداخت‌های الکترونیکی در سطح کشور است.

مبادلات الکترونیکی

تعداد و ارزش مبادلات الکترونیکی انجام شده در شبکه بانکی کشور در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ به ترتیب از رشدی معادل ۴۹/۵ و ۱۱۲/۵ درصد برخوردار بود. علی‌رغم رشد بالای تعداد تراکنش‌های انجام شده در پایانه‌های فروش، همچنان سهم عمده تعداد کل تراکنش‌ها (۶۶/۰ درصد) در خودپردازها انجام می‌شود. با این حال، سهم پایانه‌های فروش از تعداد کل تراکنش‌ها در سال ۱۳۹۰ معادل ۳۰/۲ درصد بود که نسبت به رقم سال ۱۳۸۹ (۲۱/۳ درصد) افزایش چشمگیری نشان می‌دهد. انتظار می‌رود با تداوم روند موجود، بر سهم تراکنش‌ها در پایانه‌های فروش افزوده شده و نقش پول نقد در مبادلات کاهش یابد. تعداد تراکنش‌های پایانه‌های فروش با رشد ۱۱۲/۱ درصدی از ۶۱۵ میلیون عدد در سال ۱۳۸۹ به ۱۳۰۵ میلیون عدد در سال ۱۳۹۰ افزایش یافت که این امر منجر به رشد ۳۵۵/۳ درصدی ارزش مبادلات انجام شده در این پایانه‌ها گردید. همچنین، مبلغ تراکنش‌های انجام شده در پایانه‌های شعب طی سال ۱۳۹۰ علی‌رغم کاهش ۷/۳ درصدی تعداد تراکنش‌ها، ۲۷/۸ درصد افزایش یافت. این آمار حاکی از گسترش استفاده از ابزارهای نوین پرداخت در معاملات روزانه افراد است.

۵- Point of Sale(POS)

ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی

در سال ۱۳۹۰، تعداد ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی در شبکه بین‌بانکی کشور به روند رشد خود مطابق سال‌های گذشته ادامه داد. در سال مزبور، تعداد کارت‌های صادر شده توسط شبکه بانکی کشور با ۳۵/۵ درصد رشد به ۱۷۴/۰ میلیون عدد بالغ گردید. از این تعداد، حدود ۷۰/۴ درصد (۱۲۲/۵ میلیون عدد) کارت برداشت (کارت بدهی^(۱))، ۲۸/۷ درصد (۴۹/۹ میلیون عدد) کارت‌های خرید/هدیه (پیش‌پرداخته^(۲)) و تنها حدود ۰/۹ درصد (۱/۶ میلیون عدد) کارت اعتباری^(۳) بود. به علاوه، تعداد کارت‌های پول الکترونیکی به عنوان یکی دیگر از ابزارهای پرداخت با افزایش قابل توجهی نسبت به پایان سال قبل، به ۷۱۵ هزار فقره رسید که عمدتاً ناشی از فعالیت بانک ملت در قالب طرح کیف پول الکترونیکی مربوط به کارت‌های سوخت بود.

تعداد ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی

درصد تغییر	پایان سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۳۵/۵	۱۷۴۰۲۵	۱۲۸۴۱۳	کارت‌بانک‌ها(هزار)
۲۹/۱	۲۶۶۲۶	۲۰۶۲۳	خودپردازها
۴۴/۳	۲۱۸۴۲۳۷	۱۵۱۳۳۱۸	پایانه‌های فروش
۲۲/۶	۵۲۷۸۲	۴۳۰۴۶	پایانه‌های شعب

در سال ۱۳۹۰، تعداد دستگاه‌های خودپرداز^(۴) با رشدی معادل ۲۹/۱ درصد به ۲۶۶۲۶ دستگاه رسید. تعداد پایانه‌های

۱- Debit Card

۲- Prepaid Card

۳- Credit Card

۴- Automated Teller Machine(ATM)

تعداد و ارزش تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۱۱۲/۵	۶۵۵۴	۳۰۸۴	۴۹/۵	۴۳۲۴	۲۸۹۲	کل تراکنش‌ها
۱۰۷/۸	۲۴۴۲	۱۱۷۶	۳۵/۹	۲۸۵۵	۲۱۰۰	خودپردازها
۳۵۵/۳	۲۳۲۴	۵۱۱	۱۱۲/۱	۱۳۰۵	۶۱۵	پایانه‌های فروش
۲۷/۸	۱۷۸۶	۱۳۹۸	-۷/۳	۱۶۴	۱۷۷	پایانه‌های شعب

شتاب

طریق تلفن ثابت، تلفن همراه، اینترنت و شعبه در این مرکز پردازش شد.

بر این اساس، تعداد کل تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب با ۹۴/۴ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۸۹ به ۲۶۲۶ میلیون تراکنش رسید. همچنین، ارزش این مبادلات با ۱۸۹/۳ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۸۹ معادل ۳۳۴۶ هزار میلیارد ریال بود.

سهم بالایی از تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور مربوط به تراکنش‌های بین‌بانکی است که از طریق شبکه تبادلات الکترونیکی بین‌بانکی (شتاب) انجام می‌گیرد. تعداد تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب از طریق خودپردازها و پایانه‌های فروش در سال ۱۳۹۰ به ترتیب با رشدی معادل ۶۶/۱ و ۱۵۵/۸ درصد به ۱۵۸۳ و ۹۴۳ میلیون تراکنش رسید. همچنین، تعداد ۱۰۰ میلیون تراکنش از

تعداد و ارزش تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب

رشد(درصد)	ارزش(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹		۱۳۹۰	▲ ۱۳۸۹	
۱۸۹/۳	۳۳۴۶	۱۱۵۶	۹۴/۴	۲۶۲۶	۱۳۵۱	کل تبادلات شتاب(۱)
۸۷/۴	۱۳۴۲	۷۱۶	۶۶/۱	۱۵۸۳	۹۵۳	خودپردازها
۳۹۱/۶	۱۸۰۱	۳۶۶	۱۵۵/۸	۹۴۳	۳۶۹	پایانه‌های فروش
۱۷۵/۱	۲۰۳	۷۴	۲۴۴/۶	۱۰۰	۲۹	سایر(تلفن ثابت، تلفن همراه، اینترنت و شعبه)

۱- ارقام شتاب شامل ارقام حساب نیز بوده و در آمار کل تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور منظور شده است.

سحاب

طریق سحاب صورت گرفت. تعداد مبادلات انجام شده با استفاده از اینترنت برای انتقال وجه از طریق این سامانه نسبت به سال قبل ۳ برابر شد. بر این اساس در سال ۱۳۹۰، ۱۷۹/۲ میلیون مورد انتقال وجه در شبکه بانکی از طریق سامانه سحاب صورت گرفت که نسبت به سال ۱۳۸۹ معادل ۱۱۹/۵ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین، ارزش تراکنش‌های صورت گرفته در این سامانه با ۱۳۶/۳ درصد رشد نسبت به سال گذشته به ۹۰۹۸۱۲ میلیارد ریال بالغ گردید.

گسترش استفاده از سامانه حواله الکترونیکی بین‌بانکی (سحاب) برای انتقال کارتی و وجه از دیگر موارد توسعه خدمات مرکز شتاب در سال ۱۳۹۰ بود. در این سال بیش از ۱۶۶ میلیون مورد انتقال وجه در شبکه بانکی از طریق خودپردازهای بانک‌های متصل به سحاب صورت گرفت که نسبت به سال ۱۳۸۹ معادل ۱۱۵/۹ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین، ۴۱۷۹ هزار تراکنش انجام شده در پایانه‌های شعب در سال ۱۳۹۰ برای انتقال الکترونیکی و وجه بین بانک‌های مختلف از

تعداد و ارزش انتقال بین بانکی وجوه از طریق سحاب

رشد(درصد)	مبلغ(میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(هزار)		
	۱۳۹۰	▲۱۳۸۹		۱۳۹۰	▲۱۳۸۹	
۱۳۶/۳	۹۰۹۸۱۲	۳۸۵۰۳۵	۱۱۹/۵	۱۷۹۱۶۸	۸۱۶۴۳	کل تبادلات سحاب
۱۳۲/۷	۷۵۴۶۱۹	۳۲۴۳۰۷	۱۱۵/۹	۱۶۶۳۱۵	۷۷۰۳۰	خودپردازها
۱۴۰/۹	۱۱۷۶۹۴	۴۸۸۵۴	۱۳۸/۸	۴۱۷۹	۱۷۵۰	پایانه‌های شعب
۲۱۵/۸	۳۷۴۹۹	۱۱۸۷۴	۲۰۳/۰	۸۶۷۵	۲۸۶۳	اینترنت

ساتنا

حالی که رشد تعداد و مبلغ این تبادلات در سال ۱۳۸۹ به ترتیب ۱۰۰ و ۱۳۸/۸ درصد بود.

تعداد و ارزش تبادلات تسویه سیستم‌ها و اتاق پایایی اسناد بانکی در ساتنا نیز به ترتیب معادل ۷۸/۲ و ۱۱۵/۷ درصد رشد داشت. بدین ترتیب، تعداد کل تبادلات انجام شده در ساتنا طی سال ۱۳۹۰ به حدود ۱۳/۹ میلیون عدد و مبلغ آن به ۱۰۳۱۳ هزار میلیارد ریال بالغ گردید که به ترتیب ۵۵/۵ و ۷۴/۰ درصد نسبت به سال ۱۳۸۹ رشد نشان می‌دهد.

پس از عملیاتی شدن کامل سامانه پایایی الکترونیکی در سال ۱۳۸۹، کلیه پرداخت‌های خرد شبکه بانکی کشور در سال ۱۳۹۰ به سامانه مزبور هدایت شده و صرفاً انتقالات بیش از یکصد و پنجاه میلیون ریال در سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا) مورد پردازش قرار گرفت^(۱). به این ترتیب، از رشد تعداد و ارزش تبادلات مشتری به مشتری در سامانه ساتنا در سال ۱۳۹۰ نسبت به پایان سال قبل به میزان قابل توجهی کاسته شد. در سال ۱۳۹۰، تعداد و مبلغ تبادلات مشتری به مشتری در سامانه مزبور به ترتیب از رشد ۵۷/۴ و ۷۵/۴ درصدی برخوردار بود؛ در

تعداد و ارزش تبادلات در سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا)

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(هزار)		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۲۷/۱	۱۷۰۵	۱۳۴۱	-۴۵/۳	۹۶	۱۷۶	بانک به بانک
۷۵/۴	۵۵۸۶	۳۱۸۴	۵۷/۴	۱۳۷۷۹	۸۷۵۳	مشتری به مشتری
۱۱۵/۷	۳۰۲۲	۱۴۰۱	۷۸/۲	۶۹	۳۹	تسویه سیستم‌ها و اتاق‌های پایایی اسناد بانکی
۷۴/۰	۱۰۳۱۳	۵۹۲۷	۵۵/۵	۱۳۹۴۵	۸۹۶۸	جمع

پایا

است. سامانه‌های ساتنا و پایا برای انتقال وجه حساب به حساب و سامانه سحاب برای انتقال وجه کارت به کارت مورد استفاده قرار می‌گیرند. در سال ۱۳۹۰، معادل ۳/۳ میلیون مبادله بانکی به ارزش خالص ۳۱۷/۶ هزار میلیارد ریال از طریق پایا انجام شد که در مقایسه با سال قبل رشد قابل توجهی از نظر تعداد و ارزش مبادلات داشته است. پیش‌بینی می‌شود با گسترش پرداخت‌های گروهی و راه‌اندازی خدمات برداشت

سامانه پایایی الکترونیکی (پایا) که در دی ماه ۱۳۸۸ به صورت آزمایشی آغاز به کار نمود، در سال ۱۳۸۹ به طور رسمی عملیاتی گردید و در فاز اول هسته واریز مستقیم این سامانه برای پردازش دستور پرداخت‌های انفرادی و انبوه مورد بهره‌برداری قرار گرفت. این سامانه در کنار دو سامانه ساتنا و سحاب برای پوشش انواع انتقال وجه الکترونیکی در کشور فعال

۱- موضوع بخشنامه شماره ۹۰/۲۵۱۱۴۶ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۹

مطرح دنیا افت کرد. اما بورس ایران علی‌رغم عدم ورود شرکت‌های مشمول اصل ۴۴ قانون اساسی همانند سال‌های گذشته، رونق بازار ارز و طلا به عنوان بازارهای رقیب و آثار منفی متغیرهای سیاسی داخلی و خارجی با افزایش اندکی در شاخص کل مواجه شد.

در سال ۱۳۹۰، همه شاخص‌های قیمتی نسبت به سال گذشته با افزایش ملایمی همراه بودند. در این میان، شاخص‌های «بازار دوم»، «صنعت» و «پنجاه شرکت فعال‌تر» دارای رشد بیشتری بودند.

مستقیم و اجرای بخشنامه ۹۰/۲۵۱۱۴۶ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۹ با هدف هدایت تراکنش‌های کمتر از ۱۵۰ میلیون ریال به سامانه پایا، سهم این سامانه از تعداد و مبلغ تراکنش‌ها در آینده افزایش قابل توجهی یابد.

تحولات بازار دارایی‌ها

بورس اوراق بهادار

طی سال ۱۳۹۰، به دلیل تداوم علائم رکود جهانی که با کاهش قیمت مواد خام همراه بود، شاخص‌های اغلب بورس‌های

(۱۳۶۹=۱۰۰)

شاخص‌های بورس اوراق بهادار تهران

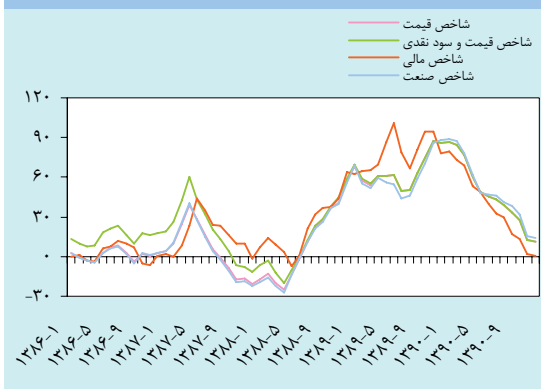
درصد تغییر	سال		
	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰
۱۱/۲	۵۸/۸	۹۴۷۷۶/۰	۱۰۵۳۹۸/۰
۱۱/۲	۵۷/۴	۲۳۲۹۴/۹	۲۵۹۰۵/۶
۰/۶	۶۳/۷	۵۹۸۳۸/۷	۶۰۱۹۱/۵
۱۴/۴	۵۶/۰	۱۸۰۹۳/۵	۲۰۶۹۷/۷
۱۴/۰	۸۸/۷	۱۰۹۴/۳	۱۲۴۷/۱
۱۰/۴	۶۱/۹	۱۹۶۱۲/۱	۲۱۶۴۳/۳
۱۵/۹	۴۱/۰	۲۹۶۲۷/۶	۳۴۳۴۸/۲

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

در بورس اوراق بهادار عرضه گردید که در مقایسه با سال گذشته از نظر تعداد و ارزش به ترتیب ۲۴/۳ و ۱۵/۳ درصد کاهش یافت.

تعداد و ارزش سهام داد و ستد شده در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل به ترتیب ۲۸/۲ درصد کاهش و ۳/۸ درصد افزایش یافت. ارزش جاری بازار نیز در پایان سال ۱۳۹۰ به ۱۲۸۲۵۰۷ میلیارد ریال رسید که نسبت به سال قبل ۱۵/۰ درصد افزایش داشت. طی سال ۱۳۹۰، سهام متعلق به شرکت‌های فولاد مبارکه اصفهان، سیمان خاش، حفاری شمال، ماشین‌سازی اراک، پالایش نفت تبریز، پالایش نفت اصفهان، ایران‌تایر، بیسکویت گرجی، حمل و نقل بین‌المللی خلیج فارس، سایپا، ملی صنایع مس ایران، بانک صادرات ایران، مپنا، بانک تجارت و پست‌بانک واگذار گردید. در این سال در مجموع ۶۲۹۳ میلیون سهم به ارزش ۲۱۲۷۲/۲ میلیارد ریال از سهام بانک‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی

تغییرات شاخص‌های سهام (درصد تغییر هر ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل)

نماگرهای فعالیت بورس اوراق بهادار

درصد تغییر		سال			
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	▲۱۳۸۹	۱۳۸۸	
۱۵/۰	۷۱/۳	۱۲۸۲۵۰۷/۰	۱۱۱۵۶۳۶/۲	۶۵۱۴۲۸/۳	ارزش جاری بازار (میلیارد ریال) سهام داد و ستد شده
-۲۸/۲	۱۹/۰	۷۳۱۸۹/۰	۱۰۱۹۱۲/۷	۸۵۶۲۵/۱	تعداد سهام داد و ستد شده (میلیون سهم)
۳/۸	۱۸/۴	۲۲۶۴۴۷/۰	۲۱۸۰۵۴/۹	۱۸۴۱۶۶/۲	ارزش سهام داد و ستد شده (میلیارد ریال) عرضه سهام توسط بخش عمومی و بانکها (۱)
-۲۴/۳	-۸۴/۹	۶۲۹۳/۰	۸۳۱۳/۶	۵۴۹۱۸/۵	تعداد (میلیون سهم)
-۱۵/۳	-۷۹/۰	۲۱۲۷۲/۲	۲۵۱۱۰/۷	۱۱۹۵۱۰/۴	ارزش (میلیارد ریال)

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

۱- شامل واگذاری سهام در قالب سهام عدالت، سهام ترجیحی و سهام بابت رد دیون دولت و جوایز صادراتی است.

بورس های کالایی

در سال ۱۳۹۰، وزن و ارزش معاملات محصولات

صنعتی و معدنی در بورس کالا به ترتیب ۱۱۶۸۵ هزار تن و ۱۰۲۳۵۶ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل به ترتیب ۳۴/۴ و ۳۶/۰ درصد افزایش نشان می دهد. بیشترین سهم از وزن و ارزش محصولات صنعتی و معدنی معامله شده در سال مورد بررسی متعلق به فولاد بود.

طی سال ۱۳۹۰، در بورس کالای ایران ۲۰۳۵۱

هزار تن محصول به ارزش ۱۷۰۵۱۹ میلیارد ریال مورد داد و ستد واقع شد که نسبت به سال گذشته به لحاظ حجم ۱۹/۸ درصد و به لحاظ ارزش ۴۱/۶ درصد افزایش نشان می دهد.

معاملات بورس کالا (۱)

درصد تغییر		سال			
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	(۲)۱۳۸۹	۱۳۸۸	
-۶۶/۳	□	۵۵۰/۰	۱۶۳۳/۹	۱۷۵/۲	محصولات کشاورزی حجم معاملات (هزار تن)
۱/۷	□	۳۷۹۳/۰	۳۷۲۹/۷	۴۸۴/۸	ارزش معاملات (میلیارد ریال)
۳۴/۴	۱۶/۹	۱۱۶۸۵/۰	۸۶۹۴/۰	۷۴۳۸/۵	محصولات صنعتی و معدنی حجم معاملات (هزار تن)
۳۶/۰	۳۹/۷	۱۰۲۳۵۶/۰	۷۵۲۳۵/۵	۵۳۸۴۲/۰	ارزش معاملات (میلیارد ریال)
۲۱/۸	-۵/۵	۸۱۱۷/۰	۶۶۶۲/۶	۷۰۵۲/۹	محصولات فرآورده های نفتی و پتروشیمی حجم معاملات (هزار تن)
۵۵/۲	۱۳/۸	۶۴۳۷۰/۰	۴۱۴۷۸/۰	۳۶۴۵۰/۷	ارزش معاملات (میلیارد ریال)
۱۹/۸	۱۵/۸	۲۰۳۵۱/۰	۱۶۹۹۰/۵	۱۴۶۶۶/۶	کل بورس کالا حجم معاملات (هزار تن)
۴۱/۶	۳۲/۷	۱۷۰۵۱۹/۰	۱۲۰۴۴۳/۲	۹۰۷۷۷/۵	ارزش معاملات (میلیارد ریال)

ماخذ: شرکت بورس کالای ایران

۱- شامل معاملات نقدی، نسیه و سلف می باشد.

۲- ارقام سال ۱۳۸۹ بعد از تغییر در دسته بندی «سیمان» اصلاح شده است. این کالا از گروه محصولات فرآورده های نفتی و پتروشیمی به گروه محصولات صنعتی و معدنی انتقال یافت.

و ۱/۷ درصد افزایش داشت. بیشترین سهم از حجم محصولات داد و ستد شده کشاورزی طی این سال مربوط به «گندم» و بیشترین سهم از ارزش محصولات مربوط به «شکر» بود.

در سال ۱۳۹۰، در بورس کالای ایران ۵۵۰ هزار تن انواع

محصولات کشاورزی به ارزش ۳۷۹۳ میلیارد ریال مورد مبادله قرار گرفت که در مقایسه با سال گذشته به ترتیب ۶۶/۳ درصد کاهش

آتی سهام

در سال ۱۳۹۰، تعداد ۹۵۴۰ قرارداد آتی سهام به ارزش ۳۸۱ میلیارد ریال منعقد شد که نسبت به سال قبل از لحاظ تعداد و ارزش به ترتیب ۵۲/۱ و ۹۵/۴ درصد افزایش داشت. معاملات آتی سهام در سال ۱۳۸۹ به میزان ۶۲۷۲ قرارداد، به ارزش ۱۹۵ میلیارد ریال بود.

آتی بورس کالا

در سال ۱۳۹۰، ارزش معاملات قراردادهای آتی در بورس کالا (آتی سکه طلا) به ۱۳۱۶۲۸/۴ میلیارد ریال رسید که نسبت به رقم مشابه سال قبل ۲۷ برابر شد. در این سال به دلیل تحولات بازار سکه، ارزش معاملات آتی سکه از رشد بسیار چشمگیری برخوردار بود. بیشترین سهم از ارزش معاملات آتی سکه طی سال ۱۳۹۰ در بورس کالا مربوط به آذر و دی ماه به ترتیب به میزان ۱۹/۹ و ۱۴/۸ درصد و کمترین آن مربوط به فروردین و اردیبهشت ماه به ترتیب به میزان ۰/۹ و ۱/۵ درصد کل ارزش معاملات بود.

اوراق مشارکت

وضعیت انتشار اوراق مشارکت در سال ۱۳۹۰ با افت و خیزهای زیادی همراه بود. در شش ماهه نخست سال و مطابق با مجموعه نخست «سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال ۱۳۹۰»، نرخ سود علی‌الحساب اوراق مشارکت ۱ واحد درصد بیشتر از نرخ سود علی‌الحساب سپرده متناظر تعیین شده بود. همچنین، با هدف انتقال معاملات دست دوم اوراق به بازار سرمایه، بازخرید قبل از سررسید اوراق توسط بانک عامل ممنوع و در مقابل، مقرر گردید دارندگان اوراق مشارکت، معاملات قبل از سررسید را به بورس منتقل نمایند. بر این اساس، نرخ سود علی‌الحساب اوراق مشارکت چهار ساله ۱۵/۵ درصد و اوراق پنج ساله ۱۶ درصد بود. در نیمه نخست سال، از ۶۰۰۰ میلیارد ریال اوراق منتشر شده تنها ۴۸۵ میلیارد ریال آن (۸/۱ درصد) فروش رفت.

در سال ۱۳۹۰، در بورس کالای ایران ۸۱۱۷ هزار تن انواع فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی به ارزش ۶۴۳۷۰ میلیارد ریال مورد معامله قرار گرفت که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۲۱/۸ و ۵۵/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. طی سال مورد بررسی، فرآورده نفتی «قیر» بیشترین سهم از حجم و ارزش فرآورده‌های نفتی داد و ستد شده را به خود اختصاص داد.

فرا بورس

در سال ۱۳۹۰، ارزش کل معاملات در فرا بورس به حدود ۸۶۸۳۶ میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال قبل از رشد ۴۱ درصدی برخوردار بود. بیشترین ارزش معاملات فرا بورس در سال ۱۳۹۰ در بازار سهام (بازار اول) به ارزش ۲۶۳۳۷ میلیارد ریال (۳۰/۳ درصد کل ارزش معاملات فرا بورس) بود.

خلاصه عملکرد فرا بورس ایران

درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	
۴۱/۰	۸۶۸۳۶	۶۱۵۶۴	ارزش معاملات (میلیارد ریال)
۱۰/۴	۱۸۸۰۶	۱۷۰۳۵	حجم معاملات (میلیون ورقه)
۲۷۴/۳	۱۷۱۳۶۶۵	۴۵۷۸۷۴	تعداد دفعات معامله
۱۱۴/۶	۴۴۸۴۰۲	۲۰۸۹۱۰	تعداد خریداران
۴۴۵/۰	۱۰۹ ^(۱)	۲۰	تعداد نمادهای مورد معامله

ماخذ: شرکت فرا بورس ایران

۱- در سال ۱۳۹۰، از تعداد ۱۰۹ نماد معاملاتی، تعداد ۸۱ نماد به صورت پیوسته مورد معامله قرار گرفت و تعداد ۲۸ نماد نیز در بازار پایه از قابلیت انجام معامله به صورت توافقی برخوردار شدند. این تعداد فقط شامل نماد اصلی شرکت‌ها است و شامل نمادهای معاملات عمده یا نمادهای حق تقدم نمی‌شود.

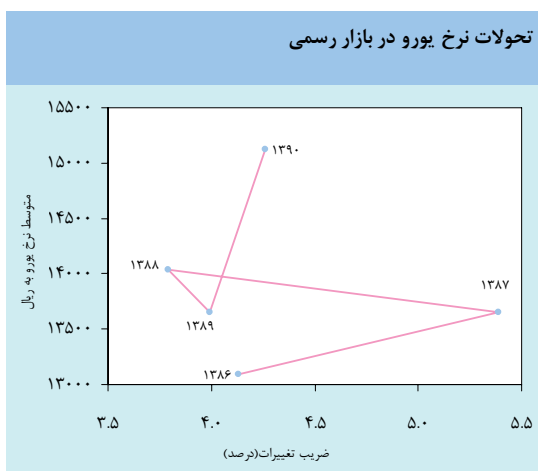
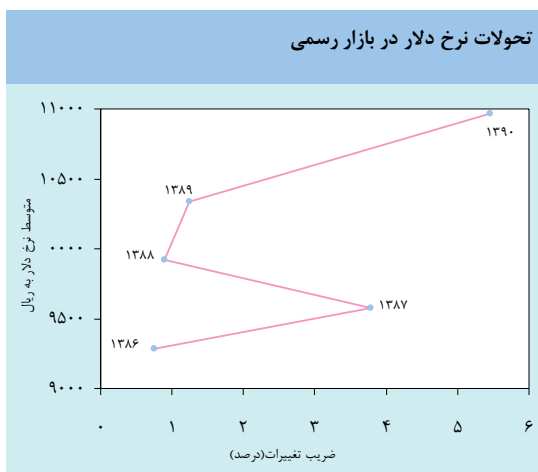
مقایسه ارزش و حجم معاملات در بازارهای فرا بورس ایران

	سال ۱۳۹۰		ارزش معاملات سهم از کل (میلیارد ریال)	حجم معاملات (میلیون ورقه)	سهم از کل (درصد)
	ارزش معاملات سهم از کل (درصد)	حجم معاملات (میلیون ورقه)			
بازار اول	۲۶۳۳۷	۳۰/۳	۵۵۷۰	۲۹/۶	
بازار دوم	۱۱۶۹۲	۱۳/۵	۵۵۴۹	۲۹/۵	
بازار سوم	۱۸۸۳۲	۲۱/۷	۴۳۰۰	۲۲/۹	
بازار ابزارهای نوین مالی	۲۴۸۷۵	۲۸/۶	۲۶	۰/۱	
بازار پایه	۵۱۰۰	۵/۹	۳۳۶۱	۱۷/۹	
جمع	۸۶۸۳۶	۱۰۰/۰	۱۸۸۰۶	۱۰۰/۰	

ماخذ: شرکت فرا بورس ایران

بازار رسمی ارز به ترتیب ۲۲/۲، ۱۵/۳، ۱۰/۷، ۹/۰ و ۶/۰ درصد افزایش یافت.

مقایسه ضریب تغییرات^(۱) نرخ مرجع ارزها در بازار رسمی نشان می‌دهد که نرخ برابری اسعار عمده (به‌استثنای فرانک سوئیس) در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ از نوسان بیشتری برخوردار بوده است. در این سال نرخ برابری بین ژاپن و فرانک سوئیس بیشترین نوسان و یورو کمترین نوسان را در این بازار تجربه کردند.

مجموعه شرایط فوق باعث شد تا وضعیت انتشار اوراق مشارکت توسط شورای پول و اعتبار در مهر ماه ۱۳۹۰ مورد بازبینی قرار گیرد. در این اصلاحیه، حداکثر مدت اوراق، چهار سال و نرخ آن ۱۷ درصد و بازخرید اوراق قبل از سررسید علاوه بر بورس در بانک عامل با نرخی متناظر با سود سپرده مدت‌دار تعیین شد. این تغییرات تا حدودی میزان فروش اوراق را افزایش داد و از ۱۱۳۰۰ میلیارد ریال اوراق منتشر شده، ۲۵۸۲ میلیارد ریال آن (۲۲/۸ درصد) طی مهر ماه تا دی ماه به فروش رسید.

با تغییرات اعمال شده در اصلاحیه مجموعه نخست «سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور»، علاوه بر افزایش نرخ سود علی‌الحساب اوراق به ۲۰ درصد، امکان بازخرید اوراق قبل از سررسید تا یک سال با نرخ سود ۱۸ درصد و بیشتر از یک سال تا ۱۹/۵ درصد در بانک عامل فراهم آمد. تغییرات مذکور تاثیر بسیار زیادی در فروش اوراق مشارکت داشت و میزان فروش اوراق از پانزدهم بهمن تا پایان سال ۱۳۹۰ به ۴۱۷۹۴ میلیارد ریال رسید. این رقم ۴۶/۹ درصد کل اوراق منتشر شده بود. میزان فروش در برخی از طرح‌ها از جمله شرکت نفت و گاز پارس، شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور و شهرداری‌های کاشان، شیراز و سقز به میزان ۱۰۰ درصد بود.

در مجموع در سال ۱۳۹۰، مبلغ ۹۲۱۶۷ میلیارد ریال اوراق مشارکت منتشر شد که از مبلغ مذکور ۴۴۸۶۱/۴ میلیارد ریال (۴۸/۷ درصد) فروش رفت. شرکت نفت و گاز پارس با ۱۵۰۰۰ میلیارد ریال، بیشترین میزان اوراق مشارکت فروش رفته را به خود اختصاص داد.

بازار ارز و طلا

در سال ۱۳۹۰، متوسط نرخ برابری فرانک سوئیس، بین ژاپن، یورو، پوند انگلیس و دلار آمریکا در مقابل ریال در

۱- حاصل تقسیم انحراف معیار بر میانگین است.

ارزش کل معاملات بازار بین بانکی فرعی ارز در سال ۱۳۹۰ معادل ۳۴۸۱۵ میلیون دلار بود که نسبت به رقم مشابه سال قبل ۳۳/۶ درصد کاهش داشت. در این سال بانک مرکزی با سهم ۹۷/۰ درصدی از فروش ارز همچنان عرضه کننده عمده این بازار بود.

در این سال معادل دلاری معاملات انجام شده در بازار بین بانکی اصلی حدود ۱۱۱/۷ درصد نسبت به رقم مشابه سال قبل افزایش یافت و به ۴۲۴۱۲ میلیون دلار رسید. بانک مرکزی حدود ۸۵/۷ درصد از فروش ارز در این بازار را بر عهده داشت که در مقایسه با سال قبل ۱۵/۹ واحد درصد افزایش داشت.

نرخ ارزهای عمده در بازار رسمی ارز (بین بانکی اصلی)

(ریال)

درصد تغییر متوسط سالانه	۱۳۹۰		۱۳۸۹		۱۳۸۸		
	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	
۶/۰	۵/۴۶	۱۰۹۶۴	۱/۲۴	۱۰۳۳۹	۰/۹۰	۹۹۲۰	دلار
۱۰/۷	۴/۲۶	۱۵۱۲۰	۳/۹۹	۱۳۶۵۵	۳/۷۹	۱۴۰۳۳	یورو
۹/۰	۴/۹۲	۱۷۵۰۳	۳/۴۹	۱۶۰۵۸	۴/۰۴	۱۵۸۴۶	پوند
۱۵/۳	۶/۱۸	۱۳۹۰۱	۵/۴۷	۱۲۰۵۸	۳/۹۹	۱۰۶۷۷	یکصدین ژاپن
۲۲/۲	۶/۱۷	۱۲۴۵۲	۶/۶۳	۱۰۱۸۹	۳/۸۸	۹۳۲۹	فرانک سوئیس

خلاصه معاملات بازار بین بانکی ارز (میلیون دلار)

درصد تغییر	سال			
	۱۳۹۰	▲ ۱۳۸۹	۱۳۸۸	
۱۱۱/۷	۴۲۴۱۲	۲۰۰۳۸	۱۵۳۲۰	بازار اصلی
	۵۴/۹	۲۷/۷	۲۸/۷	سهم (درصد)
-۳۳/۶	۳۴۸۱۵	۵۲۴۲۹	۳۸۰۲۴	بازار فرعی
	۴۵/۱	۷۲/۳	۷۱/۳	سهم (درصد)
۶/۶	۷۷۲۲۷	۷۲۴۶۷	۵۳۳۴۳	جمع کل

در سال ۱۳۹۰، معادل ۷۷۲۲۷ میلیون دلار ارز (دلار، یورو، درهم امارات و سایر ارزها) در بازار بین بانکی معامله شد که نسبت به سال قبل حدود ۶/۶ درصد افزایش نشان می دهد. سهم بازار فرعی از کل معاملات بازار بین بانکی که تا سال ۱۳۸۹ روند افزایشی داشت، در این سال با افت شدید مواجه شد و به ۴۵/۱ درصد رسید.

در سال ۱۳۹۰، قیمت قطعات مختلف سکه در بازار داخلی عمدتاً تحت تاثیر قیمت جهانی طلا، نرخ برابری دلار به ریال و افزایش تقاضای نگهداری طلا افزایش یافت. مقایسه متوسط قیمت قطعات مختلف سکه با سال قبل حاکی از آن است که قیمت سکه تمام طرح جدید و سکه تمام بهار آزادی به ترتیب ۷۴/۱ و ۶۸/۰ درصد بالاتر از قیمت متناظر سال قبل بود. در سال مزبور، ربع سکه با ۷۹/۵ درصد تغییر بیشترین افزایش و سکه تمام بهار آزادی با ۶۸/۰ درصد تغییر کمترین افزایش قیمت را در میان قطعات مختلف سکه داشتند.

در سال ۱۳۹۰ روند کاهنده سهم یورو از مبادلات بازار بین بانکی ارز تداوم یافت و به ۳۳/۹ درصد رسید. این کاهش عمدتاً در نتیجه کاهش ارزش یورو در بازارهای جهانی ارز و افزایش محدودیت های بین المللی کشور در زمینه نقل و انتقال آن بود. در این سال سهم یورو از مبادلات بازار بین بانکی ارز نسبت به رقم متناظر سال قبل ۱۵/۷ واحد درصد کاهش یافت و در مقابل، مجموع سهم دلار آمریکا و درهم امارات با ۱۱/۱ واحد درصد افزایش به ۵۲/۴ درصد رسید. همچنین، به منظور تسهیل مبادلات خارجی کشور، بانک مرکزی زمینه استفاده از ارزهای کشورهای بیشتری را فراهم کرد که این امر موجب افزایش تنوع ارزهای مورد مبادله در بازار بین بانکی ارز شد.

متوسط قیمت قطعات مختلف سکه طلا (هزار ریال)

درصد تغییر	سال			
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	
۷۹/۵	۱۴۹۸	۸۳۵	۶۳۰	ربع سکه
۷۰/۰	۲۷۷۰	۱۶۲۹	۱۲۳۹	نیم سکه
۶۸/۰	۵۸۷۶	۳۴۹۸	۲۴۶۷	سکه تمام بهار آزادی
۷۴/۱	۵۶۶۱	۳۲۵۲	۲۴۱۵	سکه تمام طرح جدید

روند قیمت‌ها

اواخر آذر ماه ۱۳۸۹، تغییرات مذکور با شدت بیشتری افزایش یافت و به ۱۲/۴ درصد در اسفند ماه ۱۳۸۹ رسید. روند افزایشی مذکور در سال ۱۳۹۰ نیز ادامه یافت و به ۲۱/۵ درصد در پایان سال رسید.

همچنین، تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در هر ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل از اسفند ماه ۱۳۸۸ با روندی کاهشی به ۸/۳ درصد در خرداد ماه ۱۳۸۹ و از تیر ماه ۱۳۸۹ با روندی صعودی به ۱۹/۹ درصد در اسفند ماه همان سال رسید. تغییرات مذکور در سال ۱۳۹۰ با نوساناتی همراه بود و به حداکثر ۲۲/۴ درصد در آذر ماه (یک‌سال پس از اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها) و ۲۱/۸ درصد در اسفند ماه رسید.

بررسی تغییرات قیمت ۳۵۹ قلم کالا و خدمت مشمول شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که ۱۸ قلم از این کالاها و خدمات که در مجموع حدود ۳۷/۹ درصد از وزن سبد شاخص کل را تشکیل می‌دهند، حدود ۵۱/۱ درصد از افزایش شاخص بهای کل در این سال را به خود اختصاص داده‌اند. از بین این اقلام، «ارزش اجاری مسکن شخصی» از بالاترین سهم از رشد شاخص کل به میزان ۱۰/۳ درصد برخوردار بود. پس از آن، شاخص بهای «بنزین» با ۵/۸ درصد، بالاترین سهم از رشد شاخص کل را داشت.

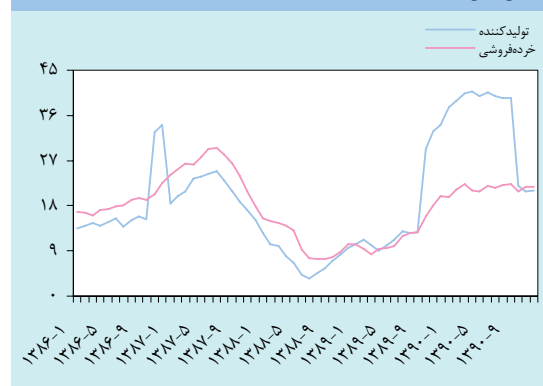
در بین گروه‌های اختصاصی، شاخص بهای «کالا» با برخورداری از رشدی به میزان ۲۷/۳ درصد در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال گذشته و ضریب اهمیت نسبی ۵۷/۱۳ درصد، معادل ۶۸/۲ درصد از افزایش شاخص بهای کل را به خود اختصاص داد. همچنین، شاخص بهای «خدمت» با برخورداری از رشدی برابر ۱۴/۷ درصد نسبت به سال گذشته و ضریب اهمیت نسبی ۴۲/۸۷ درصد، معادل ۳۱/۸ درصد از افزایش شاخص بهای کل را به خود اختصاص داد.

متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، شاخص بهای تولیدکننده و شاخص بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل به ترتیب ۲۱/۵، ۳۴/۲ و ۱۴/۲ درصد رشد داشت. مقایسه این ارقام با ارقام مشابه سال قبل (۱۲/۴، ۱۶/۶ و ۱۱/۰ درصد) نشان می‌دهد که رشد هر سه شاخص بهای مذکور افزایشی بوده است.

رشد شاخص‌های قیمت (۱۳۸۳=۱۰۰)

شاخص	درصد تغییر متوسط شاخص نسبت به سال قبل		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸
کالاها و خدمات مصرفی	۲۱/۵	۱۲/۴	۱۰/۸
تولیدکننده	۳۴/۲	۱۶/۶	۷/۴
کالاهای صادراتی	۱۴/۲	۱۱/۰	-۶/۸

رشد شاخص‌های قیمت (درصد تغییر هر ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل) (۱۳۸۳=۱۰۰)

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی

بررسی تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی طی دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل نشان می‌دهد که این نرخ از ۲۵/۹ درصد در بهمن ماه ۱۳۸۷ با روندی کاهشی به ۸/۸ درصد در مرداد ماه ۱۳۸۹ محدود گردید، اما از شهریور ماه با روندی افزایشی به ۱۰/۱ درصد در آذر ماه رسید. با اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها از

رشد سایر گروه‌های اصلی در سال ۱۳۹۰ بیشتر از سال ۱۳۸۹ بود. در این میان، افزایش نرخ رشد گروه «حمل و نقل» چشمگیر بوده است.

تورم در استان‌ها

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در استان‌های تهران، اصفهان، خراسان رضوی و فارس در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۹/۹، ۲۱/۵، ۲۵/۲ و ۲۰/۰ درصد افزایش داشت. استان تهران به دلیل داشتن ضریب اهمیت نسبی ۳۳/۱ درصد، معادل ۳۰/۱ درصد از افزایش شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در سال مورد بررسی را به خود اختصاص داد. در سال ۱۳۹۰، در بین استان‌های کشور، خراسان جنوبی و خراسان شمالی به ترتیب با ۲۸/۰ و ۲۵/۵ درصد بالاترین و استان‌های گیلان و خوزستان به ترتیب با ۱۹/۲ و ۱۹/۳ درصد پایین‌ترین نرخ تورم را داشتند.

در میان گروه‌های اصلی و فرعی منتخب، شاخص بهای گروه‌های «برق و گاز و سایر سوخت‌ها»، «آب» و «غلات و نان» بیشترین رشد را طی سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل به ترتیب به میزان ۱۹۴/۰، ۷۸/۴ و ۵۴/۹ درصد داشتند. شاخص این گروه‌ها در سال ۱۳۸۹ به ترتیب به میزان ۳۲/۹، ۳/۳ و ۱۷/۱ درصد افزایش داشت.

همچنین، شاخص بهای گروه‌های اصلی «بهداشت و درمان»، «رستوران و هتل»، «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها»، «حمل و نقل»، «کالاها و خدمات متفرقه»، «تحصیل»، «پوشاک و کفش»، «تفریح و امور فرهنگی»، «اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه»، «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» و «دخانیات» در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل افزایش یافت. بجز شاخص بهای گروه «بهداشت و درمان»، نرخ

(۱۳۸۳=۱۰۰)

نرخ تورم در استان‌های منتخب (۱)

اثر مستقیم بر تغییرات شاخص کل (درصد)			نرخ تورم (درصد)			اهمیت نسبی در سال پایه	
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸		
۳۰/۱	۲۷/۷	۳۳/۷	۱۹/۹	۱۰/۴	۱۱/۰	۳۳/۱	تهران
۸/۴	۹/۵	۸/۳	۲۱/۵	۱۴/۳	۱۰/۸	۸/۲	اصفهان
۷/۳	۶/۹	۷/۲	۲۵/۲	۱۳/۸	۱۲/۸	۶/۱	خراسان رضوی
۵/۴	۵/۲	۴/۶	۲۰/۰	۱۰/۹	۸/۲	۶/۱	فارس
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۱/۵	۱۲/۴	۱۰/۸	۱۰۰/۰	شاخص کل

۱- این استان‌ها بیشترین ضریب اهمیت در سال پایه ۱۳۸۳ را در میان سایر استان‌های کشور دارند.

شاخص بهای تولیدکننده

شاخص بهای گروه «خدمات» با نرخ رشدی معادل ۱۵/۰ درصد، ۱۲/۶ درصد از افزایش شاخص کل را به خود اختصاص داد. پس از گروه «خدمات»، گروه «کشاورزی، شکار، جنگلداری و ماهیگیری» با برخورداری از رشدی به میزان ۱۷/۲ درصد، موجب افزایش ۱۱/۸ درصدی شاخص بهای کل گردید.

در بین گروه‌های اصلی تشکیل‌دهنده شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۹۰، پس از شاخص بهای گروه «ساخت (صنعت)»، متوسط شاخص بهای گروه‌های «ماهیگیری» و «سایر

طی سال ۱۳۹۰، متوسط شاخص بهای تولیدکننده نسبت به سال قبل رشدی برابر ۳۴/۲ درصد داشت؛ رشد این شاخص در سال قبل به میزان ۱۶/۶ درصد بود. در بین گروه‌های اختصاصی، شاخص بهای گروه «ساخت (صنعت)» با برخورداری از نرخ رشدی به میزان ۵۴/۳ درصد بالاترین سهم از افزایش شاخص کل به میزان ۷۵/۶ درصد را به خود اختصاص داد؛ نرخ رشد این شاخص در سال قبل ۲۲/۰ درصد بود. پس از گروه «ساخت (صنعت)»،

فصل تابستان ۱۳۹۰ نسبت به فصل مشابه سال قبل به ۲۹/۲ درصد رسید. تا سال ۱۳۸۶ نیز این الگوی فصلی در هزینه خانوار قابل مشاهده بود ولی در سال‌های ۸۹-۱۳۸۷ اثر عامل فصل در روند هزینه خانوار مشاهده نمی‌شود.

مقایسه سهم گروه «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» در هزینه کل خانوار در سال ۱۳۹۰ با سال گذشته حاکی از ثابت ماندن سهم این گروه به میزان ۲۴/۹ درصد می‌باشد. در مقابل، سهم گروه «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل از آن ۰/۵ واحد درصد افزایش یافت. بررسی هزینه گروه «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» به تفکیک اجزا^(۱) نشان می‌دهد هم‌زمان با اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها و تعدیل بهای حامل‌های انرژی، سهم گروه‌های آب، برق و گاز در هزینه کل خانوار افزایش یافته که در این میان، افزایش شدید سهم گروه گاز قابل توجه می‌باشد، به طوری که سهم مذکور از ۱/۰ درصد در سال ۱۳۸۸ به ۴/۷ درصد در سال ۱۳۹۰ افزایش یافت. عدم امکان اصلاح شبکه گازرسانی داخلی ساختمان‌ها به ویژه در بافت‌های قدیمی شهرها و به هدر رفتن مقدار زیادی از انرژی گرمایی در منازل قدیمی، از جمله دلایلی است که بهینه‌سازی مصرف گاز توسط خانوارها در کوتاه‌مدت را دشوار می‌کند.

متوسط هزینه کل خانوار در سال ۱۳۹۰ به قیمت ثابت سال ۱۳۸۳ نسبت به سال گذشته با ۲/۱ درصد رشد به ۶۵/۵ میلیون ریال رسید. بررسی فصلی تغییرات هزینه واقعی خانوار نشان می‌دهد که عمده رشد هزینه فصلی خانوار نسبت به فصل مشابه سال قبل مربوط به فصل تابستان و معادل ۷/۷ درصد بود. در فصل زمستان سال مذکور، متوسط هزینه‌های خانوار به قیمت ثابت نسبت به فصل مشابه سال قبل ۲/۷ درصد کاهش نشان می‌دهد.

۱- براساس ارقام مقدماتی محاسبه شده است.

فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی» بالاترین میزان رشد را به ترتیب به میزان ۳۵/۴ و ۲۲/۷ درصد داشتند. نرخ رشد دو گروه مذکور در سال قبل به ترتیب ۱۶/۸ و ۲۱/۴ درصد بود.

شاخص بهای کالاهای صادراتی

متوسط شاخص بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل ۱۴/۲ درصد افزایش داشت. این شاخص در سال ۱۳۸۹ به میزان ۱۱/۰ درصد افزایش یافته بود. در بین گروه‌های تشکیل‌دهنده این شاخص، گروه «پوست، چرم و محصولات چرمی» از بالاترین نرخ رشد به میزان ۴۹/۰ درصد برخوردار بود. پس از آن، گروه «انواع کفش» دارای بالاترین رشد به میزان ۳۶/۵ درصد بود.

پس از دو گروه مذکور، گروه «چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و نباتی» با نرخ رشد ۳۰/۵ درصد نسبت به سال قبل با بیشترین افزایش روبه‌رو بود. سه گروه مذکور در سال ۱۳۸۹ به ترتیب به میزان ۵۳/۵، ۲۹/۷ و ۳۰/۳ درصد افزایش یافته بودند. در سال ۱۳۹۰، گروه «محصولات معدنی» با رشدی به میزان ۲۱/۱ درصد و ضریب اهمیت نسبی ۱۹/۰۲ درصد، ۳۶/۴ درصد از افزایش شاخص کل را به خود اختصاص داد.

تحلیل هزینه و رفاه خانوار

براساس خلاصه نتایج بررسی بودجه خانوار در مناطق شهری، در سال ۱۳۹۰ متوسط هزینه ناخالص یک خانوار شهری به قیمت جاری به حدود ۱۷۳/۹ میلیون ریال رسید که در مقایسه با سال قبل ۲۲/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

بررسی میزان افزایش هزینه خانوار به تفکیک فصول سال ۱۳۹۰ نشان‌دهنده رشد بالای هزینه در فصل تابستان است. افزایش هزینه خانوار در دو گروه «حمل و نقل» و «رستوران و هتل» در فصل مورد اشاره می‌تواند نشان‌دهنده رشد تقاضا برای مسافرت باشد؛ به نحوی که رشد هزینه خانوار به قیمت جاری در

کردن یارانه‌ها در افزایش دستمزد لحاظ نشده است، برآورد می‌گردد رشد مجموع درآمد خانوار به‌ویژه در گروه‌های پایین درآمدی بیش از رشد قیمت‌ها باشد و درآمد واقعی این خانوارها افزایش یافته باشد.

در سال ۱۳۹۰، ضریب جینی به عنوان شاخص توزیع درآمد به عدد ۰/۳۷۴۰ رسید که در مقایسه با رقم سال ۱۳۸۹، ۱/۶ درصد کاهش داشت. در این سال نسبت درآمد ۱۰ درصد ثروتمندترین به درآمد ۱۰ درصد فقیرترین خانوارها نیز با ۰/۸ واحد درصد کاهش از ۱۲/۹ برابر به ۱۲/۱ برابر رسید. مقایسه سهم دهک‌ها از کل درآمد نشان می‌دهد سهم دو دهک درآمدی اول در مقایسه با سال قبل ۰/۴ واحد درصد افزایش یافت و در مقابل، از سهم درآمدی دهک‌های ششم تا نهم کاسته شد. همچنان که انتظار می‌رفت با اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها از یک‌طرف و اعمال سیاست تثبیت قیمت‌ها از سوی دیگر وضعیت توزیع درآمد در سال ۱۳۹۰ به نفع گروه‌های پایین درآمدی بهبود یافت. البته در این سال سهم دهک دهم نیز از درآمد افزایش یافت. این وضعیت نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۰، توزیع درآمد از گروه‌های متوسط به سمت گروه‌های پایین درآمدی منتقل شده و از سهم دهک ثروتمند جامعه کم نشده است.

بررسی هزینه خانوار به تفکیک اجزای آن در سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد در چهار گروه «ارتباطات»، «رستوران و هتل»، «کالاها و خدمات متفرقه» و «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» برحسب قیمت ثابت سال ۱۳۸۳ به ترتیب ۲۰/۸، ۷/۲، ۶/۲ و ۵/۷ درصد نسبت به سال گذشته رشد داشت. با توجه به اینکه سهم هزینه گروه «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» حدود یک سوم کل هزینه‌های خانوار می‌باشد، رشد نسبی هزینه‌های این گروه به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۳ در سال مورد بررسی از عوامل رشد کل هزینه خانوار محسوب می‌شود. بیشترین میزان کاهش هزینه به قیمت ثابت مربوط به گروه‌های «تحصیل»، «پوشاک و کفش» و «لوازم و اثاث خانه» به ترتیب به میزان ۷/۸، ۵/۹ و ۴/۸ درصد بود.

در سال ۱۳۹۰، میزان افزایش حداقل دستمزد اسمی (۹/۰ درصد) و شاخص ضریب حقوق کارمندان دولت (۱۰ درصد) کمتر از میزان تورم (۲۱/۵ درصد) بوده که نشان‌دهنده کاهش قدرت خرید این اقشار جامعه می‌باشد. در این سال شاخص دستمزد کارگران ساختمانی نیز در مقایسه با تورم از رشد کمتری (۱۷/۰ درصد) برخوردار بود. البته با توجه به اینکه در سال ۱۳۹۰، پرداختی به خانوارها در قالب قانون هدفمند

حداقل دستمزد ماهانه، شاخص ضریب حقوق کارمندان و شاخص خدمات ساختمانی (۱)

	سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸
حداقل مزد اسمی (هزار ریال)	۳۳۰۳/۰	۳۰۳۰/۰	۲۶۳۵/۲
	(۹/۰)	(۱۵/۰)	(۲۰/۰)
حداقل مزد واقعی (هزار ریال)	۱۱۹۱/۶	۱۳۲۷/۸	۱۲۹۸/۱
	(-۱۰/۳)	(۲/۳)	(۸/۴)
شاخص خدمات ساختمانی	۳۴۳/۰	۲۹۳/۱	۲۶۹/۸
	(۱۷/۰)	(۸/۶)	(۹/۵)
ضریب حقوق کارکنان (بدون واحد)	۷۰۰	۶۳۶	۶۰۰
	(۱۰/۰)	(۶/۰)	(۲۲/۴)
درصد افزایش سالانه	۳-۵	۳-۵	۳-۵
جمع افزایش سالانه حقوق کارکنان	۱۳/۰-۱۵/۰	۹/۰-۱۱/۰	۲۵/۴-۲۷/۴
متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (۱۳۸۳=۱۰۰)	۲۷۷/۲	۲۲۸/۲	۲۰۳/۰
	(۲۱/۵)	(۱۲/۴)	(۱۰/۸)

ماخذ: مصوبات وزارت کار و امور اجتماعی

۱- ارقام داخل پرانتز نرخ رشد هر سال نسبت به سال قبل برحسب درصد

جداول آماری

فهرست جداول آماری

تولید و هزینه ناخالص داخلی

- ۴۸- درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی (به قیمت‌های جاری)
۴۹- درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۷۶)
۵۰- هزینه ناخالص ملی (به قیمت‌های جاری)
۵۱- هزینه ناخالص ملی (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۷۶)

انرژی

- ۵۲- مصرف انرژی‌های اولیه جهان
۵۳- ذخایر اثبات شده نفت خام جهان
۵۴- تولید نفت جهان
۵۵- مصرف نفت جهان
۵۶- تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک
۵۷- متوسط قیمت‌های تک‌محموله‌ای (Spot) نفت خام طی سال ۲۰۱۱ و سه ماهه اول ۲۰۱۲
۵۸- صادرات نفت ایران
۵۸- مصرف داخلی فرآورده‌های نفتی
۵۸- توزیع جغرافیایی صادرات نفت خام ایران
۵۹- مصرف گاز طبیعی
۵۹- صادرات و واردات گاز طبیعی
۶۰- تولید برق
۶۰- مصرف برق
۶۰- صادرات و واردات برق

کشاورزی

- ۶۱- تسهیلات بانک کشاورزی برحسب نوع عقود اسلامی
۶۱- برآورد تولید و سطح زیر کشت محصولات عمده زراعی و باغی
۶۲- عملکرد در واحد سطح محصولات عمده زراعی و باغی
۶۲- قیمت تضمینی خرید محصولات زراعی
۶۲- تولید محصولات دامی

صنعت و معدن

- ۶۳- اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی در فصل صنعت و معدن و طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن
۶۳- پرداختی‌های بانک صنعت و معدن
۶۴- عملکرد صنایع پتروشیمی

ساختمان و مسکن

- ۶۴- تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی دولت در بخش مسکن
۶۵- تسهیلات اعطایی بانک مسکن
۶۵- سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری (به قیمت‌های جاری)
۶۵- پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری
۶۶- ساختمان‌های شروع شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری
۶۶- ساختمان‌های تکمیل شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری

۶۷	۳۳- شاخص‌های ساختمانی
	حمل و نقل
۶۷	۳۴- اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی دولت در فصل حمل و نقل
	جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی
۶۸	۳۵- توزیع جمعیت کل کشور برحسب مناطق شهری و روستایی
۶۸	۳۶- میزان حداقل مزد اسمی و واقعی ماهانه
۶۸	۳۷- شاخص‌های کیفیت آموزش در ایران
۶۹	۳۸- دانش‌آموزان مدارس کشور
۶۹	۳۹- مدارس، کلاس‌ها و کادر آموزشی
۷۰	۴۰- ترکیب دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در مناطق شهری و روستایی
۷۰	۴۱- دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی برحسب جنس
۷۰	۴۲- دانش‌آموزان مدارس غیردولتی در مقاطع مختلف تحصیلی
۷۱	۴۳- دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور
۷۱	۴۴- دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی
	بودجه و وضع مالی دولت
۷۲	۴۵- وضع مالی دولت (به استثنای درآمدها و پرداخت‌های اختصاصی)
۷۳	۴۶- درآمدهای مالیاتی دولت (به استثنای درآمدهای اختصاصی)
۷۴	۴۷- سایر درآمدهای دولت (به استثنای درآمدهای اختصاصی)
۷۵	۴۸- واگذاری و تملک دارایی‌های مالی
	بخش خارجی اقتصاد
۷۶	۴۹- وزن صادرات گمرکی
۷۷	۵۰- ارزش صادرات گمرکی
۷۸	۵۱- وزن واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا
۸۰	۵۲- ارزش واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا
۸۲	۵۳- تراز پرداخت‌های خارجی
	پول و اعتبار
۸۴	۵۴- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های سیستم بانکی
۸۵	۵۵- بدهی بخش غیردولتی به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی
۸۶	۵۶- نقدینگی
	تحولات بازار دارایی‌ها
۸۷	۵۷- فعالیت بورس اوراق بهادار تهران
۸۸	۵۸- وضعیت انتشار اوراق مشارکت تا پایان سال ۱۳۹۰
۸۹	۵۹- معاملات بازار بین‌بانکی ارزی به تفکیک بازار اصلی و فرعی
	روند قیمت‌ها
۹۰	۶۰- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری
۹۱	۶۱- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای تولیدکننده
۹۲	۶۲- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاهای صادراتی ایران
	تحلیل هزینه و رفاه خانوار
۹۳	۶۳- متوسط هزینه ناخالص سالانه خانوار به قیمت‌های جاری در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه
۹۳	۶۴- متوسط هزینه حقیقی ناخالص سالانه خانوار در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه (۱۳۸۳=۱۰۰)

درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی

(به قیمت‌های جاری)

جدول شماره ۱

(میلیارد ریال)

سهام (درصد)		درصد تغییر		سال					
۱۳۹۰ (نه ماهه)	۱۳۸۹	۱۳۹۰ (نه ماهه)	۱۳۸۹	□۱۳۹۰ (نه ماهه)	□۱۳۸۹	□۱۳۸۸	□۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۱۱/۴	۱۰/۲	۲۲/۳	۱۹/۴	۵۲۲۷۲۷	۴۳۶۹۷۵	۳۶۵۹۷۶	۳۰۲۲۱۰	۲۶۷۶۷۹	گروه کشاورزی
۲۷/۶	۲۲/۷	۱۰۰/۹	۳۴/۱	۱۲۶۶۳۷۶	۹۷۷۷۹۹	۷۲۹۲۸۲	۸۵۰۶۴۲	۸۰۵۹۸۶	گروه نفت
۲۰/۰	۱۹/۵	۶۷/۸	۲۸/۱	۹۱۷۴۳۳	۸۳۷۴۷۵	۶۵۳۷۵۱	۶۳۲۲۶۳	۵۰۰۰۱۶	گروه صنایع و معادن
-۰/۶	-۰/۷	۴۳/۰	۱۹/۵	۲۷۴۱۷	۳۱۹۰۳	۲۶۶۹۶	۲۷۹۱۹	۲۳۰۷۴	معادن
۱۲/۴	۱۱/۸	۷۷/۰	۲۵/۸	۵۷۱۵۳۸	۵۰۹۱۵۰	۳۷۴۹۵۰	۳۴۵۸۰۶	۲۸۷۷۵۴	صنعت
۲/۴	۱/۲	۲۳۹/۷	۲۴/۲	۱۱۱۰۶۱	۵۲۰۸۵	۴۱۹۳۰	۴۲۶۶۰	۳۷۰۹۳	برق، آب و گاز
۴/۵	۵/۷	۲۰/۵	۱۶/۳	۲۰۷۴۱۶	۲۴۴۳۳۷	۲۱۰۱۷۶	۲۱۵۸۷۷	۱۵۲۰۹۵	ساختمان
۴۴/۵	۵۱/۱	۲۸/۳	۱۴/۷	۲۰۴۴۷۰۳	۲۲۰۰۷۳۳	۱۹۱۹۰۸۳	۱۶۹۱۹۵۵	۱۳۵۵۰۹۶	گروه خدمات
۱۰/۷	۱۱/۷	۳۹/۶	۲۲/۳	۴۹۱۱۵۴	۵۰۳۰۴۸	۴۱۱۳۵۳	۳۶۴۶۶۱	۳۰۲۲۷۱	بازرگانی، رستوران و هتلداری
۷/۱	۹/۰	۱۲/۶	۱۱/۰	۳۲۷۶۴۱	۳۸۹۴۲۶	۳۵۰۹۴۹	۳۱۷۵۱۲	۲۴۶۱۷۵	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات
۳/۸	۳/۹	۵۳/۸	۳۹/۴	۱۷۶۳۵۴	۱۶۷۴۰۳	۱۲۰۰۵۹	۱۰۲۷۱۸	۷۹۵۷۶	خدمات موسسات مالی و پولی
۱۲/۳	۱۴/۱	۲۶/۵	۸/۸	۵۶۶۶۹۲	۶۰۷۹۳۴	۵۵۸۸۳۴	۵۰۶۸۲۸	۴۰۵۵۲۲	خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی
۸/۲	۹/۶	۲۴/۵	۸/۱	۳۷۶۱۶۴	۴۱۱۷۴۵	۳۸۰۹۲۶	۳۱۲۶۱۱	۲۴۴۰۳۲	خدمات عمومی
۲/۳	۲/۸	۲۴/۱	۲۵/۰	۱۰۶۶۹۸	۱۲۱۱۷۷	۹۶۹۶۲	۸۷۶۲۴	۷۷۵۲۰	خدمات اجتماعی، شخصی و خانگی
									کسر می‌شود:
۲/۵	۳/۵	۵۵/۴	۴۰/۶	۱۵۹۷۳۰	۱۴۸۷۱۷	۱۰۵۸۰۳	۹۸۳۴۴	۶۶۸۰۳	کارمزد احتسابی
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴۸/۳	۲۰/۸	۴۵۹۱۵۰۸	۴۳۰۴۲۶۴	۳۵۶۲۲۸۹	۳۳۷۸۷۲۴	۲۸۶۱۹۷۴	تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه
۷۲/۴	۷۷/۳	۳۴/۹	۱۷/۴	۳۳۲۵۱۳۳	۳۳۲۶۴۶۶	۲۸۳۳۰۰۷	۲۵۲۸۰۸۲	۲۰۵۵۹۸۸	تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (بدون نفت)
					-۳۲۵۵۵	-۳۳۸۲۳	-۲۳۲۱۲	-۲۸۳۴۷	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
					۲۸۸۲۳	۱۵۱۰۸	-۲۲۲۷۷	-۸۱۱۱	خالص مالیات‌های غیرمستقیم
			۲۱/۴		۴۳۰۰۵۳۱	۳۵۴۳۵۷۴	۳۳۳۳۲۳۵	۲۸۲۵۵۱۶	تولید (درآمد) ناخالص ملی به قیمت بازار
									کسر می‌شود:
			۱۹/۶		۴۱۹۹۰۵	۳۵۱۲۲۸	۲۹۳۹۵۸	۲۴۹۹۸۱	استهلاک سرمایه‌های ثابت
					۲۸۸۲۳	۱۵۱۰۸	-۲۲۲۷۷	-۸۱۱۱	خالص مالیات‌های غیرمستقیم
			۲۱/۲		۳۸۵۱۸۰۳	۳۱۷۷۲۳۸	۳۰۶۱۵۵۴	۲۵۸۳۶۴۶	درآمد ملی

درآمد و تولید ناخالص ملی بر حسب فعالیت‌های اقتصادی

(به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۷۶)

جدول شماره ۲

(میلیارد ریال)

درصد تغییر	سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰ (نه ماهه)	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۴/۸	۸/۸	۷۱۵۵۷	۷۰۸۶۳	۶۵۱۳۲	۵۷۳۸۵	۶۵۰۶۲	گروه کشاورزی
۶/۶	۱/۹	۳۸۲۰۰	۴۷۸۷۲	۴۶۹۶۹	۴۸۸۸۱	۴۹۸۶۷	گروه نفت
۴/۵	۹/۳	۱۱۱۳۰۶	۱۴۹۱۸۸	۱۳۶۵۳۲	۱۳۲۷۹۷	۱۲۵۸۶۸	گروه صنایع و معادن
۲۳/۰	۱۰/۱	۳۵۰۹	۴۶۱۵	۴۱۹۳	۴۱۸۸	۳۷۶۹	معادن
۴/۹	۱۰/۰	۸۲۸۱۸	۱۱۰۴۲۲	۱۰۰۳۵۷	۹۵۳۲۳	۹۳۱۲۸	صنعت
۰/۴	۴/۷	۴۸۶۲	۶۳۴۸	۶۰۶۱	۶۰۱۹	۵۷۲۵	برق، آب و گاز
۱/۱	۷/۳	۲۰۱۱۷	۲۷۸۰۲	۲۵۹۳۱	۲۷۲۶۸	۲۳۲۴۶	ساختمان
۲/۸	۴/۰	۲۱۵۶۷۲	۲۸۱۲۰۱	۲۷۰۴۳۱	۲۶۴۵۲۰	۲۵۸۳۹۴	گروه خدمات
۶/۳	۶/۹	۷۰۸۱۰	۹۰۶۵۶	۸۴۸۴۲	۸۱۷۷۹	۸۲۰۴۱	بازرگانی، رستوران و هتلداری
۲/۴	۴/۶	۶۱۰۴۶	۷۸۵۷۶	۷۵۱۲۹	۷۱۷۴۴	۶۱۹۱۰	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات
-۳/۱	۸/۴	۹۵۲۱	۱۳۲۰۶	۱۲۱۸۳	۱۰۳۹۷	۱۰۹۷۶	خدمات موسسات مالی و پولی
-۰/۳	۰/۰	۴۱۹۹۰	۵۵۸۳۹	۵۵۸۱۵	۵۶۰۶۵	۵۶۷۵۸	خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی
۰/۰	-۰/۶	۲۱۸۲۶	۲۹۳۰۸	۲۹۴۸۵	۳۰۸۹۲	۳۲۱۷۵	خدمات عمومی
۶/۱	۴/۹	۱۰۴۷۹	۱۳۶۱۷	۱۲۹۷۷	۱۳۶۴۴	۱۴۵۳۴	خدمات اجتماعی، شخصی و خانگی
							کسر می‌شود:
-۴/۸	۸/۰	۷۱۵۵	۹۹۰۵	۹۱۶۹	۸۳۱۷	۸۰۹۲	کارمزد احتسابی
۴/۰	۵/۸	۴۲۹۵۸۱	۵۳۹۲۱۹	۵۰۹۸۹۵	۴۹۵۲۶۶	۴۹۱۰۹۹	تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه
۳/۸	۶/۱	۳۹۱۳۸۰	۴۹۱۳۴۷	۴۶۲۹۲۶	۴۴۶۳۸۶	۴۴۱۲۳۱	تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (بدون نفت)
			-۳۴۳۴	-۴۴۶۸	-۲۶۳۶	-۳۴۳۴	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
			۲۹۵۵	۲۰۸۰	-۲۷۴۶	-۱۴۰۰	خالص مالیات‌های غیرمستقیم
			۵۴۸۳۱	۴۴۱۵۷	۵۶۹۵۲	۶۳۳۳۹	نتیجه رابطه مبادله بازرگانی
	۷/۶		۵۹۳۵۷۱	۵۵۱۶۶۳	۵۴۶۸۳۵	۵۴۹۶۰۴	تولید (درآمد) ناخالص ملی به قیمت بازار
							کسر می‌شود:
	۶/۳		۸۱۵۳۶	۷۶۶۶۹	۷۲۱۲۰	۶۷۸۸۱	استهلاک سرمایه‌های ثابت
			۲۹۵۵	۲۰۸۰	-۲۷۴۶	-۱۴۰۰	خالص مالیات‌های غیرمستقیم
	۷/۶		۵۰۹۰۸۰	۴۷۲۹۱۴	۴۷۷۴۶۱	۴۸۳۱۲۳	درآمد ملی

هزینه ناخالص ملی (به قیمت‌های جاری)

(میلیارد ریال)

سه‌م (درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
(نه ماهه)	(نه ماهه)	(نه ماهه)	(نه ماهه)	(نه ماهه)	(نه ماهه)	(نه ماهه)	(نه ماهه)	(نه ماهه)	
۳۶/۹	۴۰/۸	۳۳/۷	۱۴/۷	۱۶۹۰۹۹۶	۱۷۶۷۱۳۲	۱۵۴۰۶۲۸	۱۴۲۰۶۵۷	۱۱۸۵۵۰۸	هزینه‌های مصرفی خصوصی
۹/۵	۱۱/۱	۲۲/۶	۸/۱	۴۳۳۰۳۷	۴۸۱۳۵۰	۴۴۵۳۲۰	۳۹۱۵۱۹	۳۰۹۰۹۸	هزینه‌های مصرفی دولتی
۲۲/۸	۲۶/۵	۳۵/۷	۲۰/۸	۱۰۴۲۷۹۷	۱۱۴۶۹۱۷	۹۴۹۳۵۴	۹۵۷۲۷۱	۶۸۵۴۵۲	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
۱۱/۰	۱۱/۳	۵۸/۶	۲۶/۲	۵۰۱۳۲۸	۴۸۹۹۹۵	۳۸۸۳۲۰	۳۷۵۹۰۳	۳۱۱۲۵۲	ماشین‌آلات
۰	۰	۰	۰	۰۰	۰۰	۰۰	۰۰	۲۳۰۹۰۳	بخش خصوصی
۰	۰	۰	۰	۰۰	۰۰	۰۰	۰۰	۸۰۳۴۹	بخش دولتی
۱۱/۸	۱۵/۲	۱۹/۶	۱۷/۱	۵۴۱۴۷۰	۶۵۶۹۲۲	۵۶۱۰۳۴	۵۸۱۳۶۸	۳۷۴۲۰۰	ساختمان
۰	۰	۲۶/۵	۰	۳۳۵۵۰۳	۰۰	۰۰	۰۰	۱۸۸۸۵۲	بخش خصوصی
۰	۰	۱۰/۰	۰	۲۰۵۹۶۷	۰۰	۰۰	۰۰	۱۸۵۳۴۷	بخش دولتی
۱۹/۵	۱۴/۸			۸۹۱۴۵۶	۶۳۹۳۱۲	۴۷۵۴۷۲	۳۱۳۳۸۶	۳۳۶۳۰۵	تغییر در موجودی انبار(۱)
۱۱/۳	۶/۹			۵۱۹۴۹۲	۲۹۸۳۷۵	۱۶۶۶۲۴	۲۷۳۶۱۳	۳۳۷۵۰۰	خالص صادرات کالاها و خدمات
۲۷/۲	۲۷/۶	۴۷/۳	۲۹/۳	۱۲۴۴۸۷۶	۱۱۹۴۳۹۱	۹۲۳۴۱۱	۱۰۱۵۵۶۲	۹۴۴۱۶۳	صادرات کالاها و خدمات
۱۵/۸	۲۰/۷	۱۱/۱	۱۸/۴	۷۲۵۳۸۴	۸۹۶۰۱۶	۷۵۶۷۸۸	۷۴۱۹۴۹	۶۰۶۶۶۳	واردات کالاها و خدمات
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴۷/۹	۲۱/۱	۴۵۷۷۷۷۸	۴۳۳۳۰۸۷	۳۵۷۷۳۹۷	۳۳۵۶۴۴۷	۲۸۵۳۸۶۳	هزینه ناخالص داخلی
				-۲۴۸۴۸	-۳۲۵۵۵	-۳۳۸۲۳	-۲۳۲۱۲	-۲۸۳۴۷	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
		۴۸/۳	۲۱/۴	۴۵۵۲۹۳۰	۴۳۰۰۵۳۱	۳۵۴۳۵۷۴	۳۳۳۳۲۳۵	۲۸۲۵۵۱۶	هزینه (تولید) ناخالص ملی به قیمت بازار
									کسر می‌شود:
			۱۹/۶		۴۱۹۹۰۵	۳۵۱۲۲۸	۲۹۳۹۵۸	۲۴۹۹۸۱	استهلاک سرمایه‌های ثابت
					۲۸۸۲۳	۱۵۱۰۸	-۲۲۲۷۷	-۸۱۱۱	خالص مالیات‌های غیرمستقیم
			۲۱/۲		۳۸۵۱۸۰۳	۳۱۷۷۲۳۸	۳۰۶۱۵۵۴	۲۵۸۳۶۴۶	درآمد ملی

۱- از سال ۱۳۸۶ به بعد، شامل اشتباهات آماری می‌باشد.

هزینه ناخالص ملی

(به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۷۶)

(میلیارد ریال)

درصد تغییر	سال						
	۱۳۸۹	□۱۳۹۰ (نه ماهه)	□۱۳۸۹	□۱۳۸۸	□۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۱۰/۱	۱/۹	۲۲۲۴۵۶	۲۷۳۶۸۴	۲۶۸۶۳۶	۲۷۱۶۹۵	۲۸۴۴۴۱	هزینه‌های مصرفی خصوصی
-۲/۷	-۲/۸	۳۷۱۰۰	۵۱۲۱۹	۵۲۶۷۵	۵۱۴۶۶	۴۹۴۶۱	هزینه‌های مصرفی دولتی
۱/۲	۶/۹	۱۵۱۳۸۳	۲۱۲۶۶۱	۱۹۸۹۳۴	۲۰۰۷۲۲	۱۸۱۰۲۰	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
۱/۸	۶/۲	۸۷۳۰۳	۱۲۰۰۵۰	۱۱۳۰۳۰	۱۱۱۶۲۳	۱۰۵۲۱۳	ماشین‌آلات
θ	θ	∞	∞	∞	∞	۸۵۸۳۵	بخش خصوصی
θ	θ	∞	∞	∞	∞	۱۹۳۷۸	بخش دولتی
۰/۳	۷/۸	۶۴۰۷۹	۹۲۶۱۱	۸۵۹۰۴	۸۹۰۹۹	۷۵۸۰۷	ساختمان
۷/۰	θ	۳۷۳۱۱	∞	∞	∞	۳۵۵۴۶	بخش خصوصی
-۷/۸	θ	۲۶۷۶۸	∞	∞	∞	۴۰۲۶۰	بخش دولتی
		۲۵۹۹۰	۲۹۶۷۴	۱۷۲۱۱	۸۸۵	-۱۱۹۶	تغییر در موجودی انبار(۱)
		-۸۷۰۳	-۲۵۰۶۳	-۲۵۴۸۲	-۳۲۲۴۸	-۲۴۰۲۶	خالص صادرات کالاها و خدمات
۹/۱	۱۱/۳	۷۴۹۵۶	۹۲۴۲۱	۸۳۰۷۱	۷۸۰۷۰	۷۸۳۱۰	صادرات کالاها و خدمات
-۲/۳	۸/۲	۸۳۶۵۹	۱۱۷۴۸۴	۱۰۸۵۵۳	۱۱۰۳۱۸	۱۰۲۳۳۶	واردات کالاها و خدمات
۳/۷	۵/۹	۴۲۸۲۲۷	۵۴۲۱۷۴	۵۱۱۹۷۵	۴۹۲۵۲۰	۴۸۹۶۹۹	هزینه ناخالص داخلی
		۵۰۳۷۴	۵۴۸۳۱	۴۴۱۵۷	۵۶۹۵۲	۶۳۳۳۹	نتیجه رابطه مبادله بازرگانی
		-۲۲۶۷	-۳۴۳۴	-۴۴۶۸	-۲۶۳۶	-۳۴۳۴	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
۶/۶	۷/۶	۴۷۶۳۳۳	۵۹۳۵۷۱	۵۵۱۶۶۳	۵۴۶۸۳۵	۵۴۹۶۰۴	هزینه (تولید) ناخالص ملی به قیمت بازار
							کسر می‌شود:
	۶/۳		۸۱۵۳۶	۷۶۶۶۹	۷۲۱۲۰	۶۷۸۸۱	استهلاک سرمایه‌های ثابت
			۲۹۵۵	۲۰۸۰	-۲۷۴۶	-۱۴۰۰	خالص مالیات‌های غیرمستقیم
	۷/۶		۵۰۹۰۸۰	۴۷۲۹۱۴	۴۷۷۴۶۱	۴۸۳۱۲۳	درآمد ملی

مصرف انرژی‌های اولیه جهان (۱)

(میلیون تن معادل نفت)

	۲۰۱۱						▲۲۰۱۰							
	جمع کل	سایر انرژی‌های تجدیدپذیر	برق آبی	انرژی هسته‌ای	زغال سنگ	گاز طبیعی	جمع کل	سایر انرژی‌های تجدیدپذیر	برق آبی	انرژی هسته‌ای	زغال سنگ	گاز طبیعی	نفت	
آمریکای شمالی	۲۷۷۳/۳	۵۱/۴	۱۶۷/۶	۲۱۱/۹	۵۳۳/۷	۷۸۲/۴	۱۰۲۶/۴	۲۷۶۳/۹	۴۴/۴	۱۴۷/۲	۲۱۳/۸	۵۵۹/۵	۷۵۷/۹	۱۰۴۱/۱
ایالات متحده آمریکا	۲۲۶۹/۳	۴۵/۳	۷۴/۳	۱۸۸/۲	۵۰۱/۹	۶۲۶/۰	۸۳۳/۶	۲۲۷۷/۹	۳۸/۹	۵۹/۵	۱۹۲/۲	۵۲۶/۱	۶۱۱/۲	۸۴۹/۹
کانادا	۳۳۰/۳	۴/۴	۸۵/۲	۲۱/۴	۲۱/۸	۹۴/۳	۱۰۳/۱	۳۱۵/۷	۳/۸	۷۹/۴	۲۰/۳	۲۴/۰	۸۵/۵	۱۰۲/۷
مکزیک	۱۷۳/۷	۱/۸	۸/۱	۲/۳	۹/۹	۶۲/۰	۸۹/۷	۱۷۰/۴	۱/۷	۸/۳	۱/۳	۹/۴	۶۱/۱	۸۸/۵
آمریکای جنوبی و مرکزی	۶۴۲/۵	۱۱/۳	۱۶۸/۲	۴/۹	۲۹/۸	۱۳۹/۱	۲۸۹/۱	۶۱۹/۰	۱۱/۱	۱۵۸/۶	۴/۹	۲۸/۲	۱۳۵/۲	۲۸۱/۰
اروپا و آسیای میانه	۲۹۲۳/۴	۸۴/۳	۱۷۹/۱	۲۷۱/۵	۴۹۹/۲	۹۹۱/۰	۸۹۸/۲	۲۹۳۸/۷	۷۰/۸	۱۹۶/۴	۲۷۲/۹	۴۸۳/۳	۱۰۱۲/۲	۹۰۳/۱
کشورهای مستقل مشترک‌المنافع	۱۰۱۵/۱	۰/۴	۵۴/۶	۶۰/۲	۱۶۹/۸	۵۳۹/۶	۱۹۰/۶	۹۸۴/۹	۰/۴	۵۵/۹	۵۹/۳	۱۶۶/۳	۵۲۲/۶	۱۸۰/۴
نروژ	۴۳/۴	۰/۴	۲۷/۶	۰/۰	۰/۶	۳/۶	۱۱/۱	۴۲/۱	۰/۳	۲۶/۷	۰/۰	۰/۶	۳/۷	۱۰/۸
انگلستان	۱۹۸/۲	۶/۶	۱/۳	۱۵/۶	۳۰/۸	۷۲/۲	۷۱/۶	۲۰۹/۰	۵/۰	۰/۸	۱۴/۱	۳۱/۰	۸۴/۶	۷۳/۵
سایر	۱۶۶۶/۶	۷۶/۹	۹۵/۷	۱۹۵/۷	۲۹۸/۰	۳۷۵/۶	۶۲۴/۸	۱۷۰۲/۷	۶۵/۲	۱۱۲/۹	۱۹۹/۵	۲۸۵/۴	۴۰۱/۳	۶۳۸/۴
خاورمیانه	۷۴۷/۵	۰/۱	۵/۰	۰/۰	۸/۷	۳۶۲/۸	۳۷۱/۰	۷۱۶/۵	۰/۱	۴/۱	۰/۰	۸/۵	۳۳۹/۵	۳۶۴/۳
آفریقا	۳۸۴/۵	۱/۳	۲۳/۵	۲/۹	۹۹/۸	۹۸/۸	۱۵۸/۳	۳۸۲/۲	۱/۲	۲۳/۰	۳/۱	۹۸/۱	۹۶/۲	۱۶۰/۶
آسیا پاسیفیک	۴۸۰۳/۳	۴۶/۴	۲۴۸/۱	۱۰۸/۰	۲۵۵۳/۲	۵۳۱/۵	۱۳۱۶/۱	۴۵۵۷/۶	۳۷/۹	۲۴۹/۷	۱۳۱/۷	۲۳۵۴/۴	۵۰۲/۱	۱۲۸۱/۷
جمع کل جهان	۱۲۲۷۴/۶	۱۹۴/۸	۷۹۱/۵	۵۹۹/۳	۳۷۲۴/۳	۲۹۰۵/۶	۴۰۵۹/۱	۱۱۹۷۷/۸	۱۶۵/۵	۷۷۸/۹	۶۲۶/۳	۳۵۳۲/۰	۲۸۴۳/۱	۴۰۳۱/۹
کل غیر اوپک	۱۱۵۳۵/۶	۱۹۴/۷	۷۶۷/۶	۵۹۹/۳	۳۷۲۱/۶	۲۵۳۰/۲	۳۷۲۲/۲	۱۱۲۷۴/۷	۱۶۵/۴	۷۵۷/۴	۶۲۶/۳	۳۵۲۹/۳	۲۴۹۴/۷	۳۷۰۱/۶
کشورهای عضو OECD	۵۵۲۷/۷	۱۴۸/۰	۳۱۵/۱	۴۸۷/۸	۱۰۹۸/۶	۱۳۸۶/۱	۲۰۹۲/۰	۵۵۷۲/۴	۱۲۷/۰	۳۰۷/۶	۵۲۱/۱	۱۱۱۰/۸	۱۳۸۷/۹	۲۱۱۸/۰
اوپک (۲)	۷۳۹/۱	۰/۱	۲۳/۹	۰/۰	۲/۸	۳۷۵/۴	۳۳۶/۹	۷۰۳/۱	۰/۱	۲۱/۵	۰/۰	۲/۷	۳۴۸/۴	۳۳۰/۳
ایران	۲۲۸/۶	۰/۱	۲/۷	۰/۰	۰/۸	۱۳۸/۰	۸۷/۰	۲۲۳/۰	۰/۱	۲/۲	۰/۰	۰/۸	۱۳۰/۱	۸۹/۸

ماخذ: نشریه آماری BP، سال ۲۰۱۲

۱- کلیه ارقامی که پس از گرد کردن کمتر از ۰/۱ بوده‌اند، معادل صفر فرض شده‌اند.
 ۲- عراق، آنگولا، لیبی و نیجریه را شامل نمی‌شود.

ذخایر اثبات شده نفت خام جهان

(میلیارد بشکه)

سهام (درصد)	درصد تغییر		سال			۱۹۹۰	۱۹۸۰		
	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۰				
۱۳/۲	۱۳/۴	-۰/۱	۱۹۱/۸	۲۱۷/۵	۲۱۷/۸	۶۸/۹	۹۶/۳	۹۲/۴	آمریکای شمالی
۱/۹	۱/۹	۰/۰	۰/۰	۳۰/۹	۳۰/۹	۳۰/۴	۳۳/۸	۳۶/۵	ایالات متحده آمریکا
۱۰/۶	۱۰/۸	۰/۰	۴۴۶/۳	۱۷۵/۲	۱۷۵/۲	۱۸/۳	۱۱/۲	۸/۷	کانادا
۰/۷	۰/۷	-۲/۵	۰/۰	۱۱/۴	۱۱/۷	۲۰/۲	۵۱/۳	۴۷/۲	مکزیک
۱۹/۷	۲۰/۰	۰/۲	۳۶/۷	۳۲۵/۴	۳۲۴/۷	۹۷/۹	۷۱/۶	۲۶/۷	آمریکای جنوبی و مرکزی
۸/۵	۸/۶	۱/۱	-۰/۲	۱۴۱/۱	۱۳۹/۵	۱۰۷/۹	۸۰/۸	۹۸/۶	اروپا و آسیای میانه
۷/۷	۷/۷	۱/۲	۰/۰	۱۲۶/۹	۱۲۵/۴	۸۷/۷	۶۳/۳	۸۲/۰	کشورهای مستقل مشترک المنافع
۰/۴	۰/۴	۱/۷	-۴/۴	۶/۹	۶/۸	۱۱/۴	۸/۳	۳/۶	نروژ
۰/۲	۰/۲	۰/۰	-۱/۱	۲/۸	۲/۸	۴/۷	۴/۰	۸/۴	انگلستان
۰/۳	۰/۳	-۲/۳	۱۵/۷	۴/۵	۴/۶	۴/۱	۵/۲	۴/۵	سایر
۴۸/۱	۴۷/۲	۳/۸	۱/۷	۷۹۵/۰	۷۶۵/۶	۶۹۲/۹	۶۵۹/۶	۳۶۲/۴	خاورمیانه
۸/۰	۸/۲	-۰/۲	۱/۸	۱۳۲/۴	۱۳۲/۷	۹۳/۴	۵۸/۷	۵۳/۳	آفریقا
۲/۵	۲/۶	-۱/۱	-۱/۱	۴۱/۳	۴۱/۷	۴۲/۹	۳۶/۵	۳۳/۸	آسیا پاسیفیک
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱/۹	۱۷/۸	۱۶۵۲/۶	۱۶۲۲/۱	۱۱۰۴/۵	۱۰۰۱/۱	۶۶۷/۱	جمع کل جهان
۲۷/۶	۲۸/۰	۰/۳	۴۷/۷	۴۵۶/۳	۴۵۴/۷	۲۵۸/۷	۲۳۷/۷	۲۴۱/۷	کل غیر اوپک
۱۴/۲	۱۴/۵	-۰/۱	۱۶۲/۵	۲۳۴/۷	۲۳۵/۰	۹۳/۳	۱۱۵/۱	۱۰۹/۲	کشورهای عضو OECD
۷۲/۴	۷۲/۰	۲/۵	۹/۲	۱۱۹۶/۳	۱۱۶۷/۳	۸۴۵/۸	۷۶۳/۴	۴۲۵/۴	اوپک
۹/۱	۹/۳	۰/۰	۱۰/۳	۱۵۱/۲	۱۵۱/۲	۹۹/۵	۹۲/۹	۵۸/۳	ایران

تولید نفت جهان (۱)

(هزار بشکه در روز)

سهام (درصد)	درصد تغییر		سال							
	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۱۱	▲۲۰۱۰	۲۰۰۰	۱۹۹۰	۱۹۸۰	
	۱۷/۱	۱۶/۸	۳/۰	۳/۰	۱۴۳۰۱	۱۳۸۸۰	۱۳۹۰۴	۱۳۸۵۶	۱۴۰۶۳	آمریکای شمالی
	۹/۴	۹/۲	۳/۸	۳/۹	۷۸۴۱	۷۵۵۵	۷۷۳۳	۸۹۱۴	۱۰۱۷۰	ایالات متحده آمریکا
	۴/۲	۴/۱	۴/۶	۴/۵	۳۵۲۲	۳۳۶۷	۲۷۲۱	۱۹۶۵	۱۷۶۴	کانادا
	۳/۵	۳/۶	-۰/۷	-۰/۷	۲۹۳۸	۲۹۵۸	۳۴۵۰	۲۹۷۷	۲۱۲۹	مکزیک
	۸/۸	۸/۸	۱/۲	-۰/۹	۷۳۸۱	۷۲۹۳	۶۸۱۳	۴۵۰۷	۳۷۴۷	آمریکای جنوبی و مرکزی
	۲۰/۷	۲۱/۴	-۱/۸	-۰/۴	۱۷۳۱۴	۱۷۶۲۹	۱۴۹۵۱	۱۶۱۰۶	۱۵۰۸۸	اروپا و آسیای میانه
	۱۶/۱	۱۶/۳	۰/۳	۲/۱	۱۳۴۸۷	۱۳۴۴۸	۸۰۱۴	۱۱۵۶۶	۱۲۱۱۶	کشورهای مستقل مشترک المنافع
	۲/۴	۲/۶	-۴/۶	-۹/۴	۲۰۳۹	۲۱۳۷	۳۳۴۶	۱۷۱۶	۵۲۸	نروژ
	۱/۳	۱/۶	-۱۷/۹	-۷/۸	۱۱۰۰	۱۳۳۹	۲۶۶۷	۱۹۱۸	۱۶۶۳	انگلستان
	-۰/۸	-۰/۹	-۲/۴	-۲/۱	۶۸۸	۷۰۵	۹۲۴	۹۰۶	۷۸۰	سایر
	۳۳/۱	۳۰/۷	۹/۴	۲/۸	۲۷۶۹۰	۲۵۳۱۴	۲۳۵۱۶	۱۷۵۴۰	۱۸۸۸۲	خاورمیانه
	۱۰/۵	۱۲/۳	-۱۲/۹	۳/۳	۸۸۰۴	۱۰۱۱۴	۷۸۰۴	۶۷۲۵	۶۲۲۵	آفریقا
	۹/۷	۱۰/۰	-۲/۰	۴/۴	۸۰۸۶	۸۲۵۱	۷۹۲۸	۶۷۴۳	۴۹۴۳	آسیا پاسیفیک
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱/۳	۲/۲	۸۳۵۷۶	۸۲۴۸۰	۷۴۹۱۶	۶۵۴۷۷	۶۲۹۴۸	جمع کل جهان
	۵۷/۱	۵۷/۹	*	۱/۹	۴۷۷۴۵	۴۷۷۲۷	۴۳۷۷۱	۴۱۶۲۰	۳۶۹۲۰	کل غیر اوپک
	۲۲/۲	۲۲/۵	-۰/۱	-۰/۵	۱۸۵۴۳	۱۸۵۶۳	۲۱۵۲۱	۱۸۸۴۵	۱۷۱۳۸	کشورهای عضو OECD
	۴۲/۹	۴۲/۱	۳/۱	۲/۵	۳۵۸۳۰	۳۴۷۵۳	۳۱۱۴۵	۲۳۸۵۷	۲۶۰۲۸	اوپک
	۵/۲	۵/۳	-۰/۴	۲/۱	۴۳۲۱	۴۳۳۸	۳۸۱۸	۳۲۷۰	۱۴۷۹	ایران

ماخذ: نشریه آماری BP، سال ۲۰۱۲.
 ۱- شامل NGL، پلمه سنگ نفتی (Shale oil) و شن‌های آغشته به نفت (Oil sands) نیز می‌باشد.

سال	درصد تغییر		سهام(درصد)		سال				
	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۱۱	▲۲۰۱۰	۲۰۰۰	۱۹۹۰	۱۹۸۰
آمریکای شمالی	۲۶/۳	۲۶/۹	-۱/۴	۲/۴	۲۳۱۵۶	۲۳۴۹۱	۲۳۵۴۸	۲۰۲۰۶	۲۰۰۱۲
ایالات متحده آمریکا	۲۱/۴	۲۱/۹	-۱/۸	۲/۲	۱۸۸۳۵	۱۹۱۸۰	۱۹۷۰۱	۱۶۹۸۸	۱۷۰۶۲
کانادا	۲/۶	۲/۶	-۰/۲	۵/۵	۲۲۹۳	۲۲۹۸	۱۹۳۷	۱۷۶۲	۱۹۱۵
مکزیک	۲/۳	۲/۳	-۰/۷	-۰/۹	۲۰۲۷	۲۰۱۴	۱۹۱۰	۱۴۵۶	۱۰۳۴
آمریکای جنوبی و مرکزی	۷/۱	۷/۰	۲/۷	۵/۵	۶۲۴۱	۶۰۷۹	۴۹۰۷	۳۷۷۳	۳۴۶۳
اروپا و آسیای میانه	۲۱/۵	۲۱/۸	-۰/۶	-۰/۴	۱۸۹۲۴	۱۹۰۳۹	۱۹۵۶۴	۲۳۵۴۰	۲۴۳۸۹
کشورهای مستقل مشترک المنافع	۴/۷	۴/۵	۵/۶	۱/۷	۴۱۱۰	۳۸۹۳	۳۶۲۳	۸۵۸۲	۸۴۹۴
نروژ	۰/۳	۰/۳	۷/۶	-۰/۴	۲۵۳	۲۳۵	۲۰۱	۲۰۳	۲۰۱
انگلستان	۱/۸	۱/۸	-۲/۹	-۱/۴	۱۵۴۲	۱۵۸۸	۱۶۹۷	۱۷۶۲	۱۶۷۲
سایر	۱۴/۸	۱۵/۲	-۲/۳	-۰/۹	۱۳۰۱۹	۱۳۳۲۴	۱۴۰۴۳	۱۲۹۹۴	۱۴۰۲۳
خاورمیانه	۹/۲	۹/۰	۲/۳	۵/۱	۸۰۷۶	۷۸۹۰	۴۷۱۶	۳۴۸۴	۲۰۴۶
آفریقا	۳/۸	۳/۹	-۱/۲	۴/۱	۳۳۳۶	۳۳۷۷	۲۴۵۸	۱۹۷۶	۱۳۷۴
آسیا پاسیفیک	۳۲/۱	۳۱/۵	۲/۷	۵/۸	۲۸۳۰۱	۲۷۵۶۳	۲۱۱۴۷	۱۳۸۷۶	۱۰۵۵۷
ژاپن	۵/۰	۵/۰	-۰/۱	-۰/۷	۴۴۱۸	۴۴۱۳	۵۵۷۷	۵۳۰۴	۴۹۳۶
چین	۱۱/۱	۱۰/۶	۵/۵	۱۲/۷	۹۷۵۸	۹۲۵۱	۴۷۷۲	۲۳۲۳	۱۶۹۴
سایر	۱۶/۰	۱۵/۹	۱/۶	۳/۳	۱۴۱۲۶	۱۳۸۹۹	۱۰۷۹۸	۶۲۴۹	۳۹۲۷
جمع کل جهان	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۰/۷	۳/۳	۸۸۰۳۴	۸۷۴۳۹	۷۶۳۴۰	۶۶۸۵۵	۶۱۸۴۱
کل غیر اوپک	۹۱/۶	۹۱/۷	-۰/۵	۳/۱	۸۰۶۰۵	۸۰۲۰۰	۷۱۸۷۶	۶۳۵۵۸	۵۹۸۰۰
کشورهای عضو OECD	۵۲/۲	۵۳/۲	-۱/۳	۱/۱	۴۵۹۲۴	۴۶۵۲۳	۴۷۶۷۲	۴۱۳۵۶	۴۱۰۵۰
اوپک(۲)	۸/۴	۸/۳	۲/۶	۵/۳	۷۴۳۰	۷۲۳۹	۴۴۶۴	۳۲۹۷	۲۰۴۱
ایران(۳)	۲/۱	۲/۲	-۳/۳	-۱/۹	۱۸۲۴	۱۸۸۷	۱۳۰۱	۹۵۱	۶۲۵

ماخذ: نشریه آماري BP، سال ۲۰۱۲

۱- شامل تقاضای داخلی نفت، سوخت‌های هوایی و دریایی، سوخت پالایشگاه‌ها و ضایعات نفتی می‌باشد.

۲- عراق، نیجریه، لیبی و آنگولا را شامل نمی‌شود.

۳- آمار منتشر شده از سوی BP به میزان قابل ملاحظه‌ای بیشتر از ارقام منتشر شده توسط وزارت نفت است که علت آن می‌تواند برآوردی بودن آمار BP باشد.

تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک (۱)

(هزار بشکه در روز)

سال	درصد تغییر		سهام (درصد)		سال				
	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۱۹۸۰	۱۹۹۰	۲۰۰۰	۲۰۱۰▲	۲۰۱۱
اعضای خاورمیانه	۱۸۳۸۴	۱۶۲۰۵	۲۱۵۴۳	۲۳۷۲۶	۲۶۱۹۰	۲/۸	۱۰/۴	۶۸/۳	۷۳/۱
عربستان سعودی	۱۰۲۷۰	۷۱۰۵	۹۴۹۱	۹۹۵۵	۱۱۱۶۱	۱/۵	۱۲/۱	۲۸/۶	۳۱/۱
ایران	۱۴۷۹	۳۲۷۰	۳۸۵۵	۴۳۳۸	۴۳۲۱	۲/۱	-۰/۴	۱۲/۵	۱۲/۱
عراق	۲۶۵۸	۲۱۴۹	۲۶۱۴	۲۴۸۰	۲۷۹۸	۱/۴	۱۲/۸	۷/۱	۷/۸
کویت	۱۷۵۷	۹۶۴	۲۲۰۶	۲۵۱۸	۲۸۶۵	۱/۶	۱۳/۸	۷/۲	۸/۰
امارات متحده عربی	۱۷۴۵	۲۲۸۳	۲۶۲۰	۲۸۶۷	۳۳۲۲	۴/۲	۱۵/۹	۸/۲	۹/۳
قطر	۴۷۶	۴۳۴	۷۵۷	۱۵۶۹	۱۷۲۳	۱۶/۶	۹/۸	۴/۵	۴/۸
سایر اعضا	۷۶۴۴	۷۶۵۲	۹۶۰۲	۱۱۰۲۶	۹۶۴۰	۱/۹	-۱۲/۶	۳۱/۷	۲۶/۹
ونزوئلا	۲۲۲۸	۲۲۴۴	۳۲۳۹	۲۷۷۵	۲۷۲۰	-۴/۸	-۲/۰	۸/۰	۷/۶
نیجریه	۲۰۵۹	۱۸۷۰	۲۱۵۵	۲۴۵۳	۲۴۵۷	۱۵/۷	۰/۲	۷/۱	۶/۹
اکوادور	۲۰۶	۲۹۲	۴۰۹	۴۹۵	۵۰۹	۰/۰	۲/۷	۱/۴	۱/۴
لیبی	۱۸۶۲	۱۴۲۴	۱۴۷۵	۱۶۵۹	۴۷۹	۰/۴	-۷/۱	۴/۸	۱/۳
الجزایر	۱۱۳۹	۱۳۴۷	۱۵۷۸	۱۷۶۲	۱۷۲۹	-۳/۰	-۱/۹	۵/۱	۴/۸
آنگولا	۱۵۰	۴۷۵	۷۴۶	۱۸۸۳	۱۷۴۶	۳/۲	-۷/۳	۵/۴	۴/۹
جمع کل (۲)	۲۶۰۲۸	۲۳۸۵۷	۳۱۱۴۵	۳۴۷۵۳	۳۵۸۳۰	۲/۵	۳/۱	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: نشریه آماری BP، سال ۲۰۱۲

۱- شامل NGL، پلمه سنگ نفتی (Shale oil) و شن‌های آغشته به نفت (Oil sands) نیز می‌باشد.

۲- براساس آمار مندرج در گزارش ماهانه بازار نفت اوپک (مه ۲۰۱۲)، طی سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱، تولید مایعات گاز طبیعی (NGL) و نفت غیرمتعارف (non conventional oils) در کشورهای عضو اوپک به ترتیب ۵/۰ و ۵/۳ میلیون بشکه در روز بوده است.

جدول شماره ۱۰

متوسط قیمت‌های تک‌محموله‌ای (Spot) نفت خام طی سال ۲۰۱۱ و سه ماهه اول ۲۰۱۲

(بشکه - دلار)

آمریکا	انگلیس	سبد نفتی اوپک	امارات متحده عربی	عربستان سعودی	ایران		
WTI	برنت	(۱)	دوبی	سبک	متوسط	سنگین	سبک
(۴۰/۰ درجه)	(۳۸/۰ درجه)		(۳۲/۴ درجه)	(۳۴/۲ درجه)		(۳۱/۰ درجه)	(۳۳/۹ درجه)
سال ۲۰۱۱							
۸۹/۴۹	۹۶/۳۵	۹۲/۸۳	۹۲/۳۳	۹۳/۵۹	۹۳/۵۶	۹۲/۲۲	۹۴/۹۰
۸۹/۴۰	۱۰۳/۷۶	۱۰۰/۲۹	۹۹/۹۳	۱۰۱/۲۱	۱۰۰/۱۰	۹۹/۲۹	۱۰۰/۹۱
۱۰۲/۹۹	۱۱۴/۶۰	۱۰۹/۸۴	۱۰۸/۷۱	۱۱۰/۳۷	۱۰۹/۷۵	۱۰۸/۰۵	۱۱۱/۴۴
۱۰۹/۸۹	۱۲۳/۷۲	۱۱۸/۰۹	۱۱۶/۰۱	۱۱۸/۲۷	۱۱۷/۶۰	۱۱۶/۲۷	۱۱۸/۹۳
۱۰۱/۱۹	۱۱۵/۱۰	۱۰۹/۹۴	۱۰۸/۷۶	۱۱۰/۰۸	۱۰۹/۰۷	۱۰۸/۲۸	۱۰۹/۸۶
۹۶/۳۱	۱۱۴/۰۴	۱۰۹/۰۴	۱۰۷/۷۷	۱۰۹/۳۷	۱۰۸/۹۲	۱۰۷/۳۹	۱۱۰/۴۵
۹۷/۱۴	۱۱۶/۸۹	۱۱۱/۶۲	۱۰۹/۹۹	۱۱۱/۶۱	۱۱۲/۰۶	۱۱۰/۳۴	۱۱۳/۷۸
۸۶/۳۰	۱۱۰/۴۶	۱۰۶/۳۲	۱۰۴/۹۶	۱۰۶/۴۳	۱۰۶/۰۹	۱۰۴/۹۰	۱۰۷/۲۸
۸۵/۶۰	۱۱۳/۱۳	۱۰۷/۶۱	۱۰۶/۳۱	۱۰۷/۷۲	۱۰۷/۰۱	۱۰۵/۵۴	۱۰۸/۴۷
۸۶/۴۵	۱۰۹/۴۴	۱۰۶/۲۹	۱۰۴/۱۳	۱۰۶/۴۰	۱۰۵/۹۸	۱۰۴/۸۳	۱۰۷/۱۲
۹۷/۱۱	۱۱۰/۶۶	۱۱۰/۰۸	۱۰۸/۹۴	۱۱۰/۵۹	۱۰۹/۳۱	۱۰۹/۲۰	۱۰۹/۴۲
۹۸/۵۸	۱۰۷/۸۶	۱۰۷/۳۴	۱۰۶/۴۳	۱۰۷/۹۶	۱۰۶/۹۵	۱۰۶/۸۳	۱۰۷/۰۶
۹۵/۰۳	۱۱۱/۳۳	۱۰۷/۴۴	۱۰۶/۱۹	۱۰۷/۸۰	۱۰۷/۲۰	۱۰۶/۱۰	۱۰۸/۳۰
متوسط سال ۲۰۱۱							
سال ۲۰۱۲							
۱۰۰/۳۰	۱۱۰/۵۸	۱۱۱/۷۶	۱۰۹/۸۶	۱۱۲/۸۲	۱۱۰/۷۷	۱۱۱/۷۷	۱۰۹/۷۶
۱۰۲/۳۵	۱۱۹/۵۶	۱۱۷/۴۸	۱۱۶/۱۷	۱۱۸/۰۱	۱۱۶/۷۸	۱۱۶/۵۱	۱۱۷/۰۵
۱۰۶/۳۱	۱۲۵/۳۳	۱۲۲/۹۷	۱۲۲/۴۷	۱۲۳/۴۳	۱۲۲/۶۵	۱۲۲/۴۶	۱۲۲/۸۳
۹۷/۲۹	۱۱۴/۷۳	۱۱۱/۵۵	۱۱۰/۱۵	۱۱۱/۸۹	۱۱۱/۱۰	۱۱۰/۳۶	۱۱۱/۸۳
متوسط تقریبی سال ۲۰۱۲ (۲)۱۳۹۰							

ماخذ: بولتن ماهانه اوپک، مه ۲۰۱۲

۱- شامل دوازده نوع نفت خام به شرح: سبک عربستان، سبک بصره (عراق)، مری ونزوتلا، سبک بونی نیجریه، اس سیدر لیبی، سنگین ایران، صادراتی کویت، مارین قطر، موربان امارات متحده عربی، مخلوط صحاران الجزایر، اورینت اکوادور و گراسول آنگولا می‌باشد.
 ۲- میانگین سه ماهه دوم، سوم و چهارم سال ۲۰۱۱ و سه ماهه اول سال ۲۰۱۲ می‌باشد.

جدول شماره ۱۱

صادرات نفت ایران

(هزار بشکه در روز)

	سال		درصد تغییر		سهم (درصد)				
	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸
نفت خام	۲۰۵۶	۲۳۷۱	۲۰۲۱	۲۰۳۳	-۱/۷	-۰/۶	۲۴۸۰	۲۳۷۱	۲۰۵۶
فرآورده‌های نفتی	۱۰۹	۹۸	۸۱	۸۸	-۲۶/۱	۹/۳	۲۰۰	۹۸	۱۰۹
جمع کل	۲۱۶۵	۲۴۶۹	۲۱۰۲	۲۱۲۱	-۲/۹	۰/۹	۲۶۸۰	۲۴۶۹	۲۱۶۵

ماخذ: وزارت نفت

جدول شماره ۱۲

مصرف داخلی فرآورده‌های نفتی

(هزار بشکه در روز)

	سال		درصد تغییر		سهم (درصد)				
	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸
نفت گاز	۴۸۹	۵۴۱	۴۹۷	۵۰۷	۱/۶	۲/۰	۵۲۵	۵۴۱	۴۸۹
نفت کوره	۳۵۳	۳۶۸	۳۵۷	۳۴۳	۱/۱	-۳/۹	۲۹۷	۳۶۸	۳۵۳
بنزین موتور	۴۰۲	۴۱۲	۳۳۱	۳۶۰	-۱۷/۶	۸/۷	۳۶۲	۴۱۲	۴۰۲
نفت سفید	۱۳۶	۱۵۶	۱۳۶	۱۲۵	-۰/۰	-۸/۱	۱۴۶	۱۵۶	۱۳۶
گاز مایع	۲۹	۴۴	۳۶	۴۷	۲۴/۵	۳۰/۷	۵۹	۴۴	۲۹
سایر فرآورده‌ها	۱۰۲	۹۶	۱۱۱	۸۱	۸/۸	-۲۷/۰	۱۴۲	۹۶	۱۰۲
جمع کل	۱۵۱۱	۱۶۱۷	۱۴۶۸	۱۴۶۳	-۲/۸	-۰/۳	۱۵۳۱	۱۶۱۷	۱۵۱۱

ماخذ: وزارت نفت

جدول شماره ۱۳

توزیع جغرافیایی صادرات نفت خام ایران

(درصد)

	سال				
	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰
اروپا	۳۲/۴	۲۹/۳	۲۶/۹	۰۰	۰۰
ژاپن	۱۸/۶	۱۷/۶	۱۶/۴	۰۰	۰۰
آسیا و خاور دور (به استثنای ژاپن)	۴۳/۳	۴۷/۲	۵۱/۴	۰۰	۰۰
آفریقا	۵/۷	۵/۹	۵/۳	۰۰	۰۰
سایر مناطق جهان (۱)	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰۰	۰۰
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: وزارت نفت

۱- شامل مدیترانه نیز می‌باشد.

جدول شماره ۱۴

مصرف گاز طبیعی

(میلیارد متر مکعب)

سهام (درصد)		درصد تغییر		سال					
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۵۶/۱	۵۲/۷	۷/۸	۴/۸	۸۵/۶	۷۹/۴	۷۵/۸	۶۹/۷	۶۹/۵	خانگی، تجاری و صنعتی
۲۴/۷	۲۹/۵	-۱۵/۴	۵/۴	۳۷/۷	۴۴/۵	۴۲/۲	۴۲/۹	۳۷/۰	نیروگاهها
۱۹/۳	۱۷/۸	۹/۵	۱۵/۹	۲۹/۴	۲۶/۹	۲۳/۲	۲۰/۲	۱۶/۰	صنایع عمده
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱/۳	۶/۸	۱۵۲/۷	۱۵۰/۸	۱۴۱/۲	۱۳۲/۸	۱۲۲/۵	جمع کل

ماخذ: شرکت ملی گاز ایران

جدول شماره ۱۵

صادرات و واردات گاز طبیعی

(میلیارد متر مکعب)

درصد تغییر		سال					
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۱۱/۶	۲۵/۱	۹/۵	۸/۵	۶/۸	۴/۷	۵/۶	صادرات
۳۱/۳	۵۵/۴	۱۱/۸	۹/۰	۵/۸	۷/۱	۶/۲	واردات
۰	۰	-۲/۳	-۰/۵	۱/۰	-۲/۴	-۰/۵	خالص صادرات

ماخذ: شرکت ملی گاز ایران

جدول شماره ۱۶

تولید برق

(میلیون کیلو وات ساعت)

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶		
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	وزارت نیرو	
۸۶/۸	۸۷/۸	۱/۹	۴/۶	۲۰۸۴۱۴	۲۰۴۵۱۵	۱۹۵۵۷۸	۱۹۲۹۵۱	۱۹۰۰۲۸	
۵/۳	۴/۲	۲۸/۷	۳۰/۵	۱۲۶۹۸	۹۸۶۳	۷۵۵۵	۵۴۰۳	۱۸۳۵۳	آبی، دیزلی و بادی
۳۸/۶	۳۸/۸	۲/۴	-۲/۱	۹۲۵۵۴	۹۰۳۴۸	۹۲۲۵۲	۹۴۰۱۲	۹۰۹۰۰	بخاری
۴۳/۰	۴۴/۸	-۱/۱	۸/۹	۱۰۳۱۶۲	۱۰۴۳۰۴	۹۵۷۷۱	۹۳۵۳۶	۸۰۷۷۵	گازی و چرخه ترکیبی
۱۳/۲	۱۲/۲	۱۱/۱	۱۰/۷	۳۱۶۵۰	۲۸۴۷۹	۲۵۷۳۶	۲۱۵۷۹	۱۳۹۵۵	سایر موسسات (۱)
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳/۰	۵/۳	۲۴۰۰۶۴	۲۳۲۹۹۴	۲۲۱۳۱۴	۲۱۴۵۳۰	۲۰۳۹۸۳	جمع کل

۱- شامل بخش خصوصی و صنایع بزرگ می‌باشد.

ماخذ: وزارت نیرو

جدول شماره ۱۷

مصرف برق (۱)

(میلیون کیلو وات ساعت)

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶		
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	خانگی	
۳۱/۳	۳۳/۱	-۳/۳	۹/۵	۵۸۹۱۳	۶۰۹۰۸	۵۵۶۳۰	۵۲۸۹۶	۵۰۷۷۷	
۳۳/۹	۳۳/۴	۳/۹	۱۲/۰	۶۳۸۶۲	۶۱۴۸۶	۵۴۸۸۷	۵۲۱۱۰	۴۹۷۷۲	صنعتی
۹/۰	۱۱/۶	-۲۰/۲	-۲/۴	۱۷۰۰۱	۲۱۳۰۸	۲۱۸۲۷	۲۰۴۳۷	۱۹۶۴۸	عمومی
۶/۶	۶/۹	-۲/۳	۱۵/۵	۱۲۴۲۸	۱۲۷۲۵	۱۱۰۱۵	۱۰۷۴۲	۹۹۵۳	تجاری
۱۷/۳	۱۳/۱	۳۴/۸	۱۳/۰	۳۲۶۱۱	۲۴۱۸۹	۲۱۴۰۵	۲۱۱۷۹	۱۷۶۷۰	کشاورزی
۱/۸	۱/۹	-۶/۰	-۳/۰	۳۳۵۰	۳۵۶۳	۳۶۷۴	۴۰۹۱	۴۵۱۰	روشنایی معابر
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲/۲	۹/۳	۱۸۸۱۶۵	۱۸۴۱۷۹	۱۶۸۴۳۸	۱۶۱۴۵۵	۱۵۲۳۳۰	جمع کل

۱- فروش برق به مشترکان

ماخذ: وزارت نیرو

جدول شماره ۱۸

صادرات و واردات برق

(میلیون کیلو وات ساعت)

درصد تغییر	سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	صادرات
۲۹/۲	۹/۰	۸۶۶۸	۶۷۰۷	۶۱۵۲	۳۸۷۵	۲۵۲۰	
۲۱/۲	۴۵/۸	۳۶۵۶	۳۰۱۵	۲۰۶۸	۱۶۸۴	۱۸۴۲	واردات
۳۵/۸	-۹/۶	۵۰۱۲	۳۶۹۲	۴۰۸۴	۲۱۹۱	۶۷۸	خالص صادرات

ماخذ: وزارت نیرو

جدول شماره ۱۹

تسهیلات بانک کشاورزی بر حسب نوع عقود اسلامی (۱)

(میلیارد ریال)

سهام (درصد)	درصد تغییر		سال			قرض الحسنه
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۸/۲	۵/۸	۱۱۶/۹	۱۱۸۳۹	۵۴۵۹	۴۷۴۱	۲۴۲۶
۳۵/۶	۳۱/۵	۷۲/۳	۵۱۱۸۴	۲۹۷۰۰	۲۷۵۱۱	۲۶۴۸۶
۴۰/۰	۴۳/۷	۳۹/۸	۵۷۵۰۹	۴۱۱۴۷	۲۱۶۷۵	۱۶۰۶۶
۱۰/۲	۱۱/۳	۳۷/۹	۱۴۷۰۴	۱۰۶۶۲	۶۷۰۸	۵۹۳۸
۵/۱	۷/۱	۹/۸	۷۳۱۷	۶۶۶۱	۶۶۸۵	۶۷۸۹
۰/۶	۰/۴	۱۰۶/۶	۷۹۷	۳۸۶	۲۸۷	۱۹۰۱
۰/۴	۰/۲	۱۲۸/۸	۵۱۰	۲۲۳	۱۴۳	۹۴
۰/۰	۰/۰	۰	۰	۰	۰	۰/۲
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵۲/۷	۱۴۳۸۶۱	۹۴۲۳۸	۶۷۷۴۹	۷۴۴۹۴
		۳۹/۱				۵۵۴۱۳

ماخذ: بانک کشاورزی

۱- شامل پرداخت‌های تکلیفی و غیرتکلیفی و وجوه اداره شده می‌باشد.

جدول شماره ۲۰

برآورد تولید و سطح زیر کشت محصولات عمده زراعی و باغی

(هزار هکتار - هزار تن)

تولیدات زراعی	۱۳۸۹		۱۳۹۰ (۱)		تولیدات باغی
	سطح زیر کشت	تولید	سطح زیر کشت	تولید	
گندم	۷۰۳۵	۱۳۵۰۰	۰۰	۱۵۰۹۸	تولیدات زراعی
جو	۱۵۸۴	۳۵۸۰	۰۰	۳۷۹۶	
شلتوک برنج	۵۶۴	۳۰۱۳	۰۰	۳۴۳۷	
ذرت دانه‌ای	۲۴۰	۲۱۴۵	۰۰	۲۳۹۰	
پنبه	۹۱	۱۶۷	۰۰	۳۵۷	
نیشکر	۶۸	۵۶۸۵	۰۰	۶۵۰۰	
چغندر قند	۹۹	۴۰۹۶	۰۰	۴۵۷۸	
دانه‌های روغنی	۲۵۶	۴۲۹	۰۰	۷۴۵	
توتون و تنباکو	۱۰	۱۴	۰۰	۰۰	
حبوبات	۷۹۰	۷۱۶	۰۰	۷۸۷	
سیب‌زمینی	۱۴۶	۴۲۷۴	۰۰	۴۶۵۶	
پیاز	۵۶	۱۹۲۳	۰۰	۱۹۶۶	
مرکبات	۲۸۹	۴۵۵۹	۰۰	۴۹۸۶	تولیدات باغی
انگور	۳۱۷	۳۰۷۳	۰۰	۳۵۳۷	
سیب	۲۴۷	۲۹۰۴	۰۰	۳۴۱۹	
پسته	۴۶۳	۳۴۷	۰۰	۳۵۸	

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

۱- ارقام سال ۱۳۹۰ کاملاً مقدماتی و براساس پیش‌بینی‌های اولیه وزارت جهاد کشاورزی است.

جدول شماره ۲۲ قیمت تضمینی خرید محصولات زراعی (کیلوگرم-ریال)

درصد تغییر	سال زراعی		
	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۸۸-۸۹	
۹/۱	۳۶۰۰	۳۳۰۰	گندم
۸/۶	۳۸۰۰	۳۵۰۰	گندم دوروم
۱۱/۵	۲۹۰۰	۲۶۰۰	جو
۹/۶	۱۴۸۰۰	۱۳۵۰۰	برنج خزر
۸/۳	۱۳۰۰۰	۱۲۰۰۰	برنج سفیدرود
۴/۸	۱۱۰۰۰	۱۰۵۰۰	برنج نعمت و ندا
۹/۴	۹۳۰۰	۸۵۰۰	برنج آمل
۸/۷	۳۰۰۰	۲۷۶۰	ذرت دانه‌ای
۲۰/۰	۹۰۰	۷۵۰	چغندر قند
۵/۳	۶۰۰۰	۵۷۰۰	آفتابگردان
-۲/۸	۵۲۰۰	۵۳۵۰	سویا
۴/۸	۶۵۰۰	۶۲۰۰	کلزا
۱۱/۱	۶۰۰۰	۵۴۰۰	چای (برگ سبز درجه یک)
۴/۹	۶۸۰۰	۶۴۸۰	عدس
۳/۱	۶۰۰۰	۵۸۲۰	لوبیا قرمز
۴/۰	۶۲۰۰	۵۹۶۰	لوبیا چیتی
۴/۹	۶۸۰۰	۶۴۸۰	نخود
-۶/۲	۱۲۶۶	۱۳۵۰	سیب‌زمینی پاییزه
۰/۰	۹۰۰	۹۰۰	پیاز (پاییزه)
۲۰/۰	۹۰۰۰	۷۵۰۰	پنبه وش

ماخذ: مصوبات هیات وزیران

عملکرد در واحد سطح محصولات عمده

درصد تغییر	زراعی و باغی (۱)		جدول شماره ۲۱
	سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	
			تولیدات زراعی
θ	∞	۱۹۱۹	گندم
θ	∞	۲۲۶۰	جو
θ	∞	۵۳۴۶	شلتوک برنج
θ	∞	۸۹۲۹	ذرت دانه‌ای
θ	∞	۱۸۳۹	پنبه
θ	∞	۸۳۱۷۴	نیشکر
θ	∞	۴۱۱۶۸	چغندر قند
θ	∞	۱۶۷۳	دانه‌های روغنی
θ	∞	۱۴۷۶	توتون و تنباکو
θ	∞	۹۰۶	حبوبات
θ	∞	۲۹۲۱۷	سیب‌زمینی
θ	∞	۳۴۴۹۸	پیاز
			تولیدات باغی
θ	∞	۱۵۷۸۰	مرکبات
θ	∞	۹۶۹۵	انگور
θ	∞	۱۱۷۶۵	سیب
θ	∞	۷۵۰	پسته

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی
۱- ارقام عملکرد از نسبت اعداد کامل تولید به سطح زیر کشت محاسبه شده است.

(هزار تن)

تولید محصولات دامی

جدول شماره ۲۳

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶		
۶/۸	۶/۹	۳/۶	۳/۵	۹۶۷	۹۳۴	۹۰۲	۸۷۰	۸۶۶	گوشت قرمز
۷۵/۸	۷۵/۳	۵/۷	۷/۲	۱۰۸۲۲	۱۰۲۴۲	۹۵۵۲	۸۷۷۲	۸۲۵۱	شیر خام
۱۲/۵	۱۲/۲	۷/۰	۳/۵	۱۷۸۳	۱۶۶۶	۱۶۱۰	۱۵۶۵	۱۴۶۸	گوشت مرغ
۴/۹	۵/۶	-۸/۷	۲/۰	۷۰۰	۷۶۷	۷۵۱	۷۲۷	۷۰۳	تخم مرغ
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴/۹	۶/۲	۱۴۲۷۲	۱۳۶۰۹	۱۲۸۱۵	۱۱۹۳۴	۱۱۲۸۸	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی در فصل صنعت و معدن
و طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن

جدول شماره ۲۴

(میلیون ریال)

	۱۳۹۰		سهم(درصد)		درصد تغییر		سال		
	درصد عملکرد	مصوب	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸
فصل صنعت و معدن	۱۰۱/۴	۵۶۳۹۴۰۸	۹۹/۵	۹۹/۲	۱۴۷/۴	۲۲/۵	۵۷۱۸۴۱۲	۲۳۱۰۹۹۰	۱۸۸۶۸۷۹
برنامه زیرساخت‌های صنعتی و معدنی	۹۰/۹	۵۹۹۹۴۵	۹/۵	۲۷/۴	-۱۴/۵	۲۶/۹	۵۴۵۰۵۹	۶۳۷۸۶۴	۵۰۲۵۸۰
برنامه ایجاد و توسعه صنایع	۱۵۶/۶	۱۶۰۷۲۲۹	۴۳/۸	۳۱/۵	۲۴۲/۸	-۶/۰	۲۵۱۶۱۴۶	۷۳۴۰۲۱	۷۸۱۲۴۶
برنامه زمین‌شناسی	۷۶/۴	۲۱۳۶۶۵	۲/۸	۶/۵	۷/۹	۵/۶	۱۶۳۲۳۷	۱۵۱۳۱۸	۱۴۳۲۸۶
برنامه اکتشاف و راه‌اندازی معادن	۹۸/۱	۵۸۶۶۰	۱/۰	۱۳/۳	-۸۱/۴	□	۵۷۵۳۴	۳۰۹۳۷۲	۲۶۴۷۰
برنامه ارتقای تولیدات صنعتی	۷۷/۱	۲۶۵۴۲۳۷	۳۵/۶	۱۸/۴	۳۷۸/۳	۱۶/۱	۲۰۴۶۱۱۸	۴۲۷۷۶۴	۳۶۸۲۰
برنامه ارتقای تولیدات معدنی	۷۸/۸	۴۹۳۱۶۳	۶/۸	۲/۱	□	-۱۱/۰	۳۸۸۸۱۸	۴۹۴۹۹	۵۵۶۴۳
برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها	۱۲/۰	۱۲۵۰۹	*	*	۳۰/۲	-۸۷/۵	۱۵۰۰	۱۱۵۲	۹۲۳۴
طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن	۱۰۰/۰	۲۶۳۴۱	۰/۵	۰/۸	۳۹/۳	۴/۲	۲۶۳۴۱	۱۸۹۱۵	۱۸۱۵۵
جمع کل	۱۰۱/۴	۵۶۶۵۷۴۹	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۴۶/۶	۲۲/۳	۵۷۴۴۷۵۳	۲۳۲۹۹۰۵	۱۹۰۵۰۳۴

ماخذ: خزانه‌داری کل، وزارت امور اقتصادی و دارایی

پرداختی‌های بانک صنعت و معدن

جدول شماره ۲۵

(میلیارد ریال)

	سهم(درصد)		درصد تغییر		سال		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	(۱)۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸
تسهیلات (۲)	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲/۷	۱۹/۲	۲۵۶۲۷/۲	۲۴۹۴۶/۱	۲۰۹۲۷/۸
منابع داخلی	۸۳/۵	۸۹/۳	-۴/۰	۲۰/۳	۲۱۳۹۶/۹	۲۲۲۸۶/۱	۱۸۵۳۲/۶
وجه اداره شده(ریالی)	۰/۷	۱/۲	-۴۱/۲	-۶۸/۶	۱۸۲/۴	۳۱۰/۳	۹۸۹/۱
حساب ذخیره ارزی	۱۵/۵	۹/۰	۷۶/۳	۶۷/۰	۳۹۶۹/۰	۲۲۵۱/۶	۱۳۴۸/۰
سایر (۳)	۰/۳	۰/۴	-۱۹/۶	۶۸/۹	۷۸/۹	۹۸/۲	۵۸/۱
سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	۰/۰	۰/۰	θ	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱/۰
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲/۷	۱۹/۲	۲۵۶۲۷/۲	۲۴۹۴۶/۱	۲۰۹۲۸/۸

ماخذ: بانک صنعت و معدن

۱- ارقام قبل از تعدیل نهایی پایان سال است.

۲- شامل کلیه عقود به غیر از سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی است.

۳- شامل پرداخت به شرکت لیزینگ صنعت و معدن، متفرقه و بازسازی صنایع آسیب‌دیده بم می‌باشد.

عملکرد صنایع پتروشیمی (۱) (۲)

درصد تغییر	سال						
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
۶/۴	۱۶/۷	۴۲۷۳۶	۴۰۱۷۵	۳۴۴۳۳	۳۰۰۴۰	۲۳۸۶۹	تولید (هزار تن)
							صادرات
۱/۹	۲۷/۲	۱۸۱۹۳	۱۷۸۶۱	۱۴۰۳۹	۱۲۲۵۴	۹۵۳۰	مقدار (هزار تن)
۲۶/۸	۲۶/۴	۱۴۶۶۲	۱۱۵۵۹	۹۱۴۷	۷۸۴۳	۶۰۶۰	ارزش (میلیون دلار)
							فروش داخلی
۱۲/۶	۳۳/۹	۱۱۸۵۸	۱۰۵۳۲	۷۸۶۵	۷۵۶۶	۶۳۸۳	مقدار (هزار تن)
۶۴/۳	۴۴/۷	۱۱۱۲۴۴	۶۷۶۹۲	۴۶۷۶۶	۴۰۰۵۶	۳۲۳۰۷	ارزش (میلیارد ریال)
۳۵/۶	۱۸/۲	۲۷۲۸۶	۲۰۱۲۱	۱۷۰۱۷	۱۴۶۶۲	۱۱۵۴۸	ارزش کل صادرات صنعتی
		۵۳/۷	۵۷/۴	۵۳/۸	۵۳/۵	۵۲/۵	سهم ارزش صادرات پتروشیمی از کل صادرات صنعتی (درصد)

ماخذ: گزارش عملکرد شرکت ملی صنایع پتروشیمی

۱- شامل عملکرد مجتمع‌های تولیدی شرکت ملی صنایع پتروشیمی و مجتمع‌های پتروشیمی واگذار شده و خصوصی می‌باشد.

۲- چون بخشی از تولیدات صنایع پتروشیمی به عنوان محصول واسطه‌ای در این صنایع به کار می‌رود، حجم تولیدات پتروشیمی همواره از مجموع مقدار صادرات و فروش داخل بیشتر است.

تملك دارایی‌های سرمایه‌ای ملی دولت در بخش مسکن

(میلیارد ریال)

درصد عملکرد	۱۳۹۰			سال			
	مصوب	سهم (درصد)	درصد تغییر	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	
۷۸/۹	۱۴۹۲۱/۴	۹۹/۹	۱۸/۲	۱۱۷۷۶/۷	۹۹۶۳/۸	۱۲۱۳۰/۱	فصل مسکن و عمران شهری، روستایی و عشایری
۶۰/۹	۳۴۱۵/۳	۱۷/۶	۴۲/۸	۲۰۸۰/۱	۱۴۵۷/۱	۳۶۳۱/۵	برنامه سامانه‌های پساب و فاضلاب
۷۴/۹	۴۸۶/۵	۳/۱	۳۳/۳	۳۶۴/۶	۲۷۳/۶	۲۳۴/۳	برنامه آب شهری و روستایی
۸۶/۲	۸۶۱۰/۵	۶۲/۹	۹/۱	۷۴۱۸/۰	۶۸۰۲/۱	۶۹۳۲/۱	برنامه حمل و نقل شهری و روستایی
۷۵/۴	۶۱۲/۰	۳/۹	۳۹/۳	۴۶۱/۲	۳۳۱/۱	۲۸۵/۹	برنامه خدمات شهری و روستایی
۸۴/۵	۱۸۳/۴	۱/۳	۱۰/۱۰	۱۵۵/۰	۷۷/۱	۴۶/۵	برنامه ساماندهی عشایر
۸۶/۲	۲۴۴/۶	۱/۸	-۹/۵	۲۱۰/۹	۲۳۳/۰	۲۴۸/۸	برنامه مسکن
۷۹/۰	۱۳۰۱/۱	۸/۷	۳۸/۲	۱۰۲۸/۵	۷۴۴/۳	۵۸۶/۳	برنامه ساماندهی کالبدی شهری و روستایی
۷۰/۰	۱۹/۰	۰/۱	-۷/۲	۱۳/۳	۱۴/۳	۳۶/۹	برنامه مقاومت‌سازی ساختمان‌ها
θ	۰/۰	۰/۰	θ	۰/۰	۰/۰	۹۵/۰	برنامه ساماندهی نواحی خاص
۹۹/۲	۳۴/۵	۰/۳	۳۳/۶	۳۴/۲	۲۵/۶	۲۷/۲	برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات
۷۵/۴	۱۴/۵	۰/۱	۹۵/۷	۱۰/۹	۵/۶	۵/۷	برنامه مطالعه و تدوین ضوابط و مقررات
۷۳/۲	۲۰/۸	۰/۱	-۶/۷	۱۵/۳	۱۶/۴	۱۳/۸	برنامه‌های مسکن فصل رفاه و تامین اجتماعی
۶۲/۰	۱۴/۴	۰/۱	-۱۶/۳	۸/۹	۱۰/۶	۱۲/۲	برنامه حمایت از تامین مسکن محرومان و گروه‌های کم‌درآمد
۹۸/۰	۶/۵	۰/۱	۱۱/۰	۶/۴	۵/۷	۱/۶	برنامه کمک به تامین مسکن معلولان و نیازمندان
۷۸/۹	۱۴۹۴۲/۲	۱۰۰/۰	۱۸/۲	۱۱۷۹۲/۰	۹۹۸۰/۲	۱۲۱۴۳/۹	جمع کل

ماخذ: خزانه‌داری کل، وزارت امور اقتصادی و دارایی

جدول شماره ۲۸

تسهیلات اعطایی بانک مسکن (۱)

درصد تغییر	سال						
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
-۱/۸	۹۰/۴	۸۹۳/۴	۹۰۹/۵	۴۷۷/۶	۳۳۴/۱	۳۹۳/۳	تعداد تسهیلات (هزار فقره)
-۱۵/۵	۲۰۱/۷	۲۷۴۹۲۱	۳۲۵۵۳۵	۱۰۷۸۸۶	۶۵۸۸۵	۶۹۴۴۵	مبلغ تسهیلات (میلیارد ریال)

ماخذ: بانک مسکن

۱- با احتساب سود سال‌های آتی می‌باشد.

سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری (۱)

جدول شماره ۲۹

سهام (درصد)	سال							
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۱۹/۸	۱۸/۳	۳۲/۹	۰/۳	۷۹۸۷۸	۶۰۰۸۵	۵۹۸۸۱	۶۸۳۰۰	تهران
۲۷/۷	۲۶/۰	۳۰/۹	۲/۷	۱۱۱۶۳۳	۸۵۲۵۹	۸۲۰۵۷	۸۵۸۵۷	شهرهای بزرگ
۵۲/۶	۵۵/۶	۱۶/۳	۱۳/۷	۲۱۲۱۳۶	۱۸۲۳۴۷	۱۶۰۳۸۵	۱۵۹۵۷۲	سایر مناطق شهری
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۳/۲	۸/۰	۴۰۳۶۴۸	۳۲۷۶۹۰	۳۰۳۳۲۲	۳۱۳۷۲۹	کل مناطق شهری

۱- بدون در نظر گرفتن ارزش زمین است.

پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری

جدول شماره ۳۰

سهام (درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶		
۱۷/۴	۱۰/۹	۶۸/۲	۶۵/۲	۳۳۲۳۹	۱۹۷۶۷	۱۱۹۶۴	۲۰۵۸۸	۲۴۹۳۰	تعداد (فقره)
۲۲/۱	۲۲/۰	۶/۰	۲۸/۷	۴۲۲۲۹	۳۹۸۳۹	۳۰۹۵۰	۴۰۴۲۷	۵۰۹۷۲	تهران
۶۰/۶	۶۷/۱	-۴/۵	۲۵/۷	۱۱۵۹۳۶	۱۲۱۳۸۸	۹۶۵۴۴	۱۱۵۶۶۸	۱۳۳۰۲۰	شهرهای بزرگ
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵/۸	۲۹/۸	۱۹۱۴۰۴	۱۸۰۹۹۴	۱۳۹۴۵۸	۱۷۶۶۸۳	۲۰۸۹۲۲	سایر مناطق شهری
۳۲/۱	۲۳/۸	۴۲/۹	۷۶/۱	۳۸۷۵۹/۷	۲۷۱۲۵/۴	۱۵۴۰۶/۶	۲۰۵۱۵/۰	۲۳۳۹۷/۲	کل مناطق شهری
۲۴/۶	۲۴/۷	۵/۰	۲۵/۵	۲۹۶۶۴/۰	۲۸۲۵۲/۹	۲۲۵۱۴/۱	۲۵۷۷۰/۸	۳۰۰۶۸/۰	تهران
۴۳/۳	۵۱/۵	-۱۱/۱	۲۸/۷	۵۲۲۷۱/۱	۵۸۷۹۹/۸	۴۵۶۷۶/۰	۵۳۰۲۴/۸	۵۱۷۴۰/۸	شهرهای بزرگ
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵/۷	۳۶/۶	۱۲۰۶۹۴/۸	۱۱۴۱۷۸/۱	۸۳۵۹۶/۷	۹۹۳۱۰/۶	۱۰۵۲۰۶/۰	سایر مناطق شهری
									میانگین سطح زیربنای طبقات هر ساختمان (متر مربع)
		-۱۵/۰	۶/۶	۱۱۶۶	۱۳۷۲	۱۲۸۸	۹۹۶	۹۳۹	تهران
		-۰/۹	-۲/۵	۷۰۲	۷۰۹	۷۲۷	۶۳۷	۵۹۰	شهرهای بزرگ
		-۶/۹	۲/۴	۴۵۱	۴۸۴	۴۷۳	۴۵۸	۳۸۹	سایر مناطق شهری
		۰/۰	۵/۲	۶۳۱	۶۳۱	۵۹۹	۵۶۲	۵۰۴	کل مناطق شهری

جدول شماره ۳۱

ساختمان‌های شروع شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری

تعداد(دستگاه)	سهام(درصد)		درصد تغییر		سال				
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	□۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
تهران	۹/۹	۸/۰	۱۵/۴	۴۵/۳	۱۹۶۲۵	۱۷۰۰۴	۱۱۶۹۹	۲۰۷۲۷	۲۱۱۰۷
شهرهای بزرگ	۲۲/۵	۲۳/۲	-۹/۴	-۱۰/۵	۴۴۴۶۱	۴۹۰۵۶	۵۴۷۹۵	۶۲۶۶۲	۶۹۱۷۷
سایر مناطق شهری	۶۷/۵	۶۸/۷	-۸/۳	-۵/۸	۱۳۳۱۹۶	۱۴۵۲۹۸	۱۵۴۲۵۴	۱۶۲۳۶۵	۱۷۳۲۰۷
کل مناطق شهری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۶/۷	-۴/۳	۱۹۷۲۸۲	۲۱۱۳۵۸	۲۲۰۷۴۸	۲۴۵۷۵۴	۲۶۳۴۹۱
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها(هزار متر مربع)									
تهران	۱۸/۲	۱۳/۷	۲۶/۲	۲۳/۵	۱۹۷۱۱	۱۵۶۱۹	۱۲۶۴۶	۱۷۷۶۸	۱۶۲۰۹
شهرهای بزرگ	۲۸/۲	۲۵/۱	۶/۰	۲/۵	۳۰۴۸۴	۲۸۷۵۹	۲۸۰۶۵	۲۹۱۹۹	۳۰۹۳۵
سایر مناطق شهری	۵۳/۵	۶۱/۲	-۱۷/۴	۱۷/۳	۵۷۸۱۵	۷۰۰۱۰	۵۹۶۷۵	۶۵۲۳۰	۵۹۵۶۰
کل مناطق شهری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۵/۶	۱۳/۹	۱۰۸۰۱۰	۱۱۴۳۸۸	۱۰۰۳۸۶	۱۱۲۱۹۷	۱۰۶۷۰۴
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان(متر مربع)									
تهران			۹/۳	-۱۵/۰	۱۰۰۴	۹۱۹	۱۰۸۱	۸۵۷	۷۶۸
شهرهای بزرگ			۱۷/۰	۱۴/۵	۶۸۶	۵۸۶	۵۱۲	۴۶۶	۴۴۷
سایر مناطق شهری			-۹/۹	۲۴/۶	۴۳۴	۴۸۲	۳۸۷	۴۰۲	۳۴۴
کل مناطق شهری			۱/۲	۱۹/۰	۵۴۷	۵۴۱	۴۵۵	۴۵۷	۴۰۵

جدول شماره ۳۲

ساختمان‌های تکمیل شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری

تعداد(فقره)	سهام(درصد)		درصد تغییر		سال				
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	□۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
تهران	۸/۴	۶/۷	۵/۷	-۲۵/۳	۱۴۲۵۲	۱۳۴۸۵	۱۸۰۵۱	۲۰۵۱۰	۱۳۳۰۸
شهرهای بزرگ	۲۴/۵	۲۵/۵	-۱۹/۱	-۱۶/۱	۴۱۷۰۹	۵۱۵۴۶	۶۱۴۰۶	۶۴۴۳۵	۵۲۷۷۴
سایر مناطق شهری	۶۷/۲	۶۷/۹	-۱۶/۷	-۴/۱	۱۱۴۴۸۷	۱۳۷۴۵۱	۱۴۳۲۵۹	۱۴۳۱۱۱	۱۴۳۰۳۸
کل مناطق شهری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱۵/۸	-۹/۱	۱۷۰۴۴۸	۲۰۲۴۸۲	۲۲۲۷۱۶	۲۲۸۰۵۶	۱۹۹۱۲۰
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها(هزار متر مربع)									
تهران	۱۵/۸	۱۶/۷	-۳/۶	-۷/۹	۱۲۹۲۸	۱۳۴۱۶	۱۴۵۷۳	۱۴۱۳۶	۱۱۵۸۲
شهرهای بزرگ	۲۸/۵	۲۷/۶	۵/۵	-۱۴/۵	۲۳۴۲۴	۲۲۱۹۵	۲۵۹۷۰	۲۴۷۱۵	۱۹۹۸۶
سایر مناطق شهری	۵۵/۷	۵۵/۷	۱/۹	-۱۴/۷	۴۵۷۰۷	۴۴۸۳۸	۵۲۵۳۵	۴۳۱۸۴	۳۶۹۲۴
کل مناطق شهری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲/۰	-۱۳/۶	۸۲۰۵۹	۸۰۴۴۹	۹۳۰۷۸	۸۲۰۳۵	۶۸۴۹۲
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان(متر مربع)									
تهران			-۸/۸	۲۳/۲	۹۰۷	۹۹۵	۸۰۷	۶۸۹	۸۷۰
شهرهای بزرگ			۳۰/۴	۱/۸	۵۶۲	۴۳۱	۴۲۳	۳۸۴	۳۷۹
سایر مناطق شهری			۲۲/۴	-۱۱/۰	۳۹۹	۳۲۶	۳۶۷	۳۰۲	۲۷۸
کل مناطق شهری			۲۱/۲	-۴/۹	۴۸۱	۳۹۷	۴۱۸	۳۶۰	۳۴۴

جدول شماره ۳۳

شاخص های ساختمانی

(۱۳۸۳=۱۰۰)

درصد تغییر	سال						
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
۱۷/۰	۸/۶	۳۴۳/۰	۲۹۳/۱	۲۶۹/۸	۲۴۶/۳	۱۸۲/۹	شاخص خدمات ساختمانی
۱۵/۵	۸/۷	۳۲۵/۴	۲۸۱/۸	۲۵۹/۳	۲۴۲/۲	۱۸۱/۹	شاخص مزد یک روز بنای سفت کار
۲۱/۵	۷/۰	۳۴۵/۰	۲۸۴/۰	۲۶۵/۵	۲۵۶/۷	۱۹۳/۸	شاخص مزد یک روز کارگر ساده ساختمانی
۲۰/۲	۱۲/۵	۳۷۲/۷	۳۱۰/۰	۲۷۵/۷	۲۴۷/۸	۱۸۴/۱	شاخص اجرت نقاش
۲۳/۴	۹/۹	۳۲۷/۳	۲۶۵/۲	۲۴۱/۲	۲۲۹/۶	۱۷۸/۲	شاخص اجرت آسفالت کار
۱۵/۶	۵/۶	۳۷۸/۱	۳۲۷/۲	۳۰۹/۹	۲۷۸/۴	۱۸۷/۱	شاخص اجرت مقنی
۱۵/۵	۷/۱	۳۴۸/۴	۳۰۱/۷	۲۸۱/۸	۲۵۱/۲	۱۸۶/۳	شاخص اجرت سیمان کار
۱۱/۰	۶/۴	۳۰۱/۵	۲۷۱/۷	۲۵۵/۳	۲۳۳/۷	۱۷۵/۳	شاخص اجرت کاشی کار
۱۵/۰	۸/۰	۳۴۶/۳	۲۹۲/۶	۲۷۱/۰	۲۴۶/۸	۱۸۶/۶	شاخص اجرت گچ کار
۱۷/۲	۱۵/۶	۳۴۳/۱	۲۹۲/۷	۲۵۳/۱	۲۱۵/۷	۱۶۳/۶	شاخص اجرت کارگر ماهر لوله کش
۱۶/۲	۷/۰	۳۵۲/۹	۳۰۳/۷	۲۸۳/۹	۲۵۸/۴	۱۹۰/۸	شاخص اجرت کارگر ماهر برق کار
۲۳/۲	۸/۸	۲۵۹/۵	۲۱۰/۷	۱۹۳/۶	۲۰۴/۷	۱۵۷/۷	شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی
۲۱/۰	۱۱/۶	۲۵۴/۳	۲۱۰/۱	۱۸۸/۳	۲۱۸/۵	۱۷۸/۷	فلزی
۲۶/۷	۴/۵	۲۶۸/۳	۲۱۱/۸	۲۰۲/۶	۱۸۱/۰	۱۲۱/۷	غیرفلزی

جدول شماره ۳۴

اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای ملی دولت در فصل حمل و نقل

(میلیارد ریال)

درصد عملکرد	۱۳۹۰		سهم (درصد)		سال		
	مصوب	درصد تغییر	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	▲ ۱۳۸۹	
۷۸/۲	۱۴۰۶۳/۷	۲۸/۸	۳۱/۸	۳۲/۲	۱۰۹۹۳/۳	۸۵۳۶/۵	برنامه حمل و نقل راه آهن
۸۷/۳	۲۵۲۲۳/۶	۳۱/۴	۶۳/۶	۶۳/۳	۲۲۰۳۱/۸	۱۶۷۶۷/۶	برنامه حمل و نقل جاده ای
۹۵/۶	۱۲۲۸/۰	۳۵/۵	۳/۴	۳/۳	۱۱۷۳/۶	۸۶۶/۳	برنامه حمل و نقل هوایی
۷۹/۳	۲۵۳/۶	۳۶/۷	۰/۶	۰/۶	۲۰۱/۰	۱۴۷/۱	برنامه حمل و نقل دریایی
۱۰۰/۰	۳۲/۲	۵۵/۸	۰/۱	۰/۱	۳۲/۲	۲۰/۶	برنامه پژوهش های کاربردی
۱۰۰/۰	۶/۵	۶۲/۱	*	*	۶/۵	۴/۰	برنامه راهبری توسعه حمل و نقل جاده ای
۱۰۰/۰	۱۶۷/۳	۲۳/۳	۰/۵	۰/۵	۱۶۷/۳	۱۳۵/۷	برنامه ایمنی حمل و نقل هوایی
۶۴/۰	۱۳/۳	-۴۱/۰	*	۰/۱	۸/۵	۱۴/۴	برنامه مقاوم سازی ساختمان ها
۸۴/۴	۴۰۹۸۸/۱	۳۰/۷	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳۴۶۱۴/۱	۲۶۴۹۲/۳	جمع کل

ماخذ: خزانه داری کل، وزارت امور اقتصادی و دارایی

جدول شماره ۳۵

توزیع جمعیت کل کشور برحسب مناطق شهری و روستایی

(هزار نفر)

سهم (درصد)	سال						
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
مناطق شهری							
جمعیت کل	۷۱/۴	۷۱/۸	۵۳۶۴۷	۵۳۶۳۸	۵۲۳۲۵	۵۰۹۲۸	۴۹۵۷۲
مناطق روستایی							
جمعیت کل	۲۸/۵	۲۸/۲	۲۱۴۴۷	۲۱۰۹۶	۲۱۳۲۶	۲۱۶۵۶	۲۱۹۶۰
کل کشور							
جمعیت فعال	۳۱/۱	۳۱/۹	۲۳۳۸۸	۲۳۸۷۵	۲۳۸۴۱	۲۲۸۹۲	۲۳۵۷۹
جمعیت کل	۹۹/۹	۱۰۰/۰	۷۵۱۵۰ ^(۱)	۷۴۷۳۳	۷۳۶۵۱	۷۲۵۸۴	۷۱۵۳۲

ماخذ: مرکز آمار ایران

۱- اختلاف در سرجمع به دلیل احتساب جمعیت غیرساکن است.

جدول شماره ۳۶

میزان حداقل مزد اسمی و واقعی ماهانه

(هزار ریال)

سال	سال				
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
حداقل مزد اسمی	۳۳۰۳	۳۰۳۰	۲۶۳۵	۲۱۹۶	۱۸۳۰
متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی	۲۷۷/۲	۲۲۸/۲	۲۰۳/۰	۱۸۳/۳	۱۴۶/۲
حداقل مزد واقعی	۱۱۹۲	۱۳۲۸	۱۲۹۸	۱۱۹۸	۱۲۵۲

ماخذ: سازمان تامین اجتماعی

جدول شماره ۳۷

شاخص‌های کیفیت آموزش در ایران (۱)

(نفر)

درصد تغییر	سال تحصیلی					
	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۸۸-۸۹ ▲	۱۳۸۷-۸۸	۱۳۸۶-۸۷	
دانش‌آموز به مدرسه	۱۴/۸	۱۱۳/۴	۹۸/۸	۱۰۲/۷	۱۰۰/۱	۹۸/۹
دانش‌آموز به کلاس	۳/۷	۲۳/۴	۲۲/۶	۲۲/۷	۲۲/۷	۲۲/۴
دانش‌آموز به معلم	-۳/۳	۱۵/۱	۱۵/۶	۱۷/۳	۱۶/۸	۱۶/۰

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۱- در محاسبه شاخص‌های کیفیت آموزش، دانش‌آموزان بزرگسال در نظر گرفته نشده‌اند.

جدول شماره ۳۸

دانش آموزان مدارس کشور

(هزار نفر)

	سهم (درصد)		درصد تغییر		سال تحصیلی				
	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	▲۱۳۸۸-۸۹	۱۳۸۷-۸۸	۱۳۸۶-۸۷
کودکستان یا آمادگی	۳/۱	۳/۵	-۱۲/۸	۲/۷	۴۰۵	۴۶۴	۴۵۲	۴۵۶	۵۱۱
ابتدایی	۴۳/۱	۴۲/۲	۱/۲	-۰/۷	۵۷۰۲	۵۶۳۳	۵۵۹۲	۵۶۵۵	۵۷۲۶
راهنمایی تحصیلی	۲۴/۴	۲۴/۳	-۰/۵	-۱/۴	۳۲۲۸	۳۲۴۵	۳۲۹۲	۳۴۷۸	۳۷۰۸
دبیرستان (شبهانه و روزانه)	۱۷/۲	۱۷/۷	-۳/۹	-۷/۵	۲۲۷۳	۲۳۶۴	۲۵۶۳	۲۷۸۲	۲۸۳۲
مدارس فنی و حرفه‌ای	۲/۴	۲/۳	۱/۳	-۰/۳	۳۱۶	۳۱۲	۳۱۱	۳۱۴	۳۳۰
کار و دانش	۲/۸	۲/۷	۱/۷	-۷/۹	۳۶۸	۳۶۲	۳۹۳	۴۱۴	۴۰۸
پیش‌دانشگاهی	۳/۳	۳/۳	۱/۳	۶/۰	۴۴۱	۴۳۵	۴۱۱	۴۴۷	۴۳۹
مراکز تربیت معلم و دانشسراها	۰/۳	۰/۳	۲/۷	۳/۱	۳۶	۳۵	۳۴	۱۰	۱۹
سایر(۱)	۳/۵	۳/۸	-۷/۱	۳۸/۸	۴۶۶	۵۰۱	۳۶۱	۴۱۲	۴۶۲
جمع	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۰/۹	-۰/۴	۱۳۲۳۴	۱۳۳۵۲	۱۳۴۰۸	۱۳۹۶۸	۱۴۴۳۵

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
 ۱- شامل دانش آموزان بزرگسال در دوره ابتدایی، عمومی، متوسطه و پیش‌دانشگاهی می‌باشد.

جدول شماره ۳۹

مدارس، کلاس‌ها و کادر آموزشی(۱)

(تعداد)

	سهم (درصد)		درصد تغییر		سال تحصیلی				
	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	▲۱۳۸۹-۹۰	▲۱۳۸۸-۸۹	۱۳۸۷-۸۸	۱۳۸۶-۸۷
مدارس									
مناطق شهری	۴۷/۰	۴۹/۵	-۱۷/۹	۴/۳	۵۲۸۹۴	۶۴۴۱۸	۶۱۷۸۳	۶۵۳۱۵	۶۶۶۶۸
مناطق روستایی	۵۳/۰	۵۰/۵	-۹/۱	-۰/۷	۵۹۶۷۴	۶۵۶۸۲	۶۵۱۹۸	۷۰۱۳۸	۷۴۵۹۷
کل کشور	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱۳/۵	۲/۵	۱۱۲۵۶۸	۱۳۰۱۰۰	۱۲۶۹۸۱	۱۳۵۴۵۳	۱۴۱۲۶۵
کلاس‌ها									
مناطق شهری	۶۷/۴	۶۷/۷	-۴/۶	-۰/۴	۳۶۶۸۹۸	۳۸۴۷۵۰	۳۸۶۲۴۶	۳۹۵۷۶۰	۴۰۶۰۳۰
مناطق روستایی	۳۲/۶	۳۲/۳	-۳/۴	-۲/۶	۱۷۷۶۹۸	۱۸۳۸۵۹	۱۸۸۸۴۴	۲۰۱۷۶۸	۲۱۸۵۹۸
کل کشور	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۴/۲	-۱/۱	۵۴۴۵۹۶	۵۶۸۶۰۹	۵۷۵۰۹۰	۵۹۷۵۲۸	۶۲۴۶۲۸
کادر آموزشی آموزشگاه‌ها(نفر)									
مناطق شهری	۶۹/۶	۶۹/۱	۳/۴	۶/۵	۵۸۹۶۹۱	۵۷۰۲۸۵	۵۳۵۵۷۰	۵۷۵۵۰۳	۶۲۱۶۳۳
مناطق روستایی	۳۰/۴	۳۰/۹	۱/۲	۱۶/۴	۲۵۸۰۸۰	۲۵۵۰۴۸	۲۱۹۱۴۰	۲۳۲۰۹۷	۲۵۲۸۳۳
کل کشور	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲/۷	۹/۴	۸۴۷۷۷۱	۸۲۵۳۳۳	۷۵۴۷۱۰	۸۰۷۶۰۰	۸۷۴۴۶۶

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
 ۱- شامل دانش آموزان بزرگسال نمی‌باشد.

جدول شماره ۴۰

ترکیب دانش آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در مناطق شهری و روستایی

(درصد)

	۱۳۹۰-۹۱			۱۳۸۹-۹۰		
	کل	روستایی	شهری	کل	روستایی	شهری
ابتدایی	۱۰۰/۰	۳۱/۹	۶۸/۱	۱۰۰/۰	۳۲/۳	۶۷/۷
راهنمایی تحصیلی	۱۰۰/۰	۲۵/۰	۷۵/۰	۱۰۰/۰	۲۵/۸	۷۴/۲
متوسطه عمومی	۱۰۰/۰	۱۴/۰	۸۶/۰	۱۰۰/۰	۱۴/۶	۸۵/۴
جمع	۱۰۰/۰	۲۵/۶	۷۴/۴	۱۰۰/۰	۲۶/۰	۷۴/۰

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

جدول شماره ۴۱

دانش آموزان مقاطع مختلف تحصیلی برحسب جنس

(هزار نفر)

	درصد تغییر		۱۳۹۰-۹۱		۱۳۸۹-۹۰	
	پسر	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر
ابتدایی	۱/۲	۱/۳	۲۹۳۲/۳	۲۷۶۹/۲	۲۸۹۸/۸	۲۷۳۴/۰
راهنمایی تحصیلی	-۰/۷	-۰/۳	۱۶۹۳/۳	۱۵۳۵/۱	۱۷۰۵/۳	۱۵۳۹/۶
متوسطه عمومی	-۲/۱	-۳/۳	۱۵۶۷/۷	۱۳۸۹/۶	۱۶۰۱/۶	۱۴۳۷/۳
جمع	-۰/۲	-۰/۳	۶۱۹۳/۲	۵۶۹۴/۰	۶۲۰۵/۷	۵۷۱۰/۸

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

جدول شماره ۴۲

دانش آموزان مدارس غیردولتی در مقاطع مختلف تحصیلی

(هزار نفر)

	سهم در کل دانش آموزان (درصد)		درصد تغییر		سال تحصیلی	
	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	▲ ۱۳۸۹-۹۰
ابتدایی	۷/۶	۷/۴	۳/۷	۲/۳	۴۳۱/۴	۴۱۶/۱
راهنمایی تحصیلی	۷/۵	۷/۲	۳/۱	-۶/۶	۲۴۱/۲	۲۳۴/۰
متوسطه عمومی (۱)	۸/۳	۸/۰	۲/۰	-۲۵/۶	۲۴۶/۹	۲۴۲/۰
جمع	۷/۴	۷/۱	۳/۱	-۹/۲	۹۱۹/۶	۸۹۲/۱

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۱- شامل دانش آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۴۳

دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور (۱)

(نفر)

سهام (درصد)		درصد تغییر		سال تحصیلی					
۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۸۸-۸۹	۱۳۸۷-۸۸	۱۳۸۶-۸۷ (۲)	
۴/۶	۴/۵	۹/۹	۴/۷	۲۰۳۳۳۷	۱۸۵۰۷۸	۱۷۶۶۹۷	۱۶۷۸۲۰	۱۸۷۴۵۱	علوم تربیتی
۸/۳	۸/۵	۳/۹	-۵/۸	۳۶۴۰۲۴	۳۵۰۳۴۷	۳۷۱۸۵۹	۳۴۸۴۶۷	۳۱۹۶۱۳	علوم انسانی و هنر
۳۱/۶	۳۲/۰	۵/۴	۱۲/۵	۱۳۹۰۶۵۴	۱۳۱۹۰۴۴	۱۱۷۲۴۲۶	۱۰۳۶۹۲۸	۱۰۵۸۱۹۱	علوم اجتماعی، بازرگانی و حقوق
۷/۳	۷/۷	۱/۷	۲/۳	۳۲۰۶۸۶	۳۱۵۴۴۲	۳۰۸۲۴۹	۳۳۸۱۱۴	۳۶۳۰۷۲	علوم، ریاضیات و محاسبات
۳۶/۳	۳۵/۶	۹/۲	۱۰/۸	۱۵۹۹۳۳۶	۱۴۶۵۲۱۲	۱۳۲۲۰۲۸	۱۰۷۸۸۲۲	۱۰۲۷۷۰۵	مهندسی، تولید و ساخت
۴/۴	۴/۴	۵/۰	۵/۶	۱۹۱۹۵۳	۱۸۲۷۴۲	۱۷۳۰۳۸	۱۴۶۸۹۶	۱۴۹۳۵۶	کشاورزی و دامپزشکی
۴/۳	۴/۲	۹/۰	۶/۹	۱۸۹۱۱۲	۱۷۳۴۶۶	۱۶۲۲۳۶	۱۵۶۲۰۸	۲۱۷۳۵۵	بهداشت و رفاه (بهبزستی)
۳/۳	۳/۰	۱۶/۲	۲۰/۱	۱۴۵۵۲۲	۱۲۵۲۶۲	۱۰۴۳۲۶	۷۶۴۸۶	۶۵۹۱۲	خدمات
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۷/۰	۸/۶	۴۴۰۴۶۱۴	۴۱۱۶۵۹۳	۳۷۹۰۸۵۹	۳۳۴۹۷۴۱	۳۳۹۱۸۵۲	جمع

ماخذ: وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری

۱- از سال تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷، شامل دانشجویان دانشگاه آزاد و مراکز آموزش عالی مستقل نیز می‌باشد.

۲- از کل دانشجویان در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷، ۳۱۹۷ نفر در رشته‌های نامشخص، غیردقیق و اظهارنشده مشغول به تحصیل می‌باشند.

جدول شماره ۴۴

دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

(نفر)

سهام (درصد)		درصد تغییر		سال تحصیلی					
۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۹۰-۹۱	۱۳۸۹-۹۰	۱۳۸۸-۸۹	۱۳۸۷-۸۸	۱۳۸۶-۸۷	
۳/۶	۳/۴	۱۴/۶	۱۲/۷	۵۹۱۵۸	۵۱۶۳۳	۴۵۳۹۵	۴۵۰۰۲	۴۲۱۲۴	پزشکی
۳۶/۶	۳۷/۲	۴/۵	-۰/۹	۵۹۶۸۶۷	۵۷۱۱۵۶	۵۷۶۰۸۱	۵۵۲۰۵۱	۵۳۹۶۰۸	علوم انسانی
۶/۰	۶/۴	-۰/۵	۰/۱	۹۸۱۹۰	۹۸۷۰۳	۹۸۶۳۸	۱۰۱۶۰۷	۹۸۵۹۵	علوم پایه
۴۵/۲	۴۴/۳	۸/۳	۱۱/۶	۷۳۷۸۷۱	۶۸۱۰۳۷	۶۱۰۱۵۸	۵۶۴۳۴۹	۵۰۲۰۵۱	فنی و مهندسی
۴/۵	۵/۱	-۵/۲	-۳/۳	۷۴۰۸۲	۷۸۱۴۴	۸۰۸۳۷	۸۰۸۸۶	۸۰۱۱۶	کشاورزی و دامپزشکی
۴/۰	۳/۶	۱۶/۸	۱۳/۵	۶۴۸۵۴	۵۵۵۱۷	۴۸۹۱۹	۴۷۹۷۹	۴۰۰۷۵	هنر
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۶/۲	۵/۲	۱۶۳۱۰۲۲	۱۵۳۶۱۹۰	۱۴۶۰۰۲۸	۱۳۹۱۸۷۴	۱۳۰۲۵۶۹	جمع

ماخذ: دانشگاه آزاد اسلامی

وضع مالی دولت

(به استثنای درآمدها و پرداخت‌های اختصاصی)

جدول شماره ۴۵

(میلیارد ریال)

	درصد تغییر		عملکرد سال				
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۹ ▲	۱۳۹۰
درآمدها	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳۷۹۳۳۸/۴	۴۶۶۵۴۶/۱	۲۹۸۲۰۳/۱	۳۸۴۲۸۸/۰	۵۴۴۴۷۰/۴
درآمدهای مالیاتی	۶۶/۰	۷۴/۰	۲۳۹۷۴۱/۴	۳۰۰۰۳۵/۵	۱۹۱۸۱۵/۳	۲۸۴۵۲۷/۹	۳۵۹۴۵۱/۵
سایر درآمدها	۳۴/۰	۲۶/۰	۱۳۹۵۹۷/۰	۱۶۶۵۱۰/۶	۱۰۶۳۸۷/۸	۹۹۷۶۰/۱	۱۸۵۰۱۸/۹
پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری)	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵۸۲۷۲۳/۴	۵۹۳۷۸۳/۹	۴۲۱۲۸۴/۷	۶۵۹۳۴۱/۵	۸۷۷۷۰۱/۹
تراز عملیاتی	-	-	-۲۰۳۳۸۵/۱	-۱۲۷۲۳۷/۸	-۱۲۳۰۸۱/۶	-۲۷۵۰۵۳/۵	-۳۳۳۲۳۱/۵
واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۱۶۴۳۶/۷	۱۵۸۶۱۳/۳	۱۷۴۷۹۱/۸	۴۳۵۷۸۰/۲	۵۶۹۹۰۸/۷
فروش نفت و فرآورده‌های نفتی	۹۹/۷	۹۹/۷	۲۱۵۶۵۰/۳	۱۵۷۸۱۷/۵	۱۷۳۵۱۹/۱	۴۳۴۴۸۵/۵	۵۶۸۲۷۷/۱
فروش نفت خام	۸۷/۷	۹۹/۷	۱۴۶۸۶۵/۶	۱۵۳۱۸۷/۵	۱۳۹۶۹۹/۱	۴۳۴۴۸۵/۵	۴۹۹۹۴۲/۲
اختصاص ۲ درصد درآمد صادرات نفت و گاز به استان‌های نفت‌خیز و محروم	۲/۶	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۴۶۷۰/۹
شفاف‌سازی حامل‌های انرژی (موضوع جزء (ه) بند ۷ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۷)	۰/۰	۰/۰	۳۸۷۸۴/۷	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
واردات بنزین (جمع - خرجی)	۰/۰	۰/۰	۳۰۰۰۰/۰	۰/۰	۳۳۸۲۰/۰	۰/۰	۰/۰
منابع حاصل از صادرات فرآورده‌های نفتی و میعانات گازی	۹/۴	۰/۰	۰/۰	۴۶۳۰/۰	۰/۰	۰/۰	۵۳۶۶۴/۰
فروش اموال منقول و غیرمنقول	۰/۳	۰/۳	۹۸۶/۵	۷۹۵/۸	۱۲۷۲/۷	۱۲۹۴/۷	۱۶۳۱/۵
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی)	-	-	۲۲۳۰۱۸/۷	۱۹۸۱۷۳/۱	۱۴۷۷۵۱/۹	۲۱۲۸۴۵/۰	۲۸۹۰۰۱/۰
خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	-	-	-۶۳۸۲/۰	-۳۹۵۵۹/۸	۲۷۰۴۰/۰	۲۲۲۹۳۵/۲	۲۸۰۹۰۷/۶
تراز عملیاتی و سرمایه‌ای (۱)	-	-	-۲۰۹۷۶۷/۰	-۱۶۶۷۹۷/۶	-۹۶۰۴۱/۷	-۵۲۱۱۸/۳	-۵۲۳۲۳/۸
واگذاری دارایی‌های مالی	-	-	۲۴۶۲۲۷/۴	۲۲۰۱۱۳/۸	۱۵۶۶۱۴/۰	۷۶۰۰۵/۷	۶۰۹۰۶/۴
تملك دارایی‌های مالی	-	-	۳۶۴۶۰/۴	۵۳۳۱۶/۲	۶۰۵۷۲/۴	۲۳۸۸۷/۴	۸۵۸۲/۶
خالص واگذاری دارایی‌های مالی	-	-	۲۰۹۷۶۷/۰	۱۶۶۷۹۷/۶	۹۶۰۴۱/۷	۵۲۱۱۸/۳	۵۲۳۲۳/۸

ماخذ: قوانین بودجه کل کشور و خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی
 ۱- تراز عملیاتی و سرمایه‌ای دولت از مجموع تراز عملیاتی و خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای به‌دست می‌آید.

درآمدهای مالیاتی دولت
(به استثنای درآمدهای اختصاصی)

جدول شماره ۴۶

(میلیارد ریال)

سهام (درصد)		درصد تغییر		عملکرد سال					
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۴۳/۹	۴۰/۹	۳۵/۵	-۳۰/۴	۱۵۷۸۹۲/۶	۱۱۶۵۰۰/۲	۱۶۷۲۹۹/۹	۱۲۷۷۹۴/۲	۹۲۶۱۰/۸	مالیات اشخاص حقوقی
۱۹/۶	۱۶/۱	۵۳/۴	-۶۰/۶	۷۰۳۶۵/۸	۴۵۸۶۲/۱	۱۱۶۵۱۸/۱	۹۴۶۵۶/۸	۶۵۲۳۰/۱	اشخاص حقوقی دولتی (۱)
۰/۰	۰/۰	۰	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۳۶۷۳۱/۶	۳۶۷۰۰/۴	۲۹۲۳۶/۵	مالیات عملکرد نفت
۲۴/۴	۲۴/۸	۲۳/۹	۳۹/۱	۸۷۵۲۶/۸	۷۰۶۳۸/۱	۵۰۷۸۱/۸	۳۳۱۳۷/۴	۲۷۳۸۰/۷	اشخاص حقوقی غیردولتی
۱۳/۸	۱۴/۵	۲۰/۷	۲۱/۲	۴۹۶۱۲/۳	۴۱۱۱۵/۷	۳۳۹۲۸/۰	۳۱۵۸۷/۷	۲۵۹۶۰/۶	مالیات بر درآمد
۸/۷	۹/۰	۲۱/۶	۲۲/۴	۳۱۱۱۲/۸	۲۵۵۸۲/۴	۲۰۹۰۸/۴	۱۹۵۷۰/۰	۱۵۱۸۹/۷	حقوق
۴/۵	۴/۸	۱۷/۹	۱۸/۶	۱۶۲۴۴/۵	۱۳۷۸۰/۰	۱۱۶۲۲/۷	۱۰۸۸۱/۱	۹۷۲۶/۵	مشاغل
۰/۶	۰/۶	۲۸/۳	۲۶/۸	۲۱۶۴/۸	۱۶۸۷/۰	۱۳۳۰/۱	۱۰۶۵/۲	۹۷۴/۷	مستغلات
*	*	۳۶/۱	-۰/۸	۹۰/۳	۶۶/۳	۶۶/۸	۷۱/۴	۶۹/۷	مالیات متفرقه درآمد
۳/۶	۳/۹	۱۶/۰	۴۲/۷	۱۲۹۱۲/۷	۱۱۱۳۲/۶	۷۸۰۱/۹	۷۷۷۰/۶	۷۷۶۲/۳	مالیات بر ثروت
۰/۴	۰/۴	۲۷/۷	۲۳/۴	۱۶۰۸/۲	۱۲۵۹/۳	۱۰۲۰/۴	۸۸۳/۶	۷۱۹/۰	مالیات بر ارث
۰/۷	۰/۶	۳۵/۲	۳۸/۹	۲۳۷۸/۰	۱۷۵۸/۹	۱۲۶۶/۴	۱۴۰۵/۸	۱۲۴۸/۴	نقل و انتقالات سرقفلی
۱/۴	۱/۸	-۰/۷	۴۲/۸	۵۱۸۴/۰	۵۲۲۱/۲	۳۶۵۷/۵	۳۴۷۸/۴	۳۵۳۹/۹	حق تمیر و اوراق بهادار
۱/۰	۱/۰	۲۹/۴	۵۵/۷	۳۷۴۲/۵	۲۸۹۳/۲	۱۸۵۷/۶	۲۰۰۲/۸	۲۲۵۵/۰	سایر
۶۱/۳	۵۹/۳	۳۰/۶	-۱۹/۳	۲۲۰۴۱۷/۶	۱۶۸۷۴۸/۴	۲۰۹۰۲۹/۷	۱۶۷۱۵۲/۵	۱۲۶۳۳۳/۶	جمع مالیات‌های مستقیم
۲۲/۰	۲۷/۴	۱/۳	۲۴/۵	۷۸۹۲۹/۸	۷۷۸۸۶/۳	۶۲۵۵۴/۴	۵۶۶۸۹/۱	۴۸۸۱۸/۹	مالیات بر واردات
۲۱/۷	۲۷/۲	۰/۶	۲۵/۴	۷۷۸۸۵/۵	۷۷۴۳۳/۶	۶۱۷۲۸/۰	۵۶۴۷۳/۵	۴۸۱۳۸/۰	حقوق ورودی
۰/۳	۰/۲	۱۳۰/۷	-۴۵/۲	۱۰۴۴/۲	۴۵۲/۷	۸۲۶/۴	۲۱۵/۶	۶۸۰/۹	سایر (۲)
۱۶/۷	۱۳/۳	۵۸/۶	۳۳/۲	۶۰۱۰۴/۱	۳۷۸۹۳/۲	۲۸۴۵۱/۳	۱۵۸۹۹/۸	۱۶۶۶۲/۷	مالیات بر کالاها و خدمات
۵/۳	۲/۷	۱۴۶/۶	۴۳/۱	۱۹۱۴۹/۵	۷۷۶۴/۱	۵۴۲۴/۹	۲۵۷۷/۱	۳۵۷۷/۱	فرآورده‌های نفتی
۹/۱	۷/۳	۵۶/۵	۲۹/۴	۳۲۷۰۱/۹	۲۰۸۹۷/۴	۱۶۱۵۴/۴	۲۴۴۸/۸	۰/۰	مالیات بر ارزش افزوده
۰/۳	۰/۳	۳۴/۹	-۲/۹	۱۰۱۱/۲	۷۴۹/۶	۷۷۱/۷	۳۹۸/۹	۳۴۲/۸	فروش سیگار
۰/۵	۰/۶	۱۲/۳	۹/۷	۱۶۳۶/۵	۱۶۳۴/۷	۱۴۸۹/۸	۱۲۰۱/۹	۱۰۳۲/۰	نقل و انتقالات اتومبیل
۱/۰	۱/۲	۶/۹	۴۰/۶	۳۶۵۵/۰	۳۴۱۸/۷	۲۴۳۱/۶	۲۰۱۷/۱	۱۸۳۵/۳	مالیات شماره‌گذاری خودرو
۰/۴	۰/۵	۱۳/۹	۸۶/۶	۱۵۸۲/۴	۱۳۸۹/۴	۷۴۴/۵	۷۲۵/۲	۶۴۸/۰	عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور
*	*	۲۹/۵	۱۵۴/۰	۱۹/۰	۱۴/۷	۵/۸	۱۵۱/۷	۲۵۶/۴	فروش نوشابه‌های غیرالکلی
*	۰/۷	-۹۲/۷	۴۱/۷	۱۴۸/۵	۲۰۲۴/۷	۱۴۲۸/۷	۶۳۶۸/۹	۸۹۷۱/۱	سایر (۳)▲
۳۸/۷	۴۰/۷	۲۰/۱	۲۷/۲	۱۳۹۰۳۳/۸	۱۱۵۷۷۹/۵	۹۱۰۰۵/۸	۷۲۵۸۸/۹	۶۵۴۸۱/۷	جمع مالیات‌های غیرمستقیم
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۶/۳	-۵/۲	۳۵۹۴۵۱/۵	۲۸۴۵۲۷/۹	۳۰۰۰۳۵/۵	۲۳۹۷۴۱/۴	۱۹۱۸۱۵/۳	جمع کل

مأخذ: قوانین بودجه سنواری و خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱- در سال‌های ۸۸-۱۳۸۶، شامل مالیات عملکرد نفت می‌باشد.

۲- شامل حقوق ورودی دستگاه‌های اجرایی (جمعیتی - خرجی) نیز می‌باشد.

۳- شامل دو درصد مالیات سایر کالاها، مالیات حق اشتراک تلفن‌های خودکار و مالیات واگذاری تلفن همراه می‌باشد.

سایر درآمدهای دولت (به استثنای درآمدهای اختصاصی)

(میلیارد ریال)

سهام (درصد)	درصد تغییر		عملکرد سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶		
	۶۹/۶	۴/۳	-۴۸/۵	۷۲۳۹۲/۵	۶۹۳۹۱/۹	۱۳۴۷۲۲/۲	۱۱۵۸۴۶/۱	۸۶۱۳۷/۴	درآمدهای حاصل از مالکیت دولت
	۵۲/۰	-۹/۶	-۵۸/۱	۴۶۸۸۰/۶	۵۱۸۶۶/۹	۱۲۳۸۵۰/۵	۱۰۹۷۵۵/۶	۸۳۴۴۸/۸	سود سهام شرکتهای دولتی (۱)
	۰/۰	۰	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۵۸۷۷۶/۳	۵۸۷۲۰/۶	۲۶۳۱۲/۹	سود (علی الحساب) سهم دولت از ارزش نفت خام تولیدی
	۱۹/۳	-۱۰۰/۰	-۲۰/۲	۰/۰	۱۹۳۰۰/۰	۲۴۱۹۴/۰	۰/۰	۰/۰	مازاد سود سهام شرکت نفت در سال قبل
	*	-۱۰۰/۰	-۷۳/۴	۰/۰	-۰/۳	۱/۰	۰/۷	۰/۸	بهره وامهای دولت در خارج از کشور
	*	□	۳/۸	۳۲۹/۰	۴۵/۴	۴۳/۷	۵۱/۵	۳۰/۲	درآمدهای حاصل از اجاره
	۱۷/۵	۴۴/۱	۶۱/۴	۲۵۱۸۲/۹	۱۷۴۷۹/۳	۱۰۸۲۷/۰	۶۰۳۸/۲	۲۶۵۷/۶	سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت (۲)
	۱۸/۰	۲۰/۶	۳۸/۱	۲۱۶۲۷/۵	۱۷۹۳۱/۸	۱۲۹۸۸/۶	۱۱۳۴۷/۰	۱۰۳۲۵/۱	درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا
	۱۷/۷	۲۱/۱	۳۸/۱	۲۱۴۳۴/۲	۱۷۶۹۶/۵	۱۲۸۰۹/۷	۱۰۸۴۹/۹	۹۹۱۷/۵	درآمد حاصل از خدمات
	۹/۰	۹/۳	۴۶/۸	۹۸۰۲/۵	۸۹۶۸/۹	۶۱۰۹/۹	۴۷۸۴/۵	۴۳۲۷/۸	خدمات قضایی و ثبتی
	۰/۸	۳۷/۴	۱۳۲/۷	۱۱۳۸/۵	۸۲۸/۷	۳۵۶/۱	۳۵۰/۴	۳۱۱/۳	خدمات انتظامی
	۰/۵	۳۴/۲	۷/۸	۷۳۲/۲	۵۴۵/۵	۵۰۶/۰	۴۷۷/۶	۴۶۶/۴	خدمات آموزشی و فرهنگی
	۱/۳	۳۵/۱	۱۹/۷	۱۶۸۶/۱	۱۲۴۸/۰	۱۰۴۲/۴	۹۶۰/۰	۱۲۳۳/۸	خدمات کشاورزی، صنعتی و معدنی
	۶/۱	۳۲/۳	۲۷/۳	۸۰۷۴/۸	۶۱۰۵/۴	۴۷۹۵/۲	۴۲۷۷/۵	۳۵۷۸/۱	سایر
	۰/۲	-۱۷/۸	۳۱/۵	۱۹۳/۳	۲۳۵/۳	۱۷۸/۹	۴۹۷/۱	۴۰۷/۶	درآمدهای حاصل از فروش کالاها
	۵/۰	۶۲/۹	۵/۶	۸۰۸۲/۲	۴۹۶۱/۰	۴۶۹۷/۷	۴۰۸۴/۷	۳۹۴۴/۹	درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات
	۳/۸	۱۲/۸	۴/۳	۴۲۴۸/۰	۳۷۶۵/۹	۳۶۱۰/۸	۲۹۴۷/۴	۲۹۸۸/۳	جرایم رانندگی
	۰/۳	-۱۶/۴	-۳/۱	۲۷۳/۳	۳۲۶/۹	۳۳۷/۵	۳۷۶/۵	۳۸۳/۴	درآمدهای حاصل از مبارزه با مواد مخدر
	*	۱۳/۵	۳۵/۷	۳۷/۰	۳۲/۶	۲۴/۰	۲۴/۰	۱۹/۹	جرایم و مجازاتهای موضوع قانون کار، ورود و اقامت غیرمجاز
	۰/۸	۳۲۱/۸	۱۵/۲	۳۵۲۴/۰	۸۳۵/۶	۷۲۵/۴	۷۳۶/۹	۵۵۳/۳	سایر
	۷/۵	□	-۴۷/۰	۸۲۹۱۶/۷	۷۴۷۵/۵	۱۴۱۰۲/۱	۸۳۱۹/۲	۵۹۸۰/۳	درآمدهای متفرقه
	۰/۱	۱۸۳/۲	-۲۹/۱	۱۸۷/۵	۶۶/۲	۹۳/۴	۲۵/۶	۶۳/۰	درآمد حاصل از حق اشتراک اراضی
	۰/۱	۲۸/۱	-۵/۸	۱۰۱/۵	۷۹/۲	۸۴/۱	۶۸/۷	۵۲/۷	درآمد حاصل از اجرای قانون ایمنی راهها و راه آهن
	۰/۰	۰	۰	۱۹۹۳۴/۷	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	ماهیتفاوت نرخ فروش ارز حاصل از فروش نفت خام و مبيعات گازی
	۷/۳	□	-۴۷/۴	۶۲۶۹۳/۰	۷۳۳۰/۰	۱۳۹۲۴/۶	۸۲۲۴/۹	۵۸۶۴/۶	سایر (۲)
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۴۰/۱	۱۸۵۰۱۸/۹	۹۹۷۶۰/۱	۱۶۶۵۱۰/۶	۱۳۹۵۹۷/۰	۱۰۶۳۸۷/۸	جمع کل

ماخذ: قوانین بودجه سنوایی و خزانه داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱- در سالهای ۸۸-۱۳۸۵، شامل «سود علی الحساب سهم دولت از ارزش نفت خام تولیدی» و در سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹، شامل «مازاد سود سهام شرکت نفت در سال قبل» نیز می باشد.
 ۲- طبق قانون بودجه سال ۱۳۸۸، ردیف «درآمد حاصل از افزایش قیمت سیگار» از بخش «درآمدهای متفرقه» به «درآمدهای حاصل از مالکیت دولت» منتقل شده است.

واگذاری و تملک دارایی‌های مالی

(میلیارد ریال)

سهام(درصد)	درصد تغییر		عملکرد سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴		
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱۹/۹	-۶۵/۵	۶۰۹۰۶/۴	۷۶۰۰۵/۷	۲۲۰۱۱۳/۸	۲۴۶۲۲۷/۴	۱۵۶۶۱۴/۰	واگذاری دارایی‌های مالی
۰/۸	۰/۴	۶۹/۷	-۶۷/۸	۵۱۰/۸	۳۰۱/۱	۹۳۳/۸	۸۵۳/۵	۱۲۳۲/۷	استفاده از منابع خارجی
۰/۸	۰/۴	۷۰/۳	-۶۷/۸	۵۰۸/۴	۲۹۸/۵	۹۲۷/۶	۸۴۹/۶	۱۲۲۸/۸	استفاده از تسهیلات خارجی
۰/۰	۰/۲	-۱۰۰/۰	-۸۰/۷	۰/۰	۱۷۸/۶	۹۲۷/۶	۷۸۷/۰	۱۰۵۹/۱	وصولی از محل تسهیلات بانک جهانی
۰/۸	۰/۲	۳۲۴/۰	۰	۵۰۸/۴	۱۱۹/۹	۰/۰	۶۲/۶	۱۶۹/۷	وصولی از محل سایر بانک‌ها و منابع خارجی
*	*	-۵/۴	-۵۹/۳	۲/۴	۲/۵	۶/۲	۴/۰	۳/۹	دریافت اصل وام‌های خارجی دولت
۹۹/۲	۹۹/۶	-۲۰/۲	-۶۵/۵	۶۰۳۹۵/۷	۷۵۷۰۴/۶	۲۱۹۱۸۰/۰	۲۴۵۳۷۳/۸	۱۵۵۳۸۱/۴	استفاده از منابع داخلی
۰/۰	۰/۰	۰	۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۴۸۹۲/۳	فروش اوراق مشارکت
۷۹/۵	۶۱/۰	۴/۴	-۲۶/۴	۴۸۳۹۷/۹	۴۶۳۵۱/۱	۶۲۹۳۶/۲	۱۰۹۵۹/۳	۳۲۹۵۶/۹	وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی(۱)
۷۹/۵	۴۹/۷	۲۸/۰	۱۰۵/۱	۴۸۳۹۵/۷	۳۷۸۰۱/۰	۱۸۴۲۶/۴	۱۰۹۵۹/۳	۵۳۲۹/۹	منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی
۰/۰	۰/۰	۰	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۹۵۰۰/۰	۰/۰	۲۷۶۲۷/۰	منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی(بابت رد دیون)
*	۱۱/۲	-۱۰۰/۰	-۶۵/۸	۲/۲	۸۵۵۰/۱	۲۵۰۰۹/۷	۰/۰	۰/۰	سایر
۰/۵	۱/۱	-۶۱/۲	۱۶/۳	۳۳۲/۷	۸۵۸/۶	۷۳۸/۴	۱۰۴۴/۳	۲۶۰۰/۷	منابع حاصل از دریافت وام‌های داخلی دولت
۱۹/۲	۹/۰	۷۰/۸	-۶۹/۵	۱۱۶۶۵/۱	۶۸۲۸/۳	۲۲۳۸۸/۴	۲۱۱۷۹/۴	۷۹۳۶/۳	منابع حاصل از برگشتی سال‌های قبل
۰/۰	۲۸/۵	-۱۰۰/۰	-۸۳/۷	۰/۰	۲۱۶۶۶/۶	۱۳۳۱۱۷/۰	۲۱۲۱۹۰/۹	۱۰۶۹۹۴/۳	استفاده از موجودی حساب ذخیره ارزی
۰/۰	۰/۰	۰	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۱۲۹۵۵/۷	۱۳۰۵۹۸/۱	۷۷۶۸۱/۰	اجرای طرح‌های عمرانی
۰/۰	۵/۰	-۱۰۰/۰	-۱/۲	۰/۰	۳۸۰۰/۰	۳۸۴۷/۴	۹۷۶۸/۵	۱۲۳۷۳/۰	موضوع تعهدات ارزی
۰/۰	۲۳/۵	-۱۰۰/۰	۹/۵	۰/۰	۱۷۸۶۶/۶	۱۶۳۱۳/۹	۷۱۸۲۴/۳	۱۶۹۴۰/۳	سایر
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۶۴/۱	-۵۵/۲	۸۵۸۲/۶	۲۳۸۸۷/۴	۵۳۳۱۶/۲	۳۶۴۶۰/۴	۶۰۵۷۲/۴	تملک دارایی‌های مالی
۹/۸	۰/۰	۰	۰	۸۴۴/۸	۰/۰	۰/۰	۱۴۴۲۴/۹	۱۰۵۹۸/۰	موجودی حساب درآمد عمومی(حساب شماره ۸۰۰۱)
۰/۰	۱۵/۹	-۱۰۰/۰	-۱/۲	۰/۰	۳۸۰۰/۰	۳۸۴۷/۴	۹۷۶۸/۵	۱۲۳۷۳/۰	بازپرداخت تعهدات ارزی(از محل حساب ذخیره ارزی)
۰/۰	۰/۰	۰	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۹۵۰۰/۰	۰/۰	۲۷۶۲۷/۰	بازپرداخت بدهی دولت به صندوق‌های بیمه و بازنشستگی
۰/۰	۰/۰	۰	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۹۵۰۰/۰	۰/۰	۲۷۶۲۷/۰	(واگذاری سهام)
۹۰/۲	۸۴/۱	-۶۱/۵	-۳۳/۰	۷۷۳۷/۸	۲۰۰۸۷/۴	۲۹۹۶۸/۸	۱۲۲۶۷/۰	۹۹۷۴/۴	سایر
-	-	۰/۴	-۶۸/۸	۵۲۳۲۳/۸	۵۲۱۱۸/۳	۱۶۶۷۹۷/۶	۲۰۹۷۶۷/۰	۹۶۰۴۱/۷	خالص واگذاری دارایی‌های مالی

ماخذ: قوانین بودجه کل کشور و خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی
 ۱- در سال‌های ۹۰-۱۳۸۸، شامل منابع حاصل از واگذاری معادن و طرح‌های عمرانی می‌باشد.

وزن صادرات گمرکی

(هزار تن)

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۹ ▲	۱۳۸۹	۱۳۸۷	۱۳۸۶		
۴/۷	۶/۱	-۱۶/۴	۳۷/۴	۳۷/۰	۲۶۹۳	۲۷۲۱	۳۴۱۱	کالاهای سنتی و کشاورزی	
۱/۹	۲/۱	-۳/۷	۱۶/۰	۱۲۲۷	۱۲۸۵	۱۰۲۹	۱۲۶۷	میوه‌های تازه و خشک	
۰/۲	۰/۳	-۸/۰	۲۶/۵	۱۳۹	۱۵۱	۱۰۶	۲۰۳	پسته	
۰/۲	۰/۳	-۱۱/۴	۲۷/۲	۱۳۶	۱۵۳	۱۲۱	۱۷۸	انگور تازه و کشمش	
۰/۲	۰/۲	۱۲/۸	۲۷/۱	۱۳۴	۱۱۹	۹۴	۱۲۵	خرما	
۰/۳	۰/۴	-۱۵/۶	-۲۴/۸	۲۲۶	۲۶۸	۳۵۶	۲۴۲	سیب درختی	
*	*	-۱۷/۶	۵/۶	۷	۸	۸	۱۱	فرش دست‌بافت	
*	*	□	-۹۳/۳	۱۵	۲	۲۹	۵۸	حیوانات زنده	
۱/۷	۱/۹	۱/۳	۲/۴	۱۱۵۴	۱۱۳۹	۱۱۱۲	۷۸۳	سبزیجات و نباتات	
۰/۰	۰/۰	۱۳/۳	۶۴/۰	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	زعفران	
*	*	۰/۲	۳/۳	۲۵	۲۵	۲۴	۲۹	انواع پوست و چرم	
*	*	۲۱/۱	۶/۰	۳	۲	۲	۲	روده	
۱/۰	۲/۱	-۴۷/۲	۲۰۲/۹	۶۵۳	۱۲۳۸	۴۰۹	۴۷۵	سایر	
۲۷/۶	۳۱/۳	-۲/۵	۶۶/۷	۱۸۳۵۵	۱۸۸۱۹	۱۱۲۹۲	۶۴۰۸	کالاهای کانی فلزی	
۶۷/۷	۶۲/۶	۱۹/۴	۱۲/۴	۴۴۹۷۸	۳۷۶۷۸	۳۳۵۱۵	۲۴۱۰۹	کالاهای صنعتی	
۱۶/۰	۱۲/۴	۴۲/۸	-۵/۹	۱۰۶۵۶	۷۴۶۳	۷۹۳۴	۶۳۶۵	فراآورده‌های حاصل از نفت و گاز	
۱۰/۶	۷/۷	۵۳/۲	-۵/۲	۷۰۶۴	۴۶۱۰	۴۸۶۱	۴۳۲۶	گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی	
۰/۱	۰/۱	۳۰/۵	-۵۳/۶	۹۹	۷۶	۱۶۳	۹۹	نفتالین و سایر مخلوط‌های هیدروکربورهای بودار	
۲/۱	۱/۵	۵۲/۸	-۲۸/۸	۱۲۸۳	۹۰۵	۱۴۷۸	۸۷۷	روغن‌های سبک و فرآورده‌ها	
۲/۴	۲/۰	۲۹/۷	-۱۳/۴	۱۵۹۸	۱۲۳۲	۱۴۲۲	۸۶۴	چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها	
۹/۵	۱۰/۶	-۰/۷	۵/۲	۶۳۳۱	۶۳۷۵	۶۰۵۹	۵۷۲۸	محصولات شیمیایی آلی	
۱/۹	۱/۱	۹۵/۷	-۴۵/۹	۱۲۴۰	۶۳۴	۱۱۷۲	۱۱۰۰	هیدروکربورهای حلقوی (بنزن، واکسیلن‌ها، تولوئن و ...)	
۶/۴	۷/۴	-۳/۵	۲۰/۵	۴۲۸۴	۴۴۴۰	۳۶۸۳	۳۱۰۶	متانول (الکل متلیک) و اتیلن گلیکول	
۰/۶	۰/۶	۶/۴	-۱۷/۴	۳۷۶	۳۵۴	۴۲۸	۲۶۹	آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها	
۳/۳	۳/۸	-۲/۱	۱۰/۶	۲۲۰۹	۲۲۵۸	۲۰۴۱	۱۰۷۲	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	
۲۳/۴	۲۱/۵	۲۰/۴	۲۵/۸	۱۵۵۶۶	۱۲۹۳۱	۱۰۲۷۷	۵۰۸۸	خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی	
*	*	۱۲/۵	-۱۲/۵	۳۳	۲۹	۳۴	۳۱	ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه	
۰/۱	۰/۲	-۲۸/۶	۱۸/۹	۸۰	۱۱۲	۹۴	۸۷	وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن	
۴/۰	۴/۷	-۶/۷	۲۹/۸	۲۶۵۸	۲۸۴۹	۲۱۹۵	۲۱۲۴	محصولات شیمیایی غیرآلی	
۰/۳	۰/۴	۴/۵	۶۷/۹	۲۲۷	۲۱۷	۱۳۰	۲۱۴	اکسید و هیدروکسیدهای فلزی	
۱/۵	۱/۹	-۱۰/۵	۶۶/۱	۱۰۱۲	۱۱۳۰	۶۸۱	۸۸۵	آمونیاک	
۱/۷	۲/۰	-۷/۵	۱۰/۳	۱۱۲۶	۱۲۱۸	۱۱۰۴	۶۹۱	انواع گوگرد	
۰/۱	۰/۱	۰/۰	۱۴/۷	۴۵	۴۵	۳۹	۳۹	فرش ماشینی و سایر کف‌پوش‌ها	
۰/۰	۰/۰	۴۰/۵	۲۶/۴	زیورآلات و جواهرآلات	
۰/۳	۰/۴	۲/۶	-۸/۱	۲۲۷	۲۲۱	۲۴۰	۱۳۱	صابون، پودر و سایر مواد شوینده	
*	*	۲/۰	-۹/۲	۱۸	۱۷	۱۹	۱۹	کفش	
۷/۸	۶/۳	۳۶/۶	۲۸/۸	۵۱۸۲	۳۷۹۲	۲۷۳۳	۲۲۹۳	سایر	
*	*	۱۸۳/۸	-۶۷/۲	۱	۰/۴	۱	۱۴	۲۶	کالاهای طبقه‌بندی نشده
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰/۴	۲۶/۷	۶۶۴۲۹	۶۰۱۹۸	۴۷۵۰۲	۳۳۲۵۲	جمع کل	

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

سهام (درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹ ▲	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۱۵/۳	۱۹/۰	۲/۵	۲۲/۳	۵۱۸۱	۵۰۵۶	۴۱۳۳	۳۳۰۴	۳۴۸۲	کالاهای سنتی و کشاورزی
۶/۵	۸/۳	۰/۴	۲۲/۳	۲۲۰۴	۲۱۹۴	۱۷۷۹	۱۳۰۷	۱۸۲۶	میوه‌های تازه و خشک
۳/۲	۴/۳	-۴/۲	۲۱/۹	۱۰۸۹	۱۱۳۶	۹۳۲	۷۲۷	۱۲۶۴	پسته
۰/۹	۱/۳	-۶/۸	۲۸/۱	۳۱۸	۳۴۱	۲۶۶	۱۳۹	۱۷۰	انگور تازه و کشمش
۰/۶	۰/۶	۲۷/۵	۶۰/۸	۱۸۹	۱۴۸	۹۲	۹۰	۱۰۱	خرما
۰/۶	۰/۹	-۱۹/۷	-۱۴/۱	۱۹۱	۲۳۸	۲۷۷	۱۷۶	۱۰۴	سیب درختی
۱/۷	۲/۱	۰/۳	۱۲/۶	۵۵۹	۵۵۷	۴۹۵	۴۲۲	۳۹۸	فرش دست‌بافت
۰/۲	*	□	-۸۷/۰	۵۸	۹	۷۱	۱۳۶	۱۱۴	حیوانات زنده
۱/۹	۲/۶	-۶/۴	۱/۸	۶۵۳	۶۹۷	۶۸۵	۴۷۴	۱۹۲	سبزیجات و نباتات
۱/۱	۱/۲	۱۱/۰	۸۳/۸	۳۶۸	۳۳۲	۱۸۰	۹۲	۵۱	زعفران
۰/۶	۰/۶	۲۵/۱	-۲/۰	۱۹۰	۱۵۲	۱۵۵	۱۵۹	۱۰۹	انواع پوست و چرم
۰/۳	۰/۲	۸۷/۴	-۱۹/۱	۹۷	۵۲	۶۴	۱۲۰	۷۲	روده
۳/۱	۴/۰	-۱/۰	۵۰/۸	۱۰۵۲	۱۰۶۳	۷۰۵	۵۹۶	۷۱۹	سایر
۳/۱	۴/۹	-۲۰/۳	۸۵/۰	۱۰۳۵	۱۲۹۸	۷۰۲	۳۱۹	۲۲۷	کلوخه‌های کانی فلزی
۸۱/۶	۷۶/۱	۳۶/۶	۱۸/۷	۲۷۵۹۰	۲۰۱۹۴	۱۷۰۱۷	۱۴۶۶۲	۱۱۵۴۸	کالاهای صنعتی
۲۵/۱	۱۸/۴	۷۳/۵	۲۴/۶	۸۴۸۵	۴۸۹۲	۳۹۲۵	۳۸۱۹	۲۹۵۶	فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز
۱۸/۱	۱۱/۹	۹۳/۷	۲۲/۵	۶۱۳۵	۳۱۶۷	۲۵۸۶	۲۸۷۳	۱۸۸۳	گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی
۰/۱	۰/۱	۲۳/۳	۶۰/۰	۴۷	۳۸	۲۴	۱۷	۵۹۰	نفتالین و سایر مخلوط‌های هیدروکربورهای بودار
۳/۷	۲/۵	۸۶/۶	-۱۸/۶	۱۲۴۷	۶۶۸	۸۲۱	۶۱۴	۲۰۹	روغن‌های سبک و فرآورده‌ها
۴/۵	۳/۸	۴۹/۹	-۲/۵	۱۵۲۲	۱۰۱۵	۱۰۴۱	۶۷۹	۹۲۵	چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها
۱۱/۱	۱۰/۶	۳۳/۸	۱۵/۷	۳۷۷۰	۲۸۱۸	۲۴۳۶	۳۱۳۰	۱۸۲۰	محصولات شیمیایی آلی
۳/۹	۲/۳	۱۱۶/۳	-۳۰/۲	۱۳۳۵	۶۱۷	۸۸۵	۹۷۲	۵۷۹	هیدروکربورهای حلقوی (بنزن، واکسیلن‌ها، تولوئن و ...)
۵/۱	۴/۸	۳۷/۰	۵۳/۰	۱۷۳۶	۱۲۶۷	۸۲۸	۱۰۴۱	۶۳۷	متانول (الکل متلیک) و اتیلن گلیکول
۳/۸	۴/۳	۱۰/۷	۲۵/۳	۱۲۶۹	۱۱۴۶	۹۱۵	۷۷۸	۶۶۷	آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها
۱۰/۰	۱۰/۸	۱۸/۲	۲۴/۳	۳۳۸۰	۲۸۶۰	۲۳۰۱	۱۴۱۱	۸۵۹	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد
۴/۲	۴/۸	۱۱/۸	-۰/۸	۱۴۲۶	۱۲۷۶	۱۲۸۶	۵۲۶	۴۰۱	خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی
۰/۵	۰/۶	۵/۳	-۳۹/۶	۱۶۵	۱۵۷	۲۶۰	۱۷۷	۱۷۳	ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه
۱/۱	۲/۲	-۳۷/۱	۲۴/۶	۳۷۰	۵۸۹	۴۷۳	۴۵۶	۵۷۴	وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن
۲/۴	۲/۴	۲۳/۵	۸۶/۶	۸۰۴	۶۵۰	۳۴۹	۷۵۱	۱۵۵	محصولات شیمیایی غیرآلی
۰/۳	۰/۳	۴۰/۷	۲۲/۵	۱۰۸	۷۶	۶۲	۸۸	۱۵۸	اکسید و هیدروکسیدهای فلزی
۱/۳	۱/۵	۱۳/۷	۱۲۲/۶	۴۵۵	۴۰۰	۱۸۰	۴۰۲	۱۶۷	آمونیاک
۰/۵	۰/۵	۳۴/۸	۹۸/۲	۱۶۲	۱۲۰	۶۱	۲۱۷	۱۵۸	انواع گوگرد
۱/۰	۱/۲	۸/۲	۱۲/۸	۳۳۸	۳۱۲	۲۷۷	۲۳۲	۱۶۴	فرش ماشینی و سایر کف‌پوش‌ها
۲/۱	۱/۰	۱۶۹/۳	۸۰/۱	۷۰۸	۲۶۳	۱۴۶	۶۸	۴۴	زیورآلات و جواهرآلات
۰/۵	۰/۶	۵/۳	-۵/۸	۱۶۷	۱۵۹	۱۶۹	۸۴	۱۰۳	صابون، پودر و سایر مواد شوینده
۰/۴	۰/۵	۲۱/۸	-۱/۷	۱۵۰	۱۲۳	۱۲۵	۹۲	۸۷	کفش
۱۴/۹	۱۴/۸	۲۸/۰	۱۸/۶	۵۰۳۶	۳۹۳۴	۳۳۱۶	۲۴۶۰	۲۲۶۱	سایر
*	*	□	-۹۴/۳	۱۳	۲	۳۹	۴۸	۵۵	کالاهای طبقه‌بندی نشده
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۷/۴	۲۱/۳	۳۳۸۱۹	۲۶۵۵۱	۲۱۸۹۱	۱۸۳۳۴	۱۵۳۱۲	جمع کل

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

وزن واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا

(هزار تن)

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال					
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	▲۱۳۸۹		
۲۸/۷	۲۷/۰	-۱۰/۳	۱۵۸۸۷	۱۵۹۲۱	۸۱۲۰	۱۲۲۶۰	مواد غذایی و حیوانات زنده	
۰/۲	۰/۲	۷/۳	۸۴	۷۲	۵۶	۷۹	لبنیات و تخم‌مرغ	
۱۶/۳	۱۳/۹	-۰/۳	۱۱۵۲۶	۱۲۰۵۳	۴۱۴۹	۶۲۹۳	غلات و فرآورده‌های آن	
۳/۳	۴/۰	-۳۰/۰	۹۱۴	۱۱۱۸	۱۲۵۳	۱۸۰۸	شکر و فرآورده‌های آن و عسل	
۰/۳	۰/۳	-۶/۶	۹۲	۸۴	۸۷	۱۱۷	قهوه، چای، کاکائو، ادویه‌جات و سایر محصولات مشابه	
۲/۸	۲/۸	-۱۳/۹	۱۳۱۸	۱۰۵۴	۱۱۳۷	۱۲۵۲	میوه‌ها و سبزی‌ها	
۵/۷	۶/۰	-۱۹/۳	۱۹۵۳	۱۵۴۰	۱۴۳۹	۲۷۱۲	سایر	
۰/۳	۰/۲	۳۶/۵	۸۵	۱۱۹	۱۱۴	۹۳	نوشابه‌ها و دخانیات	
۵/۷	۶/۵	-۲۶/۷	۳۱۵۵	۳۰۶۸	۴۲۱۱	۲۹۶۴	مواد خام غیرخوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی	
۰/۳	۰/۲	-۳/۶	۱۲۴	۹۹	۱۰۸	۱۰۴	کائوچوی خام	
۰/۶	۰/۶	-۴/۱	۲۶۸	۲۴۵	۳۴۰	۲۵۱	الیاف نساجی ذکر نشده	
۰/۹	۰/۸	-۳/۷	۲۱۹	۲۰۲	۲۲۳	۳۶۹	انواع کودهای خام و مواد معدنی	
۳/۸	۴/۹	-۳۴/۲	۲۵۴۳	۲۵۲۲	۳۴۴۰	۲۲۴۰	سایر	
۴/۵	۱۲/۹	-۷۰/۶	۱۰۲۳۶	۵۶۶۷	۷۰۴۷	۵۸۴۲	مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و مواد مربوط به آن	
۳/۲	۳/۲	-۱۳/۶	۱۱۵۷	۱۰۲۵	۱۲۲۶	۱۴۳۸	روغن‌های گیاهی و حیوانی	
۳/۲	۳/۲	-۱۳/۶	۱۱۵۳	۱۰۱۹	۱۲۲۲	۱۴۳۵	روغن‌های گیاهی	
*	*	۲۹/۳	۴	۶	۴	۳	سایر	

۷/۳	۷/۸	-۲۱/۵	۶/۹	۲۷۸۶	۳۵۵۱	۳۳۲۲	۳۰۲۴	۳۸۲۹	مواد شیمیایی
۱/۸	۲/۲	-۲۹/۷	۲/۲	۷۰۴	۱۰۰۱	۹۸۰	۹۰۳	۱۲۰۶	مواد و ترکیبات شیمیایی
۰/۳	۰/۳	-۱۲/۰	۸/۱	۱۰۴	۱۱۸	۱۱۰	۸۹	۱۰۰	موادی که در رنگرزی و دباغی به کار می‌رود
۰/۱	۰/۱	-۲۹/۷	۲/۰	۲۲	۳۱	۳۱	۳۰	۲۴	محصولات پزشکی و دارویی
۳/۱	۲/۶	۰/۳	۸/۹	۱۱۸۶	۱۱۸۲	۱۰۸۶	۸۹۰	۹۹۶	مواد پلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ‌های مصنوعی
۰/۷	۰/۶	۱/۵	۰/۵	۲۵۷	۲۵۴	۲۵۲	۲۱۰	۲۰۸	مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده
۱/۳	۲/۱	-۴۶/۹	۱۱/۵	۵۱۲	۹۶۴	۸۶۴	۹۰۱	۱۲۹۵	سایر
کالاهایی که طبقه‌بندی آنها برحسب ماده به کار رفته در آنها									
۳۴/۶	۳۵/۷	-۱۸/۰	۳/۰	۱۳۲۸۶	۱۶۲۱۰	۱۵۷۳۹	۱۲۹۹۴	۱۴۹۵۰	صورت گرفته است
۲/۷	۲/۵	-۸/۲	-۵/۹	۱۰۴۳	۱۱۳۶	۱۲۰۷	۹۶۱	۱۰۴۹	کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آنها
۰/۸	۰/۷	۰/۵	-۴/۴	۳۰۲	۳۰۰	۳۱۴	۲۶۵	۲۶۴	انواع نخ‌های نساجی و محصولات وابسته به آن
۲/۰	۱/۷	۱/۰	۱۵/۳	۷۸۴	۷۷۷	۶۷۴	۶۹۷	۶۷۳	کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیرفلزی
۲۴/۶	۲۷/۱	-۲۳/۲	۱/۳	۹۴۴۱	۱۲۲۹۱	۱۲۱۳۸	۱۰۰۲۴	۱۱۹۰۰	آهن و فولاد
۴/۵	۳/۸	۰/۶	۲۱/۳	۱۷۱۶	۱۷۰۶	۱۴۰۶	۱۰۴۶	۱۰۶۴	سایر
۶/۸	۵/۷	۰/۲	۲۲/۶	۲۵۹۳	۲۵۸۸	۲۱۱۱	۲۱۲۳	۲۰۰۸	ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل
۳/۴	۲/۹	-۲/۷	۲۳/۶	۱۲۸۹	۱۳۲۵	۱۰۷۲	۱۰۰۷	۹۵۶	ماشین‌آلات غیرالکتریکی
۱/۴	۱/۲	-۱/۲	۱۳/۳	۵۳۹	۵۴۶	۴۸۱	۴۶۷	۴۷۱	ماشین‌آلات، دستگاه‌ها و ابزارهای الکتریکی
۲/۰	۱/۶	۶/۶	۲۸/۷	۷۶۵	۷۱۸	۵۵۸	۶۴۹	۵۸۱	وسایل حمل و نقل
۰/۷	۰/۶	-۰/۹	۲۳/۹	۲۷۱	۲۷۴	۲۲۱	۱۹۸	۱۸۵	کالاهای ساخته شده متفرقه
۰/۱	۰/۱	۵/۳	-۰/۹	۴۸	۴۵	۴۶	۴۰	۳۷	لوازم علمی و حرفه‌ای
۰/۴	۰/۳	-۵/۸	۲۸/۵	۱۴۲	۱۵۱	۱۱۷	۱۰۶	۱۰۴	اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده
۰/۲	۰/۲	۴/۸	۳۴/۳	۸۱	۷۸	۵۸	۵۲	۴۴	سایر
۸/۳	۰/۳	☐	☐	۳۱۸۷	۱۲۷	۷	۹	۶	کالاهایی که براساس نوع طبقه‌بندی نشده‌اند
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱۵/۴	-۱۲/۷	۳۸۳۷۹	۴۵۳۴۶	۵۱۹۲۱	۴۴۱۴۸	۴۱۶۹۶	جمع کل

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

ارزش واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا

(میلیون دلار)

سه‌م(درصد)	درصد تغییر		سال					
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	
مواد غذایی و حیوانات زنده	۱۰/۵	۸/۸	۶۷۹۰	۶۷۳۸	۳۱۷۲	۷۳۸۸	۶۴۰۹	۶۶۰۹
لبنیات و تخم‌مرغ	۰/۵	۰/۹	۳۵۲	۲۹۲	۱۷۴	۳۵۵	۲۴۸	۲۴۸
غلات و فرآورده‌های آن	۳/۵	۳۱/۶	۲۲۷۸	۴۴۳۴	۱۲۰۱	۲۹۹۸	۳۵۱۷	۳۵۱۷
شکر و فرآورده‌های آن و عسل	۱/۱	۷/۳	۷۳۴	۳۴۵	۴۴۸	۷۸۷	۳۴۵	۳۴۵
قهوه، چای، کاکائو، ادویه‌جات و سایر محصولات مشابه	۰/۵	۹/۹	۳۱۹	۱۸۳	۱۷۶	۳۵۱	۲۱۲	۱۸۳
میوه‌ها و سبزی‌ها	۱/۲	-۵/۱	۷۹۵	۴۲۹	۳۹۰	۷۵۴	۶۹۷	۴۲۹
سایر	۳/۶	-۷/۴	۲۳۱۳	۱۰۵۶	۷۸۳	۲۱۴۲	۱۳۹۱	۱۰۵۶
نوشابه‌ها و دخانیات	۰/۳	-۳۷/۹	۲۱۴	۴۹۹	۴۹۲	۳۰۹	۳۴۴	۴۹۹
مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی	۳/۳	۶/۷	۲۱۵۶	۲۱۵۹	۲۳۸۶	۲۳۰۰	۲۰۵۵	۲۱۵۹
کائوچوی خام	۰/۵	۳۳/۰	۳۲۶	۲۷۶	۲۵۸	۴۳۳	۲۶۹	۲۷۶
الیاف نساجی ذکر نشده	۰/۹	۲۵/۲	۵۶۱	۵۳۴	۷۳۸	۷۰۳	۵۰۴	۵۳۴
انواع کودهای خام و مواد معدنی	۰/۲	۹/۰	۱۲۷	۱۱۰	۱۱۸	۱۳۹	۱۰۷	۱۱۰
سایر	۱/۸	-۱۰/۲	۱۱۴۲	۱۲۳۹	۱۲۷۲	۱۰۲۶	۱۱۷۵	۱۲۳۹
مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و مواد مربوط به آن	۶/۰	-۷۳/۲	۳۸۶۷	۴۶۵۶	۴۴۰۶	۱۰۳۷	۵۷۵۲	۴۶۵۶
روغن‌های گیاهی و حیوانی	۲/۲	۱۲/۵	۱۴۴۴	۱۱۵۰	۱۰۰۰	۱۶۲۵	۹۸۹	۱۱۵۰
روغن‌های گیاهی	۲/۲	۱۲/۵	۱۴۴۰	۱۱۴۲	۹۹۴	۱۶۲۰	۹۸۳	۱۱۴۲
سایر	*	-۱۰/۶	۵	۸	۶	۵	۵	۸

۱۲/۰	۱۰/۹	۶/۱	۱۶/۳	۷۴۴۱	۷۰۱۱	۶۰۲۹	۶۳۴۳	۶۲۵۶	مواد شیمیایی
۲/۳	۲/۲	-۰/۴	۱۴/۹	۱۴۴۰	۱۴۳۴	۱۲۴۸	۱۳۴۴	۱۴۷۷	مواد و ترکیبات شیمیایی
۰/۵	۰/۵	۶/۴	۱۴/۹	۳۳۷	۳۱۷	۲۷۶	۲۶۵	۳۰۲	موادی که در رنگرزی و دباغی به کار می‌رود
۲/۷	۲/۵	۳/۳	۱۶/۷	۱۶۹۵	۱۶۴۱	۱۴۰۵	۱۲۴۶	۱۲۰۸	محصولات پزشکی و دارویی
۴/۱	۳/۴	۱۵/۸	۱۹/۴	۲۵۳۶	۲۱۹۰	۱۸۳۵	۱۸۱۱	۲۰۲۳	مواد پلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ‌های مصنوعی
۱/۳	۱/۱	۹/۵	۶/۶	۷۸۵	۷۱۷	۶۷۲	۶۲۲	۵۸۵	مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده
۱/۰	۱/۱	-۹/۰	۲۰/۳	۶۴۹	۷۱۳	۵۹۳	۱۰۵۵	۶۶۱	سایر
کالاهایی که طبقه‌بندی آنها برحسب ماده به کار رفته در آنها									
۲۱/۷	۲۲/۱	-۵/۵	۱۳/۰	۱۳۴۴۲	۱۴۲۳۱	۱۲۵۹۰	۱۳۳۶۴	۱۲۶۷۲	صورت گرفته است
۲/۰	۱/۹	-۰/۵	۱۲/۶	۱۲۱۸	۱۲۲۵	۱۰۸۸	۱۰۶۵	۱۰۴۱	کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آنها
۱/۱	۱/۰	۸/۲	۶/۲	۷۰۳	۶۵۰	۶۱۲	۵۵۲	۵۲۷	انواع نخ‌های نساجی و محصولات وابسته به آن
۱/۲	۱/۰	۱۱/۲	-۳/۹	۷۲۵	۶۵۲	۶۷۹	۵۸۲	۵۲۵	کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیرفلزی
۱۳/۵	۱۴/۳	-۹/۵	۱۳/۱	۸۳۵۷	۹۲۳۵	۸۱۶۶	۹۳۰۷	۸۸۰۳	آهن و فولاد
۳/۹	۳/۸	-۱/۲	۲۰/۷	۲۴۳۹	۲۴۷۰	۲۰۴۶	۱۸۵۷	۱۷۷۷	سایر
۳۵/۸	۳۲/۱	۶/۹	۱۴/۷	۲۲۱۳۶	۲۰۷۱۳	۱۸۰۶۰	۱۹۱۷۱	۱۶۴۹۳	ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل
۱۶/۷	۱۶/۶	-۳/۷	۱۱/۹	۱۰۲۹۱	۱۰۶۹۲	۹۵۵۲	۹۰۱۵	۸۲۲۴	ماشین‌آلات غیرالکتریکی
۸/۸	۶/۸	۲۴/۰	۱۰/۷	۵۴۵۶	۴۴۰۰	۳۹۷۳	۴۶۰۹	۳۸۰۰	ماشین‌آلات، دستگاه‌ها و ابزارهای الکتریکی
۱۰/۳	۸/۷	۱۳/۷	۲۳/۹	۶۳۸۸	۵۶۲۰	۴۵۳۵	۵۵۴۸	۴۴۶۹	وسایل حمل و نقل
۲/۹	۲/۸	۱/۲	-۴/۲	۱۸۰۹	۱۷۸۸	۱۸۶۷	۱۷۲۹	۱۴۶۵	کالاهای ساخته شده متفرقه
۱/۵	۱/۵	-۸/۰	-۱۹/۹	۹۰۸	۹۸۶	۱۲۳۱	۱۰۵۲	۸۴۵	لوازم علمی و حرفه‌ای
۱/۱	۰/۹	۹/۸	۲۴/۰	۶۷۱	۶۱۱	۴۹۳	۵۴۸	۵۲۵	اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده
۰/۴	۰/۳	۲۰/۴	۳۴/۳	۲۳۰	۱۹۱	۱۴۲	۱۲۹	۹۵	سایر
۷/۰	۹/۷	-۳۰/۷	۴۲۳/۲	۴۳۲۱	۶۲۳۵	۱۱۹۲	۲۳۳	۹۸	کالاهایی که براساس نوع طبقه‌بندی نشده‌اند
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۴/۱	۱۶/۶	۶۱۸۰۸	۶۴۴۵۰	۵۵۲۸۷	۵۶۰۴۲	۴۸۴۳۹	جمع کل

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

تراز پرداخت‌های خارجی (۱)

(میلیون دلار)

درصد تغییر		سال					
۱۳۹۰	۱۳۸۹	□۱۳۹۰	▲۱۳۸۹	▲۱۳۸۸	▲۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۱۱۵/۵	۱۹۰/۸	۵۹۳۸۳	۲۷۵۵۴	۹۴۷۷	۲۲۸۳۷	۳۲۵۹۴	حساب جاری
۷۹/۷	۹۵/۷	۶۷۰۶۹	۳۷۳۳۰	۱۹۰۷۹	۳۱۱۱۴	۳۹۴۲۷	حساب کالا
۲۸/۴	۲۷/۷	۱۴۴۸۷۴	۱۱۲۷۸۸	۸۸۳۲۶	۱۰۱۲۸۹	۹۷۶۶۷	صادرات کالا(فوب)
۳۱/۱	۲۸/۹	۱۱۸۲۳۲	۹۰۱۹۱	۶۹۹۵۷	۸۶۶۱۹	۸۴۵۰۵	صادرات نفتی (۲)
۱۷/۹	۲۳/۰	۲۶۶۴۲	۲۲۵۹۶	۱۸۳۶۹	۱۴۶۷۰	۱۳۱۶۲	صادرات غیرنفتی
۳/۱	۹/۰	۷۷۸۰۵	۷۵۴۵۸	۶۹۳۴۷	۷۰۱۷۵	۵۸۲۴۰	واردات کالا(فوب)
-۱۵/۶	۲/۹	۵۷۲۶	۶۷۸۸	۶۵۹۸	۷۸۱۵	۶۲۴۸	گاز و فرآورده‌های نفتی (۳)
۵/۰	۹/۶	۷۲۰۷۹	۶۸۶۷۰	۶۲۶۴۹	۶۲۳۶۰	۵۱۹۹۲	سایر کالاها
-۱۶/۰	۴/۸	-۸۴۳۲	-۱۰۰۴۰	-۹۵۸۲	-۹۹۷۴	-۸۴۲۹	حساب خدمات
-۲/۶	۹/۶	۸۶۲۱	۸۸۵۳	۸۰۷۴	۷۷۷۵	۶۹۲۹	صادرات خدمات
-۶/۶	۱۰/۳	۳۶۱۰	۳۸۶۷	۳۵۰۵	۳۸۴۹	۳۳۲۴	حمل و نقل
۰/۲	-۵/۶	۱۹۳	۱۹۳	۲۰۴	۲۴۱	۲۷۳	مسافر
-۶/۹	۱۲/۸	۳۲۰۲	۳۴۳۹	۳۰۴۹	۳۳۲۰	۲۶۹۶	بار
-۸/۷	-۶/۹	۲۱۵	۲۳۵	۲۵۳	۲۸۸	۳۵۵	سایر
-۲/۳	۱۸/۶	۲۳۸۱	۲۴۳۸	۲۰۵۵	۱۷۳۷	۱۶۷۷	مسافرت
-۳/۶	۲۲/۰	۵۶۰	۵۸۱	۴۷۶	۳۷۰	۳۴۵	تجاری
-۱/۹	۱۷/۶	۱۸۲۲	۱۸۵۷	۱۵۷۸	۱۳۶۷	۱۳۳۲	شخصی
۱۱/۷	-۲۶/۰	۷۲	۶۵	۸۸	۷۳	۵۸	خدمات ارتباطی
-۷/۴	-۳/۷	۱۴۸۲	۱۶۰۰	۱۶۶۲	۱۴۹۳	۱۳۲۳	خدمات ساختمانی
۱۸/۳	۲۳/۳	۷۷	۶۵	۵۳	۳۰	۴۳	خدمات بیمه
۲۷/۳	۲۱/۳	۱۰۱	۸۰	۶۶	۵۵	۴۶	خدمات مالی (بجز بیمه)
۴/۴	۲/۹	۸۷	۸۳	۸۱	۷۴	۵۴	خدمات کامپیوتری و اطلاعاتی
۲۷/۳	۲۱/۳	۱۲	۹	۸	۶	۵	مالکیت معنوی و حق امتیازها
۲۷/۳	۲۱/۳	۳۸۷	۳۰۴	۲۵۱	۲۱۰	۱۷۵	سایر خدمات تجاری
۲۷/۳	۲۱/۳	۱۸۶	۱۴۶	۱۲۰	۱۰۱	۸۴	خدمات شخصی، فرهنگی و تفریحی
۱۴/۸	۵/۳	۲۲۵	۱۹۶	۱۸۶	۱۴۶	۱۳۸	خدمات دولتی
-۹/۷	۷/۰	۱۷۰۵۳	۱۸۸۹۳	۱۷۶۵۶	۱۷۷۴۹	۱۵۳۵۷	واردات خدمات
-۴/۲	-۰/۳	۳۵۳۵	۳۶۸۹	۳۶۹۹	۴۲۰۶	۳۶۹۸	حمل و نقل
۲۰/۵	۳۱/۱	۱۱۰۳	۹۱۵	۶۹۸	۷۰۴	۵۲۶	مسافر
-۱۹/۵	-۵/۸	۱۵۴۴	۱۹۱۷	۲۰۳۶	۲۵۳۴	۱۸۷۸	بار
۳/۷	-۱۱/۳	۸۸۹	۸۵۷	۹۶۵	۹۶۷	۱۲۹۴	سایر
۱/۳	۲۳/۷	۹۷۷۸	۹۶۵۵	۷۸۰۵	۷۵۶۶	۶۸۰۹	مسافرت

۲/۴	۲۳/۱	۱۶۲۰	۱۵۸۳	۱۲۸۵	۱۳۷۲	۱۲۶۰	تجاری
۱/۱	۲۳/۸	۸۱۵۸	۸۰۷۳	۶۵۱۹	۶۱۹۴	۵۵۵۰	شخصی
-۱۴/۲	-۱۲/۳	۲۱۰	۲۴۵	۲۷۹	۳۷۷	۱۹۸	خدمات ارتباطی
-۸۴/۸	-۳۷/۰	۲۹۶	۱۹۴۴	۳۰۸۶	۳۰۶۲	۲۴۶۸	خدمات ساختمانی(فنی و مهندسی)
-۳/۴	-۱۲/۳	۶۵	۶۸	۷۷	۱۶	۵۳	خدمات بیمه
-۴/۱	۴۹/۹	۵۵۶	۵۸۰	۳۸۷	۲۸۰	۱۹۴	خدمات مالی(بجز بیمه)
-۴/۱	۱۶/۶	۳۸۳	۴۰۰	۳۴۳	۳۴۷	۲۹۲	خدمات کامپیوتری و اطلاعاتی
-۴/۱	۱۶/۶	۱۸۵	۱۹۳	۱۶۶	۱۶۸	۱۴۵	مالکیت معنوی و حق امتیازها
-۲/۷	۲۸/۹	۱۰۲۸	۱۰۵۶	۸۱۹	۷۹۸	۶۶۱	سایر خدمات تجاری
-۴/۱	۱۶/۶	۳۰۹	۳۲۲	۲۷۶	۲۸۰	۲۴۲	خدمات شخصی، فرهنگی و تفریحی
-۴/۶	۲/۹	۷۰۶	۷۴۰	۷۱۹	۶۴۹	۵۹۷	خدمات دولتی
۳۰۸/۱	۰	۳۲۳	۷۹	-۱۲۲	۱۳۳۵	۹۵۴	حساب درآمد
۱۱/۳	۹/۰	۲۱۷۱	۱۹۵۲	۱۷۹۱	۳۲۷۰	۳۱۶۴	دریافت
۱۴/۰	۱۷/۲	۳۶۰	۳۱۶	۲۷۰	۵۵۸	۵۶۱	جبران خدمات کارگران
۱۰/۷	۷/۵	۱۸۱۱	۱۶۳۶	۱۵۲۱	۲۷۱۲	۲۶۰۳	درآمد سرمایه‌گذاری
-۱/۳	-۲/۱	۱۸۴۹	۱۸۷۳	۱۹۱۲	۱۹۳۵	۲۲۱۱	پرداخت
-۵/۹	۲۸/۲	۵۹۸	۶۳۵	۴۹۶	۳۲۴	۲۷۶	جبران خدمات کارگران
۱/۱	-۱۲/۷	۱۲۵۱	۱۲۳۷	۱۴۱۷	۱۶۱۱	۱۹۳۴	هزینه سرمایه‌گذاری
۱۲۸/۷	۸۳/۳	۴۲۳	۱۸۵	۱۰۱	۳۶۲	۶۴۲	حساب انتقالات جاری
۲۲/۷	۳۱/۰	۸۹۲	۷۲۷	۵۵۵	۷۳۲	۹۱۶	دریافت
۰	۰	دولت
۲۲/۷	۳۱/۰	۸۹۲	۷۲۷	۵۵۵	۷۳۲	۹۱۶	سایر بخش‌ها
-۱۳/۵	۱۹/۴	۴۶۹	۵۴۱	۴۵۳	۳۷۰	۲۷۴	پرداخت
-۵۵/۲	۱۴۱/۶	۵۲	۱۱۷	۴۸	۴۲	۳۰	دولت
-۲/۰	۴/۸	۴۱۶	۴۲۵	۴۰۵	۳۲۸	۲۴۴	سایر بخش‌ها
۵۶/۳	۲۷۶/۱	-۳۷۹۷۴	-۲۴۲۹۶	-۶۴۶۰	-۱۹۱۳۵	-۲۸۸۵۱	حساب مالی و سرمایه
-۳۰/۶	۳۲/۵	-۶۸۴	-۹۸۶	-۷۴۴	-۳۸۳	-۲۴۹	حساب سرمایه
۶۰/۰	۳۰۷/۸	-۳۷۲۹۱	-۲۳۳۱۰	-۵۷۱۶	-۱۸۷۵۳	-۲۸۶۰۱	حساب مالی(۴)
☐	۸/۰	-۲۱۴۰۹	-۳۲۵۹	-۳۰۱۶	-۳۷۰۲	-۳۷۴۳	اشتباهات و از قلم افتادگی‌ها

- ۱- آمارهای تراز پرداخت‌ها برای دوره ۸۸-۱۳۷۶ براساس دستورالعمل پنجم پردازش تراز پرداخت‌های خارجی صندوق بین‌المللی پول مورد بازنگری قرار گرفته و بر همین اساس مبنای طبقه‌بندی و انتشار عمومی داده‌ها تغییر یافته است.
- ۲- ارزش نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (تعرفه‌های ۲۷۱۰، ۲۷۰۹ و ۲۷۱۱) صادر شده توسط شرکت‌های ملی نفت، گاز و پالایش و بخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت‌های پتروشیمی و سایرین(گمرکی و غیرگمرکی)
- ۳- ارزش فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (تعرفه‌های ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) وارد شده توسط شرکت‌های ملی نفت، گاز و پالایش و بخش فرآورده‌های نفتی ایران و سایرین(گمرکی و غیرگمرکی)
- ۴- شامل تغییرات حساب ذخیره ارزی و دارایی‌های خارجی بانک مرکزی می‌باشد.

خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های سیستم بانکی (۱)

(میلیارد ریال)

درصد تغییر	مانده در پایان سال							
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
	دارایی‌ها							
	۲۷/۵	۲۶/۴	۲۱۴۵۷۳۵/۳	۱۶۸۲۵۵۶/۱	۱۳۳۱۲۲۳/۸	۱۲۱۶۲۳۷/۰	۱۱۸۴۳۸۵/۱	دارایی‌های خارجی
	۲۲/۴	۵۱/۸	۶۷۷۶۱۳/۴	۵۵۳۴۰۳/۵	۳۶۴۶۳۳/۹	۲۹۱۵۳۹/۴	۲۸۰۶۳۶/۷	بدهی بخش دولتی
	۱۲/۵	۶۴/۶	۵۲۷۵۴۸/۴	۴۶۸۹۲۸/۸	۲۸۴۹۰۶/۴	۲۰۶۹۲۵/۹	۱۸۸۷۲۳/۶	دولت
	۷۷/۶	۶/۰	۱۵۰۰۶۵/۰	۸۴۴۷۴/۷	۷۹۷۲۷/۵	۸۴۶۱۳/۵	۹۱۹۱۳/۱	شرکت‌ها و موسسات دولتی
	۲۰/۳	۳۷/۰	۳۵۲۴۴۹۱/۲	۲۹۲۹۲۲۴/۵	۲۱۳۷۳۶۳/۸	۱۸۶۶۵۵۰/۹	۱۶۶۳۷۲۵/۷	بدهی بخش غیردولتی
	۲۲/۹	۳۴/۲	۲۲۰۷۹۸۲/۱	۱۷۹۶۰۵۲/۲	۱۳۳۸۰۱۶/۰	۱۲۰۸۱۶۰/۷	۹۵۲۴۲۸/۰	سایر
	۲۲/۹	۳۴/۶	۸۵۵۵۸۲۲/۰	۶۹۶۱۲۳۶/۳	۵۱۷۱۲۳۷/۵	۴۵۸۲۴۸۸/۰	۴۰۸۱۱۷۵/۵	جمع
	۲۰/۶	۳۰/۸	۱۴۵۴۵۵۴/۴	۱۲۰۵۷۷۷/۳	۹۲۱۶۸۸/۹	۸۱۰۳۸۲/۲	۷۶۷۵۰۱/۱	اقلام زیر خط
	۲۲/۶	۳۴/۰	۱۰۰۱۰۳۷۶/۴	۸۱۶۷۰۱۳/۶	۶۰۹۲۹۲۶/۴	۵۳۹۲۸۷۰/۲	۴۸۴۸۶۷۶/۶	جمع دارایی‌ها
	بدهی‌ها							
	۱۹/۴	۲۵/۲	۳۵۲۲۰۴/۱	۲۹۴۸۸۷۴/۲	۲۳۵۵۸۸۹/۱	۱۹۰۱۳۶۶/۰	۱۶۴۰۲۹۳/۰	نقدینگی
	۱۵/۲	۲۶/۱	۸۷۴۱۵۸/۷	۷۵۸۷۱۶/۶	۶۰۱۶۹۷/۰	۵۲۵۴۸۲/۵	۵۲۵۷۰۷/۳	پول
	۲۰/۹	۲۴/۹	۲۶۴۸۰۴۵/۴	۲۱۹۰۱۵۷/۶	۱۷۵۴۱۹۲/۱	۱۳۷۵۸۸۳/۵	۱۱۰۴۵۸۵/۷	شبه پول
	۱۰/۱	۲۰/۹	۳۹۹۵۳۰/۲	۳۶۲۸۷۰/۴	۳۰۰۰۲۵/۱	۳۳۵۶۲۰/۶	۲۶۵۲۵۶/۰	وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی
	۸/۷	۲۳/۳	۳۷۹۲۷۹/۳	۳۴۹۰۴۲/۴	۲۸۳۱۳۰/۴	۳۱۹۵۴۲/۴	۲۴۷۷۷۴/۹	دولت
	۴۶/۴	-۱۸/۲	۲۰۲۵۰/۹	۱۳۸۲۸/۰	۱۶۸۹۴/۷	۱۶۰۷۸/۲	۱۷۴۸۱/۱	شرکت‌ها و موسسات دولتی
	۳۳/۹	۲۹/۳	۴۵۵۷۵۸/۳	۳۴۰۲۹۵/۷	۲۶۳۱۰۵/۰	۲۵۲۲۵۱/۸	۲۰۹۱۳۸/۹	حساب سرمایه
	۳۱/۴	۶۴/۵	۱۳۱۰۲۳۶/۷	۹۹۶۸۳۹/۰	۶۰۶۰۰۶/۰	۶۱۱۹۸۶/۱	۷۱۳۶۰۵/۶	وام‌ها و اعتبارات دریافتی از خارج و سپرده‌های ارزی
	۰/۰	۰/۰	۲/۰	۲/۰	۲/۰	۲/۰	۲/۰	ودیعه ثبت سفارش کالاهای بخش غیردولتی
	-۲۱/۶	-۳۶/۶	۲۸۷/۱	۳۶۶/۲	۵۷۸/۰	۶۶۲/۷	۵۴۹/۸	پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی بخش دولتی
	۲۴/۰	۴۰/۵	۲۸۶۷۸۰۳/۶	۲۳۱۱۹۸۸/۸	۱۶۴۵۶۳۲/۳	۱۴۸۰۵۹۸/۸	۱۲۵۲۳۳۰/۲	سایر
	۲۲/۹	۳۴/۶	۸۵۵۵۸۲۲/۰	۶۹۶۱۲۳۶/۳	۵۱۷۱۲۳۷/۵	۴۵۸۲۴۸۸/۰	۴۰۸۱۱۷۵/۵	جمع
	۲۰/۶	۳۰/۸	۱۴۵۴۵۵۴/۴	۱۲۰۵۷۷۷/۳	۹۲۱۶۸۸/۹	۸۱۰۳۸۲/۲	۷۶۷۵۰۱/۱	اقلام زیر خط
	۲۲/۶	۳۴/۰	۱۰۰۱۰۳۷۶/۴	۸۱۶۷۰۱۳/۶	۶۰۹۲۹۲۶/۴	۵۳۹۲۸۷۰/۲	۴۸۴۸۶۷۶/۶	جمع بدهی‌ها

۱- شامل شعب خارج بانک‌های تجاری نمی‌باشد. از اسفند ماه ۱۳۸۸، بانک‌های صادرات، ملت، تجارت و رفاه از جمع بانک‌های تجاری دولتی خارج شده و در ردیف بانک‌های غیردولتی طبقه‌بندی شده‌اند.

بدهی بخش غیردولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی (۱)

(میلیارد ریال)

درصد تغییر	مانده در پایان سال						
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۲۰/۳	۳۷/۰	۳۵۲۴۴۹۱/۲	۲۹۲۹۲۲۴/۵	۲۱۳۷۳۶۳/۸	۱۸۶۶۵۵۰/۹	۱۶۶۳۷۲۵/۷	بانکها و موسسات اعتباری
۱۸/۹	۳۸/۸	۳۳۹۶۷۶۹/۸	۲۸۵۶۶۷۶/۳	۲۰۵۷۶۰۱/۶	۱۷۷۳۴۲۷/۱	۱۵۷۹۰۰۹/۷	تسهیلات اعطایی (۲)
۱۶۵/۳	-۷۴/۷	۲۱۹۲۲/۹	۸۲۶۳/۷	۳۲۶۶۷/۲	۵۲۰۷۹/۸	۴۸۰۰۱/۷	وامها و اعتبارات پرداختی (۳)
۶۴/۶	۳۶/۵	۱۰۵۷۹۸/۵	۶۴۲۸۴/۵	۴۷۰۹۵/۰	۴۱۰۴۴/۰	۳۶۷۱۴/۳	سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی
۱۶/۹	۲۲/۵	۷۴۳۳۵۶/۹	۶۳۵۹۳۵/۷	۵۱۹۰۶۹/۲	۱۱۲۰۱۵۵/۹	۱۰۶۱۵۳۶/۰	بانکهای تجاری
۱۷/۶	۲۴/۹	۷۲۶۶۹۹/۹	۶۱۸۱۱۸/۴	۴۹۴۷۵۰/۵	۱۰۵۴۷۶۷/۷	۹۹۵۳۷۲/۳	تسهیلات اعطایی
-۸۴/۴	-۸۹/۸	۱۱۵/۰	۷۳۷/۷	۷۲۴۳/۵	۳۸۰۳۴/۴	۳۸۶۶۲/۸	وامها و اعتبارات پرداختی
-۳/۱	*	۱۶۵۴۲/۰	۱۷۰۷۹/۶	۱۷۰۷۵/۲	۲۷۳۵۳/۸	۲۷۵۰۰/۹	سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی
۱۸/۴	۶۸/۸	۱۰۰۵۶۷۳/۹	۸۴۹۷۰۹/۵	۵۰۳۴۰۵/۷	۳۹۹۳۶۸/۱	۳۴۵۳۶۴/۴	بانکهای تخصصی
۱۸/۳	۷۰/۳	۹۹۷۳۰۴/۲	۸۴۲۸۳۹/۳	۴۹۴۹۳۵/۳	۳۹۲۹۱۵/۹	۳۳۹۸۵۵/۴	تسهیلات اعطایی
-۱۷/۶	-۹۷/۵	۵۰/۲	۶۰/۹	۲۴۱۳/۳	۲۱۵۷/۹	۱۶۸۲/۹	وامها و اعتبارات پرداختی
۲۲/۲	۱۲/۴	۸۳۱۹/۵	۶۸۰۹/۳	۶۰۵۷/۱	۴۲۹۴/۳	۳۸۲۶/۱	سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی
۲۳/۰	۲۹/۵	۱۷۷۵۴۶۰/۴	۱۴۴۳۵۷۹/۳	۱۱۱۴۸۸۸/۹	۳۴۷۰۲۶/۹	۲۵۶۸۲۵/۳	کل بانکهای غیردولتی
۱۹/۸	۳۰/۷	۱۶۷۲۷۶۵/۷	۱۳۹۵۷۱۸/۶	۱۰۶۷۹۱۵/۸	۳۲۵۷۴۳/۵	۲۴۳۷۸۲/۰	تسهیلات اعطایی
۱۹۱/۵	-۶۷/۶	۲۱۷۵۷/۷	۷۴۶۵/۱	۲۳۰۱۰/۴	۱۱۸۸۷/۵	۷۶۵۶/۰	وامها و اعتبارات پرداختی
۱۰۰/۴	۶۸/۶	۸۰۹۳۷/۰	۴۰۳۹۵/۶	۲۳۹۶۲/۷	۹۳۹۵/۹	۵۳۸۷/۳	سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی

۱- از اسفند ماه ۱۳۸۸، بانکهای صادرات، ملت، تجارت و رفاه از جمع بانکهای تجاری دولتی خارج شده و در ردیف بانکهای غیردولتی طبقه‌بندی شده‌اند.

۲- منظور از «تسهیلات اعطایی»، تسهیلات اعطایی بانکها براساس قانون عملیات بانکی بدون ربا- بدون سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی- خرید دین و اموال معاملات می‌باشد.

۳- منظور از «وامها و اعتبارات پرداختی»، تسهیلات مربوط به بدهی مشتریان بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده، بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی داخلی، بدهکاران بابت ضمانت‌های پرداخت شده، بدهی مشتریان بابت مابه‌التفاوت نرخ ارز، اوراق مشارکت، مطالبات قدیم و سفته‌های واخواستی می‌باشد.

نقدینگی (۱)

(میلیارد ریال)

درصد تغییر	مانده در پایان سال							
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
	۱۵/۲	۲۶/۱	۸۷۴۱۵۸/۷	۷۵۸۷۱۶/۶	۶۰۱۶۹۷/۰	۵۲۵۴۸۲/۵	۵۳۵۷۰۷/۳	پول
	۱۷/۲	۱۷/۱	۲۶۳۸۲۶/۰	۲۲۵۱۵۵/۳	۱۹۲۳۱۳/۹	۱۵۷۷۶۴/۲	۷۹۹۰۹/۲	اسکناس و مسکوک در دست اشخاص
	۱۴/۴	۳۰/۳	۶۱۰۳۳۲/۷	۵۳۳۵۶۱/۳	۴۰۹۳۸۳/۱	۳۶۷۷۱۸/۳	۴۵۵۷۹۸/۱	سپرده‌های دیداری
	۹/۶	۳۲/۹	۲۳۷۴۰۹/۰	۲۱۶۷۱۰/۴	۱۶۳۱۲۰/۸	۳۴۴۹۸۲/۴	۴۳۶۵۲/۵	بانک‌های دولتی
	۱۷/۷	۲۸/۷	۳۷۲۹۲۳/۷	۳۱۶۸۵۰/۹	۲۴۶۲۶۲/۳	۲۲۷۳۵/۹	۱۹۲۷۶/۶	بانک‌های غیردولتی
	۲۰/۹	۲۴/۹	۲۶۴۸۰۴۵/۴	۲۱۹۰۱۵۷/۶	۱۷۵۴۱۹۲/۱	۱۳۷۵۸۸۳/۵	۱۱۰۴۵۸۵/۷	شبه پول
	۲۰/۰	۱۸/۴	۹۲۳۵۱۹/۶	۷۶۹۶۴۳/۱	۶۴۹۹۵۶/۹	۹۸۴۲۱۷/۹	۸۲۸۰۱۷/۰	بانک‌های دولتی
	۲۱/۴	۲۸/۶	۱۷۲۴۵۲۵/۸	۱۴۲۰۵۱۴/۵	۱۱۰۴۲۳۵/۲	۳۹۱۶۶۵/۶	۲۷۶۵۶۸/۷	بانک‌های غیردولتی
	۶/۴	۳۲/۷	۲۵۴۴۰۳/۱	۲۳۹۰۷۵/۴	۱۸۰۱۱۴/۳	۱۵۳۹۴۶/۷	۱۵۲۳۰۵/۰	سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز
	۲/۷	۲۳/۹	۱۳۳۷۴۶/۰	۱۳۰۲۴۹/۴	۱۰۵۱۳۳/۴	۱۵۰۱۲۵/۲	۱۴۸۹۱۷/۰	بانک‌های دولتی
	۱۰/۹	۴۵/۱	۱۲۰۶۵۷/۱	۱۰۸۸۲۶/۰	۷۴۹۸۰/۹	۳۸۲۱/۵	۳۳۸۸/۰	بانک‌های غیردولتی
	۲۲/۰	۲۳/۹	۲۳۰۱۹۲۰/۱	۱۸۸۶۷۰۸/۳	۱۵۲۲۳۲۱/۸	۱۱۷۷۶۴۴/۱	۹۱۵۹۸۴/۵	سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار
	۲۱/۸	۱۷/۳	۷۳۷۹۱۸/۰	۶۰۵۹۷۲/۶	۵۱۶۵۱۸/۲	۷۹۵۱۲۸/۹	۶۴۶۳۱۸/۰	بانک‌های دولتی
	۲۲/۱	۲۷/۳	۱۵۶۴۰۰۲/۱	۱۲۸۰۷۳۵/۷	۱۰۰۵۸۰۳/۶	۳۸۲۵۱۵/۲	۲۶۹۶۶۶/۵	بانک‌های غیردولتی
	۱۲/۹	۱۴/۴	۸۶۹۸۶۸/۹	۷۷۰۳۰۹/۳	۶۷۳۳۶۵/۳	۵۶۷۴۵۸/۶	۴۹۵۶۰۸/۷	کوتاه‌مدت
	۲۸/۳	۳۱/۵	۱۴۳۲۰۵۱/۲	۱۱۱۶۳۹۹/۰	۸۴۸۹۵۶/۵	۶۱۰۱۸۵/۵	۴۲۰۳۷۵/۸	بلندمدت
	۴۲/۵	۲۴/۴	۹۱۷۲۲/۲	۶۴۳۷۳/۹	۵۱۷۵۶/۰	۴۴۲۹۲/۷	۳۶۲۹۶/۲	سپرده‌های متفرقه (۲)
	۵۵/۲	۱۸/۱	۵۱۸۵۵/۶	۳۳۴۲۱/۱	۲۸۳۰۵/۳	۳۸۹۶۳/۸	۳۲۷۸۲/۰	بانک‌های دولتی
	۲۸/۸	۳۲/۰	۳۹۸۶۶/۶	۳۰۹۵۲/۸	۲۳۴۵۰/۷	۵۳۲۸/۹	۳۵۱۴/۲	بانک‌های غیردولتی
	۱۹/۴	۲۵/۲	۳۵۲۲۲۰۴/۱	۲۹۴۸۸۷۴/۲	۲۳۵۵۸۸۹/۱	۱۹۰۱۳۶۶/۰	۱۶۴۰۲۹۳/۰	نقدینگی

۱- از اسفند ماه ۱۳۸۸، بانک‌های صادرات، ملت، تجارت و رفاه از جمع بانک‌های تجاری دولتی خارج شده و در ردیف بانک‌های غیردولتی طبقه‌بندی شده‌اند.
 ۲- شامل پیش‌دریافت اعتبارات اسنادی، سپرده‌های نقدی ضمانت‌نامه‌ها، وجوه اداره شده مصرف نشده، پیش‌دریافت بابت تسهیلات و وجوه صندوق بازنشستگی و پس‌انداز کارکنان بانک‌ها و دولت می‌باشد.

درصد تغییر	سال						
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
سهام مورد معامله							
-۲۸/۲	۱۹/۰	۷۳۱۸۹/۰	۱۰۱۹۱۲/۷	۸۵۶۲۵/۱	۴۷۹۷۵/۴	۲۳۴۰۰/۹	تعداد(میلیون سهم)(۱)
۳/۸	۱۸/۴	۲۲۶۴۴۷/۰	۲۱۸۰۵۴/۹	۱۸۴۱۶۶/۲	۱۳۷۳۸۵/۴	۷۳۰۷۴/۳	ارزش(میلیارد ریال)(۱)
۲۳/۵	۵۰/۵	۱۵۹۶۸۶۲	۱۲۹۳۲۹۴	۸۵۹۵۸۴	۵۴۰۳۹۸	۱۰۹۵۳۵۹	تعداد خریداران(۲)
۳۳/۵	۱۲/۱	۴۵۳۷۱۰۵	۳۳۹۸۵۲۴	۳۰۳۰۳۷۹	۱۸۷۵۳۷۲	۲۱۱۲۰۶۵	دفعات معامله(۳)
واگذاری سهام بخش عمومی(۴)							
-۲۴/۳	-۸۴/۹	۶۲۹۳/۰	۸۳۱۳/۶	۵۴۹۱۸/۵	۲۷۵۴۲/۷	۸۰۷۶/۸	تعداد(میلیون سهم)
-۱۵/۳	-۷۹/۰	۲۱۲۷۲/۲	۲۵۱۱۰/۷	۱۱۹۵۱۰/۴	۷۵۸۷۹/۶	۲۱۷۳۰/۰	ارزش(میلیارد ریال)
شاخص قیمت سهام در پایان دوره							
۱۱/۲	۸۵/۸	۲۵۹۰۵/۶	۲۳۲۹۴/۹	۱۲۵۳۶/۷	۷۹۶۶/۵	۱۰۰۸۱/۹	کل
۰/۶	۷۷/۹	۶۰۱۹۱/۵	۵۹۸۳۸/۷	۳۳۶۴۱/۶	۲۰۵۵۲/۸	۲۰۸۸۲/۵	مالی
۱۴/۴	۸۷/۹	۲۰۶۹۷/۷	۱۸۰۹۳/۵	۹۶۲۹/۵	۶۱۷۲/۶	۷۹۶۶/۹	صنعت
۱۴/۰	۹۹/۳	۱۲۴۷/۱	۱۰۹۴/۳	۵۴۹/۲	۲۹۱/۱	۵۵۹/۲	پنجاه شرکت فعال تر
۱۰/۴	۸۹/۷	۲۱۶۴۳/۳	۱۹۶۱۲/۱	۱۰۳۳۶/۵	۶۳۸۳/۷	۹۰۱۶/۰	بازار اول
۱۵/۹	۶۷/۳	۳۴۳۴۸/۲	۲۹۶۲۷/۶	۱۷۷۱۰/۴	۱۲۵۶۳/۵	۱۱۰۴۶/۳	بازار دوم
۱۱/۲	۸۵/۸	۱۰۵۳۹۸/۰	۹۴۷۷۶/۰	۵۱۰۰۶/۰	۳۲۱۱۷/۳	۳۶۱۹۳/۱	شاخص قیمت و سود نقدی
۱۵/۰	۷۱/۳	۱۲۸۲۵۰۷/۰	۱۱۱۵۶۳۶/۲	۶۵۱۴۲۸/۳	۴۴۸۹۵۴/۹	۴۶۲۱۰۵/۳	ارزش جاری سهام در پایان دوره(میلیارد ریال)
-۰/۸	-۰/۴	۲۴۱	۲۴۳	۲۴۴	۲۳۸	۲۴۲	تعداد روزهای فعالیت
-۰/۳	۱/۵	۳۴۳	۳۴۲	۳۳۷	۳۴۶	۴۱۳	تعداد شرکت های درج شده در تابلوها

ماخذ: سازمان بورس و شرکت بورس اوراق بهادار تهران

۱- با احتساب معاملات تابلوی غیررسمی است.

۲- به دلیل اجرای سامانه جدید معاملات بورس از تاریخ ۱۳۸۷/۹/۱۶، پیش فرض های محاسباتی تعداد خریداران سهام تغییر کرده و لذا روند آماری متغیر کاملاً عوض شده است.

۳- ارقام براساس کل معاملات سهام و اوراق مشارکت می باشد.

۴- تعداد و ارزش سهام واگذار شده بخش عمومی، شامل سهام عدالت و سهام ترجیحی می باشد.

وضعیت انتشار اوراق مشارکت تا پایان سال ۱۳۹۰

موضوع اوراق مشارکت	زمان انتشار	مبلغ منتشر شده (میلیارد ریال)	مبلغ فروش رفته (میلیارد ریال)	مدت اوراق (سال)	نرخ سود علی الحساب (درصد در سال)
اوراق مشارکت دولت					
دولتی - بودجه‌ای (۱)					
دولتی - غیر بودجه‌ای (۲)					
شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران	۱۳۹۰/۰۶/۱۵	۳۸۵/۰	۳۸۵/۰	۵	۱۶
شرکت نفت و گاز پارس	۱۳۹۰/۰۹/۰۵	۹۸۴/۰	۹۸۴/۰	۴	۱۷
شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران	۱۳۹۰/۱۰/۱۰	۶۹۸/۰	۶۹۸/۰	۴	۱۷
شرکت نفت و گاز پارس	۱۳۹۰/۱۱/۱۵	۱۴۰/۱۶/۰	۱۴۰/۱۶/۰	۴	۲۰
سازمان توسعه برق ایران	۱۳۹۰/۱۱/۲۳	۱۲۰۰/۰	۱۲۰۰/۰	۴	۲۰
شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۳۹۰/۱۱/۲۳	۴۷۲۳/۰	۴۷۲۳/۰	۴	۲۰
شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران	۱۳۹۰/۱۲/۰۱	۴۷۰۲/۰	۴۷۰۲/۰	۴	۲۰
شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران	۱۳۹۰/۱۲/۰۱	۹۶۱۵/۰	۹۶۱۵/۰	۴	۲۰
بانک صنعت و معدن	۱۳۹۰/۱۲/۰۱	۱۰۰۰۰/۰	۱۵۶۸/۰	۴	۲۰
شرکت آب و برق خوزستان	۱۳۹۰/۱۲/۰۹	۵۶۰۰/۰	۱۱۲۳/۰	۴	۲۰
شرکت آب منطقه‌ای اصفهان	۱۳۹۰/۱۲/۱۶	۲۱۰۰/۰	۸۹۶/۰	۴	۲۰
آب و فاضلاب خوزستان	۱۳۹۰/۱۲/۱۷	۲۷۰۰/۰	۵۶۰/۰	۴	۲۰
شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور	۱۳۹۰/۱۲/۲۰	۳۱۵۰/۰	۲۷۸۱/۱	۴	۲۰
توانیر	۱۳۹۰/۱۲/۲۲	۳۸۹۷/۰	۸۸۹/۰	۴	۲۰
شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۳۹۰/۱۲/۲۵	۷۲۷۷/۰	۳۳۴/۰	۴	۲۰
شهرداری مراکز استان‌ها و کلان‌شهرها					
شهرداری تبریز	۱۳۹۰/۰۶/۰۵	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴	۱۵/۵
شهرداری تبریز	۱۳۹۰/۱۰/۱۰	۹۰۰/۰	۹۰۰/۰	۴	۱۷
شهرداری کاشان	۱۳۹۰/۱۱/۲۹	۳۰۰/۰	۳۰۰/۰	۴	۲۰
شهرداری مشهد	۱۳۹۰/۱۱/۲۹	۸۰۰/۰	۲۴۷/۰	۴	۲۰
شهرداری مشهد	۱۳۹۰/۱۲/۱۳	۷۰۰/۰	۴۴۸/۰	۴	۲۰
شهرداری شیراز	۱۳۹۰/۱۲/۱۳	۱۴۵۰/۰	۱۴۵۰/۰	۴	۲۰
شهرداری سقز	۱۳۹۰/۱۲/۲۲	۲۰۰/۰	۲۰۰/۰	۴	۲۰
شهرداری مشهد	۱۳۹۰/۱۲/۲۳	۵۰۰۰/۰	۴۱۵/۰	۴	۲۰
شهرداری ساری	۱۳۹۰/۱۲/۲۴	۷۰۰/۰	۰/۱	۴	۲۰
شهرداری خرم‌آباد	۱۳۹۰/۱۲/۲۴	۱۷۰/۰	۰/۲	۴	۲۰
جمع کل		۹۲۱۶۷/۰	۴۴۸۶۱/۴		

ماخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۰ و بانک مرکزی ج.ا.ا.

۱- اوراق مشارکتی که در قوانین بودجه سالانه بازپرداخت اصل و سود آنها پیش‌بینی می‌گردد.
 ۲- اوراق مشارکتی که بازپرداخت اصل و سود آنها از محل منابع داخلی شرکت‌های استفاده‌کننده تأمین می‌شود.

معاملات بازار بین بانکی ارزی به تفکیک بازار اصلی و فرعی

(میلیون دلار)

درصد تغییر		۱۳۹۰		▲۱۳۸۹		۱۳۸۸		۱۳۸۷		۱۳۸۶		
فروش	خرید	فروش	خرید	فروش	خرید	فروش	خرید	فروش	خرید	فروش	خرید	
۱۱۱/۷	۱۱۱/۷	۴۲۴۱۲	۴۲۴۱۲	۲۰۰۳۸	۲۰۰۳۸	۱۵۳۲۰	۱۵۳۲۰	۱۸۶۱۹	۱۸۶۱۹	۱۶۷۹۵	۱۶۷۹۵	بازار اصلی
۱۵۹/۹	-۲۸/۲	۳۶۳۴۸	۳۷۴۳	۱۳۹۸۳	۶۰۵۳	۱۱۸۸۴	۲۸۴۲	۱۶۲۵۲	۲۰۵۵	۱۵۰۴۶	۱۵۴۸	بانک مرکزی
۰/۱	۱۷۶/۵	۶۰۶۴	۳۸۶۶۹	۶۰۵۵	۱۳۹۸۵	۳۴۳۶	۱۲۴۷۷	۲۳۶۷	۱۶۵۶۴	۱۷۴۹	۱۵۲۴۷	بانکها
-۳۳/۶	-۳۳/۶	۳۴۸۱۵	۳۴۸۱۵	۵۲۴۲۹	۵۲۴۲۹	۳۸۰۲۴	۳۸۰۲۴	۳۷۸۱۹	۳۷۸۱۹	۲۵۷۶۹	۲۵۷۶۹	بازار فرعی
-۳۳/۵	-۵۴/۹	۳۳۷۵۶	۷۰۱	۵۰۷۹۱	۱۵۵۴	۳۷۳۰۳	۱۰۵	۳۶۳۶۳	۱۷۲	۲۴۶۲۰	۲۷۰	بانک مرکزی
-۳۵/۴	-۳۲/۹	۱۰۵۹	۳۴۱۱۴	۱۶۳۸	۵۰۸۷۵	۷۲۰	۳۷۹۱۸	۱۴۵۶	۳۷۶۴۷	۱۱۴۹	۲۵۴۹۹	بانکها
۶/۶	۶/۶	۷۷۲۲۷	۷۷۲۲۷	۷۲۴۶۷	۷۲۴۶۷	۵۳۳۴۳	۵۳۳۴۳	۵۶۴۳۸	۵۶۴۳۸	۴۲۵۶۴	۴۲۵۶۴	جمع کل
۸/۲	-۴۱/۶	۷۰۱۰۵	۴۴۴۴	۶۴۷۷۴	۷۶۰۷	۴۹۱۸۷	۲۹۴۸	۵۲۶۱۵	۲۲۲۷	۳۹۶۶۶	۱۸۱۸	بانک مرکزی
-۷/۴	۱۲/۲	۷۱۲۲	۷۲۷۸۳	۷۶۹۳	۶۴۸۶۰	۴۱۵۶	۵۰۳۹۶	۳۸۲۳	۵۴۲۱۱	۲۸۹۸	۴۰۷۴۶	بانکها

متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری

(۱۳۸۳=۱۰۰)

گروه‌های اختصاصی	اهمیت نسبی در سال پایه	سال					درصد تغییر
		۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	
گروه‌های اختصاصی							
کالا	۵۷/۱۳	۱۴۰/۰	۱۷۴/۹	۱۸۸/۵	۲۱۴/۹	۲۷۳/۶	۱۴/۰
خدمت	۴۲/۸۷	۱۵۴/۵	۱۹۴/۵	۲۲۲/۳	۲۴۵/۸	۲۸۲/۰	۱۰/۶
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۲۸/۶۰	۱۵۳/۴	۱۹۶/۲	۲۲۰/۲	۲۳۶/۲	۲۷۹/۳	۷/۳
شاخص کل	۱۰۰/۰۰	۱۴۶/۲	۱۸۳/۳	۲۰۳/۰	۲۲۸/۲	۲۷۷/۲	۱۲/۴
گروه‌های اصلی و منتخب فرعی							
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۲۸/۴۹	۱۵۲/۸	۱۹۸/۹	۲۱۸/۶	۲۵۴/۱	۳۲۰/۰	۱۶/۲
گوشت	۶/۷۴	۱۴۲/۹	۱۷۹/۲	۲۱۵/۸	۲۷۴/۷	۳۰۵/۸	۲۷/۳
ماهی و حیوانات دریایی	۰/۷۹	۱۵۳/۶	۱۹۲/۸	۲۱۹/۹	۲۴۶/۴	۲۹۰/۴	۱۲/۱
غلات و نان	۴/۵۶	۱۴۸/۰	۲۳۲/۸	۲۲۵/۵	۲۶۴/۱	۴۰۹/۱	۱۷/۱
روغن‌ها و چربی‌ها	۰/۹۷	۱۵۶/۸	۲۰۰/۶	۱۸۷/۴	۲۴۹/۱	۳۶۰/۷	۳۲/۹
میوه‌ها و خشکبار	۵/۲۶	۱۶۱/۸	۲۰۷/۸	۲۴۶/۳	۲۵۸/۷	۳۰۶/۷	۵/۰
انواع سبزی، حبوب و فرآورده‌های سبزی	۳/۸۷	۱۷۳/۲	۲۱۲/۸	۲۱۵/۲	۲۶۱/۱	۳۱۶/۸	۲۱/۳
لبنیات و تخم پرندگان	۳/۴۷	۱۴۴/۰	۱۷۷/۶	۱۹۲/۹	۲۰۰/۶	۲۶۸/۳	۴/۰
دخانیات	۰/۵۲	۱۴۰/۷	۱۶۷/۸	۲۱۸/۳	۲۲۳/۴	۲۳۷/۶	۲/۳
پوشاک و کفش	۶/۲۲	۱۳۴/۸	۱۶۳/۱	۱۷۹/۹	۲۰۰/۹	۲۴۵/۴	۱۱/۷
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۲۸/۶۰	۱۵۳/۴	۱۹۶/۲	۲۲۰/۲	۲۳۶/۲	۲۷۹/۳	۷/۳
اجاره بهای مسکن غیرشخصی	۵/۸۰	۱۵۳/۹	۱۹۷/۹	۲۲۳/۳	۲۳۶/۸	۲۶۳/۰	۶/۰
ارزش اجاری مسکن شخصی	۱۹/۱۷	۱۵۴/۱	۱۹۷/۶	۲۲۳/۸	۲۳۸/۵	۲۶۴/۹	۶/۶
تعمیرات و خدمات ساختمانی	۱/۸۲	۱۸۲/۹	۲۴۶/۳	۲۶۹/۸	۲۹۳/۱	۳۴۳/۰	۸/۶
آب	۰/۴۴	۱۱۴/۰	۱۲۷/۷	۱۳۲/۰	۱۳۶/۴	۲۴۳/۴	۳/۳
برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۱/۳۷	۱۱۶/۳	۱۲۶/۵	۱۲۲/۲	۱۶۲/۴	۴۷۷/۵	۳۲/۹
اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه	۶/۲۶	۱۴۴/۶	۱۷۹/۰	۱۸۶/۶	۲۰۳/۷	۲۴۱/۲	۹/۲
حمل و نقل	۱۱/۹۷	۱۲۶/۷	۱۴۹/۰	۱۵۷/۸	۱۸۱/۲	۲۳۱/۲	۱۴/۸
ارتباطات	۱/۶۳	۹۷/۱	۹۶/۹	۹۷/۳	۹۷/۱	۹۸/۹	-۰/۲
بهداشت و درمان	۵/۵۴	۱۵۴/۱	۱۹۰/۰	۲۲۶/۰	۲۷۰/۹	۳۱۷/۵	۱۹/۹
تفریح و امور فرهنگی	۳/۸۰	۱۲۱/۲	۱۳۳/۶	۱۴۵/۳	۱۶۲/۱	۱۸۵/۵	۱۱/۶
تحصیل	۲/۰۷	۱۶۳/۵	۱۸۷/۵	۲۱۷/۴	۲۴۵/۳	۲۷۹/۷	۱۲/۸
رستوران و هتل	۱/۷۲	۱۴۵/۶	۱۸۹/۰	۲۱۸/۳	۲۵۴/۷	۳۰۰/۵	۱۶/۷
کالاها و خدمات متفرقه	۳/۱۸	۱۴۸/۷	۱۸۴/۳	۲۰۷/۶	۲۳۴/۷	۲۸۶/۳	۱۳/۱

درصد تغییر		سال					اهمیت نسبی در سال پایه	
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶		
گروه‌های اختصاصی								
۱۷/۲	۱۲/۴	۲۶۴/۲	۲۲۵/۵	۲۰۰/۷	۱۷۹/۵	۱۴۱/۲	۲۱/۹۸	کشاورزی، شکار، جنگلداری و ماهیگیری
۵۴/۳	۲۲/۰	۳۲۳/۳	۲۰۹/۵	۱۷۱/۷	۱۶۶/۷	۱۳۶/۳	۴۸/۰۶	ساخت(صنعت)
۱۵/۰	۱۱/۸	۲۳۳/۷	۲۰۳/۳	۱۸۱/۸	۱۶۳/۷	۱۴۳/۵	۲۹/۹۶	خدمات
۳۴/۲	۱۶/۶	۲۸۳/۵	۲۱۱/۲	۱۸۱/۱	۱۶۸/۶	۱۳۹/۵	۱۰۰/۰۰	شاخص کل
گروه‌های اصلی								
۱۶/۶	۱۲/۲	۲۶۲/۵	۲۲۵/۱	۲۰۰/۶	۱۷۹/۷	۱۴۱/۲	۲۱/۳۵	کشاورزی، شکار و جنگلداری
۳۵/۴	۱۶/۸	۳۲۲/۳	۲۳۸/۱	۲۰۳/۸	۱۷۳/۳	۱۴۲/۴	۰/۶۳	ماهیگیری
۵۴/۳	۲۲/۰	۳۲۳/۳	۲۰۹/۵	۱۷۱/۷	۱۶۶/۷	۱۳۶/۳	۴۸/۰۶	ساخت(صنعت)
۱۸/۹	۱۸/۹	۳۱۹/۰	۲۶۸/۴	۲۲۵/۸	۱۹۲/۱	۱۴۸/۰	۰/۸۸	هتل و رستوران
۱۲/۳	۷/۱	۱۹۰/۲	۱۶۹/۳	۱۵۸/۱	۱۴۹/۱	۱۳۶/۲	۲۱/۰۴	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات
۱۴/۰	۱۲/۸	۲۷۹/۵	۲۴۵/۲	۲۱۷/۴	۱۸۷/۵	۱۶۳/۵	۲/۴۳	آموزش
۱۹/۲	۲۱/۸	۳۵۳/۸	۲۹۶/۹	۲۴۳/۷	۲۰۱/۲	۱۶۲/۹	۳/۹۵	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۲۲/۷	۲۱/۴	۳۸۷/۵	۳۱۵/۹	۲۶۰/۲	۲۰۹/۷	۱۵۸/۱	۱/۶۶	سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی

متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاهای صادراتی ایران

(۱۳۸۳=۱۰۰)

درصد تغییر	سال					اهمیت نسبی در سال پایه		
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸			۱۳۸۷
۱۷/۹	۶/۶	۱۶۷/۲	۱۴۱/۸	۱۳۳/۰	۱۳۱/۲	۱۲۳/۰	۲/۰۷	محصولات حیوانی
۰/۵	-۱۳/۶	۲۵۰/۱	۲۴۸/۸	۲۸۸/۱	۲۴۴/۹	۱۷۰/۷	۱۵/۵۰	محصولات نباتی
۳۰/۵	۳۰/۳	۳۱۱/۸	۲۳۸/۹	۱۸۳/۴	۲۲۴/۳	۱۶۳/۹	۰/۶۱	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و نباتی
۱۵/۳	۵/۹	۲۳۳/۵	۲۰۲/۵	۱۹۱/۲	۱۸۰/۴	۱۳۵/۹	۲/۹۸	محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها و توتون
۲۱/۱	۲۵/۰	۳۲۱/۴	۲۶۵/۴	۲۱۲/۳	۲۱۸/۸	۲۰۴/۹	۱۹/۰۲	محصولات معدنی
۲۵/۴	۱۵/۵	۱۹۱/۶	۱۵۲/۸	۱۳۲/۳	۱۸۸/۵	۱۴۷/۶	۱۲/۲۹	محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته
۱۵/۶	۶/۳	۱۵۶/۷	۱۳۵/۶	۱۲۷/۶	۱۴۰/۳	۱۲۴/۰	۳/۷۸	مواد پلاستیک و کائوچو و مصنوعات آنها
۴۹/۰	۵۳/۵	۲۷۰/۸	۱۸۱/۷	۱۱۸/۴	۱۲۲/۷	۱۱۱/۷	۱/۴۶	پوست و چرم و محصولات چرمی
۱/۴	-۰/۸	۱۷۵/۷	۱۷۳/۲	۱۷۱/۸	۱۸۷/۷	۱۵۳/۳	۰/۱۳	چوب و اشیای چوبی
۱۱/۴	۳/۶	۲۴۸/۸	۲۲۳/۳	۲۱۵/۶	۲۰۱/۳	۱۶۲/۸	۱۳/۶۹	مواد نسجی و مصنوعات از این مواد
۳۶/۵	۲۹/۷	۲۳۰/۷	۱۶۹/۱	۱۳۰/۴	۱۲۵/۶	۱۱۳/۰	۰/۷۲	انواع کفش
۸/۱	۲/۸	۱۴۸/۶	۱۳۷/۵	۱۳۳/۸	۱۲۹/۱	۱۱۵/۲	۲/۸۵	مصنوعات ساخته شده از انواع سنگ
۱۴/۵	۴۱/۸	۲۰۸/۸	۱۸۲/۴	۱۲۸/۶	۱۹۷/۴	۱۵۷/۰	۱۹/۱۲	فلزات معمولی و مصنوعات آنها
۵/۶	-۰/۴	۱۶۷/۴	۱۵۸/۵	۱۵۹/۱	۱۸۰/۳	۱۶۸/۷	۳/۱۱	ماشین‌آلات مکانیکی و ادوات برقی
۱/۳	۵/۵	۱۴۰/۶	۱۳۸/۸	۱۳۱/۶	۱۲۷/۶	۱۲۱/۱	۲/۳۷	وسایل نقلیه زمینی و تجهیزات ترابری
۰/۵	-۶/۴	۱۵۲/۳	۱۵۱/۵	۱۶۱/۹	۱۵۹/۷	۱۲۹/۹	۰/۳۰	دستگاه‌ها و لوازم اپتیک، دقت‌سنجی و پزشکی
								گروه‌های اختصاصی
۲۹/۸	۲۵/۸	۲۵۴/۲	۱۹۵/۹	۱۵۵/۷	۱۹۳/۱	۱۷۴/۲	۲۱/۸۶	محصولات پتروشیمی
۱۴/۲	۱۱/۰	۲۳۴/۷	۲۰۵/۵	۱۸۵/۱	۱۹۸/۵	۱۶۲/۶	۱۰۰/۰۰	شاخص کل

جدول شماره ۶۳

متوسط هزینه ناخالص سالانه خانوار به قیمت‌های جاری در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه

(هزار ریال)

	سهم (درصد)		درصد تغییر		سال				
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۲۴/۹	۲۴/۹	۲۲/۹	۱۶/۷	۴۳۲۶۶/۸	۳۵۲۱۳/۳	۳۰۱۶۸/۳	۲۷۴۷۵/۲	۲۳۱۴۴/۳
دخانیات	۰/۳	۰/۴	۷/۶	*	۵۵۸/۲	۵۱۸/۸	۵۱۸/۶	۴۵۲/۶	۳۸۸/۳
پوشاک و کفش	۴/۶	۴/۹	۱۴/۹	۷/۵	۷۹۶۳/۴	۶۹۳۱/۵	۶۴۴۷/۴	۵۳۵۸/۸	۴۹۸۸/۴
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۳۰/۶	۳۰/۱	۲۵/۰	۶/۹	۵۳۲۹۱/۶	۴۲۶۳۶/۸	۳۹۸۷۸/۷	۳۸۲۱۱/۲	۳۱۴۶۲/۳
لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه	۴/۸	۵/۲	۱۲/۵	۱۰/۱	۸۳۰۴/۳	۷۳۸۲/۴	۶۷۰۲/۷	۵۸۱۱/۷	۵۳۲۹/۶
بهداشت و درمان	۵/۳	۵/۶	۱۸/۲	۲۱/۹	۹۲۹۹/۹	۷۸۶۶/۳	۶۴۵۵/۵	۵۲۰۸/۸	۴۳۰۸/۷
حمل و نقل	۱۱/۷	۱۱/۳	۲۶/۸	۸/۴	۲۰۳۰۹/۹	۱۶۰۱۴/۰	۱۴۷۶۶/۷	۱۳۳۶۵/۲	۱۲۱۶۵/۵
ارتباطات	۲/۳	۲/۳	۲۳/۰	۸/۹	۳۹۴۱/۵	۳۲۰۳/۳	۲۹۴۲/۱	۲۹۸۳/۰	۲۵۸۶/۸
تفریح و امور فرهنگی	۲/۷	۲/۸	۱۸/۷	۱۴/۲	۴۶۹۱/۴	۳۹۵۱/۷	۳۴۵۹/۹	۲۸۲۴/۰	۲۵۴۶/۱
تحصیل	۲/۱	۲/۵	۵/۱	۲۱/۷	۳۶۵۲/۷	۳۴۷۴/۷	۲۸۵۴/۱	۲۶۵۰/۵	۲۱۹۲/۵
رستوران و هتل	۲/۳	۲/۲	۲۶/۴	۱۰/۴	۳۹۷۳/۳	۳۱۴۲/۸	۲۸۴۶/۰	۲۴۸۱/۸	۲۱۹۲/۴
کالاها و خدمات متفرقه	۸/۴	۸/۰	۲۹/۵	۱۲/۲	۱۴۶۷۳/۰	۱۱۳۲۶/۲	۱۰۰۹۹/۱	۸۶۲۲/۶	۷۵۱۲/۰
جمع	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۲/۸	۱۱/۴	۱۷۳۹۲۵/۹	۱۴۱۶۶۱/۸	۱۲۷۱۳۹/۱	۱۱۵۴۴۵/۴	۹۸۸۱۶/۹

جدول شماره ۶۴

متوسط هزینه حقیقی ناخالص سالانه خانوار در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه (۱۳۸۳=۱۰۰)

(هزار ریال)

	سهم (درصد)		درصد تغییر		سال				
	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۲۰/۶	۲۱/۶	-۲/۴	۰/۴	۱۳۵۲۰/۹	۱۳۸۵۸/۰	۱۳۸۰۰/۷	۱۳۸۱۳/۶	۱۵۱۴۶/۸
دخانیات	۰/۴	۰/۴	۱/۲	-۲/۳	۲۳۴/۹	۲۳۲/۲	۲۳۷/۶	۲۶۹/۷	۲۷۶/۰
پوشاک و کفش	۵/۰	۵/۴	-۵/۹	-۳/۷	۳۲۴۵/۱	۳۴۵۰/۲	۳۵۸۳/۹	۳۲۸۵/۶	۳۷۰۰/۶
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۲۹/۱	۲۸/۱	۵/۷	-۰/۳	۱۹۰۸۰/۴	۱۸۰۵۱/۲	۱۸۱۱۰/۲	۱۹۴۷۵/۶	۲۰۵۱۰/۰
لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه	۵/۳	۵/۶	-۴/۸	۰/۹	۳۴۴۸/۶	۳۶۲۴/۲	۳۵۹۲/۰	۳۲۴۶/۸	۳۶۸۵/۷
بهداشت و درمان	۴/۵	۴/۵	۰/۹	۱/۷	۲۹۲۹/۱	۲۹۰۳/۸	۲۸۵۶/۴	۲۷۴۱/۵	۲۷۹۶/۱
حمل و نقل	۱۳/۴	۱۳/۸	-۰/۶	-۵/۶	۸۷۸۴/۵	۸۸۳۷/۷	۹۳۵۷/۸	۸۹۶۹/۹	۹۶۰۱/۸
ارتباطات	۶/۱	۵/۱	۲۰/۸	۹/۱	۳۹۸۵/۳	۳۲۹۹/۰	۳۰۲۳/۸	۳۰۷۸/۴	۲۶۶۴/۱
تفریح و امور فرهنگی	۳/۹	۳/۸	۳/۷	۲/۴	۲۵۲۹/۱	۲۴۳۷/۸	۲۳۸۱/۲	۲۱۱۳/۸	۲۱۰۰/۷
تحصیل	۲/۴	۲/۲	-۷/۸	۷/۹	۱۳۰۵/۹	۱۴۱۶/۵	۱۳۱۲/۸	۱۴۱۳/۶	۱۳۴۱/۰
رستوران و هتل	۲/۰	۱/۹	۷/۲	-۵/۴	۱۳۲۲/۲	۱۲۳۳/۹	۱۳۰۳/۷	۱۳۱۳/۱	۱۵۰۵/۸
کالاها و خدمات متفرقه	۷/۸	۷/۵	۶/۲	-۰/۸	۵۱۲۵/۰	۴۸۲۵/۸	۴۸۶۴/۷	۴۶۷۸/۶	۵۰۵۱/۷
جمع (۱)	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲/۱	-۰/۴	۶۵۵۱۱/۲	۶۴۱۷۰/۴	۶۴۴۲۴/۹	۶۴۴۰۰/۲	۶۸۳۸۰/۳

۱- هزینه کل حقیقی به جای تقسیم هزینه کل به قیمت جاری به شاخص کل قیمت‌ها، از مجموع هزینه‌های حقیقی گروه‌های هزینه محاسبه شده است. علت این امر تغییر سهم گروه‌های هزینه به نسبت سال پایه ۱۳۸۳ می‌باشد.